

พฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

ปริญญานิพนธ์

ของ

จตุพร เจือจินดา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2553

พฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

ปริญญานิพนธ์

ของ

จตุพร เจือจินดา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

บทคัดย่อ

ของ

จตุพร เจือจินดา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2553

จตุพร เจือจินดา. (2553). *พฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น*. ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตุรงค์กุล, อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุ แนวทางในการให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไขวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาล โดยการศึกษารายการนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน ที่มีพฤติกรรมแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาล เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบบุคลิกภาพ ภายหลังการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แปลความหมาย และสรุปผล

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. สาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลทั้ง 5 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 สาเหตุจากตนเอง: เกิดจากบุคลิกภาพที่มีลักษณะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ก้าวร้าว ดื้อเงียบ อีกทั้งยังเกิดจากความต้องการเอาชนะ ต้องการหลีกหนีการเผชิญความเครียด ต้องการยอมรับจากเพื่อน ต้องการอิสระจากการถูกควบคุม และการใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์

1.2 สาเหตุจากครอบครัว: เกิดจากสภาพครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง การอบรมเลี้ยงดูไม่เหมาะสม ได้แก่ เลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบตามใจ ใช้อำนาจในการอบรมสั่งสอน และขาดความอบอุ่น

1.3 สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม: เกิดจากอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะเหมือนกัน อีกทั้งแหล่งที่อยู่อาศัยและสถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชนที่มีการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลเป็นประจำ

2. ผลจากการช่วยเหลือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการศึกษาทั้ง 5 คน โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล หลังจากให้คำปรึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจตนเองมากขึ้น ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดี เช่น เห็นคุณค่าในตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์มากขึ้น

BEHAVIOR OF ADOLESCENT MOTORCYCLE GANGSTERS

AN ABSTRACT

BY

JATUPORN JUEAGINDA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2010

Jatuporn Jueaginda. (2010). *Behavior of Adolescent Motorcycle Gangsters*. Master thesis, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr.Khompet Chatsupakul, Dr.Skol Voracharoensri

The purposes of this research were to study causes and intervention strategy for prevention, and strategy for intervention, prevention and correction of adolescent behavior of motorcycle racing on public road at night. The subjects consisted of 5 adolescents. The research instrument for data collecting were a questionnaire, a personality test and indebt interview. The collecting data was analyzed, synthesized, interpreted and summarized.

The research findings were as follow:

1. The causes of motorcycle racing behavior of adolescent consisted of 3 aspects: self, family and environment.

1.1 Causes from self: Personality characteristics with lacking of confidence, self-centered, aggressiveness, passive spending aggressive, avoiding stress confrontation, peer accepting, need for freedom and unuseful leisure.

1.2 Causes from family: Broken family, divorce, inappropriate rearing including neglecting, indulgence, overcoming and lacking of warmth.

1.3 Causes from Environment: Influence of peer group, interacting with motorcycle gangster, living areas and schools location closed to motorcycle racing areas.

2. Results from Intervention: Individual counseling for 5 adolescents was applied to help in changing their behavior. After counseling, they understood themselves better, starting to change and develop their behavior in positive direction, such as, realizing self worth, increasing empathy, and spending more useful leisure.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
พฤติกรรมของแก๊สจากรยานยนต์วัยรุ่น
ของ
จตุพร เจือจินดา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่.....เดือน พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ชัยตรศุภกุล)

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ชัยตรศุภกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับการกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ชัตรสุภกุล ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาเพื่อให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และช่วยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ พ.ต.อ ดร.ปกรณ์ ไพโรจน์กูร และอาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้และให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ ที่กรุณาเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และเป็นผู้ให้คำแนะนำ ตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่อง

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ผู้วิจัย รวมไปถึงเพื่อนๆ ที่ร่วมชั้นเรียนทุกคน ที่ให้กำลังใจและแสดงความห่วงใยให้ผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบคุณ “แก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น” ทั้ง 5 คน ที่มาบอกเล่าเรื่องราวประสบการณ์ชีวิตของตนเอง ซึ่งถือเป็นบุคคลที่สำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิตของพวกเขา

ท้ายที่สุด ความสำเร็จของปริญญานิพนธ์เล่มนี้ขอมอบให้ทุกๆ คนที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัว ผู้ที่ให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากงานศึกษาในครั้งนี้ ขอมอบให้กับบิดามารดาและบูรพาคณาจารย์ทั้งหลาย ที่ได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณความดี ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทวิชาการศึกษาความรู้ให้กับผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

จิตพร เจือจินดา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นและการรวมกลุ่มของวัยรุ่น.....	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น.....	8
ความหมายของวัยรุ่น.....	8
ช่วงอายุของวัยรุ่น.....	10
พัฒนาการของวัยรุ่น.....	11
ปัญหาของวัยรุ่น.....	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มของวัยรุ่น.....	14
ความหมายของกลุ่ม.....	14
ลักษณะของกลุ่ม.....	15
การรวมกลุ่มของวัยรุ่น.....	15
สาเหตุของการเข้าร่วมกลุ่มของวัยรุ่น.....	15
ลักษณะการรวมกลุ่มของวัยรุ่น.....	16
อิทธิพลของกลุ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น.....	19
เอกสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน.....	23
เอกสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
เอกสารที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของวัยรุ่น.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
งานวิจัยในประเทศ.....	41
งานวิจัยต่างประเทศ.....	44
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น.....	45
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น.....	45
ความเป็นมาของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น.....	45
ความหมายของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น.....	47
ลักษณะพฤติกรรมการขับขี่ของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น.....	48
ลักษณะรถจักรยานยนต์ที่ใช้ในการแข่งของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น.....	48
ลักษณะการแข่งขันของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น.....	50
เวลาและสถานที่ในการแข่งขันของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น.....	51
มาตรการปราบปรามการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะ.....	52
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา.....	57
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา.....	57
ความหมายของกรณีศึกษา.....	57
จุดมุ่งหมายของกรณีศึกษา.....	58
ประโยชน์ของกรณีศึกษา.....	59
ข้อดีและข้อจำกัดของกรณีศึกษา.....	60
วิธีการที่ใช้ในกรณีศึกษา.....	61
กระบวนการศึกษาในกรณีศึกษา.....	62
เทคนิคที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	71
งานวิจัยในประเทศ.....	71
งานวิจัยต่างประเทศ.....	73
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	74
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	74
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
กรณีศึกษาตอนที่ 1.....	81
กรณีศึกษาตอนที่ 2.....	87
กรณีศึกษาตอนที่ 3.....	93
กรณีศึกษาตอนที่ 4.....	100
กรณีศึกษาตอนที่ 5.....	107
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	114
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	114
ขอบเขตของการวิจัย.....	114
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	115
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	115
สรุปผลการวิจัย.....	115
อภิปรายผล.....	116
ข้อเสนอแนะ.....	123

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	125
ภาคผนวก.....	136
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	148

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง.....	34
2 สถานการณ์นำสู่พฤติกรรมเสี่ยง.....	36

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แนวคิด Juvenile Counseling and Assessment Program (JCAP).....	40
---	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงวัยรุ่น เป็นวัยที่สำคัญของชีวิต การที่วัยรุ่นจะเจริญเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นคนเก่ง คนฉลาด และมีคุณภาพนั้น จะต้องมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ พฤติกรรมสังคม จริยธรรม และสุขภาพจิตที่ดี หากมาจากการเจริญเติบโตโดยการเพิ่มน้ำหนัก การขยายขนาด หรือส่วนสูงของร่างกายเท่านั้น แท้จริงแล้ววัยรุ่นจะต้องมีการเจริญเติบโตขึ้นทุกส่วนพร้อมๆ กัน และจะต้องมีการทำงานของกายและจิตไปพร้อมๆ กันอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาการและสุขภาพจิตตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยรุ่นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่บิดา มารดา และผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องตระหนัก ใฝ่ระวัง ควบคู่ไปกับลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอันเป็นปัญหาอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันนี้ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาไปตามวัยอย่างเหมาะสม (กรมสุขภาพจิต. 2545: 3)

การเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็วตามกระแสของความเจริญในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญเหล่านั้น สภาวะของสังคมมีความยุ่งยากมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของทุกคน โดยเฉพาะวัยรุ่นที่กำลังอยู่ในวัยแห่งการเรียนรู้ ซึ่งพบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่จะเกิดปัญหาทางด้านอารมณ์ ด้านความประพฤติ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน และด้านสัมพันธภาพทางสังคม มักจะเกิดในช่วงวัยรุ่น เพราะช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงในวัยปรับเปลี่ยน เป็นวัยค้นหาตนเอง ต้องการการยอมรับ ความอิสระ ตลอดจนมีอุดมคติเป็นของตนเอง เนื่องจากลักษณะเฉพาะตัวของวัยรุ่น ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของร่างกาย การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ การต้องการความเป็นอิสระ ความต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ต้องการยอมรับจากสังคม การที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมใหม่ สิ่งเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยสำคัญต่อการมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหา (Adam, R.A., and Other.1994: 6) ซึ่งสอดคล้องกับ อุไร สุมาริธรรม. (2545: 89) วัยรุ่นเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมากมายในเกือบทุกๆ ด้าน เพื่อที่จะก้าวจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ในช่วงแห่งความเป็นเด็กก็ไม่ใช่ผู้ใหญ่ก็ไม่เชิงนี้ โดยสภาพการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นเองก็ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้ง่าย ได้มากอยู่แล้ว ผวนกับภาวะของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญทางเทคโนโลยีและการไหลบ่าเข้ามาอย่างรวดเร็วของวัฒนธรรมตะวันตก รวมทั้งสภาวะบีบคั้นอย่างหนักหน่วงจากภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่ย่ำแย่ลงอย่างมากอันส่งผลกระทบต่อสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่ต้องแก่งแย่ง แข่งขันกัน ภาวะสังคมที่สับสนวุ่นวายระส่ำระสายด้วยปัญหารอบด้าน จึงส่งผลพวงให้วัยรุ่นประสบกับปัญหาทางพฤติกรรมเป็นเท่าทวี ดัง

เป็นข่าวให้เห็นอยู่ทุกวัน เช่น ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาทางเพศ ปัญหายาเสพติด ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวเกรี้ยวกราด ปัญหาหมักหมม ตั้งกลุ่ม แก๊งต่างๆ ที่ระบาดหนักในกลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น

ในปัจจุบันนี้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นได้รับความสนใจมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น พฤติกรรมที่เป็นปัญหาประเภทหนึ่ง คือการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น ซึ่งสามารถพบเห็นได้ตามท้องถนนยามกลางคืนทั้งในเขตกรุงเทพมหานครหรือต่างจังหวัด วุฒินพ ภู่งาม (2542: 43) กล่าวถึงสถิติการจับกุมผู้ขับขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540-2545 มีจำนวนทั้งสิ้น 694 คดี รวมพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาล 51 แห่ง เขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลที่มีการจับกุมการขับขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงในเขตกรุงเทพมหานครมาก ได้แก่ สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน วัดพระยาไกร บางยี่ขัน บางเขน และราชบุรีบูรณะ ซึ่งสังเกตได้จากข้างในหนังสือพิมพ์ โทษที่คนก็นำเสนอข่าวการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะของ “แก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น” นั้นเป็นปัญหาสังคมที่กระทำกันเปิดเผย ไม่เกรงกลัวต่อกฎ ระเบียบข้อบังคับของสังคม สร้างความเดือดร้อนรำคาญให้กับผู้ใช้รถใช้ถนน รวมถึงผู้ที่พักอาศัยอยู่บริเวณท้องถนนด้วย ก่อให้เกิดความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยสังคม ความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินทั้งของตนเองและผู้อื่น ทำให้ผู้ใช้รถใช้ถนนทั่วไปเกิดความหวาดกลัวต่ออันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในรูปแบบของอุบัติเหตุหรือมลภาวะ ทั้งควัน ไอเสีย และเสียงดังถึงขั้นที่อาจเกิดอันตรายต่อผู้ที่อยู่รอบข้างได้ อันสืบเนื่องมาจากความประมาท การดัดแปลง ต่อเติมเครื่องยนต์ เพื่อให้ได้สมรรถภาพของรถจักรยานยนต์ตามที่เจ้าของรถและผู้ขับขี่ต้องการ

จากการศึกษาแนวคิดเชิงทฤษฎีของคาล์ฮูน และคณะ (Calhoun and others. 2001: 131-141) ได้เสนอแนวคิด The Juvenile Counseling and Assessment Program (JCAP) กล่าวถึงตัวแปรที่เป็นสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไว้ว่า ลักษณะส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน เช่น พันธุกรรม บุคลิกภาพ เชื้อชาติ ปัญญา และกระบวนการคิด บริบทของสภาพแวดล้อมที่เด็กและเยาวชนอยู่อาศัยอยู่ เช่น ครอบครัว กลุ่มเพื่อน โรงเรียน และชุมชน การมีปฏิสัมพันธ์กับตัวแปรต่างๆ เช่น สื่อมวลชน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอุไรวรรณ พันธุประพันธ์. (2542: 102) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นจากสถานแรกรับเด็กชายบ้านปากเกร็ด และสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจากสถานแรกรับเด็กชายบ้านปากเกร็ด จำนวน 115 คน และสถานแรกรับเด็กหญิงบ้านพญาไท จำนวน 32 คน มีสาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจาก สาเหตุจากลักษณะนิสัยของตนเอง ได้แก่ มีความก้าวร้าว รักอิสระ ชอบเที่ยวเตร่ไปเรื่อยๆ ไม่ชอบความจำเจ และไม่ชอบอยู่ในระเบียบวินัย สาเหตุรองลงมา ได้แก่ สาเหตุจากครอบครัวของเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่ค่อยสนใจมาเยี่ยมเยียนดูแลเอาใจใส่เด็กเท่าที่ควร เป็นเหตุให้เด็กรู้สึกเหงา และ

สาเหตุทางด้านการบริหารงานของสถานแรกรับเด็ก ได้แก่ การดูแลเด็ก อาคารสถานที่ ตลอดจนเท่าที่ การปฏิบัติต่อเด็กของเจ้าหน้าที่แรกรับ นอกจากนั้นการศึกษานักเรียนหลังของเด็ก พบว่า วัยรุ่นที่มี พฤติกรรมที่เป็นปัญหาส่วนใหญ่เป็นเด็กชายอายุระหว่าง 15-18 ปี ส่วนใหญ่เรียนไม่จบชั้นประถมศึกษา และมาจากครอบครัวที่มีสภาพไม่สมบูรณ์ เช่น บิดามารดาแยกกันอยู่ หย่าร้าง และจากการ วิเคราะห์พฤติกรรมพบว่าเด็กมีพฤติกรรมแปรปรวนเกือบทั้งหมดมาจากครอบครัวที่ไม่ปกติสุข บรรยากาศในครอบครัวสับสน วุ่นวาย น่าเบื่อ เด็กได้รับการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม ขาดความรัก ความ อบอุ่น การเลี้ยงดูขาดการอบรมขัดเกลา ซึ่งเป็นเหตุให้การพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น อารมณ์ จริยธรรม เด็กจึงเลือกดำเนินชีวิตไปในทางที่ไม่ดี เช่น หนีโรงเรียน ลักขโมย หนีออกจากบ้าน ติดยาเสพติด มั่ว สุ่มกันกระทำความผิด เป็นต้น นอกจากนี้ พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2543: 61) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แบบจำลองความคาดคะเนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเยาวชน พบว่า เยาวชนที่มี พฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่บิดามารดาที่มีการศึกษาดำ มีอาชีพในลักษณะการใช้แรงงาน มีครอบครัว อาศัยรวมกันกินอยู่ในบ้านเดียวกันหลายครอบครัว ส่วนมากอยู่ในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรม เป็น ครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ ไม่ค่อยปรองดองกัน มีเจตคติไม่ดีต่อครอบครัว ชอบคบหาสมาคมกับผู้มี พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ไม่ใช้เหตุผล

นอกจากนี้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น พบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นอยู่หลายปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับ ตนเอง ประกอบด้วย เชาวปัญญา เชาวนอารมณ์ บุคลิกภาพ การใช้เวลาว่าง ปัจจัยเกี่ยวกับ ครอบครัว ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพในครอบครัว ปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย เพื่อน ชุมชน สื่อมวลชน เป็นต้น (ชัยญา อภิบาลกุล. 2542: 33) เด็กและเยาวชนตกอยู่ใน สภาพวิกฤตเป็นที่น่าวิตกเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะเกิดจาก ประการที่ 1 สาเหตุจากตัววัยรุ่นเอง หรือ สาเหตุส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วยพันธุกรรม หรือสิ่งที่ได้รับการกำหนดจากพ่อแม่ ความพิการหรือ โรคภัยไข้เจ็บ อุปนิสัย ค่านิยมที่ยึดถือ ความรู้สึกภายในจิตใจ สติปัญญา และการศึกษา ประการที่ 2 สาเหตุจากครอบครัว เป็นส่วนผลักดันให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด เช่น การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจทางครอบครัว และนอกจากนั้น ความเลื่อมใสศรัทธาในครอบครัวที่ชอบ ละเมิดกฎหมาย สภาพครอบครัวที่ไม่ราบรื่น เด็กจึงไปหาสิ่งชดเชยนอกบ้าน ซึ่งจะถูกชักจูงไปในทางที่ ไม่ดีและเป็นผลให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดกฎหมาย ประการที่ 3 สาเหตุทางสังคม ซึ่งรวมถึง สภาพแวดล้อมต่างๆ ทางสังคม เช่น การชักจูงจากเพื่อนฝูง การติดยาเสพติด อิทธิพลจากสื่อมวลชน บางประเภท ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ชุมชน โรงเรียนล้วนมีอิทธิพลส่งผลให้เด็กและเยาวชนกระทำ ผิดกฎหมายหรืออาชญากรรม ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญของประเทศต้องสูญเสียกำลังคน กำลัง

ทรัพย์สิน หรืองบประมาณของแผ่นดิน เพื่อป้องกันและปราบปรามเพิ่มมากขึ้นทุกปี (สุวิทย์ จอมทรัพย์. 2541: 2)

ในการศึกษาพฤติกรรมของวัยรุ่นในแง่มุมต่างๆนั้น อาจจะใช้การศึกษาได้หลายวิธี สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การศึกษารายกรณี(Case Study) ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษารายละเอียดของบุคคลอย่างต่อเนื่องไประยะเวลาหนึ่ง แล้วนำรายละเอียดที่ได้มาวิเคราะห์ ตีความ เพื่อเข้าใจสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และได้ใช้เป็นแนวทางช่วยเหลือให้บุคคลนั้นต่อไป ดังการศึกษาของ ธัญชนก ศิริสุขชัยวุฒิ (2542: 85 - 86) ได้ศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนมีสาเหตุมาจากตัวเด็กเกิดความไม่สบายใจ วิตกกังวล คับข้องใจ และความเครียด และสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมทางบ้านในด้านการอบรมการเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว และสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนเน้นระบบการแข่งขันในการเรียน เด็กขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ทำให้เด็กมีความรู้สึกโดดเดี่ยวขาดความมั่นใจในตนเอง รู้สึกผิดและตำหนิตนเองว่าเป็นคนไร้ความสามารถในเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ เมื่อทำการศึกษารายกรณีและทำการช่วยเหลือแล้ว ผลปรากฏว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนดีขึ้น มีทัศนคติและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขึ้น อีกทั้ง กรวิภา สุวรรณกุล (2546: 104-106) ได้ศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของการเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน ไม่สนใจกิจกรรมในการเรียน ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ไม่ทบทวนบทเรียน ปัญหาครอบครัวนักเรียน ได้แก่ ปัญหาการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ส่งผลปัญหาด้านวินัยในการเรียนของนักเรียน เมื่อทำการศึกษารายกรณีและช่วยเหลือแล้ว ผลปรากฏว่า ปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาที่มีสาเหตุจากนักเรียนลดลง โดยนักเรียนเข้าใจตนเองมากขึ้น เข้าชั้นเรียน และมีความรับผิดชอบต่อการเรียนมากขึ้น

จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลต่อวัยรุ่นในทุกด้านโดยเฉพาะเรื่องการศึกษา การแข่งรถจักรยานยนต์ในยามวิกาลของวัยรุ่นนั้นเป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบต่อระบบในสังคมและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ก่อให้เกิดผลเสียหายตามมาอย่างมากและเป็นภาระหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องที่จะต้องตระหนักถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหา อันเป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการของวัยรุ่น เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาทางด้านจิตวิทยาการแนะแนวจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น เพื่อหาสาเหตุอันจะเป็นแนวทางในการที่จะช่วยเหลือให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้น จึงนำความรู้เกี่ยวกับการศึกษารายกรณี(Case Study) มาเป็นแนวทางในการศึกษาและช่วยเหลือ และมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของสังคม สามารถประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น เพื่อที่จะอธิบายว่าสาเหตุอะไรที่ทำให้วัยรุ่นนั้นมาแข่งรถจักรยานยนต์ในยามวิกาล โดยศึกษากับกลุ่มวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งที่มีพฤติกรรมแข่งรถจักรยานยนต์ในยามวิกาลที่ให้ความร่วมมือในการศึกษา ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นประโยชน์ในการประเมินและวิเคราะห์ผลในลำดับต่อไป

คำถามการวิจัย

อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในตอนกลางคืน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาสาเหตุการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในตอนกลางคืนของวัยรุ่น และแนวทางในการช่วยเหลือ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาในครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงสาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลของวัยรุ่น ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ครู อาจารย์ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการวางแผนการช่วยเหลือ ป้องกัน แก้ไขปัญหาการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลของวัยรุ่น และยังใช้เป็นพื้นฐานในการวิจัยครั้งต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) เป็นแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น ที่มีพฤติกรรมแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลจำนวน 5 คน โดยใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบอกต่อ (Snowball sampling) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549: 25)

1. เพศชาย
2. อายุระหว่าง 17-23 ปี
3. รวมกลุ่มกันเพื่อแข่งรถจักรยานยนต์ในยามวิกาล
4. ขับรถจักรยานยนต์ด้วยความเร็วสูง
5. มีพฤติกรรมขับรถจักรยานยนต์คึกคะนองและโหดโผน

6. ทำการดัดแปลงรถจักรยานยนต์ให้เสียงดังหรือวิ่งได้เร็วขึ้น
7. มีความสนใจที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **พฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น** หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของวัยรุ่นเกี่ยวกับการแข่งรถจักรยานยนต์ ได้แก่ วัยรุ่นรวมกลุ่มกันเพื่อแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาล ขับรถจักรยานยนต์ด้วยความเร็วสูง ขับรถจักรยานยนต์คึกคะนองและโลดโผน ทำการดัดแปลงรถจักรยานยนต์ให้มีความเร็วและให้เกิดเสียงดัง

2. **วัยรุ่น** หมายถึง บุคคลเพศชาย อายุระหว่าง 17-23 ปี ที่มีพฤติกรรมรวมกลุ่มกันเพื่อแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การเกิดพฤติกรรมแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น มีกระบวนการที่ซับซ้อนอย่างยิ่ง และมีปัจจัยหลายประการเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งยังไม่มีทฤษฎีใดอธิบายได้อย่างสมบูรณ์ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น (Problem behavior) แนวคิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant behavior) แนวคิดพฤติกรรมเสี่ยง (Risk behavior) และเอกสารที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของวัยรุ่น เพื่อใช้อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมุ่งศึกษาการเกิดขึ้น ความเป็นมาของพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นตั้งแต่ด้านตนเอง (Personal) ครอบครัว (Family) และบริบททางสิ่งแวดล้อม (Environments) ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผล เพื่อให้ได้มาถึงสาเหตุการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลของวัยรุ่นเพื่อนำมาเป็นข้อสรุปที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น และนำไปเป็นแนวทางในการช่วยเหลือและป้องกันการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในตอนกลางคืน อีกทั้งยังสามารถนำไปเป็นกรณีศึกษาแก่หน่วยงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งจะนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อไป

ข้อตกลงเบื้องต้น

แก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นทั้ง 5 คน รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ผู้วิจัยได้ใช้นามสมมติ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลด้านแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการศึกษา เพื่อให้เกิดความชัดเจนโดยแบ่งสาระสำคัญของหัวข้อในการศึกษาได้ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นและการรวมกลุ่มของวัยรุ่น

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น

1.1.1 ความหมายของวัยรุ่น

1.1.2 ช่วงอายุของวัยรุ่น

1.1.3 พัฒนาการของวัยรุ่น

1.1.4 ปัญหาของวัยรุ่น

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มของวัยรุ่น

1.2.1 ความหมายของกลุ่ม

1.2.2 ลักษณะของกลุ่ม

1.2.3 การรวมกลุ่มของวัยรุ่น

1.2.4 สาเหตุของการเข้าร่วมกลุ่มของวัยรุ่น

1.2.5 ลักษณะการรวมกลุ่มของวัยรุ่น

1.2.6 อิทธิพลของกลุ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน

2.1.2 เอกสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง

2.1.3 เอกสารที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของวัยรุ่น

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 งานวิจัยในประเทศ

2.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

- 3.1.1 ความเป็นมาของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น
- 3.1.2 ความหมายของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น
- 3.1.3 ลักษณะพฤติกรรมการขับขี่ของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น
- 3.1.4 ลักษณะรถจักรยานยนต์ที่ใช้ในการแข่งของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น
- 3.1.5 ลักษณะการแข่งขันของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น
- 3.1.6 เวลาและสถานที่ในการแข่งขันของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น
- 3.1.7 มาตรการปราบปรามการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะ
- 3.1.8 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น
- 3.1.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายกรณี

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายกรณี

- 4.1.1 ความหมายของการศึกษารายกรณี
- 4.1.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณี
- 4.1.3 ประโยชน์ของการศึกษารายกรณี
- 4.1.4 ข้อดีและข้อจำกัดของการศึกษารายกรณี
- 4.1.5 วิธีการที่ใช้ในการศึกษารายกรณี
- 4.1.6 กระบวนการศึกษาในการศึกษารายกรณี
- 4.1.7 เทคนิคที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.2.1 งานวิจัยในประเทศ
- 4.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นและการรวมกลุ่มของวัยรุ่น

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น

1.1.1 ความหมายของวัยรุ่น

โดโรธี โรเจอร์ (Dorothy Rogers. 1962: 6-7) ได้กล่าวว่า วัยรุ่น หมายถึง การก้าวไปสู่ วุฒิภาวะ (To Grow into Maturity) ดังนั้น เรื่องของวัยรุ่นจึงเน้นหนักการศึกษากระบวนการของการ

พัฒนาทางด้านความคิด ความเชื่อ และการปรับตัว ทางด้านสังคม ของบุคคลจากวัยเด็กไปสู่ วัยผู้ใหญ่

ดอร์เรทสกี (Dworetzky. 1985: 114) กล่าวว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยที่ก้าวสู่วุฒิภาวะทางเพศ อย่างสมบูรณ์และสามารถเป็นพ่อแม่ได้ เป็นวัยของพายุบุแคมและมีความกดดัน อารมณ์ รุนแรง แสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมา มีการเปลี่ยนแปลงมากมายในตัวเองสภาวะของอารมณ์ไม่แน่นอน มีความสับสนและยุ่งยากเกี่ยวกับตนเอง

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1967: 1) กล่าวถึงความหมายของ วัยรุ่น ไว้ว่า เป็นการเจริญเติบโต หรือเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ ซึ่งเด็กจะบรรลุขั้นวุฒิภาวะนั้นไม่ใช่จะเจริญเติบโตแต่เฉพาะทางด้านร่างกายเท่านั้น ทางจิตใจก็เจริญเติบโตไปด้วย นั่นคือ จะต้องมีการพัฒนาทั้ง 4 ด้านไปพร้อมๆกัน ได้แก่ การพัฒนาทางด้านร่างกาย การพัฒนา ทางด้านอารมณ์ การพัฒนาทางด้านสติปัญญา และการพัฒนาทางด้านสังคม

สโตน และเชิร์ท (Stone and Church. 1968: 5) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่เด็กพัฒนาไปสู่ ความเป็นผู้ใหญ่ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ในระยะนี้เด็กเริ่มให้ความสนใจในตนเอง ค้นหาตนเอง แสวงหาค่านิยมและปรัชญาชีวิต และขณะเดียวกันก็มักจะมี ความวิตกกังวลเดียวกับตนเอง ส่วนทางด้านจิตใจนั้นวัยรุ่นจะพัฒนาในด้านความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์แตกต่างไปจากวัยเด็ก ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดความแปรปรวนทางอารมณ์จึงมีการแสดงออกทางด้านอารมณ์ ไม่ว่าจะรัก โกรธ ดีใจ เสียใจ ค่อนข้างจะรุนแรง

พรพิมล เจียมนาครินทร์ (2539: 13) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยแห่งความเครียดและความรุนแรงเป็นวัยวิกฤติแห่งชีวิต (Critical period) ซึ่งหมายถึง มีความวิกฤติทางจิตทางกายภาพและทางสังคม ซึ่งทั้งหมดนั้นมีผลต่อพัฒนาการในขั้นต่อไปของชีวิต

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540: 329) กล่าวว่า ช่วงความเป็นวัยรุ่น (Adolescent) คือ ประมาณอายุตั้งแต่ 12-18 ปี พัฒนาการวัยรุ่นมีลักษณะเด่นในด้านต่างๆ ทุกด้าน เช่น ทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเห็นได้ชัด เป็นช่วงเปลี่ยนวัยหรือเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่เปลี่ยนจากความเป็นเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ มีความอ่อนไหว ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ได้ง่าย

สุชา จันทน์เอม (2542: 136) กล่าวว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยที่เจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะเป็นวัยอย่างผู้ใหญ่โดยถือเอาจากความพร้อมทางร่างกาย หรือภาวะสูงสุดขีดของร่างกายเป็นเครื่องตัดสิน ซึ่งในระยะนี้เป็นระยะที่ร่างกายจะมีการเจริญเติบโตของระบบอวัยวะและสามารถทำงานได้เต็มที่

พิชยา ประสพบุญมีชัย (2546: 8) กล่าวว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและชัดเจนทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่งผลให้อารมณ์ของวัยรุ่นมีลักษณะที่ไม่แน่นอนและรุนแรง

จากการให้ความหมายของวัยรุ่นสามารถสรุปได้ว่า วัยรุ่นคือ ช่วงวัยที่เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เป็นช่วงวัยที่ต้องแสวงหาความเป็นตัวของตัวเอง และมีการแสดงออกค่อนข้างจะรุนแรง

1.1.2 ช่วงอายุของวัยรุ่น

การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นนั้นเป็นเกณฑ์ที่นักจิตวิทยาใช้ในการแบ่งวัยรุ่นซึ่งอาจไม่ตรงสภาพความเป็นจริง เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีการเจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นไม่พร้อมกัน (สุชา จันทรเฒ. 2540: 46) กล่าวว่า วัยรุ่นมีลำดับขั้นในการพัฒนาซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) อายุ 13-15 ปี ซึ่งเป็นระยะที่ร่างกายเริ่มมีการเจริญเติบโตทางเพศอย่างสมบูรณ์ทั้งในเด็กหญิงและเด็กชาย สำหรับเด็กหญิงนั้นแสดงให้เห็นความเจริญของร่างกายเต็มที่ก็คือ การมีประจำเดือนครั้งแรก ส่วนเด็กชายนั้นไม่มีลักษณะบ่งชี้ชัดเจนเช่นเด็กผู้หญิง แต่เราสังเกตได้จากการหลั่งอสุจิครั้งแรก การมีขนตามอวัยวะเพศ น้ำเสียงที่พูดยังเปลี่ยนเป็นห้าวขึ้น และมีลักษณะที่เรียกว่า “แตกพาน” ส่วนเด็กหญิงนอกจากการมีประจำเดือนแล้วส่วนต่างๆ ของร่างกายก็เปลี่ยนแปลงไป

2. วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) อายุ 15-18 ปี มีการเปลี่ยนทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และความนึกคิด การเจริญเติบโตในระยะเวลานี้มีลักษณะค่อนข้างคงที่ไป ในร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ในด้านจิตใจนั้นเป็นผลพลอยได้จากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายแม้ว่าลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเป็นสิ่งที่ปกติของเด็กทุกคน แต่การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจของเด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน

3. วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) อายุ 18-21 ปี ในระยะนี้พัฒนาการของวัยรุ่นเริ่มเข้าสู่วุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์ ซึ่งมักมีพัฒนาการด้านจิตใจมากกว่าด้านร่างกาย โดยเฉพาะด้านเกี่ยวกับความนึกคิดและปรัชญาชีวิต เด็กวัยนี้มักพยายามปรับปรุงร่างกายของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมมากยิ่งขึ้น และพยายามตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ก่อให้เกิดความมั่นใจในตนเอง

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540: 39) ได้กล่าวว่า ช่วงความเป็นวัยรุ่นในทศวรรษที่ผ่านมา คือประมาณอายุตั้งแต่ 12-25 ปี แต่ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า ความเป็นวัยรุ่นได้ขยายกันออกไปโดยประมาณอย่างคร่าวๆ ว่า คือ ช่วงอายุตั้งแต่ 12-25 ปี โดยมีเหตุผลว่า เนื่องจากเด็กทุกวันนี้ต้องอยู่ในสถาบันการศึกษานานขึ้น การเป็นผู้ใหญ่ที่พึ่งตนเอง ได้ทางเศรษฐกิจต้องยืดระยะเวลาออกไป อีก

ทั้งรูปแบบชีวิตสมัยใหม่ทำให้เด็กมีวุฒิภาวะทางจิตใจ (Maturity) ช้ากว่ายุคสมัยที่ผ่านมา จึงสามารถแบ่งช่วงวัยรุ่นออกเป็น 3 ช่วง โดยใช้หลักเกณฑ์ความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ตัดสิน คือ

1. วัยแรกรุ่น คือ ช่วงอายุประมาณ 12-15 ปี ยังมีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางเด็กอยู่มาก
2. วัยรุ่นตอนกลาง คือ ช่วงอายุประมาณ 16-17 ปี มีพฤติกรรมก้ำกึ่งระหว่างความเป็นเด็กและเป็นผู้ใหญ่
3. วัยรุ่นตอนปลาย คือ ช่วงอายุประมาณ 18-25 ปี มีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางผู้ใหญ่

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นดังที่กล่าวมาสามารถสรุปช่วงอายุของวัยรุ่นได้ว่ามี 3 ช่วง คือ วัยรุ่นตอนต้น อายุประมาณ 12-15 ปี วัยรุ่นตอนกลาง อายุประมาณ 16-17 ปี วัยรุ่นตอนปลาย อายุประมาณ 18-25 ปี

1.1.3 พัฒนาการของวัยรุ่น

พัฒนาการ (Development) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างและแบบแผนอินทรีย์ การเปลี่ยนแปลงนี้จะก้าวหน้าไปเรื่อยๆ เป็นขั้นตอนจากช่วงหนึ่งไปอีกช่วงหนึ่ง ทำให้เด็กมีลักษณะและความสามารถใหม่ๆ เพิ่มขึ้น มีผลทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ทั้งในด้านร่างกายสติปัญญา อารมณ์ และสังคมกัน (สุชา จันทน์อม. 2540: 36)

พัฒนาการด้านต่างๆ ของวัยรุ่นเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมต่างๆ ของวัยรุ่นได้ดีขึ้น พัฒนาการที่สำคัญ มีดังนี้คือ

1. พัฒนาการทางด้านร่างกาย

ชัยนาถ นาคนูปผา. (2541: 4) ได้กล่าวถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของวัยรุ่น ไว้ดังนี้

- 1.1 เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปร่างและโครงสร้างของร่างกาย
- 1.2 เด็กผู้หญิงเริ่มมีประจำเดือน (Menstruation)
- 1.3 เด็กผู้ชายเริ่มหลั่งอสุจิเวลาหลับที่เรียกว่า “ฝันเปียก” (Wet dream)
- 1.4 มีขนขึ้นตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย (Pubic Hair) เช่น รักแร้ ริมฝีปาก
- 1.5 เด็กผู้หญิงจะมีหน้าอก และสะโพกขยายขึ้น
- 1.6 เด็กผู้ชายจะมีเสียงแตกพร่าไปจากเดิม

2. พัฒนาการทางด้านอารมณ์

สุชา จันทน์อม. (2540: 146) ได้กล่าวว่า อารมณ์เป็นความรู้สึกหรือความสะเทือนใจที่เกิดขึ้นจากร่างกายถูกสิ่งอื่นมารบกวน คนเรานั้นมีอารมณ์เกิดขึ้นเสมอทุกๆ นาที่ อารมณ์ของวัยรุ่นนั้นเป็นอารมณ์ที่รุนแรง โดยเราเรียกวัยรุ่นว่า “วัยพายุบูแคม” ซึ่งหมายถึงการมีอารมณ์ที่รุนแรงเต็มไปด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ในบางครั้งมักมีความคิดเห็นขัดแย้งกับผู้ใหญ่อยู่เสมอ การที่เกิดอารมณ์

รุนแรงเช่นนี้ จึงเป็นเรื่องง่ายต่อการยุแหย่ หรือชักนำเด็กให้เกิดความรู้สึกอียากรองทั้งในทางที่ดีและเลว ความคิดชั่ววูบของอารมณ์วัยรุ่น อาจเป็นสิ่งที่ทำให้เขาแสดงพฤติกรรมที่ผิดๆ ออกมา ซึ่งอาจหมายถึงชีวิตและอนาคตของเขาเอง

3. พัฒนาการทางด้านสังคม

สุชา จันทน์เอม. (2540: 152-153) กล่าวว่า ตามที่เด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่นนอกจากจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย ทางด้านร่างกายและจิตใจแล้ว ยังพบว่า เด็กมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองเกี่ยวกับสถานะความเป็นอยู่ภายในครอบครัวด้วย ดังจะเห็นได้ว่าเด็กในวัยนี้ต้องการอิสระ และการเป็นตัวของตัวเอง ชอบแต่งตัวให้เหมือนกับเพื่อนฝูง ชอบอยู่ตามลำพัง มีห้องอยู่เป็นสัดส่วน มีของใช้ส่วนตัว ซึ่งสามารถเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงนี้ อาจจะช่วยได้มากในการปรับตัวเข้าสู่สังคมของเขา

4. พัฒนาการทางด้านสติปัญญา

จรรยา สุวรรณทัต. (2538: 145) กล่าวว่า การพัฒนาทางสติปัญญาหรือการรู้คิดของบุคคล หมายถึง การเติบโตและขัดเกลาทางด้านความสามารถในการคิดอ่านต่างๆ ซึ่งการเจริญเติบโตด้านนี้ ก็เหมือนกับการเติบโตทางด้านร่างกาย คือ จะเกิดขึ้นในอัตราต่างๆ กัน และยังมีรูปแบบต่างกันไปอีกด้วย ในระยะต่างๆ ของชีวิต คือ วัยทารก วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่

จากเอกสารดังกล่าวสรุปว่า พัฒนาการของวัยรุ่น แบ่งออกได้ 4 ด้าน คือ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

1.1.4 ปัญหาของวัยรุ่น

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น จะมีลักษณะปัญหาแยกตามสาเหตุได้ 3 ประการ คือ (ประชัน จันระวังยศ. 2546: 22-23)

1. ปัญหาเกิดจากจากตัววัยรุ่น (Self-originated aspect) เป็นปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย และอารมณ์ของวัยรุ่นเอง เป็นสาเหตุของความว้าวุ่นใจ กังวล เช่น การมีสิ่วบนใบหน้า การหลั่งอสุจิของวัยรุ่นชาย และการมีประจำเดือนในหญิงเหตุการณ์ต่างๆ เหล่านี้เป็นพัฒนาการของชีวิตที่จัดเป็นภาวะวิกฤต ถ้าเด็กได้รับความรู้ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง เด็กก็จะสามารถผ่านพ้นระยะนี้ได้ไปอย่างราบรื่น แต่ถ้าขาดความรู้ความเข้าใจก็จะทำให้เด็กมีความกังวลสับสนมากยิ่งขึ้น

2. ปัญหาที่เกิดจากสังคมของวัยรุ่น (Social response aspect) เป็นปัญหาที่เกิดจากสังคมสิ่งแวดล้อมตัววัยรุ่น เช่น พ่อ แม่ ผู้ใหญ่ในครอบครัว ไม่เข้าใจความรู้สึก และพัฒนาการของวัยรุ่นซึ่งมักเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง และช่องว่างระหว่างวัย

3. ปัญหาจากกิริยาต่อต้านที่วัยรุ่นมีต่อสังคม (Reaction aspect) ปัญหานี้เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากปัญหาข้อที่ 2 ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้อง ก็จะทำให้ปัญหานี้รุนแรงขึ้น พ่อแม่ และผู้ใหญ่ในครอบครัวจึงควรที่จะให้ความสนใจเด็กวัยรุ่น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเหล่านี้ ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วมักเป็นเรื่องยากที่จะแก้ไข และมักเป็นสาเหตุของปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาทางด้านพฤติกรรม เป็นต้น

ปัญหาทางด้านพฤติกรรมของวัยรุ่นมีมากขึ้นในปัจจุบัน เพราะโลกมีการเปลี่ยนแปลง วัยรุ่นหลายคนจึงปรับเปลี่ยนไม่ทันกับสถานการณ์ที่ต้องปรับตัวอย่างมุ่งมั่นตั้งใจ (สุพัตรา สุภาพ. 2539: 38) วัยรุ่นที่ทำผิดรุนแรง เช่น ทำร้ายร่างกาย ฆ่า ทรมาน แก๊งอันธพาล เป็นต้น มักจะเกิดจากปัจจัยหลายประการ ดังต่อไปนี้

1. ครอบครัวมักจะมีพฤติกรรมที่ทำอาชญากรรมรุนแรง (A family with a history of criminal violence) ทำให้เด็กได้รับเข้าไปโดยไม่รู้ตัว เช่น ทำร้ายกันเองระหว่างสามี-ภรรยา หรือคนในบ้าน หรือคนภายนอก ในระยะแรกๆ เด็กบางคนอาจจะกลัว หรือตกใจ แต่พอนานๆ เข้า อาจจะเกิดความคุ้นเคยจนเห็นเป็นเรื่องธรรมดา

2. มักถูกทารุณ (Being abused) อาจจะถูกทารุณจากบ้านหรือนอกบ้าน จนเกิดความกดดัน อาจไม่พอใจ แต่เมื่อหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประกอบกับกลัวจะโดนทำร้าย จึงยอมรับและรับสภาพไม่รู้ตัว และลึกๆ อาจจะอยากแก้แค้นด้วยการทารุณคนอื่น หรือเห็นการทารุณเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

3. แก๊งอันธพาลนั้นมักมีพฤติกรรมติดยาเสพติด หรือสุรา (Abusing drugs or alcohol) ทำให้ขาดความยั้งคิดและกล้าทำอะไรที่รุนแรง

4. เป็นสมาชิกของแก๊ง (Belonging to a gang) ซึ่งอาจเกิดจากเป็นคนจิตใจอ่อนแอ หรืออยากมีอิทธิพลหรืออยากมีเพื่อนหรืออาจรวมกลุ่ม (แก๊ง) สภาพแบบนี้จะมีพฤติกรรมที่พอจะชี้ให้เห็นว่าอาจทำผิด

เมื่อมีปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวข้างต้น จะทำให้เพิ่มความรุนแรงในการกระทำผิดสูงขึ้น จนกระทั่งอาจกลายเป็นฆาตกรได้ ด้วยวิธีการต่างๆ ได้แก่

1. การใช้อาวุธ (Using a weapon) ซึ่งหาได้จากบ้านเพื่อน หรือเพื่อน หรือขโมย หรือซื้อจําพวกผิดกฎหมาย

2. การถูกจับ (Having been arrested) ในข้อหาทำร้ายร่างกายตั้งแต่บาดเจ็บ จนถึงตาย

3. มีปัญหาทางประสาททำให้เกิดการขาดความยั้งคิดหรือมีสติ (Having a neurological problem that impairs thinking or feeling) พฤติกรรมของคนเป็นผลจากสมองและ

ประสบการณ์ของแต่ละคน และแม้คนเราจะมีกรรมพันธุ์ต่างกัน แต่สมองมีช่องว่างหลายจุด เมื่อเราเกิดมาสมองจะเหมือนนักประวัติศาสตร์ จะบันทึกทุกอย่างลงในที่ช่องว่างนั้นและสมองบางส่วนที่เป็นพยาธิ หรือมีปัญหาจะทำให้มีพฤติกรรมรุนแรง

จากเอกสารดังกล่าวสรุปว่า ปัญหาวัยรุ่นที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มิได้มีเกิดมาจากวัยรุ่นเองเท่านั้นแต่มีสาเหตุหลายประการร่วมกัน เช่น ครอบครัว สังคมรอบตัวของวัยรุ่น พ่อ แม่ และผู้ใหญ่ในครอบครัวจึงควรที่จะให้ความสนใจเด็กวัยรุ่น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเหล่านี้ ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วมักเป็นเรื่องยากที่จะแก้ไข และมักเป็นสาเหตุของปัญหาอื่นๆ ตามมา เช่น ปัญหาทางด้านพฤติกรรม เป็นต้น

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มของวัยรุ่น

1.2.1 ความหมายของกลุ่ม

นักจิตวิทยาและนักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของกลุ่มแตกต่างกันไปแล้วแต่จะให้ความสำคัญในจุดใด ดังที่จะกล่าวดังต่อไปนี้

มิลล์. (Mills. 1976: 2) ได้ให้ความหมายของกลุ่มตามความหมายของเป้าหมายของเป้าหมายของกลุ่ม (group goals) โดยให้นิยามกลุ่มไว้ว่า กลุ่มเป็นหน่วยที่ประกอบบุคคลสองคนหรือมากกว่า ผู้ซึ่งเข้ามาติดต่อกันเพื่อความสำเร็จอย่างใดอย่างหนึ่ง และผู้ซึ่งคิดว่าการติดต่อมีความหมาย

ชอร์. (Shaw. 1981: 8) ให้ความหมายของกลุ่มไว้ว่า หมายถึงการรวมกันของบุคคลสองคนหรือมากกว่าที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยแต่ละฝ่ายต่างมีอิทธิพลและได้รับอิทธิพลซึ่งกันและกัน

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2546: 228) ให้ความหมายของกลุ่มไว้ว่า หมายถึงการรวมกันของคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างสม่ำเสมอในช่วงเวลาหนึ่ง มีบรรทัดฐานร่วมกัน และมีเอกลักษณ์เดียวกัน คนเหล่านี้จะรับรู้ในตนเองว่า พวกเขาขึ้นต่อกันและกันในอันที่จะปฏิบัติการเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของเขาเหล่านี้

พัชรี วรกวิน. (2549: 12) ให้ความหมายของกลุ่มว่า หมายถึง บุคคลสองคนหรือมากกว่ามารวมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน มีการกระทำร่วมกันและการปฏิบัติในบทบาทอันเดียวกัน

ดังนั้นกล่าวโดยสรุปได้ว่า กลุ่ม หมายถึง บุคคลจำนวนหนึ่งซึ่งประกอบด้วยบุคคลสองคนหรือมากกว่ามาปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กัน เพื่อให้ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งของแต่ละบุคคลและกลุ่มบรรลุผลตามเป้าหมาย

1.2.2 ลักษณะของกลุ่ม

กลุ่ม หมายถึง การรวมคนตั้งแต่สองคนมารวมอยู่ด้วยกัน แต่ในทางจิตวิทยา การที่คนมาอยู่ด้วยกันและทำอะไรบางอย่างคล้ายคลึงกันไม่จำเป็นที่คนเหล่านั้นจะเป็น “กลุ่มทางสังคม” แต่อาจจะเป็นเพียงการรวมตัวของคนหลายๆ คนเท่านั้น (ศักดิ์ไทย สุรกิจบรร. 2545: 189) โดยสรุปแล้ว “กลุ่ม” ควรมีลักษณะดังนี้

1. ประกอบด้วยสมาชิกตั้งแต่สองคนขึ้นไป
2. มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางสำหรับพฤติกรรมของแต่ละบุคคลและกลุ่ม กลุ่มที่ดีต้องตอบสนองความต้องการทั้งของกลุ่มและสมาชิกแต่ละคนในเวลาเดียวกัน หรืออย่างน้อยความต้องการของทั้งสองอย่างต้องไม่ขัดกัน
3. มีโครงสร้างซึ่งเกิดจากแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบย่อยๆ ซึ่งแต่ละส่วนก็จะแสดงบทบาทที่เหมาะสมของตน มีการปฏิสัมพันธ์กันรู้ว่าใครเป็นคนในกลุ่ม ใครเป็นคนนอก กลุ่มการคงอยู่ของกลุ่มจะช่วยตอบสนองความต้องการหรือให้ความพึงพอใจแก่สมาชิก
4. มีกลไกสำหรับควบคุมสมาชิก นั่นคือ มีกฎหรือปทัสถาน (norms) สำหรับกำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคคลและกลุ่ม

1.2.3 การรวมกลุ่มของวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นช่วงแห่งการเปลี่ยนแปลงหลายๆ อย่างที่ทำให้เด็กเกิดความกังวลสับสนใจ เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านสรีระที่เกี่ยวข้องกับเพศ การมีอารมณ์ความรู้สึกทางเพศ ซึ่งเด็กไม่ค่อยสะดวกใจที่จะพูดคุยซักถามกับผู้ใหญ่ นอกจากนี้เด็กยังอยากมีอิสระ อยากทำอะไรโดยไม่ต้องมีใครมาคอยชี้นำเหมือนเด็กๆ เด็กวัยรุ่นรู้สึกว่าตนเติบโตเท่าเทียมผู้ใหญ่ในด้านร่างกายแล้ว จึงอยากทำอะไรเหมือนที่ผู้ใหญ่ทำได้ แต่ในขณะเดียวกันเอง เขาก็ยังไม่สามารถพึ่งพาเลี้ยงดูตนเองได้อย่างแท้จริง ยังต้องพึ่งพาพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในส่วนของปัจจัยต่างๆ ความสับสนในบทบาทของการจะเป็นเด็กก็ไม่ใช่ผู้ใหญ่ก็ไม่เชิง การไม่มั่นใจว่าจะทำอย่างไรดีกับการเปลี่ยนแปลงหรือการปรับตัวที่ควรจะเป็นไป ทำให้เด็กวัยรุ่นรู้สึกว่าเพื่อนร่วมวัยคือผู้ที่พูดคุยหรือจะปรึกษาหารือกันได้อย่างเข้าใจ และสามารถตอบสนองต่อความมั่นคงทางใจให้กัยตนเองได้ วัยรุ่นจึงมักชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อน ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนเป็นอย่างมาก (อัจฉรา สุชารมณ. 2541: 38)

1.2.4 สาเหตุของการเข้าร่วมกลุ่มของวัยรุ่น

เด็กวัยรุ่นมักชอบรวมกันเป็นกลุ่มหรือพยายามเข้ากลุ่มเพื่อน เนื่องด้วยสาเหตุหลายๆ ประการดังต่อไปนี้ (อัจฉรา สุชารมณ. 2541: 39)

1. ต้องการความมั่นคงทางจิตใจ เนื่องจากการอยู่รวมกลุ่มกับเพื่อนทำให้เด็กวัยรุ่นรู้สึกว่าได้อยู่กับคนที่รู้จักกัน มีปัญหาอะไรสามารถพูดคุยกันได้ เข้าใจกันได้ดี มีอะไรที่คล้ายๆ กัน

2. ต้องการความเป็นอิสระจากผู้ใหญ่ เด็กวัยรุ่นมักจะมองว่าตนเองโตพอที่จะคิดตัดสินใจในหลายอย่างได้ด้วยตนเอง จึงไม่พอใจที่ผู้ใหญ่มักจะชอบสั่งสอน ว่ากล่าว ให้ทำอย่างโน้นอย่างนี้เสมอ การเข้าไปอยู่ในกลุ่มเพื่อนจึงทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นอิสระ ไม่ต้องฟังคำสั่งผู้ใหญ่ ไม่ต้องมีใครมาคอยสอดส่องติดตามความประพฤติของเขา

3. ต้องการความสนุกเพลิดเพลิน การที่วัยรุ่นยังไม่ต้องแบกรับภาระการทำงานที่หนักหน่วงเหมือนผู้ใหญ่ อาจจะมีภาระในแง่ของการเรียน แต่วัยรุ่นก็ยังมีส่วนหนึ่งที่อยากจะหาความเพลิดเพลินให้กับตนเอง การรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้เด็กวัยรุ่นรู้สึกมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้ผ่อนคลายความกดดัน หรือความตึงเครียดจากการเรียน หรือจากผู้ใหญ่

4. ต้องการการเรียนรู้ประสบการณ์ทางสังคมกับเพื่อน โดยเด็กวัยรุ่นต้องการเรียนรู้ว่าเขาควรแสดงพฤติกรรมอย่างไรในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม การทำให้ตนเองมีเสน่ห์ในสายตาของเพศตรงข้าม เป็นต้น นอกจากนี้วัยรุ่นยังต้องการการเรียนรู้ว่าเพื่อนคนอื่น ๆ คิดเหมือนตนหรือไม่ เมื่อมีปัญหาต่างๆ เพื่อนแก้ไขอย่างไร การแลกเปลี่ยนความรู้สึกและประสบการณ์ต่อกัน ทำให้เด็กวัยรุ่นได้รับการเรียนรู้การปรับปรุงตนเองมากขึ้น

5. ต้องการพัฒนาความสามารถด้านต่างๆ ของตน การเข้ากลุ่มจะทำให้เด็กมีโอกาสพัฒนาความสามารถของตนจากการช่วยเหลือและรับการแนะนำจากเพื่อนในกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียนหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เด็กสนใจ เด็กวัยรุ่นจะกล้าพูดในสิ่งที่ตนเองใฝ่ฝัน กล้าถามกล้าปรึกษาเพื่อนในเรื่องที่เขาต้องการจะรู้หรือสนใจ มากกว่าถามครูหรือผู้ใหญ่

6. ต้องการเรียนรู้เรื่องเพศตรงข้าม เด็กวัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่เริ่มสนใจใคร่รู้และอยากมีเพื่อนเพศตรงกันข้าม การเข้ากลุ่มจะทำให้มีโอกาสได้เรียนรู้ ได้พบปะกับเพศตรงข้ามได้มั่นใจขึ้น และเป็นที่ยอมรับของสังคมมากกว่า การพบปะระหว่างกลุ่มวัยรุ่นหญิงชายในกลุ่มเดียวกันหรือต่างกลุ่มแต่มารวมกันทำกิจกรรมในบางครั้งบางโอกาส จะทำให้เด็กได้เรียนรู้ลักษณะของเพศตรงกันข้ามที่ตนสนใจหรือชื่นชอบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยตอบสนองต่อความสนใจในเรื่องเพศของเด็กวัยรุ่น อีกทั้งยังช่วยเป็นสื่อกลางที่ทำให้เกิดการพัฒนาคบหาอย่างเพื่อนเพศตรงกันข้ามที่ถูกต้องต่อไป

1.2.5 ลักษณะการรวมกลุ่มของวัยรุ่น

อุไร สุมาริธรรม. (2546: 121-122) ได้กำหนดสาเหตุการรวมกลุ่มของเด็กวัยรุ่นอาจจะมีรูปแบบต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การรวมกลุ่มแบบเพื่อนคู่หู (Chum) มักจะเป็นการรวมกลุ่มของเพื่อนรักใคร่กันมากที่สุด ซึ่งอาจจะมีเพียง 1-2 คนเท่านั้น โดยจะเป็นเพื่อนที่มีความไว้วางใจกันมากที่สุด สามารถจะบอกความลับกันได้ทุกอย่าง เข้าอกเข้าใจกันได้ดี สามารถตักเตือนหรือห้ามปรามเมื่อเพื่อนทำผิด และรู้จักให้

อภัยต่อกัน มีความผูกพันทางอารมณ์ต่อกันมาก เด็กมักจะมีอารมณ์ใจทั่วๆ ไปเหมือนกัน มักจะไปไหนมาไหนหรือทำกิจกรรมต่างๆ ประจำวันด้วยกัน

2. การรวมกลุ่มในลักษณะกลุ่มมิตรสหาย (Cliques) เป็นการรวมกลุ่มขนาดเล็กที่เป็นกลุ่มเพื่อนสนิทที่ค่อนข้างมีความผูกพันต่อกัน มีความชอบหรือไม่ชอบคล้ายๆ กัน แต่ละคนมีอิทธิพลต่อกันและกัน กลุ่มมิตรสหายมักจะมีการพบปะกันอยู่เป็นประจำ และทำกิจกรรมที่สนใจร่วมกัน เช่น ไปท่องเที่ยวด้วยกัน กลุ่มมิตรสหายหนึ่งๆ อาจมีสมาชิกที่เป็นได้ทั้งชายและหญิง

3. การรวมกลุ่มระดับหมู่คณะ (Crowds) เป็นกลุ่มเพื่อนขนาดใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มมิตรสหายหลายกลุ่มรวมกลุ่ม ส่วนใหญ่จะเป็นการรวบรวมผู้ที่มีความสนใจร่วมกัน ลักษณะของการรวมกลุ่มมักจะมีระบบมีแบบแผน มีการกลั่นกรองผู้ที่เข้ามาเข้าร่วมกลุ่มว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมหรือไม่ มีหัวหน้าและคณะกรรมการดำเนินงานหรือจัดกิจกรรมตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ การพบปะกันของกลุ่มในลักษณะนี้จะมีการกำหนดนัดหมายที่แน่นอน กิจกรรมที่ทำส่วนใหญ่มักจะมุ่งสู่สังคมมากกว่าส่วนบุคคล

4. การรวมกลุ่มในลักษณะแก๊ง (Gang) เป็นการรวมกลุ่มที่ผู้เข้าร่วมกลุ่มมีแนวคิดหรือเจตคติต่อบางเรื่องอย่างเดียวกัน ส่วนใหญ่สมาชิกของกลุ่มมักจะเป็นเพศเดียวกัน แต่อาจจะต่างฐานะหรืออายุได้ โดยส่วนใหญ่การรวมกลุ่มในลักษณะแก๊งของเด็กวัยรุ่นมักจะถูกมองในทางลบเพราะมักจะรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมที่เป็นการก่อความสงบสุขของผู้อื่นหรือก่อความสังคม

สรุปการรวมกลุ่มของเด็กวัยรุ่นนั้นมีรูปแบบดังนี้ คือ การรวมกลุ่มแบบเพื่อนคู่หู การรวมกลุ่มในลักษณะกลุ่มมิตรสหาย การรวมกลุ่มในระดับหมู่คณะ การรวมกลุ่มในลักษณะแก๊ง

1.2.6 อิทธิพลของกลุ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม

กลุ่มมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนที่เป็นสมาชิกกลุ่มอย่างชัดเจนและแน่นอน ทั้งพฤติกรรมภายนอกที่สังเกตได้และภายในที่สังเกตโดยตรงไม่ได้ จะขอยกตัวอย่างให้ได้เข้าใจชัดเจนมากขึ้นดังต่อไปนี้ โดยปกติวิธีการที่กลุ่มจะใช้อิทธิพลกระตุ้นสมาชิกกลุ่มอาจจะเป็นวิธีกดดันโดยตรงจากสังคม (Social pressure) ซึ่งหมายถึงการกดดันโดยกลุ่มนั่นเอง กลไกที่สำคัญที่กลุ่มใช้กดดันสมาชิกให้แสดงพฤติกรรมตามที่กลุ่มต้องการ ได้แก่ บรรทัดฐาน นั่นเอง กล่าวคือกลุ่มจะใช้บรรทัดฐานเป็นเกณฑ์ว่าทุกคนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มจะต้องปฏิบัติตาม ถ้าหากผู้ใดไม่ทำตามจะได้รับโทษ ด้วยเหตุนี้ผู้ที่ต้องการเป็นสมาชิกต่อไปต้องทำตามแม้ว่าจะไม่เห็นด้วย นับเป็นการเปลี่ยนแปลงแต่ภายนอกเท่านั้น ตัวอย่างการวิจัยที่สอดคล้องกับข้อสรุปดังกล่าวมีว่า ในโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปแห่งหนึ่ง ผู้วิจัยพบว่าคนงานหญิงที่เข้ามาทำงานใหม่ๆ จะทำงานได้ผลงานมากกว่าคนที่อยู่เก่า แต่เมื่อทำงานไปสักระยะหนึ่ง คนงานใหม่จะทำผลงานลดลง เพราะกลุ่มคนงานเก่าได้กดดันให้คนงานใหม่ทำงานให้เท่าบรรทัดฐานของกลุ่มคนงานที่ได้ตกลงกันเอาไว้ ซึ่งมีผลให้คนงานใหม่ต้องลดระดับ

ความเร็วในการทำงานลงไป ต่อมาผู้วิจัยได้แยกเอาคนงานใหม่ออกไปทำงานต่างพื้นที่กับคนงานเก่า เพื่อสลายความกดดันจากคนงานกลุ่มเก่า ปรากฏว่าคนงานใหม่ทำงานได้ผลผลิตมากขึ้นเท่ากับเมื่อแรกเข้า และคงรักษาระดับนั้นเอาไว้ตลอดจนจบการทดลอง (Coch & French. 1984: 512-523)

สาเหตุสำคัญที่ทำให้สมาชิกกลุ่มยอมทำตามแรงกดดันของกลุ่ม ความกลัวการถูกลงโทษ หรือการไม่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกอื่นของกลุ่ม โดยทั่วไปกลุ่มมีเทคนิคในการทำโทษสมาชิกที่ไม่คล้อยตามกลุ่มหลายวิธี เช่น การเยาะเย้ยถากถาง การขมขู่ การแซว การทำร้าย การทำลายสมบัติส่วนตัว ฯลฯ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าสมาชิกกลุ่มน่าจะทนต่อเทคนิคการกดดันจากกลุ่มได้ยากมาก (สิทธิโชค วรานุสันติกุล. 2546: 233)

นอกจากสร้างแรงกดดันโดยตรงแล้ว บางครั้งกลุ่มยังสามารถที่จะกระตุ้นพฤติกรรมของสมาชิกโดยการเลียนแบบจากบทบาทของผู้อื่นในกลุ่ม (Role Modeling) จากการศึกษาวิจัยได้พบว่า คนงานในระดับต่ำจะเลียนแบบพฤติกรรมที่น่าสนใจของผู้ที่ทำงานในระดับสูงกว่าทั้งในประเภทที่ผู้เลียนแบบตั้งใจเลียน และประเภทที่การเลียนแบบเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมที่ไปเลียนแบบมาจะถูกนำออกมาปฏิบัติต่อเมื่อทำไปและจะได้รับแรงเสริมจากสมาชิกคนอื่นๆ หรือผู้ที่ตนไปเลียนแบบมาเท่านั้น (Hackman. 1992: 268)

ในส่วนที่เป็นพฤติกรรมภายใน กลุ่มมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิดเห็นความเชื่อของสมาชิกได้ เมื่อสมาชิกกลุ่มได้เข้ามาร่วมในประสบการณ์เดียวกัน พวกเขาจะพัฒนาทัศนคติและความเชื่อออกไปในทางเดียวกัน ยิ่งถ้าหากว่าสมาชิกกลุ่มมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และกลุ่มนั้นเป็นกลุ่มอ้างอิงของเขา เขาจะรับเอาทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของกลุ่มมาเป็นของเขาอย่างเต็มที่ (สิทธิโชค วรานุสันติกุล. 2546: 234)

สรุปจากเอกสารข้างต้นว่า เพียงแค่เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเท่านั้น คนเราก็มีการเปลี่ยนแปลงตนเองแล้ว เช่น ถ้าวัยรุ่นมีเพื่อนในกลุ่มเป็นแก๊งจักรยานยนต์ หรือเป็นแก๊งอันธพาลแล้ว ก็มีความเป็นไปได้ด้วยว่าเขาจะได้รับอิทธิพลของกลุ่มนั้นๆ โดยเป็นแก๊งจักรยานยนต์ หรือเป็นแก๊งอันธพาลไปด้วย เนื่องจากพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้จากภายนอกหรือสังเกตไม่ได้คือพฤติกรรมภายใน ล้วนแล้วแต่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มที่มนุษย์เป็นสมาชิกอยู่

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

1. ความหมายของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา หมายถึง วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมไปในทางเกร ก้าวร้าว เบี่ยงเบน ประพฤติตนไปในทางที่มีขอบมิควร ทำผิดกฎหมาย ลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทในที่สาธารณะ ก่อความวุ่นวายให้สังคม (ผดุง อารยะวิญญู. 2542: 21) หรือแสดงพฤติกรรมอื่นๆ เช่น การกระทำที่ผิดไปจากพฤติกรรมทั่ว ๆ ไป อันมีสาเหตุมาจากอิทธิพลด้านต่างๆ และก่อให้เกิดผลเสียขึ้น เช่น พฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการเรียน การประพฤติไม่เหมาะสมกับครู-อาจารย์ การก่อวินัยชั้นเรียน ความก้าวร้าว และพฤติกรรมอื่นๆ ที่ไม่เหมาะสม (บำเพ็ญ วชิรเงิน. 2541: 6) รวมทั้งวัยรุ่นที่ประพฤติตนไปในทางที่ไม่พึงประสงค์ อาจจะเป็นไปในลักษณะก้าวร้าว เกร ก่อวินัย หรือไปในทางถดถอย หนีความจริง เจ้งหงอย เพ้อฝัน หรือเซื่องซึม พฤติกรรมที่ถือว่ามึปัญหานั้น ได้แก่ พฤติกรรมทุกพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์ปกติ อันจะสร้างปัญหาให้แก่ตัวเอง และผู้อื่น

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหา หมายถึง การกระทำที่ผิดไปจากปกติทั่ว ๆ ไป เป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และขัดต่อกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม เช่น พฤติกรรมหนีเรียน พฤติกรรมก่อวินัยชั้นเรียน พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมเบี่ยงเบน และพฤติกรรมประพฤติปฏิบัติตัวไม่เหมาะสม

2. สาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมนั้นอาจจะมีสาเหตุเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการแต่การวินิจฉัยหาสาเหตุของพฤติกรรมนั้น เป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะสลับซับซ้อน พฤติกรรมอย่างหนึ่งอาจจะเนื่องมาจากสาเหตุอย่างหนึ่ง หรือหลายสาเหตุก็ได้ บุคคลคนเดียวกันอาจจะแสดงพฤติกรรมออกมาหลายอย่างและย่อมจะต้องเกิดจากสาเหตุหลายประการดังนั้น การวินิจฉัยหาสาเหตุของพฤติกรรมควรจะกระทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ องค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ (ผดุง อารยะวิญญู. 2542: 13) แบ่งออกได้ดังนี้

1. พันธุกรรม ระดับสติปัญญาและอารมณ์ ความเป็นอันธพาล หรือลักษณะทางพฤติกรรมอันไม่พึงปรารถนาอื่นๆ เป็นลักษณะที่ถ่ายทอดได้โดยทางกรรมพันธุ์ เด็กอาจได้รับสิ่งเหล่านี้มาจากบิดา มารดาของตนเอง

2. สารเคมีในร่างกาย เด็กบางคนที่มีพฤติกรรมไปในทางก้าวร้าวอย่างน่ากลัว หรือมีพฤติกรรมไปในทางด้านโหดร้ายทารุณ อาจจะเนื่องมาจากสมองพิการหรือระบบประสาทได้รับความกระทบกระเทือนอย่างรุนแรงหลังจากได้รับอุบัติเหตุ ความพิการทางสมอง ความไม่สมดุลของสารเคมีในร่างกาย ซึ่งทำให้เกิดความผิดปกติในด้านความคิด การรับรู้ และด้านอารมณ์

3. สภาพทางครอบครัว ครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็กมาก การทะเลาะวิวาทกันของบิดามารดา หรือสมาชิกคนสำคัญอื่นๆ ในครอบครัว การแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันระหว่างพี่น้อง การให้ความรักแก่ลูกทุกคนไม่เท่ากัน บิดามารดาขาดการดูแลเอาใจใส่ต่อลูกอย่างเพียงพอ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ล้วนมีผลอันสำคัญยิ่งต่อพฤติกรรมของเด็ก

4. สภาพทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เด็กที่อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี เช่น อยู่ในชุมชนแออัดที่มีเพื่อนบ้านเป็นเด็กเถร อันธพาล คำของผิดกฎหมาย อาจจะชักจูงใจให้เด็กมีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควรได้

5. ความต้องการของบุคคล ความต้องการของบุคคลมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลผู้นั้น ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์มีอยู่ 4 อย่าง คือ ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค และความต้องการของมนุษย์แต่ละคนมีไม่เท่ากัน บางคนมีความโลภมาก บางคนก็โลภน้อย เช่น ในเรื่องที่อยู่อาศัยบางคนต้องการบ้านหลังเล็กๆ พออยู่ได้ บางคนต้องการคฤหาสน์หลังใหญ่ๆ มีเครื่องตกแต่งหรูหราฟุ่มเฟือย เมื่อคนมีความต้องการก็พยายามทุกวิถีทางในการที่จะให้ได้มาซึ่งสิ่งนั้นอาจจะกระทำในสิ่งที่มีถูกต้องก็ได้

นอกจากความต้องการพื้นฐานที่กล่าวมาแล้ว มนุษย์เรายังต้องการสิ่งอื่นอีก เช่น ต้องการความรัก ต้องการการยอมรับในสังคม การมีหน้ามีตาเป็นที่นับถือของคนทั่วไป เด็กนักเรียนก็เช่นเดียวกัน ทุกคนต้องการความรักจากครู ต้องการการยอมรับจากเพื่อน เด็กที่ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน อาจจะแสดงออกในรูปพฤติกรรมหลายแบบเพื่อให้เป็นจุดเด่น และได้รับความสนใจจากครู และเพื่อนนักเรียนอื่นๆ บางครั้งก็มีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่เป็นที่ยอมรับ ขัดกับสังคม เด็กบางคนที่ไม่ม่มีปมเด่นในทางการเรียน อาจจะหาเรื่องกับเพื่อนชอทะเลาะวิวาท ชกต่อย ก้าวร้าว ส่งเสียงดังเป็นที่น่ารำคาญเพียงเพื่อให้คนอื่นสนใจตน และยอมรับคนเท่านั้น พฤติกรรมทั้งหมดที่กล่าวมานี้ รวมทั้งพฤติกรรมอื่นที่มีลักษณะคล้ายกันนี้เกิดจากความต้องการของแต่ละบุคคล

สโตนและเซอร์ช (Stone and Church. 1998: 225) กล่าวว่า ในการพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ดังต่อไปนี้ ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น และหาทางแก้ไขบำบัด คือ

1. อายุ เด็กเถรจะมีอายุอยู่ในวัยก่อนวัยรุ่น และในวัยรุ่น คือ อยู่ระหว่าง 12.5 ขึ้นไปถึง 23 ปี
2. แหล่งที่อยู่อาศัย เด็กเถรและอันธพาลมักอยู่ในเมืองมากกว่าชนบท และมักพบตามชุมชนแออัดต่างๆ
3. เพศ มักจะเป็นเด็กผู้ชายมากกว่าเด็กผู้หญิง

4. สภาพทางครอบครัว เด็กเกรและอันธพาลส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่ฐานะทางเศรษฐกิจและการศึกษาค่อนข้างต่ำ เด็กที่มีจากครอบครัวที่พ่อแม่แยกกันอยู่และมีปัญหาทางครอบครัว มักจะมีโอกาสที่จะเสียคนได้มาก

5. สภาพทางสังคม เด็กเกรและอันธพาลส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมต่ำ พ่อแม่ขาดการศึกษา

6. สภาพทางร่างกายของเด็ก เป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กเกรและอันธพาลส่วนมากจะมีร่างกายแข็งแรง กำยำล่ำสัน มีกล้ามเนื้อที่แข็งแรง เด็กที่มีร่างเล็กและอ่อนแอมักจะปรากฏในกลุ่มนี้บ่อยนัก

สรุปได้ว่าสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ว่า เกิดจากปัจจัยด้านบุคคล เช่น พันธุกรรม การศึกษา บุคลิกภาพ ปัจจัยด้านครอบครัว เช่น ฐานะครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม เช่น ชุมชน เพื่อน โรงเรียน เป็นต้น

3. ลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

วัยรุ่นที่มีปัญหาทางพฤติกรรม จะมีลักษณะดังต่อไปนี้

ปรีชา วิหคโต (2542: 24) ได้กล่าวถึงลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นปัญหามีดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น ไม่ทำการบ้าน เกียจคร้านไม่ทำงานที่มอบหมาย ไม่สนใจการเรียนสอบตกเสมอ

2. แสดงพฤติกรรมที่ไม่ดีไม่เหมาะสมกับครูอาจารย์ ไม่เชื่อฟัง ก้าวร้าว นินทา

3. พฤติกรรมก่อวุ่นชั้นเรียน เช่น คุยกับเพื่อน เดินไปมาในห้องเรียน

4. ปัญหาสุขภาพ เช่น เจ็บป่วยบ่อยๆ ร่างกายพิการ

5. พฤติกรรมบุคลิกภาพ ได้แก่ เก็บตัว ซึม เหงา ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ยาก ตกใจง่าย หวาดกลัว

6. พฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ก่อการทะเลาะวิวาท ทำลายสิ่งของ ก่ออาชญากรรมพกอาวุธในโรงเรียน ทำผิดเกี่ยวกับเพศ สูบบุหรี่ เสพสิ่งเสพติด ดื่มสุรา แต่งกายไม่ถูกระเบียบ ลักขโมย พุดปด

7. พฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น หนีเรียนและขาดเรียนบ่อยๆ ทำผิดเกี่ยวกับทางเพศ สูบบุหรี่ เสพสิ่งเสพติด ดื่มสุรา ลักขโมย พุดปด

นอกจากนี้ บำเพ็ญ วังเงิน (2541: 118-119) ได้ศึกษาค้นคว้าลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ที่เป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหามีดังนี้

1.1 พฤติกรรมไม่ทำการบ้าน

- 1.2 พฤติกรรมเกียจคร้าน ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย
- 1.3 พฤติกรรมที่ไม่สนใจการเรียน
- 1.4 พฤติกรรมสอบตกเสมอ
2. พฤติกรรมที่ไม่ดีและไม่เหมาะสมกับครูอาจารย์
 - 2.1 พฤติกรรมไม่เชื่อฟัง
 - 2.2 พฤติกรรมก้าวร้าว
 - 2.3 พฤติกรรมนินทา
3. พฤติกรรมก่อวุ่นในชั้นเรียน
 - 3.1 พฤติกรรมชอบคุยกับเพื่อน
 - 3.2 พฤติกรรมเดินไปมาในห้องเรียน
4. พฤติกรรมปัญหาสุขภาพ
 - 4.1 เจ็บป่วยบ่อยๆ
 - 4.2 ร่างกายพิการ
5. พฤติกรรมบุคลิกภาพ
 - 5.1 พฤติกรรมเก็บตัว
 - 5.2 พฤติกรรมซึมเหงา
 - 5.3 พฤติกรรมปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ยาก
6. พฤติกรรมก้าวร้าว
 - 6.1 พฤติกรรมก่อการทะเลาะวิวาท
 - 6.2 พฤติกรรมทำลายสิ่งของ
 - 6.3 พฤติกรรมพกพาอาวุธมาโรงเรียน
7. พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอื่นๆ
 - 7.1 พฤติกรรมทำผิดวินัยทางโรงเรียน
 - 7.2 พฤติกรรมทำผิดเกี่ยวกับเพศ
 - 7.3 พฤติกรรมสูบบุหรี่ และดื่มสุรา

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า วัยรุ่นที่มีลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจะมีลักษณะแต่ต่างจกออกไปจากเด็กปกติ เช่น มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน มีพฤติกรรมเสี่ยง เป็นต้น ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน

1. ความหมายของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

ลันเบอร์กและคณะ (Lundberg ; et al., 1963: 150) ได้ให้คำนิยามพฤติกรรมเบี่ยงเบน หมายถึง พฤติกรรมใด ๆ ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์บางอย่างที่ระบุไว้ เกณฑ์อันนี้อาจจะเป็นไปในรูปแบบบรรทัดฐานที่บอกให้ทราบว่าบุคคลควรจะปฏิบัติอย่างไร ในสถานการณ์ที่กำหนดให้อาจจะเป็นความมุ่งหวังต่างๆ ที่มุ่งถึงพฤติกรรมที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นบ่อยที่สุดหรือเกณฑ์อันนั้นมีพื้นฐานมาจากพฤติกรรมที่บุคคลส่วนใหญ่กระทำในสถานการณ์นั้นๆ ความเบี่ยงเบนจึงถือเป็นปรากฏการณ์สากล กล่าวคือ เมื่อมีกฎเกณฑ์แล้วก็มีคนบางคนในบางโอกาสที่ไม่ปฏิบัติตามอย่างไม่มีทางที่จะหลีกเลี่ยงได้

โคเฮน (Cohen. 1965: 31-37) เสนอว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นการละเมิดความคาดหวังของสถาบัน (ความคาดหวังที่มีการรับรู้ และการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นเสมือนความชอบธรรมในระบบสังคม) มโนทัศน์ความเบี่ยงเบน โดยนัยของมันก็คือ มโนทัศน์ของระเบียบแบบแผน ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติงานเป็นบรรทัดฐานของสังคม แต่ในทิศทางตรงกันข้าม ความเบี่ยงเบนเป็นส่วนที่แตกต่างไปจากส่วนของการมีส่วนร่วมในกลุ่มที่กระทำตามกฎหมายแบบแผน โคเฮนให้ข้อคิดเห็นว่าคุณนึกคิดในเรื่องพฤติกรรมเบี่ยงเบนมิใช่เป็นเรื่องที่สังคมวิพากษ์รุนแรงแต่เป็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งของชีวิตทางสังคม โดยบุคคลในสังคมนั้นเป็นผู้วางขอบข่ายเอาเองว่า การกระทำชนิดใดบ้างที่จัดได้ว่าเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับ และบุคคลใดบ้างที่เป็นผู้ทำลายกฎเกณฑ์ โคเฮนได้เสนอแนะว่าการกล่าวแต่เพียงว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ พฤติกรรมที่ฝ่าฝืนต่อระเบียบกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ยังไม่เป็นการเพียงพอ และการที่เข้าใจความหมายของพฤติกรรมเบี่ยงเบนให้แจ่มแจ้งนั้นควรจะพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมด้วยดังต่อไปนี้

1. ระบบสังคมที่บุคคลถือว่าตนเองเป็นสมาชิกอยู่
2. กฎเกณฑ์ต่อระบบสังคมนั้น
3. พฤติกรรมเบี่ยงเบนควรจะหมายรวมถึง พฤติกรรมที่ละเมิดกฎของสังคม ได้แก่ พวกเด็กและเยาวชนที่ทำผิดกฎ และถูกลงโทษตามกฎหมายแห่งสังคมนั้นได้กำหนดไว้ ซึ่งพฤติกรรมนี้อาจจะเกิดจากการบังเอิญ หรือความประมาทอันแก้ไขได้ และพฤติกรรมที่เกิดจากนิสัยจิตใจที่สะสมมาด้วยเหตุใดก็ตาม แม้จะถูกลงโทษแล้วก็ยังกระทำอีก
4. การกระทำที่ถือว่าเบี่ยงเบนนั้น เป็นได้ทั้งการกระทำของบุคคลคนเดียว หรือของหมู่คณะ

ไบซานซ์ (Bisanz .1978: 106) กล่าวว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน หมายถึง พฤติกรรมหรือความประพฤติขัดแย้งกับบรรทัดฐานของกลุ่มสังคมโดยรวมและการฝ่าฝืนบรรทัดฐานดังกล่าวมีเกินกว่าข้อจำกัด ซึ่งจะต้องได้รับการลงโทษ

เสริม ปุณณะหิตานนท์ (2545: 123) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน หมายถึง

1. การไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานหรือเกณฑ์ที่ถือปฏิบัติกันอยู่
2. ความประพฤติที่คนในกลุ่มหนึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นอันตรายหรือน่าอายหรือบาดเจ็บตามมาก จนต้องเอาตัวกระทำผิดมาลงโทษ

3. พฤติกรรมที่คนบางพวกในสังคมหนึ่งๆ เห็นว่าเป็นการกระทำผิด น่ารังเกียจหรือบาดเจ็บ บาดเจ็บ และเป็นการกระตุ้นหรือเร้า (หรือจะกระตุ้นถ้ามีผู้พบเห็นเข้า) ให้คนเหล่านั้นแสดงความไม่พอใจ โกรธเกลียด ประณาม หรือต้องการให้ลงโทษผู้กระทำ

จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ (2547: 167) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน หมายถึง พฤติกรรมที่กลุ่มหรือสังคมเห็นว่าผิดไปจากบรรทัดฐานที่คนทั่วไปยึดถือปฏิบัติ และก่อให้เกิดการต่อต้าน หรือลงโทษผู้กระทำผิด พฤติกรรมบางประเภทเป็นเพียงการกระทำที่ผิดแผกแตกต่างไปจากความคาดหวังของคนทั่วไป หรือเป็นการปฏิบัติที่คนส่วนใหญ่รู้สึกขงวามหวาดพิงตาผิดปกติวิติถาร หรือเลว

สรุปได้ว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน หมายถึง การแสดงออกหรือการกระทำของวัยรุ่นที่ละเมิดหรือไม่เป็นไปตามกฎระเบียบของทางสังคม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้สมควรจะได้รับการลงโทษจากสังคม

2. ประเภทของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

พฤติกรรมเบี่ยงเบน อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมที่เป็นโทษต่อบุคคลและสังคม และพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและสังคม (สนธยา พลศรี. 2545: 178-181) ดังนี้

1. พฤติกรรมที่เป็นโทษต่อสังคม เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เกิดขึ้นแล้วคุกคามปกติสุขของผู้คนในสังคม แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

- 1.1 พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่มีผลต่อบุคคลและสังคมมาก ได้แก่ พฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย เช่น กบฏ ก่อการจลาจล การฆ่าคนตาย และที่รองลงมา คือ การประทุษร้ายต่อร่างกายและทรัพย์สิน ลักขโมย การกระทำผิดกฎหมายจรรยาบรรณ เป็นต้น ซึ่งผู้ที่ละเมิดจะถูกลงโทษรุนแรงตามที่กำหนดไว้

- 1.2 พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่มีผลต่อบุคคลและสังคมน้อย เป็นพฤติกรรมที่ไม่ผิดกฎหมายและอาจจะไม่กระทบกระเทือนต่อสังคม แต่อาจก่อความยุ่งยากในด้านความสัมพันธ์ทางสังคมของสมาชิก เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ตัดสินใจโดยมาตรฐานทางศีลธรรมไม่ใช่กฎหมาย เช่น การฆ่าตัวตาย รักร่วมเพศ การมีจิตแปรปรวน การทุพพลภาพทางร่างกายต่างๆ เป็นต้น

4. การแสดงที่เบี่ยงเบน คือ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมบางอย่าง เช่น การแต่งตัว กิริยาอาการเหมือนผู้หญิงในราตรี หรือแม้แต่กิริยาก้าวร้าว

5. การขายสิ่งของต้องห้าม เป็นความบกพร่องของสังคมพอสมควร ในฐานะที่เป็นเมืองพุทธ แต่กลับมีการขายของมีเนื้ออย่างเสรี จนกลายเป็นความถูกต้องของสังคมถือว่าสังคมขาดจุดยืน การเบี่ยงเบนต้องเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา และอิทธิพลของสังคม

6. การบริโภคสิ่งของหรือบริการที่ต้องห้าม ข้อนี้เกี่ยวกับศีล 5 เพราะมีให้เห็นมากมายไม่ว่าของต้องห้ามตามหลักศาสนา เช่น สุรา พว้างานเลี้ยงต่างๆ ขาดไม่ได้เลยแม้แต่งานบวชนาค

คินาร์ด (อัณณพ ชูบำรุง. 2547: 29-35 อ้างอิงจาก Cinard. 1974: 225) ได้แบ่งพฤติกรรมเบี่ยงเบนไว้ 10 ประเภท ดังนี้

1. อาชญากรรมและการกระทำผิด (Crime and delinquency) อาชญากรรมนั้นมีทั้งที่กระทำผิดต่อทรัพย์สิน ความผิดต่อบุคคล ความผิดต่อระเบียบของสังคม ความผิดเกี่ยวกับงานอาชีพ เป็นต้น ส่วนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน หมายถึง การกระทำของบุคคลที่มีอายุในระดับหนึ่งซึ่งถือว่ายังไม่เป็นผู้ใหญ่ โดยมากไม่เกิน 18 ปี และการกระทำนั้นก็เป็นอันตรายต่อบุคคลหรือสังคมเช่นกัน

2. พฤติกรรมรักร่วมเพศ (Homosexual behavior) เป็นพฤติกรรมแสดงเพศสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกัน ในบางรัฐหรือบางประเทศถือว่าพฤติกรรมเช่นนี้ เป็นอาชญากรรมและมีการลงโทษอย่างรุนแรง แต่ในบางประเทศ ก็ได้ถือเช่นนั้น ตามปกติสังคมมักจะมีทัศนคติไปในทางลบเกี่ยวกับพฤติกรรมประเภทนี้ เพราะถือว่าการร่วมเพศนั้นเป็นไปเพื่อการสืบทอดชาติพันธุ์ของมนุษย์พฤติกรรมรักร่วมเพศมิได้มีเจตนารมณ์เช่นนั้น

3. โสเภณี (Prostitution) เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความล่าช้าในการมีความสัมพันธ์ทางเพศ กระทำลงไปโดยเห็นแก่เงินทองหรือความโลภ ขาดความรู้สึกรักใคร่ในโสเภณีนี้นั้น ในประเทศส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ เพราะมิได้มีจุดประสงค์เพื่อการมีลูกหลาน ทั้งยังทำให้เกิดโรคติดต่อร้ายแรง ยังเป็นการลบหลู่ศีลธรรมของประชาชนอีกด้วย

4. การติดยาเสพติด (Drug addiction) ยาเสพติดที่ร้ายแรง ได้แก่ มอร์ฟิน เฮโรอีน ผีนุโคเคน กัญชา เป็นต้น ใครติดสิ่งเสพติดเหล่านี้ถือเป็นการเบี่ยงเบนทั้งในแง่กฎหมายและในแง่วัฒนธรรม หลายประเทศในโลกไม่ยอมรับพฤติกรรมเช่นนี้เพราะเป็นการสร้างนิสัยที่ไม่ดีเป็นการทำลายสมรรถภาพทั้งทางจิตและทางกาย เสียเงินทองในการซื้อหา ทั้งยังก่อให้เกิดอาชญากรรมในรูปแบบอื่นๆ เช่น การลักขโมย โสเภณี เป็นต้น

5. การติดสุราเรื้อรัง (Alcoholism) ตามปกติการดื่มสุราเป็นสิ่งที่กระทำกันโดยทั่วไป ทั้งนี้เพื่อความเอิกเกริกหรือเพื่อพิธีการบางอย่าง การดื่มเช่นนี้ถือเป็นการดื่มเพื่อสังคมหรือการดื่ม

อย่างมีการควบคุม ไม่ถึงกับทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น แต่การดื่มจนเบี่ยงเบนออกไปจากวัฒนธรรมหรือจากขอบเขตของกฎหมาย ถือว่าเป็นการดื่มที่เกินควร ผู้ดื่มกระทำอย่างไม่เลือกที่และเวลา บางคนถึงกับติดสุราเรื้อรังไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ต้องอาศัยการดื่มเป็นอาชีพ คนที่ติดสุราย่อมทำความเสียหายให้แก่ตนเอง แก่ครอบครัว แก่งานอาชีพ แก่เพื่อนฝูง

6. ความผิดปกติทางจิต (Mental disorders) ความผิดปกติทางจิตนั้นทำให้เกิดการละเมิดแนวประเพณีของสังคมได้ การละเมิดนั้นอาจเป็นไปในลักษณะที่ไม่ยอมติดต่อกับคนอื่นเกิดความพ้อคลั่ง เกิดภาพลวง ใช้ภาษาแปลกๆ มีความก้าวร้าว พึมพำคนเดียว ขาดการควบคุมทางจิตใจจิตใจหุนหัน มีทัศนคติผิดคนธรรมดา มีปัญหาในเรื่องการฟังเป็นต้น ตามปกติจิตแพทย์จะแบ่งความผิดปกติทางจิตไว้ 2 ประการ คือ โรคประสาทกับโรคจิต (Neurosis and psychoses) โรคประสาทมักไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่ายๆ นัก โดยมากเจ้าตัว เพื่อน และคนในครอบครัวมักจะรู้ว่าเป็นโรคประสาทเท่าที่พอจะนำมากล่าวก็มีเช่น การชอบทำอะไรซ้ำซาก (Compulsions) เช่น ล้างมือซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือมีความพิถีพิถันในการแต่งกายมากเกินไป ความกลัวจนเกินควร เช่น กลัวความสูง กลัวความตาย กลัวจะขาดใจตาย กลัวความเจ็บป่วย เป็นต้น การคำนึงถึงสุขภาพของตนจนเกินควร (Hypochondria) การขาดความสามารถในการเขียนเป็นต้น สำหรับโรคจิตนั้นเป็นสิ่งรบกวนผู้อื่นหรือทำความรำคาญให้กับผู้อื่น คนเป็นโรคจิตที่เกิดความบกพร่องทางกายภาพ (Organic psychoses) โรคที่เกิดจากความไร้ระเบียบในทางความคิด (Functional psychoses)

7. การฆ่าตัวตาย(Suicide) การฆ่าตัวตายเป็นสิ่งที่สังคมทั่วไปยอมรับด้วยเหมือนกัน เพราะเป็นสิ่งที่แสดงถึงความขาดกลัวต่อการเผชิญชีวิต เป็นสิ่งที่นำความเสื่อมเสียมาสู่วงศ์ตระกูลและญาติสนิทมิตรสหาย การฆ่าตัวตายเป็นการถอยออกจากสังคม ความจริงแล้วคนฆ่าตัวตายก็มีปัญหามาจากสังคมนั่นเอง

8. ความขัดแย้งในบทบาทของภาวะครอบครัว (Conflicts in marital and family Roles) ทุกสังคมได้ให้ความสำคัญต่อสภาวะการแต่งงานและการมีความสัมพันธ์ในครอบครัว หากความขัดแย้งเกิดขึ้นในความเป็นไปดังกล่าวความเสียหายก็ย่อมติดตามมา การแยกกัน การจากกัน การหย่าร้าง เป็นผลของความขัดแย้ง เป็นสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ การทุบตีภรรยาเป็นการแสดงออกถึงความขัดแย้งด้วยเหมือนกัน การกระทำเช่นนั้นแสดงว่าไม่รักกัน หรือรักกันน้อยมากเป็นการไม่ร่วมมือแก้ไขปัญหาคู่ เจ็บเมียดต่อกัน พฤติกรรมเช่นนี้เป็นสิ่งที่เบี่ยงเบนออกไปจากที่ต่างฝ่ายต่างผิดหวัง

9. ความขัดแย้งในบทบาทในฐานะในวัยชรา (Role and status conflict in old age) ในสังคมสมัยใหม่มีคนแก่มากมาย ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความทุกข์ระทมมีความวิตกกังวลที่จะติดต่อกับผู้อื่น ความรู้สึกเช่นนี้ ทำให้เป็นโรคจิตได้

10. ความมีอคติต่อชนกลุ่มน้อย (Discrimination against minority groups) หากกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดในสังคมได้รับการปฏิบัติต่ำต้อย เพราะเหตุว่าคนกลุ่มนั้นมีเชื้อชาติหรือศาสนาแตกต่างออกไป การปฏิบัติเช่นนี้ถือว่าเป็นการปฏิบัติอย่างมีอคติ ความมีอคตินั้นแสดงออกได้ในหลายลักษณะ เช่น ไม่ให้สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง ขัดขวางการเข้ารับราชการ มีอคติในกระบวนการยุติธรรม ขาดโอกาสในงานอาชีพ ธุรกิจการค้า การศึกษา ที่อยู่อาศัย และรูปแบบอื่นๆ อีกนานาชนิดในการร่วมมือในสังคม สิ่งซึ่งเสริมความมีอคติจะออกมาในรูปของวัฒนธรรมหรือกฎหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน อาจแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและสังคม คือผลของการเบี่ยงเบนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนามนุษย์และสังคมนั่นเอง และวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เป็นโทษต่อบุคคลและสังคม เช่น วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมไม่เหมาะสม กระทำผิดกฎหมาย สร้างความเสียหาย และเดือดร้อนในสังคม

3. ลักษณะของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

จำนง อติวัฒนสิทธิ์ และคณะ.(2543: 56) ได้กล่าวถึงลักษณะของพฤติกรรมเบี่ยงเบนไว้ดังนี้

1. การกระทำเบี่ยงเบน (Deviant action)

1.1 อาชญากรรม (Crimes) คือการกระทำผิดกฎหมายอาญา เช่น ฆ่าคนตาย ลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย ช่มชู้ ปลอมแปลงหนังสือ หมิ่นประมาท เป็นต้น นอกจากนั้นอาชญากรรมหมายถึงการงดเว้นไม่กระทำตามกฎหมายอาญาด้วย เช่น ไม่เสียภาษี หรือไม่ยอมเข้ารับการเกณฑ์ทหาร เป็นต้น ผู้ฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน

1.2 การเบี่ยงเบนทางเพศ (Sexual deviation) เป็นพฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติ เช่น รักร่วมเพศ (Homosexuality) หญิงรักร่วมเพศ (Lesbianism) โสเภณี (Prostitution) และการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้สืบสายโลหิตเดียวกัน (Incest) กฎหมายที่ควบคุมการเบี่ยงเบนทางเพศจะแตกต่างกันในแต่ละสังคม

1.3 การฆ่าตัวตาย (Suicide) บุคคลที่ฆ่าตัวตายไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม ส่วนใหญ่ส่วนใหญ่มักจะมีอาการจิตไม่ปกติ หรือเป็นโรคประสาท หรืออาจเกิดขึ้นกับคนปกติธรรมดา แต่ได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจหรือผิดหวังในชีวิตอย่างรุนแรง การฆ่าตัวตายเป็นปัญหาสังคม ยกเว้นการฆ่าตัวตายแบบพลีชีพเพื่อชาติ ซึ่งได้แก่ การคว้านท้องของทหารญี่ปุ่นที่กรพทำเมื่อแพ้สงคราม จัดเป็นการกระทำที่ได้รับการยกย่อง

2. นิสัยเบี่ยงเบน (Deviant habits) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากอุปนิสัยใจคอของบุคคลและความเคยชินที่ไม่สามารถจัดออกไปได้ เช่น ดื่มสุราเป็นประจำ การติดยาเสพติด การ

พจน์ การมีผู้คุมก่อนความวุ่นวาย เป็นต้น การกระทำดังกล่าวถ้ากระทำเพื่อความสนุกหรือเพื่อสังคม หรือนานๆ กระทำครั้งโดยไม่ติดเป็นนิสัย เราก็ไม่จัดเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน แต่หากทำเป็นนิสัย ก็จะทำให้เป็นปัญหาสังคมได้

3. การเบี่ยงเบนทางจิต (Deviant mental) ในสังคมปัจจุบันผู้คนประสบปัญหาความพิการทางจิตหรือโรคประสาทมากขึ้น มีความเครียดมากขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมได้ รวมถึงคนบางคนที่เป็นผู้ใหญ่แล้วแต่ขาดวุฒิทางอารมณ์ เช่น ไม่กล้าตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง ต้องคอยฟังคำแนะนำหรือการตัดสินใจจากผู้อื่นเป็นประจำ กลัวในสิ่งที่คล้ายกับนิสัยเด็กๆ เช่น กลัวงู ทุ่งๆ ที่มันอยู่ในกรง กลัวจิ้งจกตุ๊กแก กลัวการข้ามถนน กลัวหนู กลัวแมลงสาบ ฯลฯ

4. วัฒนธรรมเบี่ยงเบน (Deviant culture) เป็นพฤติกรรมที่กลุ่มคนยึดถือวิถีชีวิตผิดแปลกไปจากคนทั่วไปในสังคม หรือพวกที่ต่อต้านวัฒนธรรมของคนส่วนใหญ่ เช่น พฤติกรรมของกลุ่มฮิปปี้พวกกลุ่มศาสนาใหม่ พวกติดยาเสพติด พวกตั้งกลุ่มแก๊งต่าง ๆ เป็นต้น

4. การควบคุมพฤติกรรมเบี่ยงเบน

พฤติกรรมเบี่ยงเบนบางอย่างอาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมได้ หากขาดการดูแลป้องกัน และแก้ไขสิ่งที่จะช่วยในการควบคุมพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นอาจทำได้ดังนี้ (ศิริรัตน์ แอดสกุล, 2543: 23)

1. การควบคุมอย่างไม่เป็นทางการ (Informal) ซึ่งสามารถทำได้ในกลุ่มเล็กๆ เช่น ครอบครัว กลุ่มเพื่อน เพื่อนบ้าน วิธีการที่ใช้ได้แก่ การว่ากล่าวตักเตือน การวิพากษ์วิจารณ์ การประณามเย้ยหยัน ไม่ยอมคบค้าสมาคมด้วย จนถึงขั้นขับไล่ออกจากกลุ่มหรือสังคมขณะเดียวกันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสมาชิกมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ก็อาจทำได้โดยการชมเชยหรือให้รางวัลแก่ผู้ที่ปฏิบัติตามบรรทัดฐาน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้คนประพฤติปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคมต่อไป

2. การควบคุมอย่างเป็นทางการ (Formal) ใช้กับสังคมขนาดใหญ่ ซึ่งสมาชิกมีจำนวนมากมาย และมีความหลากหลายในด้านต่างๆ (Heterogeneous group) การควบคุมอย่างเป็นทางการนั้นต้องอาศัยกฎหมาย เจ้าหน้าที่ของรัฐ ศาล ฯลฯ เข้ามาทำหน้าที่จับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษทางกฎหมาย

นอกจากนี้กระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ยังมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการควบคุมไม่ให้สมาชิกของสังคมมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน สถาบันสังคมหลักที่สำคัญที่ทำหน้าที่ในการขัดเกลาทางสังคมคงหนีไม่พ้นสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันศาสนา (บ้าน โรงเรียน และวัด) นั่นเอง สถาบันเหล่านี้จะช่วยอบรม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกับบรรทัดฐานของสังคม

5. ผลของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

พฤติกรรมเบี่ยงเบน คนทั่วไปมักจะมองว่ามีแต่ผลเสียแต่ในความเป็นจริงแล้ว พฤติกรรมเบี่ยงเบนบางอย่างก็มีผลดีหรือประโยชน์อยู่บ้างเหมือนกัน (ศิริรัตน์ แอดสกุล. 2543: 24)

ผลเสียของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

1. ทำให้สังคมไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ทำให้คนทั่วไปเกิดความสับสนในบรรทัดฐานของสังคม เช่น ขับรถฝ่าไฟแดง แต่ตำรวจไม่จับกุม ลอกข้อสอบกลับได้เกรด A ไม่มาทำงานแต่ได้ 2 ชั้น เป็นต้น
3. ทำให้รัฐเสียงบประมาณในการป้องกันและปราบปราม

ผลดีของพฤติกรรมเบี่ยงเบน

1. พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นสัญญาณเตือนให้สังคมรู้ว่า ขณะนี้บรรทัดฐานของสังคมล้มเหลวในการควบคุมสมาชิกให้อยู่ในระเบียบ แสดงว่าสังคมต้องเร่งดำเนินการแก้ไขอะไรบางอย่างเสียใหม่ เช่น มีโสเภณีเด็กอยู่จำนวนมาก วัยรุ่นตั้งกลุ่มแก๊งกระทำความผิด นักเรียนติดยาเสพติดมากขึ้น คอร์รัปชันในหมู่ราชการมากขึ้น สังคมมีการฆ่าตัวตายมากขึ้น เป็นต้น
2. พฤติกรรมเบี่ยงเบนบางอย่างช่วยแก้ไขปัญหาสังคมบางอย่างได้ เช่น กรณีสังคมมีโสเภณีก็ช่วยลดปัญหาการข่มขืน หรือปัญหาการกระทำความผิดทางเพศได้
3. พฤติกรรมเบี่ยงเบนช่วยลดปัญหาความล่าช้าในการปฏิบัติงานได้ เช่น การสั่งราชการแทนผู้บังคับบัญชาในกรณีเร่งด่วน และมีความสำคัญต่อส่วนรวม

สรุปพฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นได้ทุกสังคม พฤติกรรมใดจะเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการตีความของแต่ละสังคม หากสังคมใดนั้นมีแนวโน้มของการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนสูง สังคมนั้นก็ควรจำเป็นมีการพิจารณาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือทบทวนในเรื่องของบรรทัดฐานเสียใหม่ เพื่อสังคมจะเป็นระเบียบเรียบร้อยมากยิ่งขึ้น

2.2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น

1. ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยง

นักจิตวิทยา นักสังคมวิทยาหลายท่าน ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน. 2551: ออนไลน์) อธิบายคำว่าเสี่ยง หมายถึง ลองเผชิญดู ทำลงไปโดยไม่เกรงภัย อย่างไม่เห็นแก่ชีวิต

นิรมล เมืองโสม (2543: 42) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงเป็นการจัดกลุ่มพฤติกรรมทางสังคมตามแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ที่ได้มาจากการประเมินความเสี่ยงหรือการวิเคราะห์ทางระบาดวิทยาซึ่งเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความเสี่ยงของบุคคลว่าอะไรเป็นอันตราย หรือเป็นภัยคุกคามต่อชีวิต ใน

การวัดทางระบาดวิทยาจะวัดออกมาเพื่อที่จะบอกว่าบุคคลที่ได้รับปัจจัยเสี่ยงที่เป็นสาเหตุของโรคจะมีโอกาสเกิดโรคได้เป็นกี่เท่าของผู้ที่ไม่ได้รับปัจจัยเสี่ยง

กรมสุขภาพจิต (2544: 17) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงว่า หมายถึง เด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต ปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองดื่ม เสพ สุ่ม เริ่มมีปัญหาด้านการเรียน เป็นต้น

แมคแคร์รี่ (อรอุษา จันทรวีรจ. 2544: 23; อ้างอิงจาก Mccary, et al. 1993: 191) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น หมายถึง การปฏิบัติที่ทำให้เสี่ยงต่อชีวิต พิกการ พุพพสภาพ เกิดผลเสียต่อสุขภาพอนามัยทั้งทางตรงและทางอ้อม (Mortality and morbidity) เนื่องจากขาดประสบการณ์ ปรชีวิต รวมทั้งการพัฒนาความคิดและสติปัญญาไม่ดีพอที่จะเข้าใจถึงผลเสียที่ตามมาทั้งในระยะสั้น และระยะยาวจากพฤติกรรมนั้นๆ โดยทั่วไปพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหา ยาเสพติด ปัญหาการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ ปัญหาการฆ่าตัวตาย และปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เป็นต้น

ธนิณี เขียวอยู่ (2546: 8) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงไม่ได้หมายถึงพฤติกรรมที่กระทำแล้วเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยหรือพิกการทางร่างกายเพียงเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเสี่ยงต่อการเกิดผลทางจิตใจ และสังคมอีกด้วย

จันทิศา พุกษานานนท์ (2547: 141) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรมที่ทำแล้วเสี่ยงต่อการเสียชีวิต พิกการ เกิดผลเสียต่อสุขภาพอนามัยทั้งทางตรง และทางอ้อม

วิณี ชิดเชิดวงศ์ (2547: 16) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยง หมายถึง เด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต ปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองดื่ม เสพ สุ่ม เริ่มมีปัญหาด้านการเรียน เป็นต้น

จากความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงสรุปว่า พฤติกรรมเสี่ยง หมายถึง การกระทำใดๆ ที่มีแนวโน้มจะก่อให้เกิดผลเสียต่อด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. แนวคิดของพฤติกรรมเสี่ยง

ในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น ได้มีการศึกษาไว้ในทฤษฎีทางสังคมและจิตวิทยา หลายทฤษฎีพยายามอธิบายพฤติกรรมมนุษย์ เช่น แนวคิดพื้นฐาน ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมที่ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แบบจำลองความเชื่อด้านสุขภาพ ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลและทฤษฎีการอธิบายพฤติกรรมของแฮร์รี่ (วิณี ชิดเชิดวงศ์. 2547: 15-16; อ้างอิงจาก Harry. 1975. p. 96-97) ซึ่งได้สร้างทฤษฎีอธิบายพฤติกรรมของสังคมครอบคลุมปัจจัยทางสังคมต่างๆ ขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1980 สรุปความสัมพันธ์ของประเด็นสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้ดังนี้

1. การแปลความหมายของพฤติกรรม โดยแปลจากผลลัพธ์ที่จับต้องได้ในโลกของความเป็นประจักษ์การแปลผลขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคล อันเป็นองค์ประกอบของลำดับขั้นตอนของสถานการณ์ พฤติกรรม การเสริมแรง ที่บุคคลได้จากประสบการณ์ในอดีต และการแปลผลของพฤติกรรมทำให้บุคคลมีความรู้สึกว่าได้รับแรงเสริมให้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งการเสริมแรงยังมีผลกระทบต่อการเรียนรู้คุณค่าที่มีผลต่อพฤติกรรมที่บุคคลที่แสดงออก

2. ความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน ประการแรก คือ ปัจจัยด้านสังคมขึ้นอยู่กับความรู้ของบุคคลเกี่ยวกับประเด็นด้านวัฒนธรรมที่เป็นอัตวิสัยอันเป็นผลเนื่องมาจากวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิหลังของชุมชน ซึ่งมีอิทธิพลในการกำหนดลักษณะของวัฒนธรรมเชิงอัตวิสัย ประการที่สอง คือ ความพอใจในพฤติกรรมย่อมสะท้อนให้เกิดการตอบโต้ทางอารมณ์โดยตรงต่อการคิดถึงพฤติกรรมนั้นๆ และประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรมอันใดอันหนึ่ง มักจะทำให้บุคคลเกิดความชอบต่อพฤติกรรมนั้นๆ ประการที่สามคือการให้คุณค่าต่อผลของพฤติกรรมที่บุคคลรับรู้ ซึ่งมีอยู่ 2 ส่วน ด้วยกัน ได้แก่ อะไรที่น่าจะเป็นผลของพฤติกรรม ส่วนที่สอง คือแต่ละบุคคลประเมินอะไรคือคุณค่าของผลของพฤติกรรม ซึ่งการให้คุณค่าใน 2 ส่วนนี้ได้รับผลกระทบมาจากการเสริมแรงในปัจจัยการแปลความหมายของพฤติกรรม และการเสริมแรงส่งผลกระทบต่อการรับรู้ในผลของพฤติกรรมใน 2 ลักษณะคือ การเสริมแรงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการรับรู้ โอกาสที่พฤติกรรมจะนำมาซึ่งผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในคุณค่าที่มีผลต่อพฤติกรรมเหล่านี้

3. อุปนิสัย เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์บางอย่าง เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ และเป็นความเคยชิน จึงเป็นพฤติกรรมที่ไม่จำเป็นต้องอาศัยความตั้งใจในการเกิดพฤติกรรม

4. ปัจจัยเสริมแรง ที่เอื้ออำนวยให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัจจัยสิ่งแวดล้อมซึ่งจะช่วยให้เกิดพฤติกรรมได้ง่ายขึ้น มีทั้งปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการเกิดพฤติกรรม

3. ประเภทของพฤติกรรมเสี่ยง

พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นนั้นโดยพื้นฐาน คือ ความอยากรู้ อยากลองของเด็กเองและเมื่อประกอบกับแรงจูงใจ กระตุ้นให้ความเสี่ยงมีโอกาสกระทำได้ไม่ยาก การริเริ่มทดลองเพื่อรู้ครั้งแรกเป็นพฤติกรรมเสี่ยงเบื้องต้นที่ส่งผลให้มีการกระทำซ้ำ และบางคนมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นพฤติกรรมที่ถาวร

ซูลีพร ศรศรี (2541: 11) ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น โดยแยกพฤติกรรมออกเป็น 6 ด้าน ตามแนวคิดของศูนย์ควบคุมโรคสหรัฐอเมริกา ได้แก่

1. การได้รับบาดเจ็บ
2. การสูบบุหรี่

3. การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และการใช้สารเสพติด
4. การมีเพศสัมพันธ์
5. การรับประทานอาหาร
6. การออกกำลังกาย

วิลาลินี แดงมะแจ้ (วิณี ชิดเชิดวงศ์. 2547: 18; อ้างอิงจาก วิลาลินี แดงมะแจ้. 2545: 92) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น สามารถจัดเป็นกลุ่มได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมที่ไม่ยังคิด เช่น การเล่นเกมพนันหรือกีฬาโลดโผนอันตรายหรือมอเตอร์ไซด์ผาดโผน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมา
2. การไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆ พฤติกรรมเหล่านี้จะเริ่มจากความรุนแรงน้อยๆ เช่น ดื้อ พุดหยาบ เสี่ยงดั่ง โดยเขาไม่รู้ว่านี่เป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี และถือว่าไม่เสียหายก่อให้เกิดปฏิกิริยาทางลบจากบุคคลอื่น บางคนถูกตีตราจากสังคมทำให้โอกาสที่จะกลับมาปฏิบัติให้ดีขึ้นได้ยาก และกลายเป็นบุคลิกภาพที่ติดปึกได้
3. การละเมิดกฎเกณฑ์และสิทธิของผู้อื่น พฤติกรรมนี้รุนแรงขึ้นจนทำให้ผู้อื่นและสังคมเดือดร้อน เช่น ก้าวร้าวเกร ทำร้ายร่างกายผู้อื่น การทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ซึ่งวัยรุ่นมักทำด้วยความคึกคะนอง ขาดการควบคุมตัวเอง
4. พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับวัย คือการสนใจเรื่องเพศมากกว่าปกติ การแสดงออกทางเพศไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ ปัญหาเหล่านี้นำมาซึ่งปัญหาต่อตนเองและผู้อื่นและส่งผลเสียสู่สังคมโดยที่เขาไม่รู้ตัว
5. พฤติกรรมการใช้ยาหรือสารเสพติด เป็นพฤติกรรมที่วัยรุ่นใช้หาความสุขหรือแก้ไขความทุกข์ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่รุนแรงมากจนเป็นปัญหาอาชญากรรมและทำลายอนาคตโดยสิ้นเชิง

จากเอกสารข้างต้นนั้นสามารถสรุปได้ว่า ความอยากรู้ อยากลองของวัยรุ่นเองและเมื่อประกอบกับแรงจูงใจ กระตุ้นให้ความเสี่ยงมีโอกาสกระทำได้ไม่ยาก การริเริ่มทดลองเพื่อรู้ครั้งแรกเป็นพฤติกรรมเสี่ยงเบื้องต้นที่ส่งผลให้มีการกระทำซ้ำ และบางคนมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นพฤติกรรมที่ถาวร เช่น การเล่นเกมพนันหรือกีฬาโลดโผนอันตรายหรือมอเตอร์ไซด์ผาดโผน การใช้ยาหรือสารเสพติด พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม การก้าวร้าวเกร ทำร้ายร่างกายผู้อื่น การทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ซึ่งวัยรุ่นมักทำด้วยความคึกคะนอง ขาดการควบคุมตัวเอง

4. ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง

เบนสัน (Benson. 1993: 28) กล่าวถึงตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง (At-Risk Indicator) ไว้ดังนี้

ตาราง 1 ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง (At-Risk Indicators)

พฤติกรรม	ตัวชี้วัด	นิยาม/คำอธิบาย
เหล้า/เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	1. ความถี่ในการใช้แอลกอฮอล์ 2. การดื่มแบบผูกพัน	1. มีการดื่มเหล้า/แอลกอฮอล์ 5 ครั้งหรือมากกว่าในช่วง 30 วันที่ผ่านมา 2. มีการดื่มเหล้า/แอลกอฮอล์ 5 แก้ว/ครั้งหรือมากกว่าหรือมากกว่า 1 ครั้งในระยะ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา
บุหรี่	3. การสูบบุหรี่ในแต่ละวัน	3. มีการสูบบุหรี่ปริมาณ 1 มวนหรือมากกว่าต่อวัน
สารเสพติดชนิดผิดกฎหมาย	4. ความถี่ในการใช้สารเสพติดชนิดผิดกฎหมาย	4. มีการใช้กัญชา เฮโรน หรือยาบ้า 6 ครั้งหรือมากกว่า ในช่วง 12 เดือน ที่ผ่านมา
เพศสัมพันธ์	5. การกระทำความผิดหรือเรื่องเพศสัมพันธ์ 6. การไม่คุมกำเนิด	5. เคยมีการร่วมเพศมาแล้ว 2 ครั้ง หรือ มากกว่า 6. มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย หรือ คู่สนทนไม่คุมกำเนิดอย่างสม่ำเสมอ
การใชยานพาหนะ	7. การขับขีและการดื่ม 8. การขับขีจักรยานยนต์และการดื่ม 9. ไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย/หมวกกันน็อค 10. ซึ่มเคร้า	7. มีการขับขีวดยานพาหนะหลังจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2 ครั้งหรือมากกว่า ใน 1 ปีที่ผ่านมา 8. มีการขับขีจักรยานยนต์หรือซ้อนท้ายไปกับคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ 2 ครั้งหรือมากกว่าใน 1 ปีที่ผ่านมา 9. ไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย/หมวกกันน็อค ทุกครั้งหรือบ่อยครั้งที่สุด 10. เคร้าหรือซึ่มเคร้าบ่อยครั้งหรือตลอดเวลา
ภาวะซึมเศร้า/ฆ่าตัวตาย	11. การพยายามฆ่าตัวตาย	11. เคยฆ่าตัวตาย 1 ครั้งหรือมากกว่า
พฤติกรรมต่อต้านสังคม	12. ความรุนแรง	12. มีการทำลายทรัพย์สินเพื่อความสนุก 2 ครั้ง หรือมากกว่าใน 12 เดือนที่ผ่านมา

ตาราง 1 (ต่อ)

พฤติกรรม	ตัวชี้วัด	นิยาม/คำอธิบาย
พฤติกรรมต่อต้านสังคม	13. การต่อสู้เป็นกลุ่ม	13. เป็นส่วนหนึ่งในการต่อสู้ระหว่าง 2 กลุ่ม/แก๊ง 2 ครั้งหรือมากกว่าใน 12 เดือนที่ผ่านมา
	14. มีปัญหากับตำรวจ	14. มีปัญหากับตำรวจ 2 ครั้งหรือมากกว่าใน 12 เดือนที่ผ่านมา
	15. ขโมย	15. ขโมยของร้านค้า 2 ครั้งหรือมากกว่าใน 12 เดือนที่ผ่านมา
	16. ใช้อาวุธ	16. มีการใช้อาวุธทำร้ายคนอื่น 2 ครั้งหรือมากกว่า 12 ครั้งเดือนที่ผ่านมา
พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการยุติการเรียน	17. การขาดเรียน	17. ขาดเรียนอย่างน้อย 2 วันหรือมากกว่าใน 1 ปีที่ผ่านมา
	18. มีความต้องการยุติการเรียน	18. มีความต้องการยุติการเรียนก่อนจบมัธยมปลาย

ที่มา: Benson, Perter L. (1993). The troubled journey: A Portrait of 6th – 12th grade youth in Minneapolis. p.28

5. สถานการณ์นำสู่พฤติกรรมเสี่ยง

เบนสัน (Benson. 1993: 29) กล่าวถึงสถานการณ์นำสู่พฤติกรรมเสี่ยง ดังนี้

ตาราง 2 สถานการณ์นำสู่พฤติกรรมเสี่ยง

ชื่อความบกพร่อง	ความหมาย
1. เติบโตในบ้าน	1. เด็กอยู่บ้านโดยไม่มีผู้ใหญ่อยู่ด้วยเป็นเวลา 2 ชั่วโมงหรือมากกว่าต่อวัน
2. ค่านิยมการตอบสนองตนเอง (Hedonistic Value)	2. เด็กให้ความสำคัญสูงกับค่านิยมการสนองตอบตนเอง
3. การดู TV มากเกินไป	3. เด็กดู TV ถึง 3 ชั่วโมงหรือมากกว่า ต่อ 1 วัน
4. การดื่มในงานเลี้ยง	4. เด็กร่วมงานเลี้ยงที่มีการดื่มกับเพื่อนบ่อยๆ
5. ความเครียด	5. เด็กมีความรู้สึกอยู่ใต้ความเครียดหรือกดดันมากที่สุดหรือตลอดเวลา
6. การถูกประทุษร้ายร่างกาย	6. เด็กรายงานว่ามีการถูกรังแกอย่างน้อย 1 ครั้ง ที่ถูกประทุษร้ายทางกายโดยผู้ใหญ่
7. การถูกประทุษร้ายทางเพศ	7. เด็กรายงานว่ามีการถูกรังแกอย่างน้อย 1 ครั้ง ที่ถูกประทุษร้ายทางเพศ
8. การพึ่งพิงพ่อแม่ ผู้ปกครอง	8. เด็กรายงานว่าพ่อหรือแม่มีปัญหาเคร่งเครียดกับแอลกอฮอล์หรือสารเสพติด
9. การแยกตัวจากสังคม	9. เด็กรู้สึกขาดแรงยึดเหนี่ยวของการเอาใจใส่ การสนับสนุนและความเข้าใจ
10. การกดดันด้านลบจากเพื่อน	10. เพื่อนส่วนมากถูกดึงเข้าไปพัวพันกับการใช้สารเสพติดและ/หรือการมีปัญหากับทางโรงเรียนบ่อยๆ

ที่มา: Benson, Peter L. (1993). The troubled journey: A Portrait of 6th – 12th grade youth in Minneapolis. p. 29.

6. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น

พรพิมล เจียมนาครินทร์ (2539: 246-250) ได้กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นไว้ ดังนี้

1. สภาพทางครอบครัว ครอบครัวที่ขาดวินัย ขาดความรับผิดชอบ ครอบครัวที่มีการทะเลาะเบาะแว้ง ครอบครัวแตกแยกไม่มีความสนใจใยดี เด็กที่อยู่ในมาตรฐานทางศีลธรรมต่ำ ครอบครัวที่ทำการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่มีศีลธรรม ไม่เคารพกฎหมาย ลักขโมย เป็นเด็กที่ชอบฝ่าฝืนสังคม เห็นการกระทำผิดในเรื่องร้ายแรงเป็นเรื่องธรรมดา หรือเกิดจากเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีมาตรฐานศีลธรรมสูง ไม่มีความอดทน ไม่รับผิดชอบ ไม่อดทนต่อความผิดหวัง บางคนมาจากครอบครัวที่มีความสัมพันธ์เห็นห่าง เช่น พ่อแม่ยุ่งกับการทำมาหากิน ไม่มีเวลา เอาใจใส่ ลางครอบครัวไม่เคยชมเชย จึงทำให้เด็กขาดความภูมิใจในตนเอง มีความว้าเหว่ มีปมด้อยในใจ หาทางออกด้วยการเรียกร้องความสนใจแบบผิดๆ มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น กลุ่มวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ในวัยเรียนเป็นพวกที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ มีความสับสนในตนเอง และมีความสัมพันธ์ไม่ดีกับมารดา

2. สถานศึกษา ได้แก่ ปัญหาจากโรงเรียน ปัญหาจากกลุ่มเพื่อน นักเรียน ปัญหาจากครู กฎระเบียบของโรงเรียน ปัญหาจากตัวนักเรียนเอง

3. สื่อมวลชน สามารถโน้มน้าวจิตใจเด็กให้ทำในสิ่งที่เลวร้ายได้ หรือเห็นจินตนาการคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาไม่เป็นความผิดแต่อย่างใด การแพร่ภาพทางหน้าจอหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ในด้านอาชญากรรม บรรยายวิธีการหรือทำแผนอาชญากรรม ซึ่งทำให้เด็กเห็นภาพความโหดร้าย ทารุณในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างชัดเจน เด็กอาจประทับใจในความเก่งกาจของผู้ที่กระทำผิด จนถึงขั้นทดลองปฏิบัติเองบ้าง สื่อมวลชนที่ขาดหลักจริยธรรมจะเผยแพร่ภาพและข่าวสารที่ไร้สาระ แต่มีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นมาก เช่น การโฆษณาสินค้าฟุ่มเฟือยประเภทต่างๆ ที่ทำให้เกิดการเอาอย่าง

พัชรินทร์ สิมทะราช (2544: 14-17) กล่าวว่า มีปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น ได้แก่

1. ความเชื่อและค่านิยม จากพัฒนาการทางด้านจิตสังคมของวัยรุ่นที่มักมีการแสวงหาความเป็นตัวของตัวเองและต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน ทำให้วัยรุ่นง่ายต่อการถูกชักจูงให้ทำกิจกรรมที่เห็นว่าตนเองเป็นที่ยอมรับมากขึ้นในกลุ่มเพื่อน ซึ่งมีการพบว่า วัยรุ่นมักมีพฤติกรรม เช่น การแต่งกาย ชอบแนวดนตรี นักแสดงหรือเพื่อนชายที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

2. สิ่งพิมพ์และสื่อที่มีส่วนกระตุ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบันทำให้ข้อมูลข่าวสาร สื่อมวลชน มีอิทธิพลและบทบาทสำคัญยิ่งต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น แบบอย่างให้เห็นในสื่อมวลชนทั้งทาง หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ เช่น โฆษณาที่ชักจูงให้คนดื่มเหล้า แสดงตัวอย่างให้เห็น

ว่า การดื่มเหล้าเป็นสิ่งที่ดี เป็นที่ต่องใจเพศตรงข้าม แสดงถึงความสำเร็จหรือใช้ความเครียดทำให้วัยรุ่นทำตามเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีและถูกต้อง

3. สถานที่พักอาศัย สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของบุคคล เช่น วัยรุ่นที่อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่ง่ายต่อการเข้าถึงแหล่งบริการทางเพศหรือแหล่งบันเทิง ทำให้เสี่ยงต่อพฤติกรรมทางเพศได้ หรืออาศัยอยู่ในบริเวณที่เป็นแหล่งค้ายาเสพติด เป็นต้น

4. ความผูกพันในครอบครัว (Family connectedness) ความผูกพันในครอบครัว เป็นความรู้สึกใกล้ชิดต่อบิดามารดา การรับรู้ถึงการดูแลเอาใจใส่ที่ได้รับจากครอบครัว การมี ความพึงพอใจต่อสัมพันธภาพภายในครอบครัว รวมถึงการมีความรู้สึกว่ามีความสำคัญ เป็นที่รักและเป็นที่ต้องการของครอบครัว และจากการศึกษาพบว่า หากบุคคลในครอบครัวมีพฤติกรรมเสี่ยงก็จะทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงนั้นๆ ด้วย เช่น ถ้าบิดามารดาติดเหล้า ลูกก็มีโอกาสติดเหล้าถึง 3-4 เท่า

5. การรับรู้บรรทัดฐานของกลุ่มเพื่อน (Perceived peer norm) ในระยะวัยรุ่นเพื่อนเป็นผู้มีอิทธิพลอย่างมากในการตัดสินใจในสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องเพศและการมีเพศสัมพันธ์ซึ่งเพื่อนสนิทมักจะเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ เพราะเพื่อนในกลุ่มเดียวกันมักมีลักษณะคล้ายคลึงกัน มีอายุที่ใกล้เคียงกันและอิทธิพลจากตัวแบบในสังคมหรือเพื่อนในกลุ่มเดียวกันมีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของวัยรุ่นได้เช่นกัน

6. การรับรู้พฤติกรรมเสี่ยง (Perceived risk behavior) เป็นการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง เช่น การรับรู้พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการนำไปสู่การติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จะเกิดขึ้นได้ เมื่อวัยรุ่นมีความตระหนักและเอาใจใส่เรื่องราวข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ และบุคคลใกล้ชิด

7. การรับรู้สมรรถนะของตนเอง (Perceived self-efficacy) การรับรู้สมรรถนะของตนเองมีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ ร่างกาย อารมณ์จิตใจ และการปรับตัวในสังคมของวัยรุ่น จะเกี่ยวข้องกับการเริ่มพฤติกรรมเสี่ยง

วิลาสินี แดงมะแจ้ง (วิณี ชิตเชตวงศ์. 2547: 17; อ้างอิงจากวิลาสินี แดงมะแจ้ง. 2545: 91-92) ได้กล่าวว่า สาเหตุของปัญหาที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นอย่างรุนแรงและลุกลามเป็นปัญหาใหญ่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น คือ

1. พฤติกรรมของวัยรุ่น ปัจจุบันเร็วกว่าสมัยก่อน ไม่ว่าด้านจิตใจ ร่างกายและสังคม เนื่องจากการศึกษา การสื่อสาร สื่อต่าง ๆ และภาวะโภชนาการที่ดีขึ้น

2. วัยรุ่นใช้ชีวิตที่เป็นอิสระมากขึ้นเขาไม่ยอมให้ พ่อ แม่ ครู ผู้ปกครองเข้าไปยุ่งวุ่นวายกับชีวิตเขาเหมือนตอนสมัยเด็ก ๆ

3. ช่องว่างระหว่างผู้ใหญ่และวัยรุ่นมีมากขึ้น การสื่อสารและเวลาที่จะสื่อสารเพื่อความเข้าใจมีน้อยลง ภาษาที่พูดแทบจะเป็นคนละภาษา

4. เพื่อนมีอิทธิพลต่อความคิดการตัดสินใจมากกว่าผู้ใหญ่ เพราะเขาต้องการแสวงหาความเป็นตัวของตัวเองจากสังคมนอกบ้านมากขึ้น อยากได้รับการยอมรับจากสังคมเพื่อนมากกว่าผู้ใหญ่ เขาจะเลือกที่จะฟังเพื่อนมากกว่าครูและผู้ปกครอง

5. ความยึดมั่นในวัฒนธรรมและศาสนาลดลง กลายเป็นสิ่งล้าสมัย ค่านิยมทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เริ่มไม่เป็นที่เชื่อถือ

6. หญิงหรือชายมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น วัยรุ่นเพศหญิงกล้าแสดงออกและแสดงความเสียเปรียบด้านสรีระ โดยไม่เลือกพฤติกรรมว่าจะเป็นอย่างไหน จึงตกเป็นเหยื่อของสังคมที่จ้องฉวยโอกาสและทำลาย

7. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น ค่านิยมการบูชา ความบริสุทธิ์เกือบหมดสิ้นไปในสังคม

8. ค่านิยมของครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ครอบครัวมักเป็นครอบครัวเดี่ยว ทุกคนมีภาระหน้าที่การงาน เวลาและความอบอุ่นความผูกพันจึงน้อยลงไป

9. ระบบการสื่อสารสะดวกรวดเร็ว โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต สื่อลามกอนาจารที่บริการถึงบ้าน ซึ่งยากแก่ครู ผู้ปกครองจะควบคุมดูแลได้ทั่วถึง

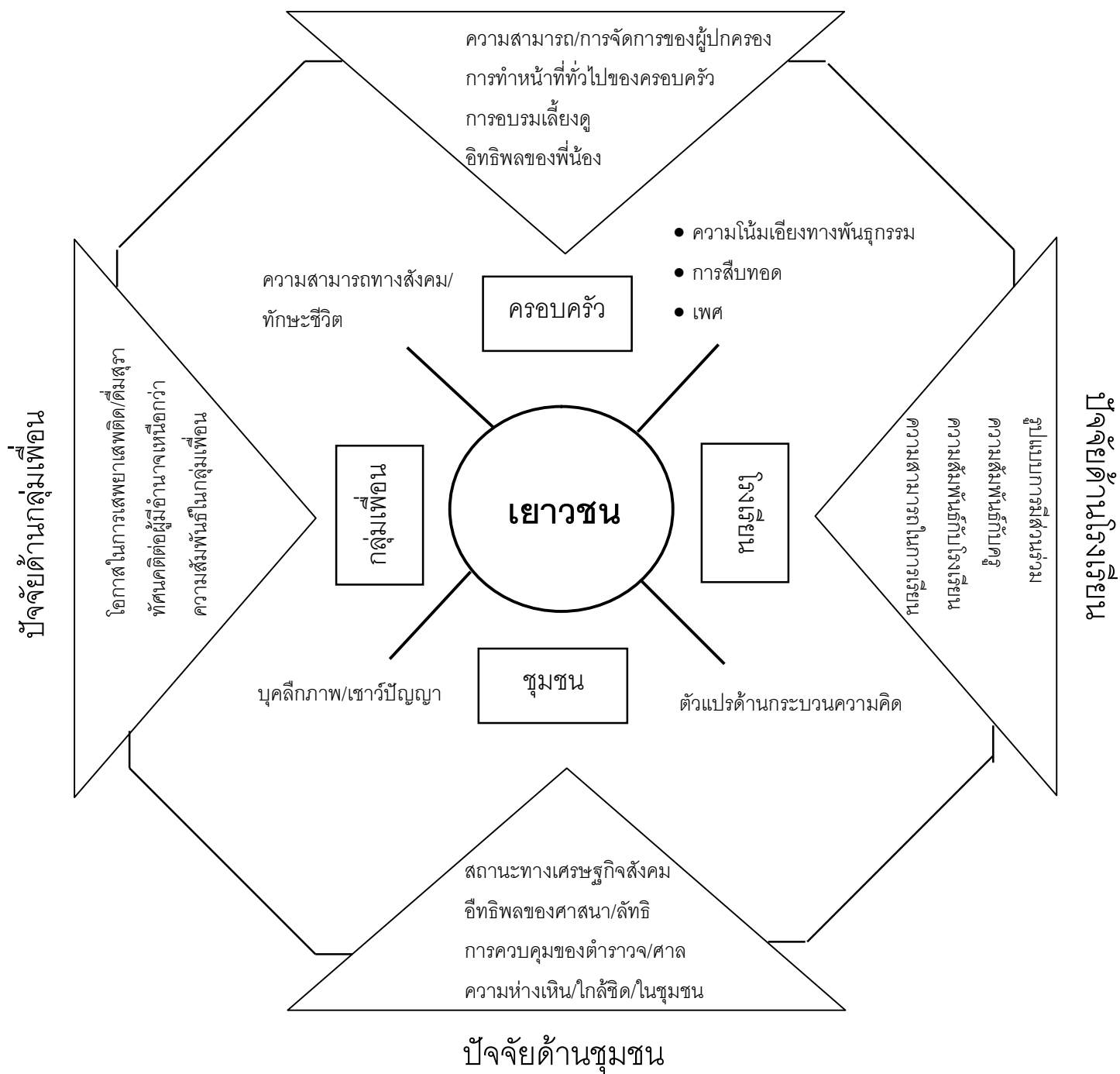
วิณี ชิดเชิดวงศ์ (2547: 27) ได้สรุปสาเหตุที่ได้แก่วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงว่ามาจากปัญหาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา และอยู่ในสภาพแวดล้อมในสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวัยรุ่นที่ผลักดันให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหา

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นนั้น สามารถแยกได้เป็น 2 ส่วน คือ ตัววัยรุ่นเองและสภาพแวดล้อม ซึ่งได้แก่ กลุ่มเพื่อน ครอบครัว อิทธิพลของสื่อและสภาพที่พักอาศัย เป็นต้น

2.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของวัยรุ่น

แนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนของคาล์ฮูน (Calhoun and others. 2001: 131 - 141) ได้เสนอแนวคิด The Juvenile Counseling and Assessment Program (JCAP) ได้พัฒนาขึ้นมาโดยอาศัยทฤษฎีเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการทำทำความเข้าใจตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของวัยรุ่น โดยแนวคิด JCAP แสดงให้เห็นถึงแนวคิดเชิงทฤษฎีและแนวคิดรวบยอดเกี่ยวกับการกระทำผิดของวัยรุ่น และการให้ความช่วยเหลือด้วยการเข้าแทรกแซง ซึ่งในแบบจำลองได้มองพฤติกรรมการกระทำผิดว่าเป็นผลมาจากตัวแปรต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

ปัจจัยด้านครอบครัว

ภาพประกอบ 1 แนวคิด Juvenile Counseling and Assessment Program (JCAP)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 งานวิจัยในประเทศ

ดุษฎี โยเหลา และคณะ (2540 : 90) ศึกษาปัจจัยบ่งชี้สาเหตุการใช้และการติดยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดยโสธร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 698 คน แบ่งเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ติดยาเสพติด จำนวน 298 คน กลุ่มเด็กและเยาวชนที่ไม่ติดยาเสพติด จำนวน 298 คน กลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครอง จำนวน 56 คน กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 46 คน ตัวแปรสำคัญที่บ่งชี้สาเหตุการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร คือ จำนวนเพื่อนที่ใช้สารเสพติด ความภาคภูมิใจในตนเองด้านครอบครัว และบุคลิกภาพชอบทำหาย โดยมีรายละเอียด คือ เด็กและเยาวชนที่ใช้สารเสพติดมีเพื่อนมาก มีความภาคภูมิใจในตนเองด้านครอบครัวต่ำ และมีบุคลิกภาพชอบทำหายสูง ผลการสัมภาษณ์พ่อแม่ที่ใช้สารเสพติด พบว่าพ่อแม่ส่วนหนึ่งใช้วิธีการลงโทษอย่างรุนแรงเมื่อลูกทำผิด และให้รางวัลเป็นวัตถุและเงินกับพฤติกรรมดี ตัวแปรสำคัญที่บ่งชี้สาเหตุการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดยโสธร คือจำนวนเพื่อนที่ใช้สารเสพติด ปริมาณการใช้สารเสพติดในครอบครัว ความกลมเกลียวในครอบครัว บุคลิกภาพชอบทำหาย และการต่อต้านบรรทัดฐานต่อสังคมสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้สารเสพติด พบว่าพ่อแม่มีวิธีการในการควบคุมพฤติกรรมของลูก เมื่อลูกมีพฤติกรรมไม่ดีจะปล่อยไว้แก้ปัญหาเอง เมื่อลูกทำความดีจะให้รางวัลจะเน้นให้ลูกที่เงินและสิ่งของ ตัวแปรสำคัญที่สัมพันธ์กับทัศนคติทางบวกต่อการใช้สารเสพติด และการรับรู้ความสามารถในการใช้สารเสพติด คือ ความผูกพันกับเพื่อน การต่อต้านบรรทัดฐานของสังคม บุคลิกภาพชอบทำหาย ความภาคภูมิใจในตนเองด้านครอบครัว และการเผชิญความเครียดแบบเน้นอารมณ์

สุพจน์ จักขุทิพย์ (2541: 95) ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางจิตสังคมและสภาพแวดล้อมของนักเรียนที่มีปัญหาความประพฤติกับนักเรียนปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 360 คน พบว่า นักเรียนที่ประพฤติตนไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียนเป็นผู้ที่ยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางเสื่อมเสียมาก นักเรียนที่คบเพื่อนไม่ดีและใช้เวลาว่างไม่เหมาะสมหรือเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวที่แตกแยกที่มีฐานะปานกลางและฐานะสูงส่วนมากมักจะเป็นพวกประพฤติตนไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียน

วันชัย ธรรมสังการ และคนอื่นๆ (2541: 71) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการติดยาเสพติดของผู้ป่วยในศูนย์รักษายาเสพติดติดภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายจำนวน 30 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่างวัยรุ่น คือ 23 ปีลงมา ภูมิหลังด้านครอบครัวส่วนใหญ่ บิดาเสียชีวิตหรือบิดามารดาแยกทางกัน ฐานะของครอบครัวอยู่ระดับปานกลาง พบว่าปัจจัยที่สำคัญอาจเป็นสาเหตุของการเสพติด คือ สาเหตุจากครอบครัว ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ลักษณะปัญหาที่พบมาก ได้แก่ การที่บิดามารดาไม่ได้อยู่ด้วยกัน ปัญหาความรู้สึกว่าบิดามารดารักลูกไม่เท่ากัน

ธนพัฒน์ หาพิพัฒน์ (สำนวนงาน ป.ป.ส. 2541: 3) ได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักศึกษาได้สรุปว่าความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดาและการคบหาสมาคมกับเพื่อนมีขนาดความสัมพันธ์กับการใช้ยาบ้าในระดับสูงที่สุด ส่วนตัวแปรที่มีขนาดความสัมพันธ์ต่ำที่สุด ได้แก่ ความรู้สึกผูกพันกับสถาบัน และครู-อาจารย์

ปราณี จันทร์หอม (2541: 56) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะศึกษาศาสตร์ปีการศึกษา 2540 จำนวน 45 คน โดยใช้แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมก้าวร้าว ผลการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สินศักดิ์ สุวรรณโชติ (2542: 92) ศึกษาปัจจัยทางจิต-สังคม ของผู้ป่วยรายใหม่ที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลรัฐราษฎร์ ด้วยภาวะผิดปกติจากการใช้ยาบ้าและเฮโรอีน ในปี 2540 จากข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ป่วยมีสภาพครอบครัวแตกแยกบิดามารดาทะเลาะกันบ่อยๆ บางคนบิดามารดามีครอบครัวใหม่ ทำให้ตนเองรู้สึกอ้างว้าง จากการสัมภาษณ์ พบว่า สิ่ง que ผู้ป่วยทุกคนปรารถนา คือ ความรัก ความอบอุ่น และความเข้าใจจากบุคคลในครอบครัว และพบว่า ส่วนใหญ่จะมีกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด เพื่อนมักชักชวนและจัดหายาเสพติดมาให้ผู้ป่วยเสพ

ประทีป กิจจะวัฒนะ (วรชาติ แสงคำ.2543: 20; อ้างอิงจาก ประทีป กิจจะวัฒนะ. 2538) ได้ศึกษาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนด้านยาเสพติดให้โทษในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าเด็กส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และบิดามารดาที่มีความสัมพันธ์ดี แต่ในวัยเด็กได้รับการเลี้ยงดูแบบละเลย และได้ความสุขจากครอบครัวน้อย โดยการเลี้ยงดูในวัยเด็กแบบนี้มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเหล่านี้

นวลตา อาภาคัพกุล (กรมสุขภาพจิต. 2544: 146; อ้างอิงจาก นวลตา อาภาคัพกุล. 2544) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในภาคใต้ตอนล่าง พบว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็ก นอกจากปัญหาความแตกแยกของครอบครัวแล้ว การลงโทษ

ของผู้ปกครอง/บิดามารดา บุคลิกภาพของผู้ปกครอง การหนีโรงเรียน มีความเกี่ยวข้องกับการกระทำผิด ซึ่งสิ่งที่พบอีกประการหนึ่ง คือ เด็กผูกพันกับแม่มาก ผู้วิจัยอภิปรายผลว่า การพัฒนามบุคลิกภาพของแม่ น่าจะนำไปสู่การลดปัญหาการกระทำผิดของเด็กได้

ภูวเดช ธนโชติธีรกุล (2547: 85) ศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สภาพปัญหาของผู้ปกครอง ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนเข้าสู่วงจรของการติดยาเสพติด จากการถูกชักชวนจากเพื่อนให้ลองเสพจนติดยา และนักเรียนต้องประสบปัญหาต่างๆ เช่น ขาดเงิน ผลการเรียนต่ำ เพื่อนนักเรียนเลิกคบ สุขภาพไม่ดี และมีปัญหาในครอบครัวซึ่งเป็นปัญหาการเงิน ปัญหาสุขภาพ และปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นปัญหาที่นักเรียนจะเลิกลา ด้านผู้ปกครองพบว่าสภาพครอบครัวไม่สมบูรณ์สภาพแวดล้อมของครอบครัวเอื้อต่อการติดยาเสพติด

สุขเกษม อิงคินันท์ (2547: 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวของนักเรียน อาชีวศึกษากับการรับชมโทรทัศน์และความก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษากับปริมาณในการรับชมโทรทัศน์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการรับชมโทรทัศน์และแบบสอบถามการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพภาคปกติ ชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ของวิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา จำนวน 807 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยปรากฏว่า ความก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษามีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับชมโทรทัศน์ และความก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษามีความสัมพันธ์กับปริมาณในการรับชมโทรทัศน์

ประพันธ์ สุทธาวาส (2549: 120) ได้ทำการศึกษาเรื่องความก้าวร้าวกับการอบรมเลี้ยงดู โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยครูเชียงใหม่ จำนวน 60 คน แบบทดสอบที่ใช้ประกอบด้วยแบบทดสอบวัดการอบรมเลี้ยงดู เครื่องมือวัดความก้าวร้าว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งมีความก้าวร้าวมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบคุ้มครองมากเกินไป และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งมีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

2.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

พอลสัน (Paulson. 1991: 545) ได้ศึกษาเรื่องยาเสพติดเกี่ยวกับแอมเฟตามีนกับนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยในกรุงนิวยอร์ก พบว่า นักศึกษาที่ใช้สารเสพติดกับนักศึกษาที่ไม่ใช้สารเสพติดมีความแตกต่างกันเกี่ยวกับปัญหาภายในครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักศึกษาที่ใช้สารเสพติด มีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวห่างเหิน ขาดความสัมพันธ์ที่ดี ความรัก ความอบอุ่นน้อยกว่านักศึกษากลุ่มที่ไม่ใช้สารเสพติด

ครอฟอร์ด(Crawford.1993: 245) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ (Conduct Disorder) ของวัยรุ่นในวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเรื่อง Study of the Factors Associated with the Development of Conduct Disorder in Jamaican Male Adolescents ที่ Rutgers State University of Newjersey–New Brunswick โดยใช้ตัวแบบหลายมิติทดสอบสมมุติฐานความสัมพันธ์ระหว่างการพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบกับ 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยทางเพื่อนและทางชีววิทยา พบว่า ปัจจัยทางครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เป็นระเบียบของเด็กวัยรุ่น แต่มีความสัมพันธ์เพียงเล็กน้อยระหว่างปัจจัยทางครอบครัวกับความรุนแรงของพฤติกรรมเบี่ยงเบน และไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางชีววิทยากับการแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบน

ฮอฟฮมานน์ (Hoftmann. 1993: 525-533) ได้ศึกษาเรื่องครอบครัวมีผลกระทบทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับวัยรุ่น และเพื่อนที่ใช้สารเสพติด ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและกลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มวัยรุ่นมีผลโดยตรงต่อการใช้สารเสพติด

แอนเดรียส (Andreas. 1999: 162) ศึกษาปัญหาประจำวันของวัยรุ่น สังคม สิ่งแวดล้อม และบทบาทแอลกอฮอล์กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นที่มีปัญหาครอบครัวแตกแยกและวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวสมบูรณ์ อายุ 15 – 20 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบทดสอบ ผลการทดสอบพบว่า วัยรุ่นที่มาจากครอบครัวแตกแยกมีปัจจัยหลายประการที่ทำให้เกิดปัญหาด้านการศึกษามากกว่าวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวสมบูรณ์ วัยรุ่นที่มีครอบครัวแตกแยกมีสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีตั้งแต่อายุ 8-13 ปี มีเพื่อนเป็นแบบอย่างแทนพ่อแม่ มีความต้องการอิสระมาก มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและมีการดื่มสุร่าบ่อยมากกว่าวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวสมบูรณ์

ไควโอ (Qiao; Shaowai; & Zhang. 2002: Online) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างรูปแบบสมการเพื่อกำหนดว่าความผูกพันทางสังคมของวัยรุ่น และประสิทธิภาพในการควบคุมตนเองนั้นส่งผลอย่างไรต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นกลุ่มวัยรุ่น 527 คน ในประเทศจีนตอนใต้ พบว่า ความผูกพันกับครอบครัววัยรุ่น การเลี้ยงดูของพ่อแม่ และความเชื่อ มีความสัมพันธ์ทางลบต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน

วอกเกอร์ (เลิศลักษณ์ บุญรอด. 2543; อ้างอิงจาก Walker; et al.1995: 203) ศึกษาพบว่าเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในด้านต่างๆ เหล่านี้ เช่น ความก้าวร้าว ความรู้สึกไม่สบายใจ คับข้องใจมีความยุ่งยากลำบากในการจัดการกับความไม่แน่นอนและมักใช้วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่เหมาะสม

แพนทัชโซ และคนอื่น ๆ (ลลิตา ภูบำรุง.2544: 29; อ้างอิงจาก Fantuzzo and others. 1991. pp.258-265) ได้ศึกษาการปรับตัวของเด็ก เมื่อบิดามารดาใช้ความรุนแรงต่อกัน เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น โดยศึกษากับเด็กอายุ 3 – 6 ปี เป็นชาย 58 คน และหญิง 49 คน โดยให้มารดาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม CTS (Conflict Tactiled Scale) (Straus.1979) ผลการศึกษาพบว่าคู่สมรสที่ใช้ความรุนแรงทางคำพูดสูงมีความสัมพันธ์กับปัญหาที่เกิดขึ้นในบุตรได้ในระดับกลาง ส่วนคู่สมรสที่ใช้ความรุนแรงทางคำพูด และมีการทำร้ายร่างกายพบว่า ทำใหบุตรมีปัญหาทางพฤติกรรม และปัญหาทางอารมณ์สูงโดยใช้แบบวัด CBCL (Child Behavior Checklist)

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าปัจจัยทางด้านบุคคล เช่น บุคลิกภาพ การใช้เวลาร่วม การศึกษา เป็นต้น ปัจจัยทางด้านครอบครัว เช่น ฐานะของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู สถานภาพของครอบครัว เป็นต้น และปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เพื่อน ชุมชน โรงเรียน สื่อส่งผลต่อปัญหาทางพฤติกรรมของวัยรุ่น

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

3.1.1 ความเป็นมาของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

เด็กแว้น” หรือ “เด็กแซป” นั้นมีคนสันนิษฐานว่ามาจาก “แซปคุง” (Zabkug) ซึ่งเป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นมาในโอกาสครบรอบ 7 ปี ของสตูดิโอเขียนการ์ตูน มอนสเตอร์คลับ สตูดิโอ

ของคนไทย ผู้วาดการ์ตูนเรื่อง (Joe the Secret Agent) ส่วนคำว่า “แว้น” นั้นมาจากเสียงทื่อไอเสียที่ดัดแปลงให้เสียงดังขึ้น รวมไปถึงเสียงดังที่เกิดจากการบิดหนีดาวจร แต่ก่อนสมัยเครื่องยนต์ 2 จังหวะ เมื่อบิดก็เกิดเสียงดัง แว้นๆ ในอดีตรหว่างคำสองคำนี้จะใช้แตกต่างกัน “เด็กแซป” นั้นไม่ได้จำกัดเฉพาะวงการจักรยานยนต์ แต่จะเหมารวมถึงกลุ่มเด็กที่ชอบทำตัวให้โดดเด่นสะดุดสายตาวัยรุ่น ด้วยวิธีการผิดๆ เพื่อให้เป็นที่สนใจ เช่น การชกต่อยในงานฟรคอนเสิร์ต ใส่เสื้อผ้าสีฉูดฉาดตา ไม่เรียนหนังสือ มั่วสุมอยู่แถวสถานที่เล่นพนัน เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน. 2551: ออนไลน์)

สำหรับเอกลักษณ์และพฤติกรรมของ “เด็กแว้น” มักจะใส่กางเกงขาเดฟฟิตมากๆ รัดเป้า พร้อมเสื้อสีดำตัวเล็ก หรือเสื้อที่มีสกรีนลายชื่อนักร้องวงต่างๆ บางรายอาจจะแสดงความมั่นใจขึ้นมาอีกระดับหนึ่งด้วยการใส่กางเกงขาสั้น ทรงผมที่นิยมมักไว้ทรงผมแบบ “ทรงป๊อป โปเตโต้” ที่มีเอกลักษณ์คือปาดปอยผมจากด้านข้างเกือบจดหูพาดมาอีกข้างหนึ่งของใบหน้า และอาจมีปอยผมห้อยมาปิดลูกตา ส่วนใหญ่จะใส่รองเท้าแตะแบบนิ่วคิปรุ่น ตราช้างดาว สำหรับแนวรถที่นำไปแข่งส่วนใหญ่เป็นจักรยานยนต์ 2 จังหวะ หรือจักรยานยนต์ที่มีคลัช จักรยานยนต์ 4 จังหวะหรือจักรยานยนต์ไม่มีคลัชและออโตเมติก หรือจักรยานยนต์ที่บิดคันเร่งได้โดยไม่ต้องเข้าเกียร์เอง รถจักรยานยนต์เกือบทุกคันต้องทำการปรับปรุงตกแต่ง ต้องใช้เงินในจำนวนที่สูง ส่วนการลงเครื่อง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือลงเครื่องในสนามแข่งกับลงเครื่องนอกสนามแข่ง การลงเครื่องในสนามต้องเสียค่าใช้จ่าย 400-500 บาท แต่ก็มักถูกระเบียบในการนำรถเข้าแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความจุกระบอกสูบ สภาพรถต้องไม่ถูกดัดแปลงมากเกินไป แต่ถ้าดัดแปลงมากเกินไปจนเรียกว่า “รถเปลือย” จะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าสนามแข่ง ดังนั้นรถเปลือยจำนวนมากจึงต้องออกไปใช้ถนนหลวงเป็นสนามประลองความเร็ว

ส่วนมาก “เด็กแว้น” นิยมเลือกถนนสายเส้นถนนโล่ง และถ้าเป็นถนนที่เพิ่งเปิดใช้ใหม่จะยิ่งชื่นชอบเป็นพิเศษเพราะพื้นผิวถนนยังดีอยู่ “เด็กแว้น” จะมีเทคนิคระดับเซียน โดยเริ่มจากตรวจเช็คเครื่องยนต์ของตัวเองให้พร้อมอยู่เสมอ ถ้าหากพบจุดที่เสียหายจะรีบซ่อมแซมทันที มักดัดแปลงเครื่องยนต์ให้กินน้ำมันเยอะๆ เพื่อจะได้เร่งความเร็วได้มากขึ้น ถอดโครงหุ้มรถออกเพื่อลดน้ำหนักของตัวรถลง แสดงท่าทางต่างๆ ขณะขับขี่ การขับขี่ส่วนใหญ่จะก้มหัวลงและบิดเครื่องยนต์ให้แรงขึ้น และบางคนจะนอนคว่ำหน้าลงนาบไปกับเบาะเพราะเชื่อว่าจะทำให้เครื่องยนต์แรงขึ้น การขับขี่ไม่ใช่จะประชันความเร็วเพียงอย่างเดียว แต่ต้องโชว์เทคนิคการขับขี่ให้ตื่นเต้น เช่น การสตาร์ทเครื่องและบิด การเข้าเกียร์หนึ่งแล้วเหยียบเบรก เร่งเครื่องสุดชีวิตจะทำให้ยกล้อได้ทันที นอกจากนี้จะเห็นว่า

รถ “เด็กแว้น” ยังติดเครื่องเสียงให้ดังเพื่อเรียกร้องความสนใจ การแข่งขันแต่ละครั้งมีเดิมพันด้วยเงิน จักรยานยนต์ และผู้หญิงที่ซื้อมาด้วย ซึ่งจบลงด้วยการมีเพศสัมพันธ์ (ฐิติภพ ภูประเสริฐ, 2542: 20)

3.1.2 ความหมายของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นกลุ่มคนที่อยู่ในวัยศึกษาคณะน้อง ชอบลองในสิ่งแปลกใหม่เลียนแบบเพื่อนหรือสร้างจุดเด่นในตนเองเพื่อเรียกร้องความสนใจจากเพื่อนๆ หรือสังคม ชอบแข่งขันทำตัวให้เด่นกว่าคนอื่น ชอบทำอะไรลงไปโดยขาดการใช้วิจารณญาณที่ดีพอ มีการกระทำผิดที่ละเมิดกฎหมายบ้านเมือง (สุพัตรา สุภาพ, 2539: 45) ยิ่งเยาวชนนิยมใช้รถจักรยานยนต์กันเป็นจำนวนมากนั้นเป็นผู้ที่ขาดประสบการณ์ ไม่มีความชำนาญในการใช้รถ เป็นวัยที่ศึกษาคณะน้อง ขาดความระมัดระวัง ไม่สามารถควบคุมสติอารมณ์ของตัวเองได้ ชอบทำในสิ่งแปลกใหม่ เรียกร้องความสนใจจึงซื้อมอเตอร์จักรยานยนต์ด้วยความเร็วสูง มีการแข่งขันกันโดยไม่เกรงกลัวต่ออุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ บางคนชอบตกแต่งดัดแปลงสภาพรถหรือหาอุปกรณ์มาประดับต่อเติมให้เกิดความสวยงามและแปลกใหม่ มีการดัดแปลงท่อไอเสียให้เครื่องยนต์มีเสียงดังในขณะขับขี่ และขับขี่โดยการขาดความรู้เรื่องระเบียบข้อกฎหมาย ทำให้มีการกระทำความผิดกฎหมายเป็นจำนวนมาก และเป็นบ่อเกิดการเกิดอุบัติเหตุที่มีสถิติเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เป็นการสูญเสียทางชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมากในขณะนี้ (นพดล สิริชะตา, 2541: 2)

ราชบัณฑิตยสถาน (2551: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมซึ่งจักรยานยนต์ในยามวิกาล หรือ “เด็กแว้น” ไว้ว่า วัยรุ่นผู้ชายที่ชอบเร่งเครื่องรถจักรยานยนต์ให้มีเสียงดังแว้นๆ

ฐิติภพ ภูประเสริฐ (2542: 25) กล่าวถึงวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมซึ่งจักรยานยนต์ในยามวิกาลวัยรุ่นที่ไว้ว่า เด็กแว้น (มีการสะกด เด็กแว้น) หรือ เด็กแซป เป็นเด็กวัยรุ่น อายุประมาณ 15-28 จะออกซัปรถจักรยานยนต์ไปเป็นกลุ่มในเวลากลางคืน

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมซึ่งจักรยานยนต์ในยามวิกาลวัยรุ่นหมายถึง เด็กวัยรุ่น อายุประมาณ 15-28 จะออกซัปรถจักรยานยนต์ไปเป็นกลุ่มในเวลากลางคืน และชอบเร่งเครื่องรถจักรยานยนต์ให้มีเสียงดังแว้นๆ

3.1.3 ลักษณะพฤติกรรมกำหนัดการขับขี่ของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

พฤติกรรมกำหนัดการขับขี่รถจักรยานยนต์ของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น (จิตติภพ ภูประเสริฐ. 2542: 28) ได้กล่าวไว้ว่า แก๊งจักรยานยนต์จะมีลักษณะการขับขี่ที่โลดโผน ใช้ความเร็วสูง การขับขี่จะขับไปๆ มาๆ ในบริเวณเดียวกัน 2-3 เทียว ท่าทางการขับขี่รถจักรยานยนต์จะโดดเด่น เพราะจะนอนบนเบาะ หรือก้มตัวต่ำให้โผล่หน้า แค่ว่าจะมองเห็นทิศทาง เพื่อหลบแรงต้านทานที่ทำให้เกิดการปะทะลม การขับขี่รถจักรยานยนต์จะใช้ความเร็วที่สูงมาก โดยไม่คำนึงถึงอันตรายที่เกิดขึ้น หากมีเหตุฉุกเฉินเป็นไปได้ที่อาจหยุดรถไม่ทันทั่วทั้งที่ การขับขี่จึงดูน่าหวาดเสียวสำหรับคนภายนอก บางคนอาจจะมีการเสพยาเสพติดเพื่อปลุกใจตนเองให้มีความกล้าในการแข่งขัน และมีผู้แข่งขันจะมีความระแวงใจมากเมื่อมีคนมาดูและให้กำลังใจมากมายน โดยเฉพาะการขับขี่รถจักรยานยนต์นี้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะมีความรู้สึกสนุกและท้าทายมากขึ้น (กองบัญชาการตำรวจจราจร. 2542: 8)

3.1.4 ลักษณะรถจักรยานยนต์ที่ใช้ในการแข่งของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

รถจักรยานยนต์ที่ใช้ในการแข่งขันของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นนั้น (งามพิศ สัตย์สงวน. 2540: 23) เป็นรถจักรยานยนต์ธรรมดาที่มีขายทั่วไปตามท้องตลาด แต่วัยรุ่นจะปรับแต่งให้มีรูปลักษณะที่มีลักษณะที่โดดเด่นและสมรรถนะความเร็วและความแรงของเครื่องยนต์มากกว่าปกติที่ใช้กันโดยทั่วไป ทั้งนี้การปรับแต่งรถจักรยานยนต์จะมีหลายระดับ ตามกำลังความสามารถและกำลังทรัพย์ของวัยรุ่นแต่ละคน

การปรับแต่งรถจักรยานยนต์ในการแข่งขันสามารถกระทำได้หลายรูปแบบ เช่น ปรับแต่งเลื้อยสูบ ฝาสูบ กล้องไฟ เปลี่ยนล้อแม็ก เปลี่ยนปั๊มดีสเบรค ฝาท่อไอเสียให้มีเสียงดังเพื่อดึงดูดความสนใจ รูปลักษณะภายนอกของรถจักรยานยนต์ก็ได้รับการปรับแต่งด้วย ได้แก่ สีของรถจักรยานยนต์นั้นจะมีสีฉูดฉาดตา ใช้สีสะท้อนแสง ติดฉลากลึงที่มีสีสวยและมันวาว ให้เห็นสะดุดตาในระยะไกล มีการติดสติ๊กเกอร์เป็นรูปเฉพาะของแก๊ง และมีการถอดป้ายทะเบียนออก

ลักษณะของตัวถังรถจักรยานยนต์ ยางและตัวล้อโดยเฉพาะบริเวณถังน้ำมัน จะได้รับการปรับแต่งให้เล็กกว่ามาตรฐานเพื่อให้มีความลู่ลม ยางและตัวล้อรถจักรยานยนต์ก็มีลักษณะเล็กกว่ามาตรฐานด้วย สายคันเร่งจะเป็นชนิดที่ปรับระดับได้ ไม่ต้องออกแรงในการบิดมาก ทั้งนี้เบรคและครัชก็ปรับแต่งให้มีลักษณะเช่นเดียวกับรถจักรยานยนต์ที่ใช้ในการแข่งขันจริง นอกจากนั้น (ประภา นัควา. 2549: 45) กล่าวว่า การแต่งรถจักรยานยนต์ของแก๊งจักรยานยนต์แบบอื่นๆ มีดังนี้ คือ

1. มีการถอดไฟเบอร์หัวตัวถังรถจักรยานยนต์และหน้ากากออกให้เหลือแต่โคมไฟ เพื่อลดความหนักของขนาดตัวถัง
2. มีการล้างคาร์บูเรเตอร์ใหม่ เพื่อไม่ให้เขม่าการเผาไหม้ตกค้าง ทำให้รถจักรยานยนต์มีกำลังวังแรงและเร็วขึ้น
3. มีการขัดจานไฟ สลับคาร์บูเรเตอร์
4. ย่นระยะของสวิงอาร์ม ทำให้ช่องระหว่างเครื่องยนต์กับล้อหลังสั้นลง
5. ปาดฝาสูบให้ลึกลง 0.5-1 มิลลิเมตร
6. ท่อไอเสียมีการปรับแต่งให้ไม่มีที่กั้นน้ำมันเครื่อง
7. มีการเปลี่ยนลูกปืนธรรมดาเป็นลูกปืนเวปเปอร์
8. เหลาก้านสูบให้เล็กลง ตัดลูกสูบให้สั้นลง
9. เปลี่ยนสายยางในเป็นสายสลิง
10. เพิ่มจำนวนหัวเทียนจากหนึ่งหัวเป็น 4 หัว
11. ถอดถังน้ำมันออก
12. ล้างเฟืองเกียร์ให้บางลง
13. เปลี่ยนทางเกียร์ เพิ่มเกียร์ให้มี 7 ระดับ
14. เจาะรูพุนที่สวิงอาร์มหลัง เติมหั้วเขื่อน้ำมันเครื่องผสมกับน้ำ
15. ใช้น้ำมันพิเศษ เช่น น้ำมันของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยที่มีค่าออกเทนสูง หรือใช้น้ำมัน Jet-A1 แบบที่ใช้กับเครื่องบิน
16. ใช้หัวเทียนคาร์บอน แทนหัวเทียนยาง
17. ขยับกล่องไฟจากด้านซ้ายไปทางด้านขวา
18. เลื่อนที่วางแฮนด์มาไว้ที่ได้แฉกคอ เบาะรถเปลี่ยนเป็นกระดาน ถอดหม้อแบตเตอรี่และสิ่งที่ไม่จำเป็นออกจากรถ
19. เปลี่ยนความหนาของวงยางเป็น 200 และใช้ยางรอยี่ห้อโยโกฮาม่า
20. รถจักรยานยนต์ที่นิยมใช้ในการแข่งขันจะมีหลายยี่ห้อและหลายรุ่น แต่มักจะมีขนาดเล็ก ประมาณ 125-150 cc เช่น ยี่ห้อคาวาซากิ ฮอนด้า ยามาฮ่า และซูซูกิ

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า การปรับแต่งรถจักรยานยนต์เป็นความพยายามในการเลียนแบบรถจักรยานยนต์ที่ใช้ในการแข่งขันบนสนามแข่งขันจริง แต่การปรับแต่งมีข้อจำกัดในด้านกำลังทรัพย์ เมื่อมีการลงทุนมากจะสามารถปรับแต่งได้หลากหลายรายการ หากไม่มีกำลังทรัพย์มากพอจะปรับแต่งเพียงบางส่วนที่พอทำได้ และบางครั้งกระทำไปโดยลองผิดลองถูกตามความเชื่อและการเลียนแบบกัน และบางครั้งการปรับแต่งเป็นฝีมือของช่างสมัครเล่น ทั้งนี้ความพยายามในการปรับแต่งมีหลักการคือ ทำให้ตัวเครื่องของรถจักรยานยนต์มีน้ำหนักเบามากที่สุด และเสริมแต่งเพิ่มกำลังแรงของรถจักรยานยนต์ให้มากที่สุด เพื่อจะทำความเร็วให้ได้เร็วมากที่สุด

3.1.5 ลักษณะการแข่งขันของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

ฐิติภพ ภูประเสริฐ. (2542: 30) กล่าวว่า แก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นนั้นมักจะมีทีม มีกลุ่มเป็นของตนเอง เป็นการรวมกลุ่มของเพื่อนที่มีความสนใจในการขับขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์ในเวลากลางคืนเหมือนกัน รู้จักกัน และมีที่อยู่อาศัย หลักแหล่งที่ประกอบอาชีพในละแวกเดียวกัน และมีการตั้งชื่อแก๊งของตนเองหรืออาจตั้งชื่อแก๊งตามชื่อร้านของช่างที่ปรับแต่งรถจักรยานยนต์

การแข่งขันจะเริ่มขึ้นด้วยการจับคู่เปรียบเทียบที่มีความเหมาะสม เช่น มีขนาดรถจักรยานยนต์เท่ากัน โดยขับรถจักรยานยนต์แข่งคู่ขนานกันไปตามช่องทางถนน ในระยะสั้นที่สุด 400 เมตร และยาวที่สุด 10 กิโลเมตร โดยที่การกลับรถในจุดที่กำหนด มีการตกลงเงินเดิมพันซึ่งมีตั้งแต่การเดิมพันเงินสดประมาณ 1000 บาท จนถึงนับหมื่นบาท อาจเป็นการพนันรถจักรยานยนต์พนันผู้หญิง และมีพวกเล่นพนันมาเฝ้าดูอยู่ด้วย ในการแข่งขันแต่ละครั้ง ต้องมีจำนวนทีมที่เข้าร่วมการแข่งขัน ไม่น้อยกว่า 2 ทีม เข้าคู่กัน แข่งขันไม่น้อยกว่า 7 คู่ และการเข้าร่วมกลุ่มขนาดใหญ่ที่สุดอาจมีจำนวนถึง 200-300 คน การเริ่มต้นการแข่งขันจะมีการเปิดทางโดยให้มีรถปัดกวาดทาง เพื่อตรวจจุดเส้นทางและเคลียร์พื้นที่ และการจับคู่แข่งขันจะต้องมีการจับสลากเพื่อหาคู่แข่งขัน หรือทำแข่งขันกันเองระหว่างกลุ่ม

การแต่งกายของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นในการแข่งขันนั้น มีทั้งแต่งกายธรรมดา เสื้อยืด กางเกงยีนส์ จะสวมหมวกกันน็อคหรือไม่สวมก็ได้ แต่ส่วนมากก็ไม่สวมหมวกกันน็อคกันเพราะวัยรุ่นมีความเชื่อที่ว่าหมวกกันน็อคทำให้รถจักรยานยนต์หนักขึ้นบ้าง เกะกะบ้างแล้วแต่เหตุผลของแต่ละคน บางคนก็จะแต่งกายแบบสวยงามสวมเสื้อแจ็คเก็ต ในกรณีที่เป็นทีมใหญ่มีเงินลงทุน บางครั้งมีสัญลักษณ์ของทีม ติดเป็นสติ๊กเกอร์ที่รถจักรยานยนต์ แก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นที่เข้าร่วมการแข่งขันมีการจัดระดับของตนเอง คือแต่ละกลุ่มต่างก็รู้ว่าตนเองมีความสามารถแค่ไหน ถ้าแรงไม่พอ ก็จะไม่อาจหาญไปแข่งรถกับมืออาชีพที่แต่งมาอย่างดี

สรุปได้ว่า การแข่งขันรถจักรยานยนต์ของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นนั้นมีความไม่เป็นทางการ คือ แล้วแต่จะตกลงกัน โดยเฉพาะในเรื่องเงินเดิมพัน ไม่มีการรับประกันความปลอดภัย ต้องรับผิดชอบ

ตนเองเมื่อเกิดอุบัติเหตุ คนที่จับเวลามักจะเป็นเพื่อนกันเองในกลุ่ม และการแข่งขันจำเป็นต้องยุติลงโดยกระทันหันหากมีตำรวจมาดักจับ โดยวัยรุ่นในแก๊งจักรยานยนต์จะช่วยเหลือกันโดยคอยดูต้นทางให้กัน ถ้าพบตำรวจจะเปิดไปส่งสัญญาณให้รู้กัน กติกาการแข่งขัน จะเป็นที่รู้กันเองในหมู่นักแข่งด้วยกัน ไม่มีระเบียบเข้มงวดและตายตัว เช่น อาจมีการเอาคนมานั่งซ้อนท้าย อาจมีการโกงหรือแก้งกันก็ได้ ไม่มีระเบียบลงโทษหากเกิดปัญหาอาชญากรรมในหมู่แก๊งจักรยานยนต์ เช่น การขโมยรถ การทะเลาะเบาะแว้งกันนั้นอาจนำไปสู่การมีเรื่องชกต่อยหรือตีกันหลังการแข่งขัน และ (สมชาย ธีรนนท์ 2540: 13) ความไม่แน่นอนในการแข่งขันนำไปสู่การผลัดกันแพ้กันชนะ บางคนอาจต้องอำลาโลกนี้ไปก่อนวัยอันสมควรเพราะอุบัติเหตุ สมาชิกที่เข้าร่วมการแข่งขัน มีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียน นั่นคือคนเก่าออกไปและให้คนใหม่เข้ามาเมื่อพถึงเวลาอันควร

ข้อสังเกตพบว่าไม่มีผู้หญิงเข้าทำการแข่งขัน ผู้หญิงเป็นเพียงคนดู และมานั่งซ้อนท้ายเท่านั้น และรายละเอียดบางอย่างมีการเก็บเป็นความลับเพื่อไม่ให้ตำรวจรู้ โดยเฉพาะการนัดเวลาสถานที่ เพราะอาจมีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมได้ในส่วนของคนดูและแออัดกันบริเวณจุดปล่อยตัว กลางทาง และบริเวณเส้นชัย

3.1.6 เวลาและสถานที่ในการแข่งขันของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

สถานที่ “เด็กแว้น” หรือ “เด็กแซป” นัดพบกันส่วนใหญ่จะเป็นบริเวณถนนรอบเมืองและรอยต่อปริมณฑล แยกกองทัพภาคที่ 1 ถนนกาญจนาภิเษก (ตลิ่งชัน-สุพรรณบุรี) ซึ่งเคยดำเนินคดี “เด็กแว้น” 137 ราย และ “สาวสกอยซ์” ซ้อนท้ายอีก 17 ราย ที่ใช้ถนนประลองความเร็วบนเส้นทางนี้ หรือที่นัดพบจุดสำคัญอีกที่หนึ่งคือ สะพานพุทธ ซึ่งวันที่สะดวกที่สุดคือ วันหยุดสุดสัปดาห์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ถนนบางขุนเทียน-บางบอน ถนนวงแหวนช่วงตลิ่งชัน-บางบัวทอง ถนนพุทธมณฑลสาย 2, 4 ถนนวิภาวดีรังสิตช่วงแยกสุทธิสารถึงแยกลาดพร้าว ถนนบางพลี-บางโหลง ตัดออกไปทางบางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา นอกจากนี้ก็ยังมีบริเวณถนนรอบเมืองและรอยต่อปริมณฑล เช่น ถนนสุขสวัสดิ์ ช่วงหน้าวัดสนเขตราชบุรีบูรณะจนถึงแยกพระประแดง ถนนราชพฤกษ์ เส้นด้านต่างระดับจรัญสนิทวงศ์ 13 ถึงด้านตากสินเพชร ถนนอุททองใน ด้านหน้าพระที่นั่งอนันตสมาคม ถนนศรีนครินทร์ จากแยกศรีอุดมถึงถนนเทพารักษ์ ใน จ.นนทบุรี ก็จะมีแข่งบนถนนรัตนวิเบศร์ตัดกับถนนกาญจนาภิเษก ฯลฯ สิริทิพย์ ภูประเสริฐ. (2542: 40) นอกจากนี้ อภิรัฐ พุ่มกุมาร. (2541: 45) ยังกล่าวไว้ว่า เวลาที่นิยมใช้ในการแข่งขันรถจักรยานยนต์ของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นมักเป็นเวลากลางคืน และเลือกถนนที่มีรถน้อยไม่พลุกพล่าน เวลาที่เริ่มการแข่งขันเป็นเวลา 22.00 น. จนกระทั่งเที่ยงคืน หรือบางกลุ่มอาจจะแข่งในช่วงเวลา 24.00 ไปจนถึงเกือบสว่าง ถ้าต้องเดินทางไปแข่งในที่ไกลออกไป แต่การเลิกการแข่งขันมักจะไม่มีแน่นอนขึ้นอยู่กับจำนวนคนดู และบรรยากาศที่ช่วยก่อให้เกิดความรู้สึกคึกคัก ถ้าคนน้อยเกินไปอาจมีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่เพื่อไม่ให้ดูเจียบเหงาเกินไป วันที่นิยมแข่งขันและมีคนมาร่วมดูมากคือวันศุกร์

และวันเสาร์ เพราะเป็นวันสุดสัปดาห์มักเป็นวันที่ว่างจากการเรียน และงานประจำ ทำให้มีเวลามากพอที่จะทำกิจกรรมตามความสนใจ เป็นวันที่มีคนเข้าร่วมมากที่สุด และมีคนมาดูมากเช่นเดียวกัน

สถานที่ที่มักใช้ในการแข่งขันรถจักรยานยนต์ของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น ได้แก่ ถนนคลองเตยถึงถนนช่องนนทรี ถนนวิภาวดีรังสิตช่วงสุทธิสารถึงสี่แยกลาดพร้าว ถนนสุขสวัสดิ์ช่วงหน้าวัดสนจนถึงแยกพระประแดง ถนนรามอินทราบริเวณสี่แยกหลักสี่ ถนนบรมราชชนนี ถนนวงแหวน ช่วงตลิ่งชันบางบัวทอง บริเวณพุทธมณฑลสาย 2 และสาย 4 และเขตมีนบุรีแถบบางนาตราด

3.1.7 มาตรการปราบปรามการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะ

การแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นนั้น จัดได้ว่าเป็นการกระทำผิดอย่างหนึ่ง ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง คือ ตำรวจจราจรที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่มีการแข่งขันรถจักรยานยนต์ของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

มาตรการที่ใช้ในการในการปราบปรามแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นที่แข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะมีหลายระดับความรุนแรงด้วยกัน ในขั้นเบื้องต้นอาจเป็นเพียงแค่การว่ากล่าวตักเตือน เสียค่าปรับ จนถึงการยึดรถจักรยานยนต์ วิธีการในการจับกุมแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีดังต่อไปนี้ (อภิรัฐ พุ่มกุมาร. 2541: 48)

1. ใช้รถฉลามบกซึ่งเป็นรถของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการติดตามไล่จับกุม
2. ขว้างปาขวดแก้ว เศษไม้หรือไม้หน้าสาม
3. ตั้งด่านสกัดจับบริเวณจุดต่างๆ
4. โรยตะปูปลายแหลมบนถนน
5. โรยเมล็ดถั่วเขียว
6. ราดน้ำมันเครื่องบนผิวถนน
7. ผลักรถจักรยานยนต์ให้ล้ม
8. ยื่นขวางถนน
9. ใช้ไฟฉายหรือเหล็กปาใส่แก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น
10. โรยทรายบนถนนที่ใช้แข่งขัน
11. ฉีดน้ำลงบนถนน
12. ยิงปืนขึ้นฟ้า
13. นำรถดูดส้วมนำมาฉีดใส่แก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น
14. นำกำลังตำรวจดักหัวถนนและท้ายถนนที่ทำการแข่งขันและสกัดจับตรงกลาง

ถนน

เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องใช้วิธีการต่างๆ ในการจับกุม และการจับกุมจะมีความรุนแรงมากขึ้นหากได้รับการทำทนายจากแก๊งค์จักรยานยนต์วัยรุ่น อุปสรรคในการจับกุมได้แก่ การรับสินบน และการใช้อำนาจปกป้องลูกหลานของผู้มีอำนาจ ตลอดจนบทลงโทษที่ไม่รุนแรง และการที่ไม่สนใจที่จะแก้ปัญหาในกลุ่มผู้บังคับบัญชาในระดับสูง

3.1.8 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะ

ปัญหาการแข่งขันรถจักรยานยนต์ของแก๊งค์จักรยานยนต์วัยรุ่นบนถนนหลวงนั้น ประกอบด้วยสาเหตุต่างๆ หลายประการด้วยกัน ทั้งจากตัวแก๊งค์จักรยานยนต์วัยรุ่นเอง ครอบครัว หรือแม้กระทั่งสิ่งแวดล้อมต่างๆ ซึ่งนักวิชาการสรุปถึงสาเหตุของการเป็นแก๊งค์จักรยานยนต์วัยรุ่นว่ามีสาเหตุมาจาก (สมชาย ชีรนนท์. 2540: 18-19)

1. ความคึกคะนองของวัยรุ่น

อาจเรียกได้ว่าเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนเมื่ออยู่ในช่วงของการเป็นวัยรุ่น ก็ย่อมจะต้องมีความคึกคะนอง ต้องการที่จะแสดงความสามารถเหนือผู้อื่น ต้องการทำตัวให้เด่นและเป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม จึงพยายามดัดแปลงแต่งเติมส่วนต่างๆ ของรถจักรยานยนต์ให้มีสีสันสวยงาม และมีความเร็วสูง แล้วนำไปทำการแข่งขันเพื่อชัยชนะ

2. นิสัยชอบการพนันของคนไทย

คนไทยโดยส่วนมากชอบเล่นการพนัน ถึงแม้จะรู้ว่าการเล่นการพนันเอาทรัพย์สินกันจะเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่ก็จะไม่ค่อยเกรงกลัวกันโดยแก๊งค์จักรยานยนต์วัยรุ่นที่ซบเซ่แข่งขันรถจักรยานยนต์บนท้องถนนส่วนมากจะเป็นผู้มีฐานะดี จึงเกิดความคิดในทางการพนันว่า ผู้ใดจะเป็นผู้ที่สามารถแข่งรถจักรยานยนต์ได้แรงและมีความเร็วสูงกว่ากัน เมื่อผู้แพ้เสียเงินในการพนันแต่ละครั้ง ก็จะกลับไปแต่งรถจักรยานยนต์ของตนให้สามารถวิ่งได้เร็วกว่าเดิมและนำกลับมาแข่งใหม่นอกจากนั้นผู้พนันบางคนถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้แข่งขัน แต่ก็มีส่วนร่วมในการยุยงส่งเสริมและออกค่าใช้จ่ายในการปรับแต่งรถจักรยานยนต์ด้วย

3. เกิดจากผลประโยชน์การค้า

การโฆษณาขายรถจักรยานยนต์แต่ละยี่ห้อ มักจะใช้ความแรงของเครื่องยนต์และความเร็วของรถจักรยานยนต์เป็นจุดขาย ทำให้ผู้ที่ซื้อรถจักรยานยนต์นำรถจักรยานยนต์ไปทดลองว่าสามารถวิ่งได้เร็วสมกับคำโฆษณาหรือไม่ โดยเมื่อมีการทดลองเครื่องยนต์กันแล้วก็ต้องมีการแข่งขันกันว่ารถจักรยานยนต์ของใครจะมีความเร็วสูงกว่ากัน จนกลายเป็นปัญหาในปัจจุบัน

อีกทั้ง (ศรีสมร การ์ดอน. 2549: 43) กล่าวว่า การแข่งรถจักรยานยนต์ของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นนั้นมีสาเหตุมาจาก

1. ปัจจัยด้านบุคคล วัยรุ่นมีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือจิตใจ ได้แก่

1.1 พันธุกรรม และอารมณ์ การเกร หรือความเป็นอันธพาล เป็นลักษณะที่ถ่ายทอดได้โดยทางกรรมพันธุ์ เด็กอาจได้รับสิ่งเหล่านี้มาจากบิดา มารดาของตนเอง

1.2 สติปัญญาและการศึกษา วัยรุ่นที่มีสติปัญญาด้อยกว่าเพื่อนๆ ในวัยเดียวกัน อาจเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน เนื่องจากไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน ขาดพัฒนาการทางด้านทักษะการคิดหรือการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ

1.3 ผลทางพัฒนาการตามวัย การเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนเพศตามธรรมชาติ ในช่วงของวัยรุ่นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ส่งผลให้วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์ร้อนแรง โกรธง่าย ก้าวร้าว ขาดความยับยั้งชั่งใจ สภาพการณ์ดังกล่าวอาจนำไปสู่การกระทำผิดที่รุนแรงได้

2. ปัจจัยด้านครอบครัวและสิ่งแวดล้อม

2.1 ครอบครัว เป็นหน่วยสังคมปฐมภูมิที่ใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุดเพราะฉะนั้นการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดา จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเกิดการกระทำผิดของวัยรุ่น กล่าวคือ หากเด็กได้รับการถ่ายทอดค่านิยมที่ดีงามจากพ่อแม่สม่ำเสมอ พ่อแม่ควบคุมลูกอย่างพอเหมาะสมควร ไม่เคร่งครัดในระเบียบวินัยเกินไป เชื่อได้ว่าวัยรุ่นจะไม่กระทำความผิดเมื่อเติบโตขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามหากครอบครัวแตกแยกหรือขาดความสามัคคี ไม่มีความเสียสละหรืออภัยให้แก่กัน วัยรุ่นย่อมมีนิสัยก้าวร้าว พุดจาหยาบคาย ชอบทะเลาะวิวาท ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ และประพฤติดูได้ง่าย

2.2 โรงเรียนหรือสถานศึกษา ประสิทธิภาพทางลบที่ได้จากโรงเรียน เช่น ความขัดแย้งอย่างรุนแรงในเรื่องการควบคุมอย่างเข้มงวด การลงโทษอย่างรุนแรง หรือการทำให้เกิดความอับอาย การเรียนอ่อนหรือการเรียนไม่ทันเพื่อน ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ความลำเอียงหรือความไม่ยุติธรรมของครูทำให้เกิดความขบถใจและเกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง หากวัยรุ่นเหล่านี้ได้รับอิทธิพลจากบ้านหรือชุมชนให้ประพฤติดูด้วยแล้ว ข้อบกพร่องของโรงเรียนจะเพิ่มแรงกดดันทำให้วัยรุ่นเหล่านี้กระทำความผิดมากขึ้นไปอีก

2.3 กลุ่มเพื่อน เด็กและเยาวชนในช่วงวัยรุ่นจะติดเพื่อนเป็นอย่างดี บางครั้งเห็นว่าเป็นเพื่อนสำคัญกว่าพ่อแม่หรือครอบครัวของตน ดังนั้นการรวมกลุ่มของวัยรุ่นหากไปรวมอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ไม่ดีอาจทำให้เด็กถูกชักจูงหรือส่งเสริมให้กระทำความผิด ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ผู้ปกครอง รวมทั้งกฎระเบียบบ้านเมือง นำไปสู่ปัญหาการกระทำผิดต่อไป

2.4 สภาพจากชุมชนและสิ่งแวดล้อม สภาพชุมชนที่แออัดความเป็นอยู่ที่ขัดสน ยากจนหาเช้ากินค่ำ มักเป็นที่รวมของเหล่ามิจฉาชีพ เมื่อวัยรุ่นหรือเยาวชนได้รู้เห็นพฤติกรรมทำนองนี้ บ่อยครั้งเข้าก็เกิดความเคยชิน นำไปสู่การเลียนแบบหรือเอาอย่างได้

2.5 สื่อมวลชน สื่อมวลชนเป็นปัจจัยที่มีส่วนในการกระตุ้นปลูกเร้าให้วัยรุ่นและเยาวชนกระทำความผิดและก่ออาชญากรรม อิทธิพลของสื่อมวลชนทำให้วัยรุ่นเกิดการลอกเลียนแบบ พฤติกรรมที่รู้เห็นจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ วิดีทัศน์ ภาพยนตร์ ยิ่งวัยรุ่นมีโอกาสที่จะเรียนรู้พบเห็นพฤติกรรมอันรุนแรง เช่น ขว้างแก๊งค์กรยาเสพติดป่วนเมืองต่างๆ หรือตัวอย่างการก่ออาชญากรรมจากสื่อมวลชนเหล่านี้มากเพียงใด เด็กจะมีพฤติกรรมลอกเลียนแบบมากขึ้นเท่านั้น

2.6 สภาพเศรษฐกิจ ความแร้นแค้นอดัดขัดขาดแคลน เป็นสาเหตุที่บีบบังคับให้คนเราจำต้องกระทำความผิดต่างๆ เพื่อการดำรงอยู่รอดของชีวิต

สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดแก๊งค์กรยาเสพติดวัยรุ่นได้ว่า เกิดจากปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งทั้ง 3 นั้นล้วนส่งผลต่อการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลของวัยรุ่น

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมชาย ธีรนนท์ (2540: 85) ได้ศึกษานโยบาย มาตรการ วิธีดำเนินการ วิธีปฏิบัติงาน และปัญหาอุปสรรคในการป้องกันปราบปรามการแข่งรถบนถนนหลวงของเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการแข่งขันบนถนนที่มีทางเรียบและมีความยาวพอสมควร ผู้แข่งขันทั้งหลายจะมาเป็นกลุ่ม มีการนัดหมายวันเวลาหรือพากันขับตระเวนไปตามถนนต่างๆ เมื่อพบคู่แข่งมีการท้าทายแข่งขันกัน โดยมีการเดิมพันมักจะมีประชาชนดูเป็นจำนวนมาก และในการแข่งขันดังกล่าว มักนิยมแข่งในยามวิกาลและในวันหยุดราชการ เพราะความคึกคะนองของวัยรุ่น และคนไทยส่วนใหญ่ชอบเล่นการพนัน ถึงแม้เล่นการพนันเอาทรัพย์สินกันเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่ก็มักจะไม่วางใจเกรงกลัวในการแข่งขันรถนั้นส่วนมากผู้แข่งขันจะมีฐานะดี จึงเกิดความคิดในทางการพนันว่าใครจะมีความสามารถแต่งเครื่องยนต์ได้แรงและมีความเร็วสูงกว่ากัน เมื่อผู้แพ้เสียเงินในการพนันก็จะไปแต่งรถแต่งเครื่องใหม่ และกลับมาแข่งกันอีก นอกจากนั้นผู้ร่วมเล่นการพนันยังยุยงส่งเสริมและออกทุนให้ปรับปรุงเครื่องยนต์ด้วย และการโฆษณาของรถหลายยี่ห้อ มักจะใช้ความแรงหรือความเร็วของรถเป็นจุดขายทำให้ผู้ซื้อไปทดลองว่าแล่นได้เร็วสมคำที่โฆษณาหรือไม่ เมื่อมีการทดลองก็ต้องมีการแข่งขันกันว่ารถของใครเร็วกว่ากัน การโฆษณาการขายน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น เน้นความแรงของผลิตภัณฑ์เป็นจุดขาย ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์จึงนำไปทดลองและมีการแข่งขัน ร้านซ่อมรถยังสนับสนุน

ด้านการปรับแต่งรถให้กับผู้แข่งรถ หากรถที่ปรับแต่งได้รับชัยชนะก็จะเป็นการสร้างชื่อเสียงและผลประโยชน์ก็จะกลับมาสู่ทางร้านซ่อม

นพดล ศรีชะตา. (2541: 107) ศึกษาการใช้รถจักรยานยนต์ในลักษณะที่ผิดกฎหมายของเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า

1. เยาวชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ที่ถูกจับกุมส่วนใหญ่ใช้รถจักรยานยนต์ของตนเองและครอบครัวและทราบก่อนว่าเป็นการใช้รถจักรยานยนต์ที่ผิดกฎหมาย แต่คาดว่าจะหลีกเลี่ยงได้จึงกระทำผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำผิดด้านการดัดแปลงต่อเติมสภาพรถและการแข่งขันรถจักรยานยนต์ในที่สาธารณะ

2. การใช้รถจักรยานยนต์ในลักษณะผิดกฎหมายของเยาวชนในเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นปัญหาสังคมที่ควรดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน เพราะมีกระเทยนี้ การใช้รถจักรยานยนต์ในลักษณะที่ผิดกฎหมายด้านทะเบียนรถเป็นอุปสรรคต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ผู้ใช้รถจักรยานยนต์ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรทำให้การจราจรติดขัดหรือเป็นไปด้วยความไม่เรียบร้อย ผู้ใช้รถดัดแปลงสภาพมักขับด้วยความเร็วสูง และขับแข่งกัน ก่อให้เกิดเสียงดังสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนทั่วไป

3. การใช้รถจักรยานยนต์ในลักษณะผิดกฎหมายของเยาวชนในเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำผิด ประกอบด้วย ตัวแปรด้านบุคคล ตัวแปรทางด้านครอบครัว ตัวแปรทางด้านเพื่อน และตัวแปรทางด้านสื่อมวลชน

4. เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีทัศนคติว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีวิธีการตรวจสกัดและจับกุมที่เข้มงวดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สามารถกดขี่จับกุมผู้กระทำผิดได้มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม เยาวชนที่ถูกจับกุมส่วนหนึ่งเห็นว่า การดำเนินการยังไม่เป็นธรรมเท่าที่ควร ผู้ถูกจับกุมที่รู้จักคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจะได้รับการอนุโลมผ่อนผันเป็นพิเศษ

จิตติภพ ภูประเสริฐ. (2542: 90) ศึกษาเรื่องการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการแข่งขัน ผลการศึกษาพบว่า

1. เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าวัยอื่น
2. ผู้มีการศึกษาน้อย มีแนวโน้มที่จะแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง
3. สื่อมวลชนมีผลทำให้เกิดการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง
4. กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลทำให้เกิดการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง
5. รางวัลเป็นแรงจูงใจให้แข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง

6. ครอบครัวแตกแยกส่งผลให้มีการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าครอบครัวที่อบอุ่น

7. ความเป็นโสดมีแนวโน้มที่จะแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าผู้ที่สมรสแล้ว

8. ผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับรถจักรยานยนต์มีแนวโน้มที่จะแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่าสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงเกี่ยวข้องกับ ปัจจัยทางด้านบุคคล ปัจจัยทางด้านครอบครัว และปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายกรณี

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายกรณี

4.1.1 ความหมายของการศึกษารายกรณี

การวิจัยเชิงบรรยายเป็นการวิจัยที่มุ่งค้นหาข้อเท็จจริง หรืออธิบายปรากฏการณ์สภาพการณ์ที่ปรากฏในปัจจุบันว่ามีสภาพความเป็นจริงอย่างไร ซึ่งกรณีศึกษาเป็นวิธีการหนึ่งของการวิจัยเชิงบรรยาย จึงได้นักวิชาการได้ให้ความหมายของกรณีศึกษาไว้ ดังนี้

องอาจ นัยพัฒน์. (2546: 1) ให้ความหมายการศึกษารายกรณี หมายถึงการสืบค้นหาความรู้ ความจริง อย่างละเอียดลุ่มลึกเกี่ยวกับปรากฏการณ์บางอย่างที่น่าสนใจ ซึ่งเกิดขึ้นในบริบทหรือระบบที่มีขอบเขตเฉพาะเจาะจง (Specific context or bounded system) ปรากฏการณ์ที่สนใจศึกษาอาจเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล โครงการ เหตุการณ์ ชุมชน หรือองค์การ เฉพาะรายใดรายหนึ่งหรือหลายรายก็ได้ที่นักวิจัยเลือกมาทำการศึกษาวิจัย การศึกษารายกรณีไม่ได้มีความหมายจำกัดอยู่แค่เพียงการบันทึก และการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของบุคคล (Case record or case history) สำหรับนำไปใช้ด้านการให้บริการการรักษาพยาบาล การแนะแนวและการให้คำปรึกษา หรือการสืบสวนสอบสวน ของตำรวจเท่านั้น แต่ยังมีความหมายครอบคลุมถึงการนำข้อมูลในประเด็นเกี่ยวข้องกับปัญหาการวิจัยที่ต้องการสืบสวน หาความรู้ ความจริงจากกรณีศึกษานั้นมาทำวิเคราะห์ และตีความหมายอย่างละเอียดเข้มข้น โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อต้องการศึกษา หรือเรียนรู้กรณีที่น่าสนใจเป็นการเฉพาะและเพื่อเข้าใจปรากฏการณ์ดังกล่าวอย่างแจ่มแจ้ง

ลักขณา สิริวัฒน์. (2548: 3) การศึกษารายกรณี หมายถึง กระบวนการของการศึกษารายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับบุคคลอย่างต่อเนื่องโดยศึกษาทั้งภูมิหลัง และการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลและนำไปวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเช่นนั้น หรือ

พฤติกรรมที่เป็นไปมาจากสาเหตุอะไร รวมถึงการแปลความหมายของพฤติกรรมดังกล่าวว่า มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวที่ดี หรือลักษณะของการปรับตัวที่เป็นปัญหาของบุคคลนั้นอย่างไร การสนับสนุนหรือการให้ความช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ณัฐพรหม อินทยศ. (2550: ออนไลน์) การศึกษารายกรณี หมายถึง การศึกษาข้อมูล โดยละเอียดของรายบุคคล โดยใช้วิธีการหลากหลายอย่างตั้งแต่ การสังเกต สัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถามทางจิตวิทยา เป็นต้น เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิด ความฝัน ประสบการณ์ ความหวัง หรืออื่นๆ ที่จะทำให้มีความเข้าใจในพฤติกรรม เข้าใจในปัญหาของบุคคลผู้นั้นได้ดี และทำให้เห็นแนวทางช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง การศึกษารายกรณีมักใช้เฉพาะบุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือไม่ปกติแต่บางครั้งก็ใช้กับการวิจัยเพื่อหาข้อมูลใหม่ๆ ได้

จากความหมายของการศึกษารายกรณีที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การศึกษารายกรณีหมายถึง กระบวนการศึกษาเพื่อสืบค้นความรู้ ความจริง ในรายละเอียดที่สำคัญของส่วนต่างๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเกี่ยวข้องกับหน่วยใดหน่วยหนึ่งของสังคม เช่น บุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชน หรือองค์การ เพื่อนำข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์ ตีความ ในการทำความเข้าใจถึงสาเหตุพฤติกรรม หรือปัญหาที่เกิดขึ้น สำหรับนำมาเป็นแนวทางนำไปสู่การแก้ไข สนับสนุน ส่งเสริมได้อย่างเหมาะสมต่อกรณีการศึกษา

4.1.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณี มีจุดมุ่งหมายหลายประการดังนี้ (พนม ลิ้มอารีย์. 2538: 100) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณีมีดังนี้

1. เพื่อสืบค้นหาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ผิดปกติ ซึ่งทางโรงเรียนจะได้นำความช่วยเหลือและแก้ไขได้อย่างถูกต้อง
2. เพื่อสืบค้น (Pattern) การพัฒนาของนักเรียนทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจ ซึ่งทางโรงเรียนจะได้ให้การส่งเสริมพัฒนาได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในตนเอง ยอมรับความจริงเกี่ยวกับตนเอง สามารถพัฒนาตนเอง สามารถวางแผนชีวิต สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อและเลือกอาชีพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็กของตนได้ดีขึ้น และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนแก้ไขปัญหาบุตรหลานของตน
5. เพื่อช่วยให้คณะครูเข้าใจนักเรียนได้อย่างละเอียดลึกซึ้งถูกต้อง และนำผลของการศึกษารายกรณีไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และการให้บริการต่างๆ แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

ลักษณะ สรวิวัฒน์ (2548: 3) สรุปจุดมุ่งหมายการศึกษารายกรณีไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาการของบุคคลทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมอันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือ และแก้ไขได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. เพื่อค้นหาสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมผิดปกติ และจะได้แนวทางให้การช่วยเหลือแก้ไขได้ถูกต้องเหมาะสมและได้ผล
3. เพื่อให้บุคคลเกิดความเข้าใจตนเอง ยอมรับความเป็นจริงเกี่ยวกับตนเพื่อนำไปสู่การมีความสามารถพัฒนาตนเองได้ สามารถวางแผนชีวิตและเลือกแนวทางการศึกษาต่อและเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนได้ จนทำให้มีการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข
4. เพื่อช่วยให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น บุคคลในครอบครัว หรือ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง หรือผู้ร่วมงานเกิดความเข้าใจเขาได้อย่างละเอียดลึกซึ้งถูกต้องพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือและนำผลกรณีศึกษาไปหาแนวทางการช่วยเหลือแก้ปัญหาได้
5. เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้แนวทางในการจัดกิจกรรมอย่างถูกต้องเหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของเขา ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการให้ความช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การศึกษารายกรณีมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงสาเหตุการเกิดพฤติกรรมของผู้รับการศึกษได้อย่างถูกต้อง จากการศึกษาในรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษ ทำให้ผู้ศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษ รวมถึงผู้รับการศึกษได้มีความเข้าใจในพฤติกรรม และทำการปรับพฤติกรรม ป้องกัน แก้ไข หรือส่งเสริมพฤติกรรมให้เป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมทั้งต่อตนเองและสังคมที่เกี่ยวข้อง

4.1.3 ประโยชน์ของการศึกษารายกรณี

ลักษณะ สรวิวัฒน์. (2548: 29) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการศึกษารายกรณีไว้ดังนี้

1. ให้ได้กระบวนการให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีคุณภาพ และมีประโยชน์อย่างกว้างขวางในอันที่จะทำให้กิดการรู้จักและทำความเข้าใจในตัวบุคคลอย่างละเอียดทุกซอกทุกมุม
2. ทำให้สามารถเข้าใจ และมองเห็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือบุคคลได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3. ช่วยให้มีการนำข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นมาวิเคราะห์ และวินิจฉัยหาสาเหตุของพฤติกรรมได้มากกว่าวิธีการอื่น ๆ
4. ทำให้ผู้ศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถให้ความช่วยเหลือได้ตรงจุดและไม่เสียเวลา ในการลองผิดลองถูกในการให้ความช่วยเหลือ เนื่องจากได้ใช้เวลาในการศึกษาและติดตามผลโดยตรง

5. ทำให้กรณีที่ศึกษาเกิดการรับรู้และเข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง สามารถปรับตัวได้ดีขึ้น และสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งการที่บุคคลดำรงชีพอยู่ได้อย่างมีความสุขนั้นเท่ากับเป็นการลดปัญหา และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองในอีกทางหนึ่งด้วย

4.1.4 ข้อดีและข้อจำกัดของการศึกษารายกรณี

องอาจ นัยพัฒน์. (2546: 10 -11) ได้กล่าวว่า หลักการสำคัญประการหนึ่งที่นักวิจัยทุกคนจะต้องคำนึงถึงในกรณีศึกษาเชิงคุณภาพ คือ ข้อดีและข้อจำกัดบางประการการศึกษา ซึ่งมีดังนี้

1. ข้อดีของการศึกษารายกรณีเชิงคุณภาพ (Advantages of qualitative case study) ได้แก่

1.1 ให้ความตระหนักความซับซ้อนของปัญหาของการวิจัย และความสำคัญต่อความหลากหลายทางด้านแนวคิดความเชื่อและค่านิยมของผู้เข้าร่วมหรือเกี่ยวข้องในการวิจัยแต่ละบุคคลหรือกลุ่ม การศึกษารายกรณีในงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มีคุณภาพดี สามารถช่วยถ่ายทอดให้ผู้อ่านทราบและเข้าใจความเป็นจริงในประเด็นดังกล่าวนี้ได้อย่างลุ่มลึก และกระจ่างชัด

1.2 ให้ความรู้สะท้อนความเป็นจริงเกี่ยวกับคุณสมบัติ หรือคุณลักษณะเด่นของกรณีเฉพาะ ซึ่งบางรายมีความเบี่ยงเบนไปจากกรณีทั่วไป ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในส่วนนี้อาจไม่ได้รับการวิจัยเชิงปริมาณบางประเภท ที่มีขอบเขตการเก็บรวบรวมข้อมูลขนาดใหญ่ เช่น การวิจัยเชิงสำรวจ และการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ เพราะการวิจัยดังกล่าวนี้ให้ความสำคัญต่อลักษณะโดยเบี่ยงเบนออกจากสภาพปกติ ถือว่าเป็นความคลาดเคลื่อน(Error) ซึ่งอยู่นอกระบบของการอธิบายด้วยหลักการวิทยาศาสตร์และความน่าจะเป็นทางสถิติ ด้วยเหตุนี้จึงอาจนำให้นักวิจัยพลาดโอกาสในการเข้าใจปรากฏการณ์ที่ศึกษาได้อย่างเป็นองค์รวม ครอบคลุมครบถ้วนในทุกด้าน หรือมิติของปัญหาการวิจัยที่ต้องการทราบคำตอบ

1.3 สามารถดำเนินการศึกษาได้โดยนักวิจัยหลักเพียงบุคคลเดียวในขณะที่งานวิจัยบางประเภทโดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานวิจัยที่มีขอบเขตการเก็บรวบรวมข้อมูลกว้าง อาจจำเป็นต้องดำเนินการในรูปของหมู่คณะ หรือไม่อาจจำเป็นต้องจ้างให้ผู้ช่วยนักวิจัยช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนมาก

1.4 สามารถดำเนินการศึกษาวิจัยได้เป็นอย่างดี ท่ามกลางสภาวะการณ์เงื่อนไขในการปฏิบัติงานที่มีความผันผวนหรือยุ่งยากซับซ้อนสูง กล่าวคือ นักวิจัยไม่สามารถควบคุมคาดการณ์ล่วงหน้า หรือจัดกระทำสิ่งต่างๆ ให้เป็นไปตามความต้องการได้ ซึ่งโดยทั่วไปมักเป็นสภาพที่เกิดขึ้นตามปกติภายในบริบทของสนาม หรือสถานที่ทำการศึกษาวิจัยจริง (Nature laboratory) ไม่

เหมือนกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ (Scientific laboratory) ที่อยู่ภายใต้การควบคุมและการจัดกระทำของนักวิจัย

1.5 ให้ข้อมูลสารสนเทศการวิจัยที่มีลักษณะแจ่มชัด ดุจดังมีชีวิตจริง (Lifelike information) และถ่ายทอดความเข้าใจของบุคคลหลากหลายกลุ่ม เป็นผลทำให้มีความเป็นไปได้สูงต่อการถูกนำไปประยุกต์ หรือได้รับความสนใจจากบุคคลหลายฝ่าย ไม่จำกัดอยู่แค่เพียงนักวิชาการหรือบุคคลที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงเท่านั้น แต่นักปฏิบัติการหรือบุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจได้

1.6 ให้ความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับกรณีเฉพาะหรือปรากฏการณ์ใดๆ ที่สนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำกิจกรรมและพฤติกรรมของบุคคล รวมทั้งปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเกิดขึ้นในขณะที่บุคคลปฏิบัติงานตามหน้าที่หรือดำเนินชีวิตประจำวันอยู่ภายในบริบทของสถานที่ และเหตุการณ์หนึ่งๆ เช่น พฤติกรรมการสอนของครู และการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสายตาและหูที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนแต่ละวัน ความรู้และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับพฤติกรรมที่อิงอยู่กับบริบทระดับฐานรากเหล่านี้ นำไปสู่แนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนงาน หรือกลยุทธ์สำหรับปรับปรุงการปฏิบัติงานในบริบทที่ทำการศึกษาวิจัยให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

2. ข้อจำกัดของการศึกษารายกรณีในงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Limitations of qualitative case study)

2.1 ข้อมูลสารสนเทศจากการศึกษารายกรณีในงานวิจัยเชิงคุณภาพ อาจไม่สามารถสรุปเป็นอ้างอิงข้ามไปสู่ประชากรเป้าหมายของกรณีเฉพาะ ที่เลือกมาทำการศึกษได้อย่างกว้างขวางเท่าที่ควรจะเป็น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้อ่านรายงานวิจัย ตลอดจนนักวิจัยคนอื่น ๆ จะมองเห็นช่องทางการนำข้อมูลสารสนเทศที่ปรากฏในรายงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ได้ด้วยตนเอง

2.2 ใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทำการวิจัยภาคสนามของนักวิจัยตลอดจนงบประมาณค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัยค่อนข้างมาก ดังนั้นทำให้บางครั้งนักวิจัยที่มีประสบการณ์ทำวิจัยภาคสนาม งบประมาณค่าใช้จ่าย และระยะเวลาในการทำวิจัยจำกัดอาจไม่สามารถทำกรณีศึกษาในงานวิจัยเชิงคุณภาพได้

2.3 ใช้ระยะเวลาในการอ่านรายงานของงานวิจัยการศึกษารายกรณีค่อนข้างมาก ผู้อ่านรายงานการวิจัยที่มีเวลาไม่มากนัก เช่น ผู้บริหาร หรือผู้กำหนดนโยบายระดับสูง อาจไม่มีติดตามอ่านถ้อยคำพรรณนาเหตุการณ์การวิเคราะห์ และการตีความหมาย รวมทั้งการ

ประเมินผล ซึ่งส่วนใหญ่มักมีรายละเอียดเป็นอันมากอยู่ในรายงานวิจัย เป็นผลทำให้ข้อมูลสารสนเทศจากการศึกษารายกรณีเชิงคุณภาพอาจไม่ได้รับการพิจารณาหรือถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้

4.1.5 วิธีการที่ใช้ในการศึกษารายกรณี

วิธีการศึกษาการศึกษารายกรณี ให้บรรลุเป้าหมาย และเกิดประโยชน์ทั้งผู้ศึกษาและผู้ถูกศึกษานั้นจะต้องใช้วิธีควบคู่กันไป 2 วิธีดังนี้ (พรจันท์ เจริญอดิศักดิ์. 2536: 35 - 36)

1. การศึกษาประวัติรายกรณี (Case history) คือ การรวบรวมข้อมูลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของผู้ถูกศึกษาเข้าด้วยกันตามลำดับเหตุการณ์ เพื่อนำรายละเอียดและข้อมูลเหล่านั้นมาประมวลผลเป็นขั้นตอน ต่อจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ วินิจฉัย และวางแผนทางการช่วยเหลือ

2. การประชุมการศึกษารายกรณี (Case conference) คือ การประชุมร่วมกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ทำการศึกษารายกรณี โดยพิจารณาศึกษาหาข้อเท็จจริงจากรายละเอียดของข้อมูลของผู้ทำการกรณศึกษานำมารายงาน เพื่อนำมาตีความ วิเคราะห์ และร่วมกันพิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือ ป้องกัน และส่งเสริม

4.1.6 กระบวนการศึกษาในการศึกษารายกรณี

กระบวนการศึกษาการศึกษารายกรณีในครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน โดยใช้รูปแบบการศึกษาของ ดังนี้ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2527: 22 - 23)

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา

กำหนดปัญหา หมายถึง การที่ผู้ทำการศึกษารายกรณีตั้งจุดมุ่งหมายหรือกำหนดว่าจะศึกษาสิ่งใดในบุคคลหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นปัญหาหรือมิใช่ปัญหาแต่เป็นความสนใจ ความสามารถ พิเศษ หรืออื่นๆ

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล คือ การหาข้อเท็จจริงหลังจากที่มีการกำหนดปัญหา และตั้งสมมติฐานแล้วโดยใช้เครื่องมือในการแนะแนวเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ที่สนใจจะศึกษา โดยรวบรวมจากแหล่งต่างๆ เช่น การสัมภาษณ์ การทดสอบทางจิตวิทยา แผนผังสังคมมิติ เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การตีความหรือแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมประชุมปรึกษาด้วยการเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่เราศึกษามาร่วมพิจารณา และศึกษาข้อเท็จจริงที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิค ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

2. แบบสัมภาษณ์ประเภทมีโครงสร้าง คือ รายละเอียดในการสนทนามักจะเป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งควรต้องเก็บเป็นความลับ ดังนั้นในการสนทนากันนี้ จึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นอย่างมากการสัมภาษณ์ที่ 1) การสัมภาษณ์

เพื่อค้นหาหรือทราบข้อเท็จจริง (Fact finding interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ ผู้สัมภาษณ์สนทนาหรือซักถามข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์ในด้านความคิดเห็น ความรู้สึก ความสนใจ เจตคติ ค่านิยมเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อเป็นการหาข้อเท็จจริง หรือข้อมูลเพิ่มเติมจากที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งยังเป็นการตรวจสอบว่าข้อมูลที่มีอยู่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือไม่ กระบวนการสัมภาษณ์มี 3 ขั้นตอนดังนี้ (พนม ลิ้มอารีย์ 2538: 92 – 93)

2.1 ก่อนสัมภาษณ์ กระบวนการนี้มีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้ 1) การเตรียมบุคคลเป็นการเตรียมทั้งผู้สัมภาษณ์ และผู้ถูกสัมภาษณ์ให้พร้อมทั้งสองฝ่ายจะต้องมีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์และอาจจะต้องบอกจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ 2) การเตรียมจุดมุ่งหมาย และหัวข้อในการสัมภาษณ์ และอาจมีการมีการบันทึกหัวข้อก่อนการสัมภาษณ์และมีการบันทึกในขณะสัมภาษณ์ด้วย แต่ถ้าเป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่บอกจุดมุ่งหมายที่แท้จริงไม่ควรบันทึกหัวข้อที่จะสัมภาษณ์ 3) การเตรียมสถานที่ ซึ่งจะต้องมีลักษณะสะดวกสบาย และควรเป็นที่มิดชิดมีความเป็นเอกเทศ ปราศจากสิ่งรบกวน ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อเท็จจริงมากยิ่งขึ้น

2.2 ขณะสัมภาษณ์ใช้เทคนิคทั่วไป 4 ประการดังนี้ 1) การสังเกตโดยใช้อวัยวะรับสัมผัสทั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น และการสัมผัส 2) การฟัง เป็นเทคนิคที่ดีที่สุดในการแนะแนวและการแนะและการให้คำปรึกษา 3) การใช้คำถาม ผู้สัมภาษณ์อาจต้องถามผู้ถูกสัมภาษณ์ในสิ่งที่ไม่กระจ่างโดยใช้คำถามที่มีลักษณะเป็นมิตร ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟังแล้วเข้าใจว่าผู้สัมภาษณ์ มีความตั้งใจที่จะช่วยเหลืออย่างแท้จริง 4) การพูด การพูดที่ดีนั้นจะต้องแสดงการยอมรับเจตคติ และความรู้สึกของผู้ถูกสัมภาษณ์ใช้ภาษาและถ้อยคำเหมาะสม และจะต้องพยายามให้การสัมภาษณ์นั้นเป็นไปตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้ด้วย นอกจากนี้ ยังมีเทคนิคเฉพาะที่ผู้สัมภาษณ์ควรได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี เทคนิคเหล่านี้จะช่วยให้การสัมภาษณ์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เทคนิคพื้นฐานมีดังนี้

2.2.1 การสร้างสายสัมพันธ์ (Rapport)

2.2.2 การแสดงความเห็นใจ (Empathy)

2.2.3 การทำให้เกิดความมั่นใจ (Assurance)

2.2.4 การแสดงความเห็นด้วย (Approval)

2.2.5 การทำให้เกิดความกระจ่าง (Clarification)

2.2.6 การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)

2.2.7 การใช้ความเงียบ (Silence technique)

2.3 การยุติการสัมภาษณ์ การยุติการสัมภาษณ์เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผู้สัมภาษณ์ควรยุติการสัมภาษณ์ให้ได้ผลในทางบวก ทำให้ผู้สัมภาษณ์จากไปด้วยความถึงพอใจและอยากกลับมาสัมภาษณ์อีก ดังนั้น การยุติการสัมภาษณ์จึงต้องพยายามให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด

เพื่อที่จะเป็นผลดีต่อการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป จึงควรปฏิบัติดังนี้ 1) ควรให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความเข้าใจเป็นอย่างดีว่า สิ่งที่เขาพูดไปนั้นจะเป็นผลดีแก่เขาและมั่นใจว่า จะได้รับการเก็บรักษาเป็นความลับ 2) ผู้สัมภาษณ์อาจตั้งคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์นำไปคิดก่อนยุติการสัมภาษณ์ เพื่อจะได้เป็นเรื่องราวต่อเนื่องในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป 3) ผู้สัมภาษณ์จะต้องใช้คำพูด และท่าที ที่นุ่มนวล มีความจริงใจต่อผู้สัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าต้องการสัมภาษณ์ในคราวต่อไปอีก 4) มีการนัดวัน เวลา สถานที่ ในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป 5) เมื่อยุติการสัมภาษณ์แล้ว ผู้สัมภาษณ์จะต้องบันทึกผลการสัมภาษณ์ลงในแบบฟอร์ม บันทึกการสัมภาษณ์ทันที ทั้งนี้เพื่อป้องกันข้อมูลผิดพลาด

ขั้นที่ 3 การสรุปผลและข้อเสนอแนะ

การสรุปผลและข้อเสนอแนะ สามารถทำได้ทั้งในขณะที่ทำการศึกษาและหลังจากทำการศึกษารายกรณีแล้ว โดยทั่วไปมักจะทำควบคู่กันไป เพื่อประสิทธิภาพของการศึกษารายกรณีและก่อนปิดการศึกษารายกรณีเป็นครั้งสุดท้าย ควรสรุปผลการศึกษาไว้ทั้งหมดและให้ข้อเสนอแนะไว้สำหรับผู้ที่จะมาศึกษาบุคคลรายนี้หรือผู้สนใจต่อไป (กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. 2527: 372)

4.1.7 เทคนิคที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลที่ดีนั้น ควรต้องใช้หลายๆ ด้าน หลายเทคนิค แต่ละเทคนิคควรจะใช้หลายๆ ครั้ง เพื่อให้เข้าถึงพฤติกรรมของบุคคลที่ได้รับการศึกษาอย่างละเอียดตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด เทคนิคต่างๆ ที่นิยมใช้มี 9 เทคนิคดังนี้ (กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. 2527: 29-30)

1. การสังเกต (Observation)
2. การสัมภาษณ์ (Interview)
3. การเยี่ยมบ้าน (Home-Visit)
4. อัตชีวประวัติ (Autobiography)
5. บันทึกประจำวัน (Diary)
6. สัมคมมิติ (Goniometry)
7. แบบสอบถาม (Questionnaire)
8. แบบทดสอบ (Testing)
9. ระเบียนสะสม (Cumulative Record)

ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการรวบรวมข้อมูล 3 เทคนิค มีรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ

1. การสัมภาษณ์ (Interview)
2. แบบสอบถาม (Questionnaire)
3. แบบทดสอบ (Testing)

1. การสัมภาษณ์ (Interview)

อารีย์ ตันต์เจริญรัตน์. (2526: 96) การใช้เทคนิค เครื่องมือชนิดนี้ต้องมีการเตรียมการล่วงหน้าไว้อย่างดี เช่น มีการนัดหมายเวลา สถานที่ มีการเตรียมคำถาม เพื่อที่จะซักถาม ค้นหาข้อมูลได้ครบทุกด้าน

กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ (2527: 93) การสัมภาษณ์เป็นการสนทนาหรือพูดคุยกันระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย รายละเอียดในการสนทนามักจะเป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งต้องเก็บเป็นความลับ ดังนั้นการสนทนานี้จึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลอย่างดีมาก

นันทิกา แยมสรวล (2529: 74) การสัมภาษณ์ ใช้เมื่อต้องการรวบรวมข้อมูลจากผู้รู้ข้อเท็จจริงจากการสนทนา และขณะเดียวกันก็ใช้เทคนิคการสังเกต เพื่อดูท่าทางพฤติกรรมปฏิกิริยา การแสดงอารมณ์ การตอบสนองต่อบุคคลหรือเหตุการณ์ที่เล่า

1.1 ความหมายของการศึกษา

การสัมภาษณ์ หมายถึง การสนทนาหรือพูดคุยกันระหว่างบุคคล 2 คน ขึ้นไป โดยมีจุดประสงค์ในการสนทนา ซึ่งอาศัยสัมพันธภาพและมนุษยสัมพันธ์เป็นกุญแจสำคัญของวิธีการสัมภาษณ์

1.2 ชนิดของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ที่นิยมใช้ในวงการแนะแนวและจิตวิทยามี 2 ชนิด ดังนี้ (กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. 2527: 94 - 96)

1.2.1 การสัมภาษณ์เพื่อค้นหาและทราบข้อเท็จจริง (Fact Finding Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์สนทนา หรือซักถามข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์ในด้านความคิดเห็น ความรู้สึก ความสนใจ เจตคติ และค่านิยมของผู้ถูกสัมภาษณ์เกี่ยวกับตัวเอง และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อเป็นการหาข้อเท็จจริง หรือหาข้อมูลเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ รวมทั้งยังเป็นการตรวจสอบว่าข้อมูลที่มีอยู่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือไม่

1.2.2 การสัมภาษณ์เพื่อให้คำปรึกษา (Counseling Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้รับการสัมภาษณ์จะซักถามผู้สัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์เข้าใจและมองเห็นปัญหาของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้น จนสามารถพิจารณาแก้ไขหรือตัดสินใจปัญหาของเขาได้หลังจากการสัมภาษณ์ นอกจากนั้นการสัมภาษณ์ชนิดนี้จะช่วยสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์อีกด้วย)

1.3 กระบวนการในการสัมภาษณ์

กระบวนการสัมภาษณ์มี 3 กระบวนการดังนี้

1.3.1 ก่อนการสัมภาษณ์

1) การเตรียมบุคคล เป็นการเตรียมทั้งผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ในเรื่องของความพร้อมทั้ง 2 ฝ่าย คือ มีการกำหนด วันเวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ บอกจุดมุ่งหมายให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบ

2) การเตรียมจุดมุ่งหมายแลหัวข้อในการสัมภาษณ์ อาจมีการบันทึกหัวข้อไปก่อนสัมภาษณ์ และมีการจัดบันทึกในขณะสัมภาษณ์ แต่หากเป็นการสัมภาษณ์ในลักษณะที่ไม่บอกจุดมุ่งหมายที่แท้จริงก็ไม่ต้องบันทึกหัวข้อที่จะมาสัมภาษณ์

3) การเตรียมสถานที่ ซึ่งจะต้องมีลักษณะความสะดวกสบาย ควรเป็นที่มืดซิด หรือมีความเป็นส่วนตัวปราศจากสิ่งรบกวน เพื่อผลของการสัมภาษณ์

4) การเตรียมวัน เวลา ในการสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่จะให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นผู้เลือกวัน เวลา ที่เขาสะดวก พร้อมทั้งจะให้สัมภาษณ์ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อเท็จจริงมากขึ้น

1.3.2 ขณะสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะต้องใช้เทคนิคต่างๆ ในการสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยเทคนิคทั่วไปและเทคนิคเฉพาะ (กมลรัตน์ หล้าสูงรังษ. 2527: 99-108) กล่าวว่า ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ชนิดใด ต้องใช้เทคนิค 4 ประการดังนี้

1) การสังเกต (Observation) โดยใช้ข้อวัวยะรับสัมผัสทั้ง 5

2) การฟัง (Listening) เป็นเทคนิคที่ดีที่สุดในการแนะแนวและให้คำปรึกษา

3) การใช้คำถาม (Questioning) ผู้สัมภาษณ์อาจต้องถามผู้สัมภาษณ์ในสิ่งที่ยังไม่กระจ่าง โดยการใช้คำถามที่มีลักษณะเป็นมิตร ใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่เหมาะสม ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟังแล้วเข้าใจว่าผู้สัมภาษณ์ต้องการที่จะช่วยเหลืออย่างแท้จริง

4) การพูด (Talking) การพูดที่ดีนั้นจะต้องแสดงการยอมรับเจตคติและความรู้สึกของผู้ถูกสัมภาษณ์ ใช้ภาษาและถ้อยคำที่เหมาะสม ในขณะเดียวกันก็ต้องพยายามพูดเพื่อควบคุมการสัมภาษณ์ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ในขณะเดียวกันก็ต้องพยายามพูดและควบคุมการให้สัมภาษณ์ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตนวางไว้

1.3.3 การยุติการสัมภาษณ์ การยุติการสัมภาษณ์ เป็นสิ่งสำคัญดังนั้นจึงต้องพยายามให้เป็นธรรมชาติมากที่สุดเพื่อที่จะเป็นผลดีต่อการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป จึงควรปฏิบัติดังนี้

1) ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เกิดความมั่นใจว่า สิ่งที่เขาพูดไปนั้นจะเป็นความลับและเป็นผลดีต่อเขา

2) ผู้สัมภาษณ์ อาจตั้งคำถามให้ผู้สัมภาษณ์นำไปคิดก่อนการยุติการสัมภาษณ์เพื่อที่จะได้เรื่องราวต่อเนื่องในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป

3) ผู้สัมภาษณ์ให้สรุปสิ่งที่เขาคิดรู้สึกในขณะที่สัมภาษณ์ เพื่อจะช่วยให้เขาเข้าใจสภาพปัญหายิ่งขึ้น และอาจจะต้องมีการเพิ่มเติมหรือแก้ไขในบางตอนโดยผู้สัมภาษณ์

4) ผู้สัมภาษณ์จะต้องใช้คำพูดและท่าทีที่นุ่มนวล มีความจริงใจต่อผู้ถูกสัมภาษณ์ แสดงให้เห็นว่าต้องการสัมภาษณ์ในคราวต่อไปอีก

5) มีการนัดวัน เวลา สถานที่ ในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไปเมื่อยุติการสัมภาษณ์แล้ว ผู้สัมภาษณ์จะต้องรีบบันทึกผลการสัมภาษณ์ลงในแบบฟอร์มบันทึกการสัมภาษณ์ทั้งนี้เพื่อป้องกันข้อมูลผิดพลาด

2. แบบสอบถาม (Questionnaire)

เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อประสงค์ให้ผู้ถูกถามได้ตอบตามลำพังโดยการกรอกข้อความลงไป อาจเป็นข้อความสั้นๆ หรือยาวก็ได้ช่วยให้ผู้ถามได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ อย่างกว้างขวาง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ เจตคติความรู้สึกและความรู้เห็นของบุคคล รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวส่วนตัว สถานภาพครอบครัวความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความสนใจ การใช้เวลาว่าง สุขภาพ สัมพันธ์ในการเรียนการทำงาน ตลอดจนโครงการศึกษาและอาชีพในอนาคตของนิสิต (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ 2527: 217-270)

2.1 ชนิดของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้ในการแนะนำนั้น สามารถจำแนกออกเป็น 3 ชนิด คือ

2.1.1 แบบสอบถามแบบกรอกข้อมูลส่วนบุคคลหรือการรวบรวมข้อมูล (Collection of data) แบบสอบถามชนิดนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้รับการศึกษาที่ถูกถามได้กรอกข้อความลงไป เรื่องราวที่ถามเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงส่วนตัว ภูมิหลังและโครงการในอนาคต แบบสอบถามนี้นำมาใช้เพื่อยืนยัน หรือตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ของผู้รับการศึกษาที่ได้รวบรวมมาก่อน

2.1.2 แบบสอบถามแบบการประเมินผล (Evaluation form) จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้รับการศึกษาได้บอกถึงปฏิกิริยาของตนที่มีต่อการกระทำกิจกรรม และบริการต่างๆ ของสถาบัน

2.1.3 แบบสอบถามแบบการติดตามผล (Follow-up form) จะนำมาใช้เพื่อทราบความเป็นไปของผู้รับการศึกษาและเพื่อประเมินค่าประสิทธิภาพของบริการต่างๆ ในสถาบันเพื่อจะได้ข้อมูลที่ได้รับจากผู้รับการศึกษา ไปเตรียมผู้รับการศึกษาเพื่อใช้ชีวิตในช่วงต่อไปให้ได้อย่างมีความสุขและเหมาะสมกับสภาพของผู้รับการศึกษา

2.2 ประโยชน์ของแบบสอบถาม

2.2.1 เป็นการรวบรวมข้อมูลพร้อมๆ กันหลายๆ ด้าน ในเวลาเดียวกันซึ่งการเก็บข้อมูลวิธีอื่น อาจจะต้องจำแนกประเภทของข้อมูล แต่ละชนิด และเก็บได้ที่ละชนิด

2.2.2 ไม่เสียเวลาในการเก็บข้อมูลที่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ครูแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ เพราะสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ได้กับจำนวนนักเรียนครั้งละหลายๆ คน

2.2.3 ช่วยให้ได้ข้อมูลเพิ่มจากการเก็บข้อมูลที่ได้โดยวิธีอื่นๆ

2.2.4 สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปจัดบริหารแนะแนว ให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

2.2.5 ทำให้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิดที่นักเรียนมีต่อสิ่งต่างๆ

2.3 การใช้แบบสอบถาม เพื่อช่วยให้การใช้แบบสอบถามได้ผลอย่างเต็มที่ครูหรือผู้แนะแนวควรจะปฏิบัติดังนี้

2.3.1 จะต้องพยายามกระตุ้นแรงจูงใจ ให้นักเรียนกรอกแบบสอบถามด้วยความจริงใจ ไม่ปกปิด ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการแนะแนวอย่างแท้จริง

2.3.2 ควรที่จะได้ให้ความมั่นใจกับนักเรียน ว่าข้อเท็จจริงต่างๆ จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับไม่เปิดเผยให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องได้ทราบ เว้นแต่ว่าตนได้รับอนุญาตจากนักเรียนเสียก่อน

2.3.3 ควรที่จะได้อธิบายให้นักเรียนได้ทราบถึง วัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนกรอกแบบสอบถามตลอดจนวิธีการกรอกแบบละเอียด เพื่อช่วยให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการตอบแบบสอบถามและให้ความร่วมมืออย่างดี

3. แบบทดสอบ (Testing)

การใช้แบบทดสอบเป็นการรวบรวมข้อมูลที่มีระบบ และเป็นวิธีที่ควบคุมสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างรัดกุม มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนและผลที่ได้จากแบบสอบถามมีความหมายชัดเจน ในการแนะแนวจึงมักจะนำแบบทดสอบมาใช้ในกรณีที่ต้องการจะได้ข้อมูลที่เด่นชัดขึ้นเฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การใช้แบบทดสอบ เมื่อต้องการจะทราบถึงความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือบุคลิกภาพที่เป็นปัญหาที่เด็กกำลังประสบอยู่ เป็นต้น (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ 2527: 266)

3.1 ความหมายของแบบทดสอบ

การทดสอบ หมายถึง การนำชุดของคำถามที่สร้างขึ้นที่เรียกว่าแบบทดสอบนำไปไว้หรือกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมา และพฤติกรรมนั้นสามารถวัดได้หรือ

สังเกตได้ ดังนั้นในการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคลโดยวิธีทดสอบนั้น สิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ก็คือ “แบบทดสอบ” ซึ่งสร้างขึ้นตรงกับวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคลในแต่ละครั้ง

3.2 จุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ

3.2.1 เพื่อพยายามรวบรวมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียนซึ่งจะช่วยให้ครูและผู้แนะแนวได้รู้จักและเข้าใจนักเรียนของตนมากขึ้น

3.2.2 เพื่อครูและผู้แนะแนวจะได้นำผลจากการทดสอบไปใช้ในการวินิจฉัยนักเรียน

3.2.3 เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เกิดความเข้าใจในตนเองได้อย่างถูกต้อง

3.2.4 เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองนักเรียน ได้มีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับขีดความสามารถและความเข้าใจของบุตรหลานของตน

3.2.5 เพื่อทางโรงเรียนจะได้นำผลการทดสอบที่ได้มาใช้ในการจำแนกตัวนักเรียน โดยเฉพาะในด้านบริการจัดวางตัวบุคคล

3.3 ประเภทของแบบทดสอบที่นำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

3.3.1 แบบทดสอบเชาวน์ปัญญา (Intelligence tests)

3.3.2 แบบทดสอบวัดความถนัด (Aptitude tests)

3.3.3 แบบทดสอบวัดความสนใจ (Interest tests)

3.3.4 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ (Personality tests)

3.3.5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement tests)

ในการวิจัยครั้งนี้ แบบทดสอบที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ (Personality tests) โดยใช้แบบทดสอบวาดภาพคน (Draw a Person Expressive Test) และแบบทดสอบวาดภาพบ้าน ต้นไม้ คน (Kinetic House Tree Person Test) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ (กมลรัตน์ หล้าสูงศักดิ์. 2527: 148)

1) แบบทดสอบวาดภาพคน (Draw a Person Expressive Test)

แบบทดสอบวาดภาพคน (Draw a Person Expressive Test เรียกว่า DAP) เป็นเครื่องมือทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ใช้เทคนิคการแสดงออก (Expressive Technique) เพื่อให้ผู้รับการทดสอบแสดงออกเกี่ยวกับตนเองอย่างอิสระเพราะจะทำให้บุคลิกเปิดเผยอารมณ์ที่ยุ่งยากเขาออกมา และช่วยให้ผู้รับการทดสอบมีความรู้สึกผ่อนคลายอารมณ์ แบบทดสอบวาดรูปคนนี้สร้างขึ้นโดย มาโชเวอร์ (Machover) มีวิธีการดังนี้

ลักษณะและวิธีการทดสอบ ผู้รับการทดสอบจะได้รับแจกกระดาษขาวยาวขนาด 8.5×11 นิ้ว พร้อมทั้งดินสอ ยางลบ และจะได้รับคำแนะนำจากผู้ทำการทดสอบว่า “ให้วาด

ภาพคนหนึ่งคน “ไม่ให้วาดรูปการ์ตูน” เมื่อวาดภาพเสร็จแล้วจะได้รับคำแนะนำให้วาดภาพคนอื่นอีกคน 1 ภาพ ในกระดาษแผ่นใหม่ ซึ่งเป็นภาพเพศตรงข้ามกับภาพแรก ในขณะที่ผู้รับการทดสอบทำการวาดภาพอยู่นั้น ผู้ทำการทดสอบได้ทำการจดบันทึกพฤติกรรมของผู้รับการทดสอบ และสังเกตดูการวาดภาพตามลำดับก่อนหลังตลอดจนรายละเอียดของภาพที่วาดทั้งสองภาพ

การแปลความหมาย การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวาดภาพคน เป็นแบบคุณภาพในเชิงบรรยายบุคลิกภาพหลายด้าน ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ลักษณะของภาพที่วาดองค์ประกอบที่ต้องคำนึงคือ ขนาดรูปร่างของภาพผู้หญิงและผู้ชายที่วาด ตำแหน่งที่วางในกระดาษคุณภาพเกี่ยวกับเส้น ลำดับการวาดส่วนต่างๆ ส่วนใดก่อนหลัง การตั้งท่าด้านหน้าหรือด้านข้างของภาพ ตำแหน่งของงาน เสื้อผ้าที่สวมใส่ ฉากหลังของภาพและผลของฉากซึ่งเป็นส่วนประกอบทั้งหมดของภาพ มีการแปลความหมายพิเศษเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายที่ขาดหายไป ผิดส่วนของจำนวนและการแจกแจงรายละเอียด รอยลบขีดฆ่า มีสมมาตรของภาพที่วาดและลักษณะแบบอื่นๆ และยังมีรายละเอียดเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น ศีรษะ ลักษณะตา ผม คอ ไหล่ หน้าอก ลำตัว สะโพก มือและเท้า

2) แบบทดสอบวาดภาพบ้าน ต้นไม้ คน (Kinetic House Tree Person Test)

แบบทดสอบวาดภาพบ้าน ต้นไม้ คน (Kinetic House Tree Person เรียกย่อว่า KHTP) เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพชนิดหนึ่ง ซึ่งไม่สามารถบอกบุคลิกภาพทั้งหมดของคนได้ ต้องนำข้อมูลอื่นๆ มาพิจารณาประกอบด้วย เพราะเมื่อได้ลงมือวาดภาพ คนเรามักจะถึงตนเอง ซึ่งจะสะท้อนลงมาในรูปที่วาดนั่นเอง ทำให้เห็นทัศนคติและเข้าใจถึงความขัดแย้งที่อยู่ในใจ หรือความคิดภายในที่เป็นโลกส่วนตัวของผู้วาดได้บางส่วน

ลักษณะและวิธีการทดสอบ ผู้รับการทดสอบจะได้รับแจกกระดาษขาว ยาวขนาด 8.5×11 นิ้ว ตามแนวนอน พร้อมทั้งดินสอ ยางลบ และจะได้รับคำแนะนำจากผู้ทำการทดสอบว่า “ให้วาดภาพบ้าน 1 หลัง ต้นไม้ 1 ต้น คน 1 คน ให้ดู” ในขณะที่ผู้รับการทดสอบทำการวาดภาพอยู่นั้น ผู้ทำการทดสอบได้ทำการจดบันทึกพฤติกรรมของผู้รับการทดสอบ และสังเกตดูการวาดภาพตามลำดับก่อนหลังตลอดจนรายละเอียดของภาพที่วาด ตำแหน่งของบุคคลในภาพที่วาด

การแปลความหมาย ใช้พิจารณาส่วนประกอบทั้งหมด ดูความสัมพันธ์ของบ้าน ต้นไม้ คน และส่วนอื่นๆ ที่มีลักษณะสำคัญซึ่งจะสะท้อนให้เห็นทัศนคติและความรู้สึกที่มีต่อบุคคลสำคัญในชีวิตหรือความรู้สึกโดยตรงต่อตนเองอันเป็นการแสดงออกภายนอกของความรู้สึกและรับรู้ของตัวเองได้

3.4 ประโยชน์ของการใช้แบบทดสอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

3.4.1 การทดสอบช่วยให้ครูและผู้แนะแนววินิจฉัยนักเรียนได้ถูกต้องแม่นยำ และเป็นที่น่าเชื่อถือได้มากกว่าการไม่ใช้แบบทดสอบเสียอีก

3.4.2 การทดสอบที่ดีจะช่วยให้ครูและผู้แนะแนว สามารถจัดกลุ่มนักเรียน หรือจัดว่าตัวนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3.4.3 ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบมีความหมายชัดเจนกว่าข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือที่ไม่ใช่แบบทดสอบ

3.4.4 การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบช่วยให้ครูและผู้แนะแนวได้ข้อมูลในเวลาอันรวดเร็วและสะดวก

3.5 ข้อควรคำนึงในการใช้แบบทดสอบ

3.5.1 ผู้ใช้แบบทดสอบควรจะเป็นผู้ที่มีความชำนาญเชี่ยวชาญในแบบทดสอบนั้นๆ เคยได้รับการเรียนรู้หรืออบรมมาดีพอ

3.5.2 ไม่ควรใช้แบบทดสอบเพื่อเป็นเครื่องยืนยันความสามารถหรือ เก่งกล้า อย่างใดอย่างหนึ่งให้ระลึกไว้เสมอว่าต้องการให้ข้อมูลที่ได้แบบทดสอบไปเพื่อช่วยเหลือบุคคล

3.5.3 ใช้แบบทดสอบเมื่อมีความจำเป็นเป็นต้นว่าไม่สามารถให้ข้อมูลด้วยวิธีการอื่น

3.5.4 ก่อนใช้แบบทดสอบควรแน่ใจเสียก่อนว่า บุคคลที่จะถูกทดสอบนั้น เหมาะกับแบบทดสอบนั้นๆ

3.5.5 ไม่จำเป็นต้องนำผลที่แปลได้จากแบบทดสอบมารายงาน ให้ผู้ถูกทดสอบทราบโดยละเอียด เพราะบางอย่างควรทราบแต่ส่วนรวมเท่านั้น

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2.1 งานวิจัยในประเทศ

อุไรวรรณ พันธุ์ประพันธ์. (2542: 102) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นจากสถานแรกรับเด็กชายบ้านปากเกร็ด และสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจากสถานแรกรับเด็กชายบ้านปากเกร็ด จำนวน 115 คน และสถานแรกรับเด็กหญิงบ้านพญาไท จำนวน 32 คน มีสาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจาก สาเหตุจากลักษณะนิสัยของตัวเอง ได้แก่ มีความก้าวร้าว รักอิสระ ชอบเที่ยวเตร่ไปเรื่อย ๆ ไม่ชอบความจำเจ และไม่ชอบอยู่ในระเบียบวินัย สาเหตุรองลงมา ได้แก่ สาเหตุจากครอบครัวของเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่ค่อยสนใจมาเยี่ยมเยียนดูแลเอาใจใส่เด็กเท่าที่ควร เป็นเหตุให้เด็กรู้สึกว่าเหว และสาเหตุทางด้านการบริหารงาน

ของสถานแรกรับเด็ก ได้แก่ การดูแลเด็ก อาคารสถานที่ ตลอดจนท่าทีการปฏิบัติต่อเด็กของเจ้าหน้าที่แรกรับ นอกจากนั้นการศึกษาภูมิหลังซึ่งเด็ก พบว่า วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาส่วนใหญ่เป็นเด็กชายอายุระหว่าง 15-18 ปี ส่วนใหญ่เรียนไม่จบชั้นประถมศึกษา และมาจากครอบครัวที่มีสภาพไม่สมบูรณ์ เช่น บิดามารดาแยกกันอยู่ หย่าร้าง และจากการวิเคราะห์พฤติกรรมพบว่าเด็กมีพฤติกรรมแปรปรวนเกือบทั้งหมดมาจากครอบครัวที่ไม่ปกติสุข บรรยากาศในครอบครัวสับสน วุ่นวาย นำเบียดเด็กได้รับการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม ขาดความรัก ความอบอุ่น การเลี้ยงดูขาดการอบรมขัดเกลา ซึ่งเป็นเหตุให้การพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น อารมณ์ จริยธรรม เด็กจึงเลือกดำเนินชีวิตไปในทางที่ไม่ดี เช่น หนีโรงเรียน ลักขโมย หนีออกจากบ้าน ติดยาเสพติด มั่วสุมกันกระทำความผิด เป็นต้น

ธัญชนก ศิริสุขชัยวุฒิ. (254: 85-86) ได้ศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนมีสาเหตุมาจากตัวเด็กเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ วิตกกังวล คับข้องใจ และความเครียด และสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมทางบ้านในด้านการอบรมการเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว และสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนเน้นระบบการแข่งขันในการเรียน เด็กขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ทำให้เด็กมีความรู้สึกโดดเดี่ยวขาดความมั่นใจในตนเอง รู้สึกผิดและตำหนิตนเองว่าเป็นคนไร้ความสามารถในเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ เมื่อทำการศึกษารายกรณีและทำการช่วยเหลือแล้ว ผลปรากฏว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนดีขึ้น มีทัศนคติและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขึ้น

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2543: 61) ได้ทำการศึกษาเรื่องแบบจำลองความคาดคะเนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเยาวชน พบว่า เยาวชนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่บิดามารดาที่มีการศึกษาต่ำ มีอาชีพในลักษณะการใช้แรงงาน มีครอบครัวอาศัยรวมกันกินอยู่ในบ้านเดียวกันหลายครอบครัว ส่วนมากอยู่ในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรม เป็นครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ ไม่ค่อยปรองดองกัน มีเจตคติไม่ดีต่อครอบครัว ชอบคบหาสมาคมกับผู้มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ไม่ใช้เหตุผล

กรวิภา สุวรรณกุล (2546: 104-106) ได้ศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของการเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน ไม่สนใจกิจกรรมในการเรียน ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ไม่ทบทวนบทเรียน ปัญหาครอบครัวนักเรียน ได้แก่ ปัญหาการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาส่งผลปัญหาด้านวินัยในการเรียนของนักเรียน เมื่อทำการศึกษารายกรณีและช่วยเหลือแล้ว ผลปรากฏว่า ปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาที่มีสาเหตุจากนักเรียนลดลง โดยนักเรียนเข้าใจตนเองมากขึ้น เข้าชั้นเรียน และมีความรับผิดชอบต่อการเรียนมากขึ้น

หทัยกาญจน์ ผุดวัฒน์. (2546: 153) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหนีเรียน และแนวทางในการช่วยเหลือ ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมหนีเรียน ได้แก่ ปัญหา ด้านส่วนตัว คือนักเรียนมีปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพ และปัญหานักเรียนไม่เหมาะสม ปัญหา ด้านครอบครัว คือฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากบิดามารดา และการ อบรมเลี้ยงดูที่เข้มงวด ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน คือในห้องเรียนมีจำนวนนักเรียนมากเกินไป นักเรียนไม่ชอบบรรยากาศการเรียนการสอน นักเรียนชอบคบเพื่อนที่เที่ยวเตร่ ไม่สนใจการเรียน ใช้ เวลาส่วนใหญ่ในการดูโทรทัศน์

รุ่งทิพย์ ยอดประดู. (2547: 106) ได้ศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มี พฤติกรรมก่อวินในชั้นเรียน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมก่อวินในชั้นเรียนมีสาเหตุมาจากตัวเด็ก เอง โดยปัญหาที่พบคือ เด็กขาดความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา ทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง มั่นคง ส่วนสาเหตุจากสิ่งแวดล้อม ปัญหาที่พบคือ สภาพครอบครัว การอบรมสั่งสอน บรรยากาศของ ครอบครัว การประพฤติปฏิบัติของบิดามารดา และสมาชิกในครอบครัวล้วนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ก่อวินในชั้นเรียน และอีกสาเหตุหนึ่งคือ การเลือกคบเพื่อน

4.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ดูอาเต (Duarte. 1990: 145) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์และการ ปรับตัวของกลุ่มเด็กปัญญาเลิศ โดยศึกษากับเด็กปัญญาเลิศ 6 คน โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indept Interview) และใช้แบบสอบถาม พบว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัว ได้แก่ ญาติพี่น้อง ครอบครัว เพื่อน และครู

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นเกี่ยวกับการศึกษารายกรณี พบว่า การศึกษาราย กรณีสามารถนำไปใช้ได้ผลดีเกี่ยวกับการค้นหาสาเหตุของพฤติกรรมและการเกิดพฤติกรรมของบุคคล ภายใต้อสภาพบริบทที่แท้จริง ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำความเข้าใจในสาเหตุของปัญหาหรือการเกิด พฤติกรรมได้อย่างทอ่งแท้ ซึ่งเป็นประโยชน์ทั้งผู้วิจัยและผู้รับการวิจัยในการช่วยเหลือ ป้องกัน และ แก้ไขได้ตรงตามสาเหตุของปัญหา โดยสามารถพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีและเหมาะสมมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่ากรณีศึกษาเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาศึกษาพฤติกรรมของแก๊งค์วัยรุ่นวัย รุ่นได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) เป็นแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น ที่มีพฤติกรรมแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลจำนวน 5 คน โดยใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบอกต่อ (Snowball sampling) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549: 25)

1. เพศชาย
2. อายุระหว่าง 17-23 ปี
3. รวมกลุ่มกันเพื่อแข่งรถจักรยานยนต์ในยามวิกาล
4. ขับรถจักรยานยนต์ด้วยความเร็วสูง
5. มีพฤติกรรมขับรถจักรยานยนต์คึกคะนองและโหดโผน
6. ทำการดัดแปลงรถจักรยานยนต์ให้เสียงดังหรือวิ่งได้เร็วขึ้น
7. มีความสมัครใจที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การศึกษารายกรณี (Case study) โดยมีเทคนิคที่นำมาใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
2. แบบสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลด้านบุคคล แบบสัมภาษณ์ข้อมูลด้านครอบครัว แบบสัมภาษณ์ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติม

2.1 การเตรียมและสร้างแนวคำถาม ในการสัมภาษณ์ และตรวจสอบ

2.1.1 ก่อนลงมือเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างหัวข้อ และแนวคำถามต่างๆ ให้ชัดเจนว่าจะถามในประเด็นและเรื่องราวอะไร ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของการวิจัย แนวทางและประเด็นคำถามได้แก่ เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัย ที่ต้องการจะรู้ให้ลึกซึ้ง เลือกประเด็นหัวข้อที่จะสัมภาษณ์ หัวข้อที่จะสัมภาษณ์ในครั้งหนึ่งๆ ควรจำกัดให้พอเหมาะกับเวลา ไม่ถามหลายๆเรื่องในการสัมภาษณ์ครั้งเดียว เวลาในการสัมภาษณ์ที่พอเหมาะ คือ เวลาประมาณ 30-45 นาที

2.1.2 การสร้างคำถามแต่ละข้อ

1) เลือกศัพท์ที่เหมาะสมกับ ความรู้ อาชีพ วัย อารมณ์ ของผู้ให้สัมภาษณ์

2) ใช้คำถามปลายเปิด เช่น อย่างไร ไม่ใช่คำถามที่แนะให้ตอบ เช่น ใช่ หรือ ไม่ใช่

3) ต้องเตรียมคำถามหลายๆ คำถาม สำหรับคำตอบในเรื่องเดียวกัน เมื่อผู้ตอบไม่เข้าใจคำถามแรก ก็จะได้ใช้คำถามต่อไปทันที

2.1.3 ผู้วิจัยนำหัวข้อแนวทางในการสัมภาษณ์ ไปหาความถูกต้องของเนื้อหา และสอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ พ.ต.อ ดร.ปกรณ ไพรอังกูร และอาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง

ตัวอย่างแนวทางในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 แนวทางในการสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ประเด็นทางด้านบุคคล

- ให้ท่านแนะนำตนเองในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้วิจัยได้รู้จักดีขึ้น
- คิดว่าตนเองมีบุคลิกภาพอย่างไร
- ถ้ามีเวลาว่างมักจะทำอะไร

2. ประเด็นทางด้านครอบครัว

- ช่วยเล่าเรื่องครอบครัวของท่านให้ฟัง
- พ่อแม่มีวิธีการเลี้ยงดูอย่างไรบ้าง และความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวเป็นอย่างไร
- มีเรื่องอะไรบ้างที่ไม่สบายใจภายในครอบครัว

ตอนที่ 2 แนวทางในการสัมภาษณ์สาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

1. ประเด็นสาเหตุของการเข้าร่วมแก๊งจักรยานยนต์
 - คิดว่าแก๊งจักรยานยนต์คืออะไร
 - เริ่มต้นเข้าร่วมแก๊งได้อย่างไร
2. ประเด็นด้านพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์
 - ช่วยเล่าให้ฟังเกี่ยวกับแก๊งจักรยานยนต์ของท่าน
 - กิจกรรมที่ทำร่วมกับแก๊งจักรยานยนต์คืออะไรบ้าง
3. ประเด็นเพิ่มเติม
 - ใช้จักรยานยนต์ยี่ห้ออะไร และเพราะอะไรถึงชอบยี่ห้อนี้. จักรยานยนต์คันนี้เป็นของท่านใช่ไหม. ได้จักรยานยนต์คันนี้มาอย่างไร และทำการดัดแปลงรถหรือเปล่า ถ้าดัดแปลงดัดแปลงอย่างไร ค่าในการดัดแปลงเท่าไร
 - ซื้อจักรยานยนต์มานานเท่าไร และเพราะอะไรถึงชอบจักรยานยนต์

ขั้นตอนในการสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. การสร้างสัมพันธภาพ เป็นการสร้างบรรยากาศการพูดคุยให้เป็นกันเองระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความไว้วางใจที่จะให้ข้อมูลได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง โดยผู้วิจัยแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะเก็บเป็นความลับ โดยขออนุญาตบันทึกเทป และนำผลจากการสัมภาษณ์ไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น

2. การดำเนินการสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยยึดแนวทางการสัมภาษณ์ตามแนวทางที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ข้อมูลละเอียดลึกซึ้ง เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการสัมภาษณ์เป็นไปด้วยความราบรื่น และประสบความสำเร็จ

2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคเบื้องต้นในการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูล ได้แก่ การตั้งคำถาม การฟัง การเงียบ การสังเกต การให้กำลังใจ และการสรุป โดยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษามาช่วยในการสัมภาษณ์ ใช้ภาษาและท่าทีที่เหมาะสม ประอบการใช้น้ำเสียงที่ทำให้รู้สึกที่อบอุ่น ในระหว่างการให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการบันทึกข้อมูล รายละเอียดต่างๆ ให้มากที่สุด

2.3 ผู้วิจัยสรุปข้อมูล ประเด็นที่สำคัญเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ได้รับถูกต้องละเอียดสมบูรณ์ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย และกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และถ้าเป็นการสัมภาษณ์ครั้งแรก ก็จะมีการนัดหมายครั้งต่อไป

3. แบบทดสอบ

เพื่อนำผลแบบทดสอบมาช่วยในการวินิจฉัยบุคลิกภาพ ในการนำไปเป็นแนวทางประกอบการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล แบบทดสอบที่ใช้มี ดังนี้

3.1 แบบทดสอบวาดภาพคน (Draw a Person Expressive Test เรียกย่อว่า DAP) เป็นเครื่องมือทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ใช้เทคนิคการแสดงออก (Expressive Technique) เพื่อให้ผู้รับการทดสอบแสดงออกเกี่ยวกับตนเองอย่างอิสระเพราะจะทำให้บุคลิกเปิดเผยอารมณ์ที่ยุ่งยากเขากออกมา และช่วยให้ผู้รับการทดสอบมีความรู้สึกผ่อนคลายอารมณ์ แบบทดสอบวาดรูปคนนี้สร้างขึ้นโดย มาซิเวอร์ (Machover) มีวิธีการดังนี้

ลักษณะและวิธีการทดสอบ ผู้รับการทดสอบจะได้รับแจกกระดาษขาวยาวขนาด 8.5 × 11 นิ้ว พร้อมทั้งดินสอ ยางลบ และจะได้รับคำแนะนำจากผู้ทำการทดสอบว่า “ให้วาดภาพคนหนึ่งคน ไม่ให้วาดรูปการ์ตูน” เมื่อวาดภาพเสร็จแล้วจะได้รับคำแนะนำให้วาดภาพคนอีกคน 1 ภาพ ในกระดาษแผ่นใหม่ ซึ่งเป็นภาพเพศตรงข้ามกับภาพแรก ในขณะที่ผู้รับการทดสอบทำการวาดภาพอยู่นั้น ผู้ทำการทดสอบได้ทำการจดบันทึกพฤติกรรมของผู้รับการทดสอบ และสังเกตดูการวาดภาพตามลำดับก่อนหลังตลอดจนรายละเอียดของภาพที่วาดทั้งสองภาพ

การแปลความหมาย (กมลรัตน์ หล้าสูงศักดิ์. 2527: 148) การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวาดภาพคน เป็นแบบคุณภาพในเชิงบรรยายบุคลิกภาพหลายด้าน ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ลักษณะของภาพที่วาด องค์ประกอบที่ต้องคำนึงคือ ขนาดรูปร่างของภาพผู้หญิงและผู้ชายที่วาด ตำแหน่งที่วางในกระดาษ คุณภาพเกี่ยวกับเส้น ลำดับการวาดส่วนต่างๆ ส่วนใดก่อนหลัง การตั้งท่ายืนหรือด้านข้างของภาพ ตำแหน่งของงาน เสื้อผ้าที่สวมใส่ ฉากหลังของภาพและผลของฉากซึ่งเป็นส่วนประกอบทั้งหมดของภาพ มีการแปลความหมายพิเศษเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายที่ขาดหายไป ผิดส่วนของจำนวนและการแจกแจงรายละเอียด รอยลบขีดฆ่า มีสมมาตรของภาพที่วาดและลักษณะแบบอื่นๆ และยังมีรายละเอียดเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น ศีรษะ ลักษณะตา ริมฝีปาก คอ ไหล่ หน้าอก ลำตัว สะโพก มือและเท้า

3.2 แบบทดสอบวาดภาพบ้าน ต้นไม้ คน (Kinetic House Tree Person เรียกย่อว่า KHTP) เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพชนิดหนึ่ง ซึ่งไม่สามารถบอกบุคลิกภาพทั้งหมดของคนได้ต้องนำข้อมูลอื่นๆ มาพิจารณาประกอบด้วย เพราะเมื่อได้ลงมือวาดภาพ คนเรามักจะถึงตนเอง ซึ่งจะสะท้อนลงมาในรูปที่วาดนั่นเอง ทำให้เห็นทัศนคติและเข้าใจถึงความขัดแย้งที่อยู่ภายใน หรือความคิดภายในที่เป็นโลกส่วนตัวของผู้วาดได้บางส่วน

ลักษณะและวิธีการทดสอบ ผู้รับการทดสอบจะได้รับแจกกระดาษขาวยาวขนาด 8.5 × 11 นิ้ว ตามแนวนอน พร้อมทั้งดินสอ ยางลบ และจะได้รับคำแนะนำจากผู้ทำการทดสอบว่า “ให้วาด

ภาพหมู่บ้าน 1 หลัง ต้นไม้ 1 ต้น คน 1 คน ให้ดู” ในขณะที่ผู้รับการทดสอบทำการวาดภาพอยู่นั้น ผู้ทำการทดสอบได้ทำการจดบันทึกพฤติกรรมของผู้รับการทดสอบ และสังเกตดูการวาดภาพตามลำดับ ก่อนหลังตลอดจนรายละเอียดของภาพที่วาด ตำแหน่งของบุคคลในภาพที่วาด

การแปลความหมาย (กมลรัตน์ หล้าสูงส์. 2527: 148) ใช้พิจารณาส่วนประกอบทั้งหมด ดูความสัมพันธ์ของบ้าน ต้นไม้ คน และส่วนอื่นๆ ที่มีลักษณะสำคัญซึ่งจะสะท้อนให้เห็นทัศนคติและความรู้สึกที่มีต่อบุคคลสำคัญในชีวิตหรือความรู้สึกโดยตรงต่อตนเองอันเป็นการแสดงออกภายนอกของความรู้สึกและรับรู้ของตัวเองได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยได้ศึกษาตามวิธีการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดปัญหา หมายถึง การที่ผู้วิจัยกำหนดสิ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการแสดงออกของพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น และสาเหตุของการแข่งรถจักรยานยนต์ของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามส่วนบุคคล การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบแล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปผลและข้อเสนอแนะ หมายถึง การสรุปสิ่งที่ได้จากการศึกษารายกรณีพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น และข้อเสนอแนะสำหรับบิดามารดา ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องที่ควรนำไปปฏิบัติ เพื่อทำความเข้าใจและแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษารายกรณี ในลักษณะของการวิจัยเชิงสัมพันธ์ (Interrelationship studies) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองอย่างละเอียดทุกขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือต่างๆ ดังรายละเอียดที่กล่าวไว้ในหัวข้อเรื่องเทคนิคที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล จึงเป็นการนำข้อมูลมาสรุปเพื่อหาข้อเท็จจริง ดังนั้น การรายงานผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์ วิเคราะห์ แปลความหมาย และสรุปผล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลละเอียดทุกขั้นตอน โดยใช้

เครื่องมือต่างๆ จึงเขียนสรุปเป็นรายบุคคลและโดยภาพรวมทั้ง 5 คน ตั้งแต่ภูมิหลัง ชีวิตประจำวัน สาเหตุของการแข่งรถจักรยานยนต์ การวินิจฉัย แนวทางในการช่วยเหลือ และข้อเสนอแนะต่างๆ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น โดยใช้การศึกษารายกรณี ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบทดสอบบุคลิกภาพ เพื่อทำความเข้าใจถึงสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นมาแข่งขันจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาล และให้ความช่วยเหลือ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคลได้ดังนี้

กรณีศึกษาที่ 1 นายหมู (นามสมมติ)

นายหมู ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2552 ถึง วันที่ 31 มิถุนายน พ.ศ. 2552

ลักษณะทั่วไป

นายหมูเป็นคนรูปร่างอ้วน ไขมันสูง ผิวสีดำนี้อัตว์ค่อนข้างสกปรกชอบเดินเท้าเปล่าทำทางดูเหมือนจะเป็นคนเชื่อมั่นในตัวเอง ในขณะที่ให้สัมภาษณ์ พูดจาเสียงดังชัดเจน เป็นคนมีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มและหัวเราะอยู่เสมอตลอดการสัมภาษณ์

จากการใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 3 เทคนิค สามารถสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

นายหมู อายุ 17 ปี เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ สถานภาพ โสด สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ 3 นายหมูมีอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้างและขับรถรับส่งอะไหล่รถยนต์

2. ข้อมูลจากแบบทดสอบ

2.1 แบบทดสอบ Draw a Person Test (DAP)

จากแบบทดสอบ DAP พบว่า นายหมู มีแนวโน้มเป็นผู้ที่มีความรอบคอบ ระมัดระวังตนเอง มีความพยายามที่จะควบคุมตนเอง มีแนวโน้มขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีแนวโน้มพึ่งพาคนอื่น มีความวิตกกังวล มีความรู้สึกผิด

2.2 แบบทดสอบ Kinetic House Tree Person (KHTP)

จากแบบทดสอบ KHTP พบว่า นายหมู มีแนวโน้มลักษณะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางในบ้าน ต้องการมีอำนาจ อยากให้บุคคลในครอบครัวมีความสัมพันธ์ด้วย มีลักษณะการควบคุมตนเอง มีภาวะพึ่งพา มีแนวโน้มดี มีแนวโน้มอารมณ์ฉุนเฉียว และมีแนวโน้มก้าวร้าว

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

3.1 ข้อมูลด้านบุคคล

3.1.1 ภูมิหลัง

จากการสัมภาษณ์นายหนู ทำให้ทราบว่า นายหนูมีภูมิลำเนาและพักอาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานครมีอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง และรับจ้างขับรถจักรยานยนต์ให้กับชุมชน รถมอเตอร์ไซด์บริเวณบ้าน พักอาศัยอยู่กับตา ไม่ทราบว่าพ่อแม่มีหน้าตาอย่างไร เพราะไม่เคยเห็น หน้า ตาเล่าให้ฟังว่าไม่รู้ว่าพ่อเป็นใคร ส่วนแม่พอลดคนนายหนูแล้วก็ทิ้งไปไม่ทราบว่าอยู่ที่ไหน นายหนู ได้รับการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก็ไม่ได้เรียนต่อเพราะทางบ้านไม่มีเงินส่งเสีย

นายหนูเกิดมาในครอบครัวที่ประกอบอาชีพรับจ้าง นายหนูไม่เคยเห็นหน้าพ่อแม่ของตัวเองเลยตั้งแต่เกิดมา นายหนูอาศัยอยู่กับตาตั้งแต่เกิด โดยมีตาเป็นผู้ส่งเสียให้เรียนหนังสือ หลังจาก ไม่ได้เรียนหนังสือ นายหนูก็ขอให้ตาซื้อรถจักรยานยนต์ให้เพื่อนนายหนูจะนำไปขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง เพื่อหาเลี้ยงตัวเอง นายหนูเริ่มขี่จักรยานยนต์รับจ้างอยู่หน้าปากซอยเป็นอาชีพหลักก่อน หลังจากนั้น เมื่อมีความรู้จกมักคุ้นกับเจ้าของร้านซ่อมรถจักรยานยนต์มากขึ้น เพราะพี่ชายของนายหนูทำงานใน ร้าน ทางเจ้าของร้านเลยจ้างนายหนูให้ขับรถจักรยานยนต์รับส่งอะไหล่รถจักรยานยนต์ให้ด้วยเป็น อาชีพเสริม นายหนูมีความภูมิใจในอาชีพของตนเองที่สามารถหาเงินเลี้ยงตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งทาง บ้านอีกถึงบางเดือนเงินจะไม่พอใช้

3.1.2 ชีวิตประจำวัน

นายหนูเล่าว่า จะเป็นคนตื่นไม่เป็นเวลา แต่อย่างช้าที่สุดจะไม่เกิน 09.00 น. จะออกมาถึงวินรถจักรยานยนต์ที่หน้าปากซอย ถ้าหิวก็จะหาอะไรทานเรื่อยๆ ไม่เป็นเวลาแน่นอน นายหนูจะเป็นคนหาข้าวทานเองนอกบ้านทุกมื้อ ไม่เคยกลับไปทานข้าวในบ้านเลย บางครั้งก็จะมาแวะที่ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ เพื่อมีงานให้ขับรถจักรยานยนต์ไปเอาอะไหล่ที่อื่นซึ่งไม่แน่นอน บางครั้งก็จะมีคนมาตาม เวลาที่มีพวว่างบ้างก็คือหลัง 11.00 น. เพราะคนในซอยก็จะออกไปทำงานข้างนอก จะมีลูกค้าอีกที่สักตอนประมาณ 16.00 น. จนถึงเวลา 17.00 น. ถึงจะมีลูกค้าช่วงบ่าย คือพวกลูกค้าที่ทำงานตอน กลางคืนจะเริ่มไปร้าน ประกอบกับบริเวณร้านซ่อมรถจักรยานยนต์เป็นบริเวณรวมกลุ่มกับเด็กวัย ใกล้เคียงกันทำให้เพลิดเพลินดี ถ้าฝนไม่ตกนายหนูก็จะไปออกกำลังกาย เตะฟุตบอลกับเพื่อนแถวบ้าน จนถึงเวลาประมาณ 20.00 น. แล้วก็จะไปนั่งเล่นที่ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ ถ้าวันไหนสลากกินแบ่ง รัฐบาลออกนายหนูก็จะยืนดูอย่างตั้งใจทุกงวด เพราะซื้อไว้ทุกงวดไม่เคยขาด แล้วก็เสียทุกงวดไม่เคย ถูกรางวัลเลย และนายหนูก็จะซื้อต่อไปเพราะอย่างน้อยก็เป็นความหวังอย่างหนึ่งของคนจน จนถึง เวลาร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ปิด ถ้าเพื่อนชวนออกไปขี่จักรยานยนต์เล่นข้างนอกก็จะไม่เคยปฏิเสธ แต่ถ้าไม่มีใครชวนก็จะกลับไปนอนที่บ้านนอนฟังเพลงวิทยุอยู่กับบ้านกว่าจะนอนก็ประมาณ 01.00 –

02.00 น.ขึ้นไป ถ้าออกไปแข่งรถจักรยานยนต์ข้างนอกก็ไม่มีเวลากำหนด นายหมูเล่าให้ฟังว่าปัจจุบันบริเวณแถวบ้านจะออกมาจับกลุ่มคุยเล่นเหมือนเมื่อก่อนไม่ได้ เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจขอบยัดยาบ้าให้ เพราะฉะนั้นพอตอนกลางคืน ถ้าไม่ออกไปแข่งรถจักรยานยนต์ข้างนอกก็จะนอนอยู่กับบ้าน

3.2 ข้อมูลด้านครอบครัว

นายหมูมีพี่น้องร่วมพ่อแม่เดียวกันรวม 2 คน เป็นผู้ชายทั้งคู่ ตัวนายหมูเองเป็นลูกชายคนที่ 2 และมีพี่สาวแม่เดียวกันแต่ละพ่ออีก 1 คน นายหมูอยู่กับตาตั้งแต่เกิดไม่เคยรู้ว่าพ่อแม่ของตนหน้าตาเป็นอย่างไร ตาเล่าให้ฟังว่าพ่อของนายหมูตาก็ไม่รู้ว่าเป็นใคร ส่วนแม่หลังคลอดนายหมูก็หนีออกจากบ้านไป ไม่เคยกลับมาหาอีกเลย ส่วนพี่สาวต่างพ่อเดิมอาศัยอยู่ที่บ้านหลังเดียวกัน แต่ตอนนี้ย้ายไปอยู่กับอาที่ศาลาแดง ในบ้าน มีครอบครัวของน้ำชายคนโต ทำงานเป็นช่างอยู่ในพระบรมมหาราชวัง มีภรรยาแล้วเป็นแม่บ้าน มีลูกชายด้วยกัน 2 คน ส่วนน้ำชายอีกคนยังไม่ได้ทำงาน น้ำชายทั้งสองคนเป็นพี่น้องกับแม่ของนายหมูไม่ค่อยได้ยุ่งกับบ้านอื่น จะมีขอบทะเลาะกันช่วงดื่มสุราด้วยกัน นายหมูจะต่อยกับน้ำชายคนโตประจำ ซึ่งดูเหมือนจะเป็นเรื่องปกติในครอบครัว ทำให้นายหมูไม่ค่อยจะชอบอยู่บ้าน พอทะเลาะกันนายหมูก็มักหนีไปหาเพื่อน จะมีบางเทศกาลน้ำที่อาศัยอยู่ข้างนอกจะกลับมาเยี่ยมยายทั้งสองคน เช่น วันสงกรานต์ หรือวันปีใหม่ เป็นต้น

3.3 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านเพื่อน นายหมู แต่ก่อนคบเพื่อนที่เกเรชอบหาเรื่องชกต่อยคนอื่น แต่ปัจจุบันมีเพื่อนสนิทน้อย ซึ่งเพื่อนที่สนิทน้อยลงเพราะตนเองไม่ได้เรียนหนังสือแล้ว จะมีก็แต่กลุ่มเพื่อนแถวบ้าน นายหมอบอกว่ามีความรู้สึกดีกับกลุ่มเพื่อน คือ ภายในกลุ่มจะมีความจริงใจต่อกัน รักและเข้าใจกันดี ช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาได้ มักจะทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเสมอ กิจกรรมที่ทำบ่อยคือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการแข่งรถจักรยานยนต์ ขับรถจักรยานยนต์ไปเที่ยวตามที่ต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า สวนสาธารณะ และที่ขาดไม่ได้คือ นายหมอบอกว่าการแข่งรถจักรยานยนต์ถ้าไม่มีเพื่อนก็ไม่มีแก๊งจักรยานยนต์

ด้านชุมชน (ดูจากภาพประกอบ: ภาคผนวก ง) ลักษณะบ้านของนายหมูนั้นเป็นบ้านไม้ 2 ชั้น หลังเล็ก กั้นรั้วด้วยสังกะสี อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด เป็นชุมชนที่มีบ้านไม้หลาย ๆ หลังอยู่ติดกัน ไม่มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมได้ ทางออกจากบ้านเดินไปชุมชนด้านนอกเต็มไปด้วยตึกแถว ห้างเช่า จะสังเกตเห็นได้ว่า วัยรุ่นในละแวกนี้จะมีรถจักรยานยนต์กับแทบทุกคน นายหมูเล่าว่าวัยรุ่นแต่ละคนนั้นแทบไม่มีการศึกษาทั้งนั้น ขาเยาะบ้าง เป็นโจรบ้าง ถ้ามาคนเดียวอย่าเข้าบ้านของนายหมูเองอาจจะไม่ปลอดภัย

ด้านโรงเรียน นายหมูเล่าว่า มีความรู้สึกเมื่ออยู่โรงเรียนแล้วรู้สึกเบื่อ ไม่ชอบเรียนแอบหนีเรียนบ่อยๆ อีกทั้งยายก็ไม่มีเงินส่งค่าเล่าเรียน ทำให้ออกจากโรงเรียนมาช่วยยายประกอบ

อาชีพหาเลี้ยงครอบครัว แต่กับเพื่อนในโรงเรียนนั้นรู้สึกดี สนุกสนานเมื่ออยู่กับเพื่อน และมีทัศนคติไม่ดีกับครู เพราะครูชอบว่าและชอบตีนายหมู ด้วยเหตุนี้ นายหมูจึงไม่ค่อยอยากไปโรงเรียน แล้วพอเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก็ไม่ได้ศึกษาต่ออีกเลย แต่มีความหวังว่าจะเรียนต่อให้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ด้านสื่อมวลชน นายหมอบอกว่า การที่นายหมูได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการแข่งขันรถจักรยานยนต์ตามท้องถนนนั้นมีอิทธิพลต่อเขามาก นายหมอบอกว่า มันเหมือนกับเป็นแรงบันดาลใจให้วัยรุ่นอยากที่จะมีรถจักรยานยนต์มากขึ้น แล้วนำมาปรับแต่งเลียนแบบรถจักรยานยนต์ที่ใช้แข่งแล้วก็นำมาทดลองแข่งกัน

3.4 ข้อมูลด้านสาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์

นายหมูได้เล่าเกี่ยวกับการแข่งขันรถจักรยานยนต์ในยามกลางคืนว่า เป็นความต้องการของตนเอง อยากรู้ว่ารถจักรยานยนต์ของตนเองมีความเร็วสูงสุดเท่าไร มีกำลังแรงม้าในการออกตัวดีหรือไม่ คู่มือตนเองในการปรับแต่งเครื่องยนต์ว่าก่อนแต่งกับหลังแต่งมีกำลังแรงม้า และความเร็วแตกต่างกันอย่างไร เป็นการทดสอบความกล้าของตนเองว่ามีความกล้าหาญขนาดไหน วัตถุประสงค์ตัวเองเป็นสิ่งที่วัยรุ่นทั่วไปทำตามกันมา บางครั้งก็เป็นการแข่งขันเพื่อให้เป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม บางกรณีเมื่อไปซื้อรถจักรยานยนต์เล่นกับเพื่อนในกลุ่มเดียวกันแล้วไปเจอกับกลุ่มอื่นก็เกิดการท้าทายกันหรือบางครั้งก็ขับขี่แข่งกันกับเพื่อนกลุ่มเดียวกันเอง แต่โดยทั่วไปนายหมุคิดว่าจะเป็นการกระทำตามเพื่อนตามยุศสมัยและเป็นแฟชั่นในกลุ่มวัยรุ่นด้วยกันเอง

นายหมูเริ่มขับซื้อรถจักรยานยนต์ตั้งแต่อายุ 12 ปี หลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วไม่ได้เรียนหนังสือต่อ รถจักรยานยนต์คันที่หัดขับเป็นรถแบบผู้หญิงไม่มี ครัชของรุ่นพี่แถวบ้าน พอเริ่มขับได้ นายหมาก็ไปซื้อรถจักรยานยนต์ของน้ำชาขายมาขับรับหน้าปากซอยเข้าไปในซอยอย่างเดียวเท่านั้น เพราะตอนนั้นยังเล็ก รับจ้างขับไปบนถนนไม่ได้ พอได้คลุกคลีกับรถจักรยานยนต์ไม่นาน นายหมอก็เริ่มจากการซื้อถ่ายรถจักรยานยนต์ของเพื่อนออกไปดูออกไปเที่ยวก่อน นั่งรถจักรยานยนต์ของเพื่อนรุ่นพี่ออกไปดูการแข่งขันรถจักรยานยนต์ นายหมูนั่งซื้อถ่ายรถจักรยานยนต์คนอื่นไปดูอยู่นานหลายปี พอนายหมูอายุได้ 16 ปี ก็เกิดความอยากไปลองเองพอเก็บเงินพอควานรถจักรยานยนต์ได้ก็ขอร้อง ให้ยายเป็นคนค้าประกันให้ นายหมูมีความภาคภูมิใจในรถจักรยานยนต์ของตนเองมากเพราะได้มาจากน้ำพักน้ำแรงของตนเอง แต่นายหมูปรับแต่งรถจักรยานยนต์ของตนเองเพียงเล็กน้อยให้ดูสวยงามและมีกำลังพอประมาณไม่ได้ใช้แข่งกับใครเพราะรดยังใหม่อยู่เลยเกิดความเสียดาย นายหมุจะเก็บเงินให้ได้สักก้อนเพื่อไปซื้อบ้านเป็นของตัวเองสักหลังผ่อนรถจักรยานยนต์ที่ใช้อยู่ปัจจุบันให้หมด หลังจากผ่อนรถจักรยานยนต์หมดแล้วก็จะเริ่มหาเงินสร้างเนื้อสร้างตัว เพราะตอนนี้ยังไม่ได้คิดที่จะมีครอบครัว นายหมุอยากจะทำอย่างเดียว และตลอด

มานายหนู จะใช้รถจักรยานยนต์ของเพื่อนแข่งขันอยู่แล้วแต่ไหนแต่ไร เพราะรถจักรยานยนต์ของเพื่อน มีการปรับแต่งมากกว่าและพร้อมจะแข่งขันอยู่ตลอดเวลา ที่ผ่านมานายหนูไม่เคยเลือกที่จะต้องใช้รถรุ่นใดในการแข่งขัน รุ่นไหน ยี่ห้ออะไรก็ได้ ตลอดเวลาที่นายหนูทำการแข่งขันรถจักรยานยนต์นายหนู จะปรับเปลี่ยนแค่แผงเสื้อสูบ ปาดฝาสูบ ฝากลองไฟฟ้า ให้มีกำลังไฟแรงขึ้น ฝ่าท่อไอเสียให้มีเสียงดัง สะดุดเพศตรงข้ามพอ นายหนูและเพื่อนไม่เคยประสบอุบัติเหตุและถูกเจ้าหน้าที่จับได้เลยแม้แต่ครั้งเดียว สามารถขับหนีได้ทุกครั้ง เพราะรถของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถไล่ตามทันได้ และเป็นเรื่องที่สนุกมากเมื่อมีเจ้าหน้าที่ไล่จับกุมเพราะรู้สึกเท่มาก และเป็นที่โดดเด่นบนถนนในขณะนั้น รู้สึกว่าทุกสายตากำลังจ้องมองเราอยู่ นายหนูเองเคยเห็นอุบัติเหตุจากการแข่งขันรถจักรยานยนต์มาแล้วหลายครั้ง จนชินตามีทั้งตายและบาดเจ็บ นายหนูจะเข้าไปช่วยทุกครั้งถ้าเจ้าหน้าที่ไม่มาเสียก่อน ครั้งแรกๆ ก็กลัวแต่ลืมไปหมดแล้ว นายหนูเล่าให้ฟังต่อว่าเคยมีผู้ใหญ่แถวบ้านเคยว่าเหมือนกัน แต่ก็ไม่ได้สนใจอะไร นายหนูเองเคยคิดอยู่เหมือนกันว่าการแข่งขันรถจักรยานยนต์จะนำไปสู่ความเสียหายทั้งทางร่างกายและทางทรัพย์สินทั้งของตัวเองและของผู้อื่นแต่พอไปแข่งแล้วความคิดเหล่านั้นก็หายไปหมด มีแต่ความสนุกสนานแข่งไปเล่น ๆ ไม่มีจุดมุ่งหมายอะไรขอให้สนุกตื่นเต้นไปวัน ๆ

นายหนูคิดว่าร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ไม่มีส่วนรวมในการสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันรถจักรยานยนต์เพราะเป็นอาชีพเป็นงานของเขา ขึ้นอยู่กับตัวเราเองมากกว่าเพราะที่นายหนูไปเพราะเพื่อนชวน นายหนูจะออกไปแข่งขันในช่วงหลังจาก 22.00 น. ไปแล้ว ส่วนมากจะเป็นวันศุกร์และวันเสาร์ นายหนูมักจะไปบริเวณถนนสุขสวัสดิ์ ถนนราษฎร์บูรณะ คนที่มาทำการแข่งขันจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 18 ปีถึง 30 ปี สำหรับผู้หญิงนายหนูไม่เคยเห็นเข้าทำการแข่งขันเคยเห็นแต่นั่งซ้อนท้าย ปัจจุบันนายหนูไปขับขี่แข่งรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงน้อยลงเพราะเพื่อนแตกกลุ่มกัน ได้ไปเสพยาเสพติดกันหมด นายหนูไม่ได้เสพยาด้วยเลยเข้ากลุ่มเพื่อนไม่ได้ และเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ยังจับตามองนายหนูอยู่ด้วย เพื่อนของนายหนูที่เสพยาบ้าก่อนทำการแข่งขันจะมีใจกล้ากว่าปกติ ซึ่งนายหนูเองรับไม่ได้ แต่ถ้ามีเพื่อนที่ไม่ได้เสพยาบ้าชวนไปนายหนูก็จะไปทุกครั้งจนถึงปัจจุบัน

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม ทั้ง 3 เทคนิค โดยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบบุคลิกภาพ ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า สาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น เกิดจากสิ่งต่างๆ เหล่านี้

1. สาเหตุทางด้านตนเอง

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายหนูเกิดจาก

1.1 บุคลิกภาพ นายหมูชอบความตื่นเต้น ต้องการอยากรับจากสังคมและกลุ่มเพื่อน ชอบความสนุก ความท้าทาย และมีแนวโน้มขาดความเชื่อมั่นในตนเองทำให้ถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย

1.2 ทักษะคติเกี่ยวกับแข่งขันรถจักรยานยนต์ นายหมูเห็นว่าการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามกลางคืนว่า เป็นความต้องการของตนเอง เป็นการวัดความกล้าหาญ วัดใจตนเอง บางครั้งก็เป็นสิ่งดึงดูดใจต่อเพศตรงข้าม โดยเฉพาะจะเป็นเรื่องที่เท่และสนุกมากยิ่งขึ้นเมื่อมีเจ้าหน้าที่ตำรวจไล่จับกุม เพราะจะเป็นที่โดดเด่นบนถนนในขณะนั้น

2. สาเหตุทางด้านครอบครัว

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายหมูเกิดจากบรรยากาศและความสัมพันธ์ในครอบครัวขาดความอบอุ่น เนื่องจากไม่รู้ว่าเป็นใคร และมารดาที่ทอดทิ้งนายหมูไปตั้งแต่เด็ก ทอดทิ้งให้อยู่กับญาติซึ่งไม่ค่อยได้อบรม ดูแล และติดตามพฤติกรรม อีกทั้งขาดการฝึกวินัยและความรับผิดชอบในชีวิตประจำวัน รวมทั้งครอบครัวไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการทางจิตใจของวัยรุ่นได้ ทำให้รู้สึกเหงา และเกิดความเบื่อหน่าย ประกอบกับนายหมูมีปัญหาชอบทะเลาะเบาะแว้งกับน้ำบ่อยๆ จึงทำให้ห่างเหินจากครอบครัว ไปพึ่งพาการแข่งขันรถจักรยานยนต์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนาน ความท้าทาย และให้ความสุขมากกว่าอยู่บ้าน

3. สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายหมูเกิดจาก อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่แข่งขันรถจักรยานยนต์ให้การแนะนำ และชักชวน นายหมูชอบดูรายการที่เกี่ยวข้องกับการแข่งรถ อีกทั้งแหล่งที่อยู่อาศัยและสถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชนที่มีการแข่งขันรถจักรยานยนต์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจูงใจให้นายหมูเกิดแรงบันดาลใจให้เข้าร่วมกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหานี้

แนวทางการให้ความช่วยเหลือ

1. การให้คำปรึกษารายบุคคลแก่นายหมู โดยในขั้นตอนแรกผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่นายหมู มีการบอกถึงวัตถุประสงค์ และระยะเวลาในการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยจะบอกว่าการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้งนั้นผู้วิจัยทำการรักษาความลับ (confidentiality) เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความมั่นใจในการปรึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยเปิดการสนทนาลำดับให้เกิดความผ่อนคลาย เป็นกันเอง (small talk) ผู้วิจัยได้ใช้คำถามปลายเปิด (open-ended question) ถามเกี่ยวกับเรื่องไม่สบายใจของนายหมู นายหมูเล่าให้ฟังถึงเรื่องสัมพันธ์ภาพกับน้ำที่มักมีการทะเลาะเบาะแว้งกันบ่อยๆ แล้วทำให้ตัวเองนั้นไม่อยากที่จะอยู่บ้าน ส่งผลให้ถูกชักชวนไปทำในสิ่งที่ผิดได้ หลังจากการ

ให้คำปรึกษาทำให้นายหมูได้รู้ถึงสาเหตุของเรื่องสัมพันธ์ภาพไม่ดีกับน้ำชาย แล้วพยายามปรับตัวเมื่อต้องอยู่ที่บ้าน เพื่อที่จะทำให้ปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกับน้ำชายนั้นลดลง ผู้วิจัยให้การเสริมแรงโดยการชมเชย(reinforcement) ที่นายหมูเข้าใจ และพยายามแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

2. ให้กำลังใจ ให้ความสนใจ ชมเชยในพฤติกรรมที่ทำได้ถูกต้องเหมาะสมของนายหมูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้นายหมูรู้สึกมีกำลังใจ เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นใจในตนเอง อันจะเป็นแรงจูงใจให้นายหมูได้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน รวมทั้งผลกระทบของการแข่งขันรถจักรยานยนต์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตัวนายหมู รวมถึงช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ข้อเสนอแนะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนายหมูมีดังนี้

นายหมูควรยอมรับและเข้าใจพฤติกรรมที่ตนเองกระทำ เข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน หากิจกรรมอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองทำ เช่น หางานอดิเรกทำ เล่นกีฬา ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว หากิจกรรมที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ทำร่วมกับเพื่อน ตระหนักถึงเป้าหมายในอนาคต มีความรักและภูมิใจในตนเอง รู้จักคบเพื่อน เรียนรู้และปฏิบัติตามค่านิยมต่างๆ ที่สังคมมุ่งหวัง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

ผู้ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อนควรทำความเข้าใจ และให้กำลังใจ ตลอดจนสร้างความมั่นใจให้นายหมูรู้สึกว่า เป็นสมาชิกในครอบครัวที่เป็นกำลังสำคัญของบ้าน การแสดงออกซึ่งความรักความใส่ใจ เพื่อให้นายหมูรู้สึกเชื่อมั่น มีกำลังใจที่จะใช้ชีวิตต่อไป และเรียนรู้การกลับมาใช้ชีวิตเหมือนคนปกติทั่วไป

กรณีศึกษาที่ 2 นายกวาง (นามสมมติ)

นายกวาง ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ถึง วันที่ 31 มิถุนายน พ.ศ. 2552

ลักษณะทั่วไป

นายกวางเป็นคนที่รูปร่างผอม ไร้ผมสั้น ไม่โกนหนวดแต่โกนเครา ผิวสีเหลือง แต่งตัวสะอาด พุดจาสุภาพเรียบร้อย ไม่ค่อยกล้าแสดงออก พูดเสียงเบา ไม่ค่อยสบสายตาผู้สัมภาษณ์เท่าไรนัก

จากการใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 3 เทคนิค สามารถสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

นายกวาง อายุ 19 ปี เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ สถานภาพ โสด กำลังศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 3 มีรายได้เดือนละประมาณ 3,000 บาท นายกวางประกอบอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้างเป็นการหารายได้พิเศษ

2. ข้อมูลจากแบบทดสอบ

2.1 แบบทดสอบวาดภาพคน Draw a person test (DAP)

จากแบบทดสอบ DAP พบว่า นายกวาง มีแนวโน้มขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ย้ำคิดย้ำทำ มีสภาวะฟุ้งฟิง มีแนวโน้มเก็บกดก้าวร้าว รักสวยรักงาม ต้องการให้บุคคลอื่นยอมรับในตนเอง มีลักษณะพยายามควบคุมตนเอง

2.2 แบบทดสอบ Kinetic House Tree Person (KHTP)

จากแบบทดสอบ KHTP พบว่า นายกวางมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับแม่มากกว่าพ่อ มีบุคลิกภาพฟุ้งฟิงผู้อื่น มีแนวโน้มดื้อเจียบ มีแนวโน้มอารมณ์ฉุนเฉียว

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

3.1 ข้อมูลด้านบุคคล

3.1.1 ภูมิหลัง

นายกวางอายุ 19 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น ย้ายมาอยู่กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ยังเล็กกำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. ปีที่ 3 ปัจจุบันยังเรียนหนังสืออยู่ แต่หลังจากเรียนหนังสือเสร็จก็จะไปขับรถจักรยานยนต์รับจ้างบริเวณหน้าปากซอย มีรายได้ประมาณเดือนละ 3,000 บาท ยังโสดและจะเรียนหนังสือต่อไปให้สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ ปัจจุบันอาศัยอยู่กับแม่และพ่อเลี้ยงที่บ้าน

นายกวางเกิดมาในครอบครัวที่มีอาชีพเกษตรกรรม นายกวางเกิดที่จังหวัดขอนแก่น พ่อของนายกวางเสียชีวิตตั้งแต่ยังเด็กอยู่ แม่ได้พานายกวางมาอยู่บ้านที่กรุงเทพมหานคร ต่อมาแม่ของนายกวางแต่งงานใหม่กับพ่อเลี้ยงโดยพ่อเลี้ยงเป็นคนหาเลี้ยงครอบครัวโดยการขายของ มีรายได้ประมาณเดือนละ 7,000 บาท นายกวางกำลังศึกษาต่ออยู่ในระดับปวช. ปีที่ 3 สาขาเครื่องกล ในระหว่างที่เรียน ปวช. แม่ได้ซื้อรถจักรยานยนต์ให้ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างหน้าปากซอย เพื่อให้เป็นรายได้แก่ตัวของนายกวางเอง ซึ่งนายกวางจะมาขับทุกวันหลังจากเลิกเรียนหนังสือ และให้นายกวางใช้เป็นยานพาหนะขับไปโรงเรียนด้วย ระหว่างนี้เองที่นายกวางได้รู้ว่าเด็กแถวบ้าน ซึ่งซื้อรถจักรยานยนต์ด้วยกันแล้วก็พากันออกไปขี่แข่งกัน ในแต่ละครั้งที่นายกวางเอารถจักรยานยนต์ออกไปขี่แข่งกันนั้น นายกวางจะไปหลังจากที่ขี่วันเสร็จแล้ว ไม่ได้บอกทางบ้านและทางบ้านเองก็ไม่ทราบด้วยว่านายกวางออกไปขี่แข่งกันรถจักรยานยนต์

2. ชีวิตประจำวัน

นายกวางเป็นผู้ที่กำลังอยู่ในการศึกษาต้องเรียนไปด้วยทำงานไปด้วย งานของนายกวางคือขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง ถ้าเป็นช่วงปิดเทอมนายกวางจะขับรถจักรยานยนต์รับจ้างอย่างเดียวจนถึง 22.00 น. เพราะนายกวางบอกว่าช่วงปิดเทอมเป็นช่วงว่างต้องสะสมเงินไว้มากๆ เป็นค่าเทอม ส่วนวันเสาร์และวันอาทิตย์ นายกวางจะหยุดพักผ่อนเป็นปกติโดยพ่อเลี้ยงจะเป็นคนออกไปขับรถจักรยานยนต์รับจ้างแทน โดยส่วนใหญ่ นายกวางจะกลับเข้าไปทานข้าวข้างในบ้านทุกมื้อ เว้นแต่วันไหนที่แม่ไม่ได้ทำ นายกวางก็จะออกมาหาทานข้างนอก ถ้าเป็นช่วงเปิดเทอม นายกวางต้องตื่นตั้งแต่ 06.15 น. เพื่อขับขีรถจักรยานยนต์ไปโรงเรียน หาข้าวเช้าทานที่โรงเรียน เริ่มเรียน 07.45 น. เลิกเรียน 15.50 น. นายกวางก็จะกลับบ้านทันที เริ่มขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง นายกวางจะเอาหนังสือไปอ่านที่วินด้วยก่อนสอบ 1 วัน เพราะนายกวางบอกว่าทำให้จำได้ ถ้าอ่านก่อนนานๆ จะลืมเสียก่อน นายกวางเรียนได้เกรดเฉลี่ยประมาณ 2.35 ซึ่งอีกไม่นานนายกวางก็จะจบการศึกษาระดับ ปวช. แล้ว และช่วงที่นายกวางขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้างนี้เองที่ทำให้ นายกวางเป็นคนหนึ่งที่ทำกรขับขีแข่งขันรถจักรยานยนต์

3.2 ข้อมูลด้านครอบครัว

นายกวางมีพี่น้องร่วมพ่อแม่เดียวกัน 3 คน เป็นผู้หญิง 2 คน ส่วนนายกวางเป็นคนสุดท้อง พ่อของนายกวางเสียชีวิตตั้งแต่ นายกวางยังเด็กอยู่ ต่อมาแม่ได้แต่งงานใหม่ ปัจจุบันบ้านที่นายกวางอาศัยอยู่เป็นบ้านเช่าของพ่อเลี้ยง ซึ่งมีอาชีพขายเครื่องมือตกปลา นายกวางจะไม่ค่อยถูกกับพ่อเลี้ยงสักเท่าไร มีเรื่องทะเลาะกันบ่อยๆ เพราะว่านายกวางจะเข้าบ้านดึก ทำให้พ่อเลี้ยงไม่พอใจ เคยทะเลาะกันถึงขนาดที่พ่อเลี้ยงจะเอาไขควงมาแทงนายกวาง ทำให้นายกวางหนีออกจากบ้าน ไปอยู่กับพี่สาว แต่ปัจจุบันนายกวางกับมาอยู่ที่บ้านแล้ว ที่บ้านมีผู้พักอาศัย 4 คน มี พ่อเลี้ยง แม่ นายกวาง และหลานสาวอายุ 1 ปี ซึ่งเป็นลูกของพี่สาวคนโต พี่สาวคนโตของนายกวางแต่งงานแล้วย้ายไปอยู่กับสามีซึ่งมีอาชีพขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้างอยู่ที่ปทุมธานี พี่สาวคนรองแต่งงานแล้วย้ายไปอยู่กับบ้านสามีที่จังหวัดชลบุรี สามีประกอบอาชีพขายอุปกรณ์ตกปลามีลูกด้วยกัน 1 คน เป็นผู้ชาย

3.3 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านเพื่อน นายกวางมีความคิดเห็นว่าเพื่อนทำให้หายเหงา และจะตามใจเพื่อนมาก ไม่ว่าเพื่อนจะชวนไปไหน นายกวางก็ไม่เคยปฏิเสธเพื่อน เช่น ถ้าเพื่อนให้นายกวางไปแข่งรถหรือชวนไปขับรถจักรยานยนต์เล่นนายกวางก็ต้องไปกับเพื่อนทุกครั้ง ทำให้นายกวางนั้นทะเลาะกับพ่อเลี้ยงบ่อยเรื่องกลับบ้านดึก

ด้านชุมชน (ดูจากภาพประกอบ : ภาคผนวก ง) ครอบครัวของนายกวางมีฐานะปานกลาง ลักษณะบ้านเป็นบ้านเดี่ยว 2 ชั้น มีบริเวณบ้านกว้าง ภายในบ้านและบริเวณบ้านนั้นสะอาด บ้านนาย

หมูกับบ้านนายกวางจะอยู่ไม่ห่างกันมากนัก จะอยู่กันคนละซอย ดังนั้นสภาพชุมชนของบ้านนายกวางก็จะเหมือนกับบ้านนายหมู คือ ถ้าออกมานอกบ้านแล้วจะพบว่า จะมีวัยรุ่นขี่รถจักรยานยนต์ไปมามากมาย และจากคำบอกเล่าของนายกวางก็จะทำให้รู้ว่ารถจักรยานยนต์ที่ทำการปรับแต่ง ดัดแปลงเป็นอย่างไร นายกวางบอกว่าการแต่งรถจักรยานยนต์แถวบ้านถือว่าเป็นที่นิยมของเหล่าวัยรุ่นที่นี่มาก พอช่วงเย็นๆ พวกวัยรุ่นในแถวบ้านเขาก็จะมานั่งจับกลุ่ม รวมกลุ่มกัน แต่ละกลุ่มก็จะมีกิจกรรมแตกต่างกันไป

ด้านโรงเรียน นายกวางบอกว่าโรงเรียนของเขาเป็นโรงเรียนข้าง และมีความสุขที่เรียนที่โรงเรียนแห่งนี้ สิ่งที่ชอบก็คือมีเพื่อนมาก และสิ่งที่ไม่ชอบที่โรงเรียนแห่งนี้ก็คือ การที่มีเพื่อนมากเกินไป เพราะเพื่อนชอบมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับโรงเรียนอื่น เราเห็นเพื่อนมีเรื่องก็เข้าไปช่วยเพื่อน บางครั้งก็เจ็บตัวกลับบ้านเป็นประจำ

ด้านสื่อมวลชน นายกวางมักจะใช้เวลาว่างในการดูโทรทัศน์ และเที่ยวเตร่กับเพื่อนไปตามสถานที่ต่างๆ รายการโทรทัศน์ที่นายกวางมักจะดูนั้นจะเกี่ยวกับการแข่งรถจักรยานยนต์ นายกวางบอกว่าชอบดู เพราะจะได้ดูการแต่งรถจักรยานยนต์แบบในโทรทัศน์มาใช้แต่งรถจักรยานยนต์ของตนเอง

3.4 ข้อมูลด้านสาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์

นายกวางเห็นว่าการขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์เป็นสิ่งที่ตนเองชอบและสนุกกับการกระทำ มีความมัน ตื่นเต้น และเป็นการลองรถจักรยานยนต์ของตนด้วยว่ามีสมรรถนะเป็นอย่างไร ไม่เคยคิดอะไรเลยนอกจากความมันในการขี่เท่านั้น

นายกวางเริ่มหัดขี่รถจักรยานยนต์ตอนอายุ 15 ปี โดยหัดขี่กับเพื่อนแถวบ้าน พออายุได้ 18 ปี นายกวางก็ไปสอบทำใบอนุญาตขี่รถจักรยานยนต์แล้วแม่ก็ซื้อรถจักรยานยนต์ให้กับนายกวางขี่ไปเรียนหนังสือด้วย โดยซื้อเป็นเงินผ่อนและใช้ชื่อของพ่อเลี้ยงเป็นผู้ครอบครองรถจักรยานยนต์ หลังจากที่นายกวางขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างได้ไม่นานก็เริ่มพบปะพูดคุยกับผู้ที่ขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างในวินเดียวกันที่มีอายุใกล้เคียงกัน คอยเรื่องการแต่งรถจักรยานยนต์ พอเห็นรถจักรยานยนต์ของเพื่อนแต่งก็อยากที่จะแต่งบ้าง นายกวางก็เลยนำรถจักรยานยนต์ที่แม่ซื้อให้ไปปรับแต่งเครื่องยนต์แต่นายกวางทำไม่มาก เงินที่เอามาปรับแต่งรถจักรยานยนต์ก็เป็นเงินที่ได้มาจากการขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ปัจจุบันนายกวางปรับแต่งรถจักรยานยนต์มาแล้วหลายครั้งๆ ละประมาณ 500 บาท ปรับแต่งเล็กๆ น้อยๆ เช่น เปลี่ยนล้อแม็กซ์ เปลี่ยนปั๊มดีเซลเบรก

นายกวางเริ่มต้นจากการแต่งรถจักรยานยนต์ก่อน ต่อมาก็แอบหนีที่บ้านไปขี่รถจักรยานยนต์เล่นกับเพื่อนหลังจากเลิกขีวินรถจักรยานยนต์ตอนกลางคืน ต่อมาพอเห็นคนอื่นแข่งกันบ่อยครั้งเข้าก็เลยอยากลองดูบ้าง หลังจากลองแข่งขันรถจักรยานยนต์ครั้งแรกแล้วนายกวางรู้สึกถึง

ความตื่นเต้นที่นายกวางเรียกว่า สุดๆ ก็เลยแอบหนีที่บ้านไปแข่งตลอดมาจนถึงปัจจุบัน สมาชิกในกลุ่มของนายกวางมีรถจักรยานยนต์ประมาณ 20 คัน จะใช้เวลาตั้งแต่ 24.00 น. จนถึงประมาณ 04.30 น. ถนนที่นายกวางใช้เป็นสนามแข่งชันก็จะเป็นถนนสุขสวัสดิ์ นายกวางมักจะออกไปแข่งขันในวันเสาร์ เพราะเป็นวันที่ไม่ต้องทำงาน นายกวางเริ่มแข่งขันเมื่อ 1 ปีที่ผ่านมา ตลอดระยะเวลาการแข่งขันนายกวางไม่เคยประสบอุบัติเหตุเลย และนายกวางก็ไม่เคยเห็นอุบัติเหตุที่เกิดจากการแข่งขันด้วยตนเองเลย มีแต่ผู้ขับขี่แข่งขันด้วยกันเป็นผู้เล่าให้ฟัง นายกวางก็เคยคิดว่าการแข่งขันรถจักรยานยนต์อาจนำไปสู่ความเสียหายทั้งทางร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเองและของผู้อื่นได้ แต่พอไปอยู่ในสถานการณ์ที่มีผู้ขับขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์นายกวางก็ไปขับขี่แข่งขันด้วยความสนุกสนานด้วยทุกครั้ง

ผู้ขับขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์จะมีอายุตั้งแต่ 16 ปีถึงประมาณ 30 ปี นายกวางไม่เคยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมเลย เพราะรถจักรยานยนต์ของนายกวางปรับแต่งไม่มากและมีอุปกรณ์มาตรฐานครบถ้วนจึงรอดพ้นจากการจับกุมตลอดมา สำหรับตัวนายกวางเองคิดว่าการที่มาขับขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์นั้นเกิดจากความสนุกสนาน ความมันอย่างเดียว และร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ก็มีส่วนในการสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันรถจักรยานยนต์ เพราะร้านจะคอยแนะนำการปรับแต่งเสมอเพื่อนมีส่วนอย่างมากในการแข่งขันของนายกวาง เพราะการออกไปแข่งขันรถจักรยานยนต์ทุกครั้งนายกวางจะไม่เคยชวน เพื่อนเป็นคนมาชวนทุกครั้ง และปัจจุบันนายกวางก็ยังทำการขับขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์อยู่

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม ทั้ง 3 เทคนิค โดยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบบุคลิกภาพ ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า สาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น เกิดจากสิ่งต่างๆ เหล่านี้

1. สาเหตุทางด้านตนเอง

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายกวางเกิดจาก

1.1 บุคลิกภาพ นายกวางเป็นคนชอบความสนุกสนาน ความท้าทาย ต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน จึงต้องเข้าหาสังคมเพื่อนเพื่อที่จะแสดงความเป็นตัวตนของตนเอง ด้วยการแข่งขันรถจักรยานยนต์ ประกอบกับนายกวางเป็นคนที่มีอารมณ์ไว เมื่อต้องไปทำงานรับจ้างขับรถจักรยานยนต์ทำให้เพื่อนที่ทำงานด้วยกันชักชวนไปในทางที่ผิดได้ง่าย

1.2 ทักษะคติเกี่ยวกับแข่งขันรถจักรยานยนต์ นายกวางเห็นว่าการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามกลางคืนว่า เป็นสิ่งที่ตนเองชอบและสนุกกับการกระทำ มีความมัน ตื่นเต้น ไม่ได้คิดอะไรเลยนอกจากความสนุกเท่านั้น

2. สาเหตุทางด้านครอบครัว

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายกวางเกิดจากปัญหาการอบรมเลี้ยงดู ได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และตามใจไม่ดูแลใกล้ชิดอย่างที่ควร ประกอบกับนายกวางนั้นมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับพ่อเลี้ยงของนายกวาง ปล่อยให้อุบัติทำอะไรตามใจชอบ ไม่เปิดโอกาสให้มีการพูดคุยอย่างตรงไปตรงมา การพูดจาแบบตรงไปตรงมาจะทำให้นายกวางบอกถึงความต้องการของตนเองอย่างชัดเจน แต่มักจะถูกมองว่าเป็นความก้าวร้าว จึงทำให้นายกวางมีปัญหา เกิดความเบื่อหน่ายที่จะต้องอยู่บ้าน จึงเปิดโอกาสให้วัยรุ่นคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและชักชวนกันไปแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน

3. สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายกวางเกิดจากเกิดจาก อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่แข่งขันรถจักรยานยนต์ให้การแนะนำ และชักชวน อีกทั้งแหล่งที่อยู่อาศัยและสถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชนที่มีการแข่งขันรถจักรยานยนต์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจูงใจให้นายกวางเกิดแรงบันดาลใจให้เข้าร่วมกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหานี้

แนวทางการให้ความช่วยเหลือ

1. การให้คำปรึกษารายบุคคลแก่นายกวาง โดยในขั้นตอนแรกผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่นายกวาง มีการบอกถึงวัตถุประสงค์ และระยะเวลาในการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยจะบอกว่าการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้งนั้นผู้วิจัยทำการรักษาความลับ (confidentiality) เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความมั่นใจในการปรึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยเปิดการสนทนาลำดับให้เกิดความผ่อนคลาย เป็นกันเอง (small talk) ผู้วิจัยได้ใช้คำถามปลายเปิด (open-ended question) ถามเกี่ยวกับเรื่องไม่สบายใจของนายกวาง นายกวางเลือกที่จะคุยเรื่องเกี่ยวกับพ่อเลี้ยงที่ชอบดูว่ากล่าวตนเอง และทะเลาะกันบ่อยๆ จนถึงขั้นที่นายกวางหนีออกจากบ้าน ผู้วิจัยได้สะท้อนความคิด (reflection of thinking) เพื่อที่จะทำให้นายกวางเข้าใจถึงสาเหตุที่พ่อเลี้ยงได้ดูว่ากล่าวตนเองนั้นมากจากสาเหตุอะไร ทำให้นายกวางจึงเข้าใจด้วยตนเอง เห็นอกเห็นใจพ่อเลี้ยงมากขึ้น และตอนนี้นายกวางก็อยู่ในวัยเรียน หน้าที่ที่สำคัญตอนนี้ก็คือการเรียนหนังสือ ผู้วิจัยเสริมแรงโดยการชมเชย (reinforcement) ที่นายกวางช่วยพ่อแม่ทำงาน หารายได้เสริมให้กับครอบครัว และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2. การให้กำลังใจ อันเนื่องมาจาก นายกวางมีความรักครอบครัวและมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน โดยที่นายกวางมักจะช่วยทางบ้านทำงานหารายได้พิเศษโดยการขี่

รถจักรยานยนต์รับจ้างเพื่อช่วยเหลือครอบครัว และผู้วิจัยได้ชี้แนะการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อที่จะให้นายกวางมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตเพื่อที่จะลดพฤติกรรมการแข่งขันรถจักรยานยนต์ในเวลา กลางคืน

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือผู้ที่เกี่ยวข้อง พ่อเลี้ยง มารดา รวมทั้งเพื่อนของนายกวาง ให้ ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน รวมทั้งผลกระทบ ของการแข่งขันรถจักรยานยนต์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตัวนายกวาง รวมถึงช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ข้อเสนอแนะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนายกวางมีดังนี้

นายกวางควรยอมรับและพิจารณาสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริงและตระหนักถึง ความเป็นจริงว่าหน้าที่ของตนเองคือการศึกษา ให้เรียนรู้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิดและคิดถึงผลกระทบใน การแข่งขันรถจักรยานยนต์ในเวลากลางคืนเพื่อลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหานี้ จัดเวลาให้เหมาะสม ลด กิจกรรมอื่นให้น้อยลง เพื่อจะได้มีเวลาให้กับการเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

ผู้ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อนควรดูแล ติดตาม กวดขัน สร้างเสริม ช่วยเหลือในการจัด กระบวนการใช้ชีวิตและการเรียนให้นายกวาง ได้บรรลุความสำเร็จในการเรียน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความอุสาหะ สร้างเสริมความมีวินัย สร้างความตระหนักต่อหน้าที่ตนเอง แนะนำเกี่ยวกับการเลือก คบเพื่อน การเลือกรับสื่อจากแหล่งต่างๆ แนะนำแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม

กรณีศึกษาที่ 3 นายไก่อ (นามสมมติ)

นายไก่อ ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ถึง วันที่ 31 มิถุนายน พ.ศ. 2552

ลักษณะทั่วไป

นายไก่อ เป็นคนรูปร่างผอม ไขมันยาว ไม่โกนหนวด ไม่โกนเครา ผิวสีดำ ไขมันยาว กระโหลกศีรษะไม่เป็นระเบียบ มีกลิ่นตัวแรง การแต่งกายไม่สะอาด ไขมันยาว ดำ สกปรก

จากการใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 3 เทคนิค สามารถสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

นายไก่อ อายุ 21 ปี เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ สถานภาพ มีภรรยาแล้ว สำเร็จ การศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 รายได้ต่อเดือนประมาณ 6,000 บาท นายไก่อไม่ได้ประกอบอาชีพ หารายได้จากการเล่นสนุกเกอร์

2. ข้อมูลจากแบบทดสอบ

2.1 แบบทดสอบวาดภาพคน Draw a person test (DAP)

จากแบบทดสอบ DAP พบว่า นายไก่อไม่มีแนวโน้มขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีบุคลิกภาพพึ่งพิงคนอื่น มีแนวโน้มถดถอย รู้สึกผิด มีแนวโน้มปิดตัวเองจากโลกภายนอก มีแนวโน้มคือรู้สึกมีปมด้อย ต้องการอิสระและต้องการการยอมรับ

2.2 แบบทดสอบ Kinetic House Tree Person (KHTP)

จากแบบทดสอบ KHTP พบว่า มีความใกล้ชิดมารดา มากกว่าบิดา ไม่พอใจในตนเอง รู้สึกมีปมด้อย สนใจในตนเอง มีแนวโน้มต้องการพึ่งพา มีแนวโน้มขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

3.1 ข้อมูลด้านบุคคล

3.1.1 ภูมิหลัง

นายไก่อ อายุ 21 ปี มีภูมิลำเนาเป็นคนจังหวัดกรุงเทพมหานคร ไม่มีงานทำ ปัจจุบันมีภรรยาแล้วอายุ 21 ปี มีลูก 1 คน เป็นผู้ชาย ภรรยาก็ไม่ได้ประกอบอาชีพ นายไก่อย้ายมาอาศัยอยู่กับภรรยา นายไก่อสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นายไก่อบอกว่า ไม่อยากเรียน ไม่ชอบ

นายไก่อ เกิดมาในครอบครัวที่มีอาชีพรับจ้าง บิดามีอาชีพรับจ้าง มารดาขายกล้วยทอด อยู่บริเวณใกล้เคียงกับบ้าน นายไก่อสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจากเรียนจบก็ไม่อยากเรียนต่อ เพราะไม่อยากเรียน ไม่ชอบเรียนหนังสือ ประกอบกับฐานะทางบ้านไม่ดี ก็ได้แต่เล่นสนุกเกอร์ อยู่แถวบ้าน ไม่ได้ช่วยทางบ้านทำงาน จนกระทั่งบิดาเสียชีวิต นายไก่อเริ่มหันมาเล่นสนุกเกอร์อย่างจริงจังขึ้น หายรายได้จากการเล่นสนุกเกอร์ บางครั้งก็เล่นพนันเอง บางครั้งก็มีนายทุนมาว่าจ้างให้เล่นพนันให้หรือเป็นการหลอกกินผู้เล่นคนอื่นนั่นเอง นายทุนจะเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ไม่แน่นอน ถ้านายไก่อชนะ ก็จะได้ค่าเหนื่อยเป็นเงินร้อยละ 50 ของจำนวนเงินที่ได้ ถ้าเล่นแพ้ก็ไม่ว่ากัน นายไก่อมีรายได้จากการเล่นพนัน สนุกเกอร์ประมาณเดือนละ 5,000 บาท ถ้าวันไหนไม่มีเงินนายไก่อก็จะไปขอยืมเงินจากมารดา ประมาณครั้งละ 40 บาท โดยแม่ของนายไก่อมีรายได้ประมาณเดือนละ 8,000 บาท นายไก่อหัดขับรถจักรยานยนต์กับเพื่อนตั้งแต่อายุได้ 16 ปี นายไก่อเริ่มขับขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์ในเขตกรุงเทพมหานครมาตั้งแต่อายุ 18 ปี โดยได้ตั้งชื่อกลุ่มของตัวเองว่า ไค้ังวัดสน มีสมาชิกในกลุ่ม 15 คน รถจักรยานยนต์ที่ใช้ในกลุ่มมี 8 คัน ปัจจุบันนายไก่อเลิกแข่งขันรถจักรยานยนต์แล้ว นายไก่อมีภรรยาแล้ว ภรรยาอายุ 21 ปี โดยนายไก่อได้ย้ายมาอยู่ที่บ้านของภรรยา ซึ่งมีบ้านอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน ภรรยาของนายไก่อสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภรรยาของนายไก่อไม่ได้ประกอบอาชีพ นายไก่อมีปัญหาขัดแย้งกับพ่อเลี้ยงของภรรยาอยู่เสมอ ทำให้นายไก่อมักจะออกมาหาที่นอนนอกบ้านไม่แน่นอน ไปนอน

บ้านเพื่อนกลุ่มเดียวกันบ้าง หรือออกไปนั่งรถจักรยานยนต์เพื่อนไปบ้าง แล้วแต่โอกาส รอให้พ่อเลี้ยงของภรรยาไม่อยู่เมื่อไหร่ค่อยกลับไปนอนบ้านภรรยาตามเดิม

3.1.2 ชีวิตประจำวัน

นายไก่อโดยทั่วไปจะตื่นเวลา 09.00 น. หลังจากส่งลูกสาวไปโรงเรียน ก็จะมาอยู่แถวบ้านเดินไปเดินมาไม่ได้ทำอะไร แต่โดยส่วนใหญ่จะไปอยู่แถวโต๊ะสนุกเกอร์เพื่อนทำการซ่อมมือ พนันทานข้าวหรือพนันจ่ายค่าโต๊ะกับเพื่อน ถ้ามีนายทุนมาจ้างให้พนันก็จะรับจ้างเล่นพนันให้ โดยปกตินายไก่อจะทานข้าวบ้านทุกมื้อจะไปทานที่บ้านแม่บ้าง บ้านของภรรยาบ้าง เว้นแต่กำลังอยู่กับเพื่อนหรือออกไปที่โต๊ะสนุกเกอร์ก็จะหาทานตามแต่จะสะดวก บางวันก็จะไปนั่งบ้านเพื่อนนั่งคุยนั่งเล่น หรือไม่นั่งนั่งทำรถจักรยานยนต์ รถจักรยานยนต์ของนายไก่อเพื่อนจะเป็นคนแต่งให้ บางครั้งนายไก่อก็มีส่วนออกความเห็นด้วย แต่ปัจจุบันรถจักรยานยนต์ของนายไก่อถูกยึดไปแล้วจึงหันมานั่งดูเพื่อนแต่งรถ จะออกความเห็นบ้างก็เป็นบางครั้ง เพราะไม่ใช่รถของตัวเอง ถ้าวันไหนนายไก่อซื้อรถจักรยานยนต์เพื่อนออกแข่งข้างนอกก็จะนอนไม่เป็นเวลา บางครั้งก็ 02.00 น. หรือบางครั้งก็กลับบ้านสว่าง แต่ถ้าวันไหนนายไก่อไม่ได้ออกไปนอกบ้าน นายไก่อก็จะนอนประมาณ 22.00 น.

3.2 ข้อมูลด้านครอบครัว

นายไก่อมีพี่น้องร่วมบิดามารดา รวม 6 คน เป็นผู้ชาย 3 คน ผู้หญิง 3 คน ตัวนายไก่อเองเป็นคนที่ 4 บิดาเสียชีวิตไปนานแล้ว พี่สาวคนโตแต่งงานแล้ว มีลูกด้วยกัน 2 คน เป็นผู้ชายทั้งคู่ พี่สาวอยู่บ้าน ยังไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร เลี้ยงลูกอยู่กับบ้าน สามมีอาชีพวิ่งหาอะไหล่ที่เชียงกงกับประเทศญี่ปุ่น พี่สาวคนที่ 2 แต่งงานแล้ว มีบุตรด้วยกัน 2 คน เป็นผู้ชาย 1 คน ผู้หญิง 1 คน พี่สาวประกอบอาชีพปล่อยเงินกู้ ส่วนพี่เขมีอาชีพวิ่งอะไหล่อยู่ที่ปทุมวันเช่นเดียวกับพี่เขยคนโต หลังจากแต่งงาน พี่สาวคนที่ 2 ก็ย้ายออกไปอยู่ข้างนอกกับสามี พี่เขยคนโตมีอาชีพเป็น บาร์เทนเดอร์ ไม่ทราบว่ายู่ที่ไหน ปัจจุบันโสด ลูกชายคนรองคือตัวนายไก่อประกอบอาชีพรับจ้างเล่นสนุกเกอร์แล้วแต่จะมีคนมาจ้างหรือไม่ ถ้ามีก็จะได้เงินร้อยละ 40 ของเงินพนัน ถ้าแพ้ก็ไม่ได้อะไร วันไหนนายไก่อไม่มีเงินก็จะขอแม่ครั้งละ 40 บาท นายไก่อบอกว่าแม่ชอบลำเอียง ชอบเอาใจพี่มากกว่าตนเอง และชอบดูด่าว่าตนเองไม่ชอบเรียนหนังสือ และไม่มัวงานทำ นายไก่อมีภรรยาแล้วแต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน มีบุตรสาวด้วยกัน 1 คน ภรรยาไม่ได้ประกอบอาชีพอะไรอยู่บ้านเลี้ยงลูก หลังจากที่นายไก่อมีภรรยาก็ย้ายไปอยู่ที่บ้านของภรรยา บางครั้งนายไก่อก็จะมานอนที่บ้านแม่ น้องชายของนายไก่อมีอาชีพทำงานอยู่ในร้านอาหาร มีภรรยาแล้วทำงานขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ หลังจากมีภรรยา น้องชายของนายไก่อก็ย้ายไปอยู่นอกบ้านส่วนน้องสาวคนเล็กย้ายไปอยู่กับอาช่วยอาขายของอยู่ที่สถานีขนส่งสายตะวันออกเฉยเหนือ คงมีแต่ครอบครัวของพี่สาวคนโตเท่านั้นที่ยังอาศัยอยู่บ้านกับแม่ ส่วนนายไก่อก็จะไปๆ มาๆ เนื่องจากบ้านภรรยาอยู่บริเวณเดียวกับบ้านแม่ พี่น้องคนอื่นย้ายไปอยู่นอกบ้านทั้งหมด จะเจอกันก็เฉพาะวัน

ตรุษจีนเท่านั้น เพราะจะต้องไหว้พ่อ ส่วนวันอื่นก็ไม่แน่นอน มีแต่การมาเยี่ยมกันเองของแต่ละครอบครัว ไม่ได้นัดหมายรวมกันให้พร้อมหน้าพร้อมตา

3.3 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านเพื่อน นายไก่อมีเพื่อนสนิทอยู่ 3 คน เป็นเพื่อนที่อยู่ละแวกเดียวกับบ้านของนายไก่อ กิจกรรมที่ทำร่วมกันบ่อยๆ คือ การเล่นเกมเกอร์ เล่นเกมสโคมพิวเตอร์ และแข่งขันรถจักรยานยนต์ในยามวิกาล นายไก่อบอกว่าเพื่อนทั้ง 3 คนนี้จะไปไหนไปด้วยกันตลอด ส่วนเพื่อนคนอื่นๆ ก็จะคุยด้วยบ้างแต่ไม่ค่อยสนิท เพราะว่าบางคนติดยาเสพติด ซึ่งตัวนายไก่อเองไม่ชอบทำให้ไม่ค่อยได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

ด้านชุมชน(ดูจากภาพประกอบ: ภาคผนวก ง) ลักษณะเป็นบ้านเช่า 3 ชั้น ด้านหน้าบ้านจะเป็นที่ว่างใช้สำหรับตากผ้า อยู่ในซอยเดียวกับนายไก่อ อาศัยอยู่ในแหล่งชุมชนแออัด ระหว่างเดินในซอยจะมีร้านซ่อมรถจักรยานยนต์อยู่ 2 ร้าน ระยะห่างกันไม่มากที่เปิดให้บริการ มีเด็กและวัยรุ่นนั่งรวมกลุ่มคุยกันในร้านทุกร้าน มีรถจักรยานยนต์จอดอยู่หน้าร้านเต็มไปหมด ระหว่างเดินทางไปก็จะมียูร่นบางคนมาทักทายกับนายไก่อ และบางคนถามนายไก่อว่าอาทิตย์จะไปแข่งรถรีเปล่า อยากไปดู

ด้านโรงเรียน นายไก่อเล่าว่าตั้งแต่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก็ไม่ได้ศึกษาต่อเพราะไม่อยากเรียน เปื่อที่จะเรียน ไปโรงเรียนสายครูที ไร่ผมยาวครูก็ตัดผม และในสมัยที่เรียนนั้นตัวเองก็มักจะหนีเรียนเป็นประจำ แม่ของนายไก่อเลยไม่ให้เรียนต่อ

ด้านสื่อมวลชน นายไก่อมักใช้เวลาในการว่างเล่นเกมเกอร์ ดูโทรทัศน์ และปรับแต่งรถจักรยานยนต์ ซึ่งเวลาประมาณ 22.00-01.00 น. รายการโทรทัศน์ที่นายไก่อชอบดู คือ รายการเกี่ยวกับกีฬารถแข่ง ละคร และรายการเพลง ส่วนในวันศุกร์และเสาร์ ถ้านายไก่อไม่ออกไปแข่งรถจักรยานยนต์ก็จะอยู่บ้านดูโทรทัศน์กับภรรยา หรือไม่ก็ไปเล่นเกมเกอร์บ้าง

3.4 ข้อมูลด้านสาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์

นายไก่อให้ความเห็นกับการแข่งขันรถจักรยานยนต์ว่า เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตัวเอง ทำให้ตนเองรู้จักว่าเป็นผู้นำ เป็นการสนุกตามเพื่อน บางครั้งมีกองเชียร์มาเชียร์ตามข้างทาง นายไก่อก็จะสังเกตว่าผู้หญิงคนไหนที่มองตนอยู่ นายไก่อเมื่อเห็นว่าผู้หญิงคนนั้นไม่ได้มากับผู้ชายคนอื่น ก็จะขับรถจักรยานยนต์โชว์ไปมาสัก 2-3 เที้ยวแล้วจึงเข้าไปคุยด้วย บางครั้งก็ได้ผู้หญิงไปนอนด้วย เรียกว่าเด็กติดเบาะ เป็นการลองว่ารถจักรยานยนต์ของใครแรงกว่ากัน พนันเลี้ยงเหล้า ล้างรถกัน ใครแพ้คนนั้นก็เป็นคนจ่ายเงิน เวลามีคนเชียร์มาดูกันเยอะๆ ก็เป็นกำลังใจให้กับผู้ส่งเข้าการแข่งขันให้มีกำลังใจมากขึ้น การแต่งรถเป็นการแสดงแนวคิดใหม่ ๆ ในการแต่งรถ ทำให้เป็นยอมรับของกลุ่มเพื่อน และเป็นการทดสอบความรู้ของตัวเองด้วย นายไก่อเคยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมข้อหาแข่งขัน

รถจักรยานยนต์มาแล้ว 1 ครั้ง แต่ไม่ถูกดำเนินคดี เพราะนายไก่อ้องอ้วนจนเจ้าหน้าที่ตำรวจและให้สินบนเป็นเงิน 200 บาท

นายไก่อเริ่มหัดขี่รถจักรยานยนต์กับเพื่อนที่อาศัยอยู่แถวบ้าน หลังจากทีนายไก่อขี่ขี่รถจักรยานยนต์ได้ก็ไปสอบใบขับขี่รถจักรยานยนต์กับพี่สาวที่องค์การขนส่ง นายไก่อมีรถจักรยานยนต์ของตัวเอง โดยแม่ของนายไก่อเป็นคนซื้อให้ หลังจากทีนายไก่อได้รถจักรยานยนต์มาก็เริ่มทำการปรับแต่งรถโดยเพื่อนที่อยู่แถวบ้านเป็นคนปรับแต่งให้ แล้วเพื่อนก็เป็นคนชักชวนให้นายไก่อเข้าสู่วงการแข่งขันรถจักรยานยนต์ โดยตั้งชื่อกลุ่มกับเพื่อนที่อยู่แถวบ้าน รถจักรยานยนต์ในกลุ่ม 15 คัน มีสมาชิก 15 คน นายไก่อกับเพื่อนจะเอารถจักรยานยนต์ไปแข่งทุกวันศุกร์และวันเสาร์ เวลาจะอยู่ในช่วง 24.00 ถึง 02.00 ในบางวันจะแข่งขันกันจนถึงเวลา 04.00 น. นายไก่อเคยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมข้อหาแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมาแล้ว 1 ครั้ง แต่ไม่ถูกดำเนินคดี เพราะนายไก่ออ้องอ้วนจนเจ้าหน้าที่ตำรวจพร้อมทั้งให้สินบนเป็นจำนวนเงิน 200 บาท นายไก่อเคยประสบอุบัติเหตุจากการขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์มาแล้วหลาย จำไม่ได้ แต่ครั้งล้นแต่เป็นการล้ม ขณะที่หนีตำรวจทั้งนั้น ตัวเองไม่ได้รับอันตรายมากแต่ถลอกปอกเปิกตามร่างกายเท่านั้น และเคยเห็นผู้ประสบอุบัติเหตุเนื่องจากขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์มาแล้วหลายครั้งเช่นกัน แต่เคยเห็นผู้ที่เสียชีวิตเพียงครั้งเดียวเป็นสมาชิกคนละกลุ่มกับนายไก่อ ผู้ประสบอุบัติเหตุที่นายไก่อเห็นส่วนใหญ่สาเหตุมาจากการขี่เกี่ยวกับตนเองขณะทำการแข่งขัน ตอนเห็นอุบัติเหตุครั้งแรกๆ นายไก่อก็ไม่อยากขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์อีก แต่เพราะเพื่อนชวนบ่อยๆ เข้าก็เลยไปแข่งอีก การออกไปขี่แข่งขันแต่ละครั้งคนที่บ้านไม่เคยรู้ แต่ก็เคยโดนว่าถากถางบ้างทั้งแม่และเพื่อนบ้าน เพราะรถจักรยานยนต์ที่ปรับแต่งเครื่องใหม่มีเสียงดังเวลาขี่รถจักรยานยนต์กลับมาบ้านเวลากลางคืน ตัวนายไก่อเองไม่เคยคิดว่าการขี่รถจักรยานยนต์ก็จะเป็นการกระทำที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่คนส่วนรวมคิดแต่รักสนุกอย่างเดียว ปัจจุบันถึงแม้ว่ารถจักรยานยนต์ของนายไก่อจะถูกบริษัทยึดไปแล้ว แต่นายไก่อก็ยังขี่รถจักรยานยนต์อยู่แต่แข่งขันน้อยลง โดยอาศัยไปกับเพื่อนและขอยืมรถจักรยานยนต์เพื่อนเข้าทำการแข่งขัน

นายไก่อบอกว่า เมื่อก่อนรถจักรยานยนต์นิยมแต่งในตัวถังรถ สวย เเด่น ดัง และวิ่งเร็ว แต่มาในปัจจุบันได้มีการแต่งให้ใกล้เคียงกับรถจักรยานยนต์ที่ใช้แข่งขันมากขึ้น มีการเปลี่ยนแฮนด์จับใช้เคียวโยง ช่วยให้ขาสูงขึ้น เวลาเลี้ยวลำตัวจะไม่ด้านลม ทำให้ผู้ขี่ที่มีความมั่นใจขึ้น คาร์บูเรเตอร์เหล็มนักเป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งที่นายไก่ออยากได้แต่ไม่มีเงินซื้อ แนวคิดที่ทำให้นายไก่อมาทำการขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์ก็คือ การได้ดูการแข่งขันจักรยานยนต์ที่ถ่ายทอดทางโทรทัศน์ เวลาดูแล้วทำให้นายไก่ออยากลองใช้เทคนิคต่างๆ บ้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม ทั้ง 3 เทคนิค โดยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบบุคลิกภาพ ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า สาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น เกิดจากสิ่งต่างๆ เหล่านี้

1. สาเหตุทางด้านตนเอง

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายไก่อเกิดจาก

1.1 บุคลิกภาพ นายไก่อเป็นคนชอบความสนุก ชอบความท้าทาย ต้องการอิสระ และต้องการการยอมรับจากสังคมและเพื่อน ทำให้นายไก่อ้าวเข้าสู่การแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน เพราะคิดว่าจะทำให้คนอื่นยอมรับในตัวของเขา

1.2 ทักษะคติเกี่ยวกับแข่งขันรถจักรยานยนต์ นายไก่อเห็นว่าการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามกลางคืนว่า เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง ทำให้ตนเองรู้จักความเป็นผู้นำ เป็นสนุกและท้าทาย ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ยิ่งในตอนที่เข้ามาดูการแข่งขันเป็นจำนวนมาก จะทำให้เขามีความกล้ามากขึ้น

2. สาเหตุทางด้านครอบครัว

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายไก่อเกิดจากความสัมพันธ์และบรรยากาศในครอบครัวขาดความอบอุ่น ขาดความไว้วางใจ ขาดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ครอบครัวขาดการฝึกวินัยและความรับผิดชอบให้แก่วัยรุ่นตั้งแต่เด็ก เมื่อมีปัญหาที่ใช้การดูว่ากล่าว รวมถึงการปฏิบัติเลี้ยงดูที่ค่อนข้างต่างกันของมารดา ที่มีต่อบุตรซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นเหมือนกัน ส่งผลให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกไม่เท่าเทียมกัน น้อยใจ และต่อต้าน อีกทั้งผู้ปกครองขาดความเข้าใจในพัฒนาการของวัยรุ่น บังคับ และไม่ให้อิสระ ทำให้นายไก่อเกิดความรู้สึกเครียด กดดัน และเบื่อหน่ายครอบครัว จึงหาทางออกด้วยการไปแข่งรถจักรยานยนต์ ซึ่งเป็นกิจกรรมสนุกสนาน ท้าทายและให้ความสุขมากกว่าการอยู่บ้าน

3. สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายไก่อเกิดจากอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่แข่งขันรถจักรยานยนต์ให้การแนะนำ และชักชวน อีกทั้งแหล่งที่อยู่อาศัยและสถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชนที่มีการแข่งขันรถจักรยานยนต์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่จูงใจให้นายไก่อเกิดแรงบันดาลใจให้เข้าร่วมกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหานี้

แนวทางการให้ความช่วยเหลือ

1. การให้คำปรึกษารายบุคคลแก่นายโก การให้คำปรึกษารายบุคคลแก่นายโก โดยในขั้นตอนแรกผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีแก่นายโก มีการบอกถึงวัตถุประสงค์ และระยะเวลาในการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยจะบอกว่าการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้งนั้นผู้วิจัยทำการรักษาความลับ (confidentiality) เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความมั่นใจในการปรึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยเปิดการสนทนานำให้เกิดความผ่อนคลาย เป็นกันเอง (small talk) ผู้วิจัยได้ใช้คำถามปลายเปิด (open-ended question) ถามเกี่ยวกับเรื่องไม่สบายใจของนายโก นายโกมีความสนใจที่จะศึกษาต่อ ตั้งแต่พอเสียชีวิตทำให้ทางบ้านขาดรายได้ ตนเองก็เรียนจบแค่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะไปประกอบอาชีพอะไรได้ อีกทั้งยังมีหน้าที่ที่ต้องเลี้ยงดูภรรยา และลูกอีก จะหารายได้จากการเล่นสนุกเกอร์ไปตลอดก็ไม่ได้ เพราะบางเดือนก็พอ บางเดือนก็ไม่พอใช้ และเรื่องมารดา นายโกคิดว่ามารดาไม่ยุติธรรม ชอบดุด่า ว่ากล่าวตนเอง ผู้วิจัยได้สรุปความ (summarization) เกี่ยวกับเรื่องที่ไม่สบายใจของนายโก ได้รับรู้ถึงสาเหตุของความไม่สบายใจในตนเอง และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา ทำให้นายโกรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และมีวิธีปรับตัวให้เข้าคนในครอบครัวของนายโกได้ ผู้วิจัยเสริมแรงโดยการชมเชย (reinforcement) ที่เห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น

2. ให้กำลังใจ ให้ความสนใจ ชมเชยในพฤติกรรมที่ทำได้ถูกต้องเหมาะสมของนายโก อย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้นายโกรู้สึกมีกำลังใจ เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นใจในตนเอง อันจะเป็นแรงจูงใจให้นายโกได้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือผู้ที่เกี่ยวข้อง มารดา พี่ชาย รวมทั้งเพื่อนของนายโก ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน รวมทั้งผลกระทบของการแข่งขันรถจักรยานยนต์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตัวนายโก รวมถึงช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม หรือหางานที่มีความถนัดหรือสนใจทำ

ข้อเสนอแนะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนายโกมีดังนี้

นายโกควรยอมรับและเข้าใจพฤติกรรมที่ตนเองกระทำ เข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน ควรหากิจกรรมอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองทำ เช่น หางานอดิเรกทำ เล่นกีฬา ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว หากิจกรรมที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ทำร่วมกับเพื่อน ตระหนักถึงเป้าหมายในอนาคต มีความรักและภูมิใจในตนเอง รู้จักคบเพื่อน เรียนรู้และปฏิบัติตามค่านิยมต่างๆ ที่สังคมมุ่งหวัง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

ผู้ที่เกี่ยวข้อง มารดา พี่ชาย ภรรยา และเพื่อนควรทำความเข้าใจ และให้กำลังใจ ตลอดจนสร้างความมั่นใจให้นายไกรู้สึกว่าเป็นสมาชิกในครอบครัวที่เป็นกำลังสำคัญของบ้าน การแสดงออกซึ่งความรัก ความใส่ใจ เพื่อให้นายไกรู้สึกเชื่อมั่น มีกำลังใจที่จะใช้ชีวิตต่อไป และเรียนรู้การกลับมาใช้ชีวิตเหมือนคนปกติทั่วไป

กรณีศึกษาที่ 4 นายกบ (นามสมมติ)

นายกบ ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ถึง วันที่ 31 มิถุนายน พ.ศ. 2552

ลักษณะทั่วไป

นายกบเป็นคนที่รูปร่างสันทัด ผิวสีดําแดง ผมดํา หยักศก ใบหน้ากลม การแต่งกายอยู่ในชุดทำงาน จึงดูค่อนข้างจะมีคราบน้ำมันติดตามตัว มีลักษณะเป็นคนร่าเริงสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้อย่างรวดเร็ว

จากการใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 3 เทคนิค สามารถสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

นายกบ อายุ 22 ปี เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ สถานภาพ มีภรรยาแล้ว สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีลูกสาว 1 คน รายได้ต่อเดือนประมาณ 7,000-8,000 บาท นายกบประกอบอาชีพรับซ่อมรถจักรยานยนต์

2. ข้อมูลจากแบบทดสอบ

2.1 แบบทดสอบวาดภาพคน Draw a person test (DAP)

จากแบบทดสอบ DAP พบว่า นายกบ มีแนวโน้มขาดความเชื่อมั่นในตนเอง หุนหันพลันแล่น มีแนวโน้มหวาดระแวง ต้องการความเข้มแข็ง ต้องการอำนาจ ต้องการความอิสระ มีแนวโน้มอารมณ์ไม่มั่นคง

2.2 แบบทดสอบ Kinetic House Tree Person (KHTP)

จากแบบทดสอบ KHTP พบว่า นายกบ มีแนวโน้มคนคิดมาก รู้สึกเศร้าและซอมนั่น บางอย่าง ในครอบครัวมารดามีอิทธิพลต่อจิตใจนายกบมาก มีแนวโน้มต่อต้าน ยึดตัวเองไปศูนย์กลาง

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

3.1 ข้อมูลด้านบุคคล

1. ภูมิหลัง

นายกบ อายุ 22 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ที่ จ.สมุทรปราการ ปัจจุบันยังอาศัยอยู่ที่บ้านเกิด ได้รับการศึกษาถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอาชีพรับซ่อมรถจักรยานยนต์อยู่บริเวณบ้าน มีภรรยาแล้ว แต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน มีลูกสาวด้วยกัน 1 คน อายุได้ 1 ปี อาศัยอยู่ที่บ้านเดียวกัน

นายกบเกิดมาในครอบครัวที่มีอาชีพค้าขาย โดยบิดาและมารดามีอาชีพค้าขาย โดยบิดาและมารดามีอาชีพค้าขาย นายกบจบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก็ไม่ได้เรียนต่อ เพราะทางบ้านไม่มีเงินพอที่จะส่งเสีย ในระหว่างที่ไม่ได้งานก็จะมารับจ้างขี่จักรยานยนต์รับจ้างหน้าปากซอย นายกบเริ่มหัดขี่จักรยานยนต์ประมาณปี พ.ศ. 2545 หลังจากที่ไม่ได้เรียนหนังสือแล้วโดยแอบขโมยรถจักรยานยนต์ของพี่ชายไปหัดขับ พออายุครบที่สามารถสอบทำใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้ นายกบจึงไปสอบที่สำนักงานขนส่ง นายกบเริ่มทำงานครั้งแรกโดยการรับเหมาก่อสร้างกับคุณตา พ่อเป็นผู้ฝึกงานและสอนวิชาการช่างให้พอตาเห็นว่านายกบพอทำงานได้แล้ว จึงให้นายกบทำหน้าที่เป็นช่างเดินท่อประปา และไฟฟ้า รายได้ที่ได้จากการช่วยตารับเหมาก่อสร้าง นายกบจะนำมาเก็บได้เป็นทุนเรียนต่อ เมื่อเก็บได้มากพอ แต่เนื่องจากนายกบไม่ได้เรียนมาเป็นระยะเวลานาน นายกบจึงตัดสินใจนำเงินที่เก็บได้ให้กับแม่เพื่อส่งให้น้องๆ ได้เรียนหนังสือ ต่อมานายกบเห็นว่าการที่จะไปช่วยตาและพ่อรับเหมาก่อสร้างนั้นไม่ได้ใช้เวลาทั้งวัน และไม่ได้มีทุกวัน นายกบจึงหันมาประกอบอาชีพซ่อมรถจักรยานยนต์รับจ้าง ตอนแรกนายกบซ่อมรถจักรยานยนต์รับจ้างอยู่บริเวณหน้าห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นที่ที่นายกบได้รู้จักกับภรรยา ระหว่างนี้นายกบก็จะไปช่วยตากับพ่อทำงานด้วย เมื่อมีงานรับเหมาเข้ามา ต่อมานายกบได้ย้ายวินรถจักรยานยนต์รับจ้างมาอยู่บริเวณปากทางเข้าซอยบ้านตัวเอง เนื่องจากมีคนที่นิยมใช้บริการรถจักรยานยนต์รับจ้างมาก ประกอบกับมีขาประจำอยู่ในซอยด้วย ระหว่างนี้เองที่นายกบเริ่มสู่วงการการขับขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์เป็นของตัวเองและเปิดร้านซ่อมรถจักรยานยนต์บริเวณร้านเช่าทางย่านเข้าบ้าน มีรายได้ประมาณเดือนละ 7,000 – 8,000 บาท แล้วแต่ลูกค้าไม่แน่นอน บางเดือนก็ถึงกับไม่พอค่าใช้จ่ายภายในบ้าน แต่นับว่าเป็นอาชีพที่สุจริตและยังพอมีเงินเหลือเก็บบ้าง ปัจจุบันนายกบประกอบอาชีพซ่อมรถจักรยานยนต์อย่างเดียว และคิดว่าจะทำต่อไปเพราะรู้สึกรักในอาชีพนี้

2. ชีวิตประจำวัน

โดยปกตินายกบจะตื่นนอนประมาณ 08.00 น. เพื่อมาเปิดร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากบ้านมากนัก นายกบมีลูกน้อง 2 คน ซึ่งเป็นเด็กแถวบ้านคอยช่วยงานเล็กๆ น้อยๆ นายกบไม่ต้องจ่ายค่าจ้างเป็นรายเดือน เนื่องจากแลกเปลี่ยนกับความรู้ที่ได้รับ นายกบจะกลับไปทาน

ข้าวบ้านทุกวันแต่ไม่เป็นเวลา เพราะต้องขึ้นอยู่กับจำนวนลูกค้าด้วย ส่วนใหญ่แล้วนายกบจะเปิดร้านทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ และตั้งแต่เปิดร้านมายังไม่เคยหยุดร้านเลย เพราะว่าเป็นงานที่ไม่เหนื่อยและเครียดจนเกินไป ช่วงไหนพอเห็นว่าไม่มีลูกค้าแล้วก็ปิดร้าน วันไหนถ้ารถของลูกค้ายังซ่อมไม่เสร็จก็จะซ่อมไปเรื่อยๆ จนกว่าจะเสร็จ ทำให้เวลาปิดร้านก็ขึ้นอยู่กับลูกค้าด้วย

3.2 ข้อมูลด้านครอบครัว

นายกบมีพี่น้องร่วมพ่อแม่เดียวกัน 9 คน เป็นผู้ชาย 6 คน และเป็นผู้หญิง 3 คน นายกบเป็นคนที่ 5 ปัจจุบันพ่อของนายกบเสียแล้ว แม่ประกอบอาชีพขายกล้วยทอดอยู่หน้าปากซอย พี่ชายคนโตเสียชีวิตตั้งแต่อายุ 3 ปี ด้วยโรคท้องร่วง พี่ชายคนที่ 2 เสียชีวิตเมื่อปี พ.ศ. 2546 เนื่องจากดื่มสุราเมาแล้วไปทำการขับขี้อย่างรุนแรงจนรถจักรยานยนต์ พี่ชายคนที่ 3 เสียชีวิตแล้วเมื่อปี พ.ศ. 2548 เนื่องจากติดยาเสพติดเกินขนาด พี่สาวคนโตปัจจุบันต้องโทษอยู่ในเรือนจำข้อหาจำหน่ายสิ่งเสพติด (ยาบ้า) แต่งงานแล้ว พี่เขยมีอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้างอยู่หน้าปากซอยเข้าบ้าน มีลูกด้วยกัน 4 คน เป็นผู้หญิง 2 คน และผู้ชาย 2 คน นายกบเป็นลูกชายคนที่ 4 ประกอบอาชีพซ่อมรถจักรยานยนต์อยู่ในซอยบริเวณบ้าน มีภรรยาแล้ว มีบุตรด้วยกัน 1 คน ภรรยาเป็นแม่บ้านเลี้ยงลูก น้องสาวของนายกบประกอบอาชีพรับจ้างอยู่กับบริษัททำความสะอาด แต่งงานแล้วมีบุตรชายด้วยกัน 1 คน น้องเขยประกอบอาชีพเป็นช่างก่อสร้างรายวัน น้องสาวคนที่ 2 ประกอบอาชีพขายของชำอยู่บริเวณหัวรถไฟ มีสามีแล้ว ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีบุตรสาวด้วยกัน 2 คน หลังจากแต่งงานก็ย้ายไปอยู่กับสามีที่ตลิ่งชัน น้องชายของนายกบประกอบอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้างอยู่หน้าปากซอยกับพี่เขยมีภรรยาแล้วเป็นแม่บ้านมีบุตรชายด้วยกัน 2 คน ส่วนน้องชายคนเล็กเสียชีวิตตั้งแต่เกิด นอกจากน้องสาวที่ย้ายไปอยู่กับสามีที่ตลิ่งชันแล้ว พี่น้องทั้งหมดของนายกบอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกัน ปัจจุบันน้องสาวที่ย้ายออกไปยังไปมาหาสู่กันเรื่อยๆ ไม่มีเทศกาล

3.3 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านเพื่อน นายกบมีเพื่อนสนิทอยู่ 5-6 คน นายกบเล่าว่ากิจกรรมที่ทำร่วมกันบ่อยๆ คือ การคุยถึงเรื่องจักรยานยนต์ การปรับแต่ง ดัดแปลงรถจักรยานยนต์ และก็จะชวนกันไปแข่งรถจักรยานยนต์ นายกบบอกว่าบางทีตนก็แข่งเอง บางทีเพื่อนก็ขับแล้วแต่จะตกลงกัน

ด้านชุมชน (ดูจากภาพประกอบ: ภาคผนวก ง) ลักษณะที่อยู่อาศัยของนายกบ เป็นบ้านเช่า 2 ชั้น เช่าที่อยู่อาศัยที่ตั้งของบ้านอยู่ติดทางเดินเล็กๆ ซึ่งเป็นทางเดินสาธารณะ อาศัยอยู่ในแหล่งชุมชนแออัด บ้านค่อนข้างคับแคบและแออัด พอเดินผ่านไปจะเป็นร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ของนายกบ ที่ร้านก็จะมีลูกน้องของนายกบอยู่ 2 คน นายกบบอกว่าก็มีกลุ่มเด็กวัยรุ่นขี่รถจักรยานยนต์ผ่านไปผ่านมาก็จะมาแะพูดคุยกันที่ร้าน พอนานๆ ไป ก็เลยเป็นที่รวมตัวของแก๊งจักรยานยนต์พวกเขา เนื่องจากชุมชนของนายกบมีวัยรุ่นเยอะ และแต่ละคนก็มีจักรยานยนต์กันทุกคน แต่ละคนก็อยาก

ให้รถของตัวเองนั้นเร็ว และสวย นายกบก็จะได้รายได้จากวัยรุ่นเหล่านี้ บางคนถึงกับลาออกจากโรงเรียนแล้วมาทำงาน เพื่อจะนำเงินมาซื้อรถจักรยานยนต์

ด้านโรงเรียน นายกบบอกว่าเนื่องจากที่บ้านไม่เงินที่จะส่งเสียให้เรียน ดังนั้นเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงต้องลาออกแล้วมาช่วยที่บ้านทำงาน แต่ถ้ามีโอกาสก็อยากที่จะศึกษาต่อเหมือนกัน เพื่อครอบครัวของตนเอง

ด้านสื่อมวลชน นายกบบอกเวลาร่วมชมดูรายการโทรทัศน์ เช่น ข่าว รายการเกี่ยวกับการแข่งขันรถไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ รถจักรยานยนต์ นายกบจะติดตามทุกรายการ บางทีก็เห็นการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นที่ นายกบบอกว่าทำให้นึกอยากจะไปแข่งเองบ้าง โดยเฉพาะเวลาที่เห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจทำให้รู้สึกตื่นเต้น

3.4 ข้อมูลด้านสาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์

นายกบเห็นว่าผู้ขับขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์ เป็นพวกที่อยากรู้ อยากเห็น และก็อยากลองรถจักรยานยนต์ของตนว่ามีสภาพเป็นอย่างไร กำลังเครื่องยนต์ดีหรือไม่ เป็นพวกที่รักความเร็ว ชอบความตื่นเต้น ชอบทุกอย่างที่เกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ เวลาที่มีรถจักรยานยนต์รุ่นใหม่ออกมาก็ไปดาวน์เอารถออกมาปรับแต่งแข่งขันกัน ลองรถจักรยานยนต์กัน พอรถเก่าแล้วก็ขายทิ้งไปราคาถูกลงๆ อยากรู้ว่ารถจักรยานยนต์ของตัวเองทำความเร็วได้เท่าไร ก่อนและหลังการปรับแต่งเครื่องยนต์มีความแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งเป็นการเริ่มต้นจากจุดเล็กๆ พอแต่งรถ เอารถมาลองกันเดี๋ยวก็นึกอยากเปรียบเทียบจึงต้องไปแข่งกับรถคันอื่น เพื่อจะได้มีคู่แข่งและจะเอากลับไปปรับแต่งกันเรื่อย ๆ

นายกบเริ่มหัดขับรถจักรยานยนต์ตั้งแต่อายุ 15 ปี โดยครั้งแรกได้แอบขโมยรถของพี่ชายออกไปขับ พอมีความชำนาญในการขับขี่พอสมควรแล้ว ก็ไปขอให้แม่ซื้อรถจักรยานยนต์ให้ เพื่อที่นายกบจะได้เอาไปปรับจ้างทำรายได้ให้กับครอบครัว ช่วงนี้เองที่ทำให้นายกบได้รู้จักกับเพื่อนร่วมงานที่ขี่จักรยานยนต์รับจ้างด้วยกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน พอคุยกันบ่อยครั้งเข้าก็ทำให้นายกบอยากลองปรับแต่งดูเองบ้าง และเมื่อปรับแต่งเครื่องยนต์แล้วก็ต้องลองเอาไปขับเพื่อดูว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่เป็นการลองวิชาของตัวเองว่ามีฝีมือขนาดไหนสามารถปรับแต่งรถจักรยานยนต์ ที่ใช้ว่าสามารถทำความเร็วได้เท่าไร ในการปรับแต่งรถจักรยานยนต์ต้องใช้เงินเป็นจำนวนหลายหมื่นบาท และในการแข่งขันแต่ละครั้งไม่มีการพนันกัน เช่น ถ้ารถจักรยานยนต์ของฝ่ายใดแพ้ก็จะเสียรถจักรยานยนต์ที่แข่งขันแพ้ให้กับฝ่ายที่แข่งขันชนะถ้าพนันเงินกัน บางกลุ่มก็จะใช้เงินเป็นจำนวนครั้งละหลายหมื่นบาท ในการลงพนัน บางคนเงินไม่พอก็จะใช้วิธีลงขันและแบ่งเงินกันตามส่วนถ้าแข่งขันชนะ ส่วนนายกบการแข่งขันแต่ละครั้งไม่มีการพนันกันเป็นการแข่งขันเพื่อวัดความเร็วกันอย่างเดียว ใครแพ้ก็กลับไปแก้ไข วันหน้าค่อยเอารถมาแข่งกันใหม่ บางครั้งนายกบจะอยู่ด้วยกันเป็นร้อยคัน จำกันไม่หมดเพราะขยายตัวจากกลุ่มเล็กๆ ส่วนใหญ่ก็เป็นเด็กแถวบ้าน พอตอนหลังก็รู้จักกับกลุ่มอื่นบ้าง คนในกลุ่ม

ชักชวนเพื่อนข้างนอกมาอีกบ้าง เลยอดหลังจากไม่รู้ว่าเป็นใคร การใช้รถจักรยานยนต์ของนายกบแต่ละคันจะซื้อเงินผ่อน เพราะฉะนั้นจะไม่มีปัญหากับราคาของรถจักรยานยนต์ว่าสูงเกินไป พอแต่งงานเครื่องโทรมมากๆ แล้วก็ปล่อยให้บริษัทยี่ตรรถจักรยานยนต์กลับไป แต่ถ้าวรถจักรยานยนต์คันที่ใช้อยู่มีคนสนใจต้องการซื้อต่อ ถ้านายกบเห็นว่าได้ราคาดีก็จะขายแล้วนำเงินที่ได้ไปดาวนัรถจักรยานยนต์คันใหม่ออกมาอีก นายกบเปลี่ยนรถมาแล้วประมาณ 8 คัน การแต่งรถจักรยานยนต์ของนายกบส่วนใหญ่จะเป็นของเดิมๆ จากโรงงาน ใช้สภาพเดิมๆ ใส่ท่อรีด เติมน้ำมันเชื้อเพลิงต้องใช้ของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ป.ต.ท.) เพราะว่ามีค่าอีกเทนนสูงกว่าน้ำมันเชื้อเพลิงยี่ห้ออื่น แล้วหัวเขื่อน้ำมันเชื้อเพลิงด้วยเวลาทำการแข่งขัน และต้องใช้ให้หมดภายในวันเดียว นายกบเป็นคนรักรถจักรยานยนต์มาก ถ้าฝนตกจะไม่ขี่ลุยฝนเด็ดขาด น้ำฝนจะเข้าไปอยู่ตามซอกเล็กๆ ของรถจักรยานยนต์ทำให้รักษายาก เพราะสีรถจะโทรมเร็ว เวลาทำความสะอาดรถจักรยานยนต์ นายกบจะแยกประเภทผ้าไว้ว่าแต่ละผืนมีหน้าที่อะไร

นายกบจะแข่งขันรถจักรยานยนต์ใช้เวลาช่วงตั้งแต่เที่ยงคืนจนถึงเวลาประมาณ 05.00 น. เส้นทางที่ใช้ในการแข่งขันต้องเป็นเส้นตรง ทางเรียบ และมีแสงสว่างเพียงพอ ส่วนมากนายกบจะใช้ถนนสุขสวัสดิ์ ช่วงแยกพระประแดงถึงแยกวัดสน โดยนายกบจะเข้าไปใช้ในช่องทางด่วนด้านใน เพราะมีจำนวนเลขมากกว่าทางคู่ขนานด้านนอก เคยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจไล่จับมาแล้วนับครั้งไม่ถ้วน ซึ่งตำรวจแต่ละนายก็มีวิธีการต่างๆ กันออกไป เช่น ใช้ไม้ปา บางครั้งก็จุดไฟที่ไม้ก่อนแล้วจึงจะปา ใช้หนังสือตีถึงนกกิ่งเอากล้าเข้าตัวก็เจ็บ แต่ถ้าเข้าหน้าบางคนถึงกับรถจักรยานยนต์ล้ม ใช้ถ่านไฟฉายปา การกลิ้งยางรถยนต์มาขวาง นายกบคิดว่าเป็นวิธีที่อันตรายที่สุด เพราะมีโอกาสตายสูง เพราะรถจักรยานยนต์ที่แข่งขันกันมีจำนวนมาก ถ้าล้มสักคัน ก็มีโอกาสหะยียบกันเอง บ้างก็เอาปืนยิงสวนออกมา มีบางกรณีผู้ที่แข่งขันมีอาวุธติดตัวไปด้วยถึงกับแสดงอาวุธแล้วกวักมือเรียกตำรวจด้วยความท้าทาย นายโกเองเคยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับได้ครั้งเดียว เพราะเข้าไปช่วยเพื่อนแต่ก็ติดสินบนเจ้าหน้าที่ตำรวจไป 200 บาท แต่นายกบก็ยังมีความประทับใจและเกือบถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับได้ คือตอนที่ขณะขับขี่อยู่บนถนนรัชดาภิเษก บริเวณหน้าศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ปล่อยให้ให้นักแข่งขันรถจักรยานยนต์ขับขี่รถเข้าถนนให้หมดก่อนแล้วจึงปิดหัวปิดท้ายถนนบางคนถึงกับยกรถข้ามเกาะกลางถนนแล้วขับหนีไป แต่ของนายกบโชคดีที่มีคนใจถึงขับรถจักรยานยนต์ชนแผงกันของตำรวจ นายกบเลยขับรถแทรกหนีออกมาได้ ครั้งที่นายกบเกือบถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับได้และเป็นครั้งที่นายกบเจ็บตัวมากที่สุดเป็นตอนที่นายกบไปแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนถนนสุขสวัสดิ์ ช่วงแยกพระประแดงถึงแยกวัดสน นายกบถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจตีรถล้ม แล้วเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาล้อมข้อม นายกบบอกว่าโชคดีที่เคยฝึกมวยไทยเลยปิดป้องลดแรงจากหนักให้เป็นเบา แต่ในที่สุดก็ถูกจับ แต่ขณะที่ใส่กุญแจมือได้ข้างเดียว นายกบได้สลัดหนึ่งข้อมออกมาที่รถจักรยานยนต์แล้วใช้กุญแจตำรวจที่

ซ่อนไว้ในทางเงาในตลอดเวลา ติดเครื่องรถจักรยานยนต์รีบหนีกลับมาที่บ้านได้แล้วหาคิมดัดเหล็กตัดกุญแจมือออก หลังจากนั้นก็อยู่กับบ้านเฉยๆ สัก 2-3 วัน ก็ออกไปขับแข่งขันใหม่และในบางครั้งนายกบก็เคยถีบรถจักรยานยนต์ของตำรวจตกข้างทางก็มีแล้วขับรถจักรยานยนต์หนีตลอดเวลาที่ทำการแข่งขันรถจักรยานยนต์ นายกบไม่เคยประสบอุบัติเหตุเลยแม้แต่ครั้งเดียว เคยเห็นแต่คนอื่น แต่ก็ชินตาแล้ว มีทั้งเสียชีวิตและบาดเจ็บ ตอนเห็นครั้งแรกๆ ก็รู้สึกหวาดกลัวอยู่เหมือนกัน แต่พอนานๆ ไปก็ชินและลืมไปเอง ครอบครัวที่บ้านของนายกบไม่เคยรู้ว่านายกบออกมาขับแข่งในรถจักรยานยนต์สำหรับตัวนายกบเองก็คิดว่าการแข่งขันรถจักรยานยนต์ อาจจะนำไปสู่ความเสียหายทั้งทางร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเองและของผู้อื่นได้ แต่เวลาทำการแข่งขันทก็ลืมหมด มีแต่ความมันและท้าทาย

นายกบเลิกแข่งขันรถจักรยานยนต์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 เพราะความเบื่อประกอบกับการมีครอบครัวด้วย ต้องสร้างครอบครัว จะต้องใช้เงินจำนวนมากจึงประหยัดทุกวิถีทาง นายกบคิดว่าร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ไม่มีส่วนสนับสนุนให้ไปขับแข่งขัน เพราะว่าการซ่อมหรือปรับแต่งเครื่องยนต์รถจักรยานยนต์เป็นรายได้ของร้าน และเป็นการตอบสนองลูกค้าด้วยเพราะถ้าเราทำให้ลูกค้าไม่พอใจไม่ถูกใจ ลูกค้าก็เปลี่ยนไปทำร้านอื่นอยู่ดี

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม ทั้ง 3 เทคนิค โดยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบบุคลิกภาพ ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า สาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น เกิดจากสิ่งต่างๆ เหล่านี้

1. สาเหตุทางด้านตนเอง

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่าสาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายกบเกิดจาก

1.1 บุคลิกภาพ นายกบเป็นคนชอบความท้าทาย สนุกสนาน ความตื่นเต้น มีแนวโน้มอารมณ์ไม่มั่นคง และหุนหันพลันแล่น เมื่อมีกลุ่มจักรยานยนต์ต่างกลุ่มมาพุดจาท้าทายกลุ่มจักรยานยนต์ของตนเอง ก็จะทำให้เกิดบันดาลโทสะแล้วลงแข่งขันรถจักรยานยนต์กับกลุ่มที่มาท้าทาย

1.2 ทักษะคติเกี่ยวกับแข่งขันรถจักรยานยนต์ นายกบเห็นว่าการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามกลางคืนว่า เป็นความอยากรู้อยากเห็น และอยากลองแข่งรถจักรยานยนต์ เห็นว่าเป็นการสนุกและท้าทาย ทำให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน

2. สาเหตุทางด้านครอบครัว

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่าสาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายกบเกิดจากครอบครัวขาดความอบอุ่น ผู้ปกครองปล่อยปละละเลย ไม่เอาใจใส่ดูแล ให้ความอิสระอย่างไม่มีขอบเขต เนื่องจากต้องทำงานหาเช้ากินค่ำ เพื่อที่จะมาเลี้ยงครอบครัว ทอดทิ้งให้อยู่กับพี่ ซึ่งพี่ก็มีพฤติกรรมที่

กระทำไม่เหมาะสมทั้งคำยาเสียพูด และเสียชีวิตจากการขับขี่แข่งขันรถจักรยานยนต์ ทำให้นายกบเห็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเหล่านี้เป็นสิ่งที่ปกติ และประพฤติปฏิบัติตาม

3. สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่าสาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายกบเกิดจากอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่แข่งขันรถจักรยานยนต์ให้การแนะนำ และชักชวน อีกทั้งแหล่งที่อยู่อาศัยและสถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชนที่มีการแข่งขันรถจักรยานยนต์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจูงใจให้นายกบเกิดแรงบันดาลใจให้เข้าร่วมกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหานี้

แนวทางการให้ความช่วยเหลือ

1. การให้คำปรึกษารายบุคคลแก่นายกบ โดยในขั้นตอนแรกผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่นายกบ มีการบอกถึงวัตถุประสงค์ และระยะเวลาในการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยจะบอกว่าการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้งนั้นผู้วิจัยทำการรักษาความลับ (confidentiality) เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความมั่นใจในการปรึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยเปิดการสนทนาลำดับให้เกิดความผ่อนคลายเป็นกันเอง (small talk) ผู้วิจัยได้ใช้คำถามปลายเปิด (open-ended question) ถามเกี่ยวกับเรื่องไม่สบายใจของนายกบ นายกบมีความรู้สึกที่จะเลิกแข่งขันรถจักรยานยนต์ เพราะมีครอบครัว มีลูก จำเป็นต้องสร้างครอบครัว มีความต้องการให้ลูกได้เรียนสูงๆ ผู้วิจัยได้สะท้อนความรู้สึก (reflection of feeling) เพื่อให้นายกบได้เข้าใจ และรับรู้ในความต้องการของตนเอง ผู้วิจัยได้จูงใจให้นายกบมองเห็นข้อดีหรือความสามารถของตนเองในการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์หรือสร้างเสริมสุขภาพแทนการแข่งขันรถจักรยานยนต์ และให้นายกบเป็นผู้กำหนดและเลือกกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับตนเองด้วยตนเอง โดยตั้งเป้าหมายร่วมกัน เริ่มจากการทำความเข้าใจเรื่องการใช้จักรยานยนต์ไปในทางที่เป็นประโยชน์ หากิจกรรมที่เหมาะสมกับตนเอง

2. ให้กำลังใจ ให้ความสนใจ ชมเชยในพฤติกรรมที่ทำได้ถูกต้องเหมาะสมของนายกบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้นายกบรู้สึกมีกำลังใจ เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นใจในตนเอง อันจะเป็นแรงจูงใจให้นายกบได้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อนของนายกบ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน รวมทั้งผลกระทบของการแข่งขันรถจักรยานยนต์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตัวนายกบ รวมถึงช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ข้อเสนอแนะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนายกบมีดังนี้

นายกบควรยอมรับและเข้าใจพฤติกรรมที่ตนเองกระทำ เข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุการแข่งขันทักษะยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน หากิจกรรมอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองทำ เช่น หางานอดิเรกทำ เล่นกีฬา ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว หากิจกรรมที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ทำร่วมกับเพื่อน ตระหนักถึงเป้าหมายในอนาคต มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรักและภูมิใจในตนเอง รู้จักคบเพื่อน เรียนรู้และปฏิบัติตามค่านิยมต่างๆ ที่สังคมมุ่งหวัง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

ผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว มีการสื่อสารในทางสร้างสรรค์ ให้ความสำคัญและความใส่ใจกับนายกบอย่างสม่ำเสมอ ฝึกสร้างวินัยและความรับผิดชอบร่วมกันในครอบครัว หากิจกรรมสร้างเสริมความสัมพันธ์ทำร่วมกันในครอบครัว

กรณีศึกษาที่ 5 นายกุ่ม (นามสมมติ)

นายกุ่ม ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ถึง วันที่ 31 มิถุนายน พ.ศ. 2552

ลักษณะทั่วไป

นายกุ่มเป็นบุคคลที่มีบุคลิกลักษณะกล้าแสดงออก กล้าพูด การพูดจาเสียงดังฟังชัด พูดตรงไปตรงมา ใจกล้า การแต่งกายไม่ค่อยสะอาดสะอ้านเท่าไรนัก เวลาให้สัมภาษณ์บางครั้งจะสูบบุหรี่ไปด้วย และมีลักษณะเงินอายุเมื่อเล่าถึงอาชีพและความเป็นอยู่ของตัวเองแต่ก็ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์เป็นอย่างดี

จากการใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 3 เทคนิค สามารถสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

นายกุ่ม อายุ 23 ปี เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ สถานภาพ โสด สำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 รายได้ต่อเดือนประมาณ 7,000 บาท นายกุ่มประกอบอาชีพค้าขายของเก่า

2. ข้อมูลจากแบบทดสอบ

2.1 แบบทดสอบวาดภาพคน Draw a person test (DAP)

จากแบบทดสอบ DAP พบว่า นายกุ่ม สนใจตนเองและมีแนวโน้มเก็บตัว มีแนวโน้มก้าวร้าว มีแนวโน้มหุนหันพลันแล่น ถึงแม้จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีแนวโน้มต้องการอำนาจและยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง

2.2 แบบทดสอบ Kinetic House Tree Person (KHTP)

จากแบบทดสอบ KHTP พบว่า มีแนวโน้มดี มีแนวโน้มก้าวร้าว มีแนวโน้มอารมณ์ฉุนเฉียว ตัดสินใจไม่ได้ มีแนวโน้มมองโลกในแง่ร้าย ลงเลในการตัดสินใจ ต้องการความปลอดภัย

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

3.1 ข้อมูลด้านบุคคล

1. ภูมิหลัง

นายกุ้ง อายุ 23 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครตั้งแต่ยังเล็ก นายกุ้งสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปัจจุบันนายกุ้งมีอาชีพค้าขายของเก่าและยังอาศัยอยู่บ้านเช่ากับน้องสาวคนสุดท้อง พ่อและแม่ของนายกุ้งแยกทางกันตั้งแต่นายกุ้งยังเล็ก หลังจากนั้นพ่อก็พาครอบครัวเข้ามาอยู่ที่บ้านเช่าแถววัดสน กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่นายกุ้งอายุได้ 3 ปี นายกุ้งไม่เคยทราบข่าวคราวของแม่อีกเลยจนถึงปัจจุบันไม่ทราบว่ายังมีชีวิตอยู่หรือเสียชีวิตแล้ว พ่อของนายกุ้งประกอบอาชีพเป็นคนงานก่อสร้าง หาเงินเลี้ยงครอบครัวตลอดมา นายกุ้งสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วก็ไม่ได้เรียนหนังสือต่อ เนื่องจากพ่อไม่มีเงินที่จะส่งเสียให้เรียนต่อ หลังจากออกจากโรงเรียนตอนนั้นนายกุ้งอายุได้ 16 ปี ก็เริ่มทำงานหาเลี้ยงตัวเองด้วยการเป็นเด็กรับจ้างล้างจานอยู่ในร้านก๋วยเตี๋ยว นายกุ้งทำอยู่ได้ประมาณ 2 ปี พ่ออายุ 18 ปี นายกุ้งก็มารับจ้างเป็นคนงานก่อสร้างอยู่แถวบ้าน นายกุ้งทำงานก่อสร้างอยู่ 4 ปี ก็เริ่มเปลี่ยนแปลงอาชีพมาค้าขายของเก่า โดยนำเงินที่สะสมมาจากการรับจ้างก่อสร้าง มาซื้อรถถีบขนของสามล้อ เพื่อที่จะบรรทุกของที่รับซื้อจากร้านรับซื้อของเก่า เป็นรถมือสองราคาประมาณ 1,300 บาท หลังจากทำงานค้าขายของเก่าได้ 1 ปี นายกุ้งก็เก็บเงินได้จำนวนหนึ่ง ไปซื้อรถเครื่องขนของสามล้อราคาประมาณ 4,500 บาท มาใช้เพื่อเป็นการประหยัดกำลังและสามารถซื้อของเก่าได้เร็วกว่าและสามารถไปได้ไกลกว่าเดิม การบรรทุกของก็มากกว่าเดิม ทำให้นายกุ้งมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ก็ไม่มากนัก นายกุ้งมีรายได้ประมาณ 6,000 บาท ในแต่ละเดือนนายกุ้งจะต้องจ่ายค่าเช่าบ้านเดือนละ 1,500 บาท

2. ชีวิตประจำวัน

นายกุ้งจะตื่นนอนไม่เป็นเวลา แต่จะเริ่มออกทำงานเวลาประมาณ 08.00 น. นายกุ้งจะขับรถสามล้อเครื่องไปตามหมู่บ้านหรือแหล่งชุมชนต่างๆ ไม่จำกัดบริเวณ นายกุ้งจะรับซื้อของเก่าอยู่ 3 ประเภท คือ กระดาษ เหล็ก ขวดและไม้ ถ้ารับซื้อของได้เต็มคันรถก็จะออกไปคัดแยกก่อนว่าวัสดุอันไหนใช้ได้หรือใช้ไม่ได้ตามแหล่งขยะต่างๆ ของที่ขายต่อได้ก็จะเก็บไว้ ถ้าขายต่อไม่ได้ก็จะทิ้งไปเลย ในกรณีที่หาซื้อของได้เต็มคันรถแล้วก็จะนำไปขายต่อให้กับร้านรับซื้อของเก่าอีกต่อหนึ่ง ถ้ายังพอมีเวลา นายกุ้งก็จะออกมารับซื้อของเก่าอีก ร้านรับซื้อของเก่าที่นายกุ้งนำของไปขายต่อจะปิดเวลาประมาณ 17.00 น. ถ้านายกุ้งนำของไปขายต่อไม่ทันก็จะเก็บไว้ในวัดรอนำไปขายในวันรุ่งขึ้น นายกุ้งจะทานข้าว

เช้าและเที่ยงนอกบ้าน ตามร้านอาหารตามสั่งทั่วไปแล้วแต่สะดวก ส่วนในมือเย็นนายกุ้งจะกลับมาทานข้าวที่บ้าน บางครั้งก็จะซื้ออาหารสำเร็จรูปกลับมา บางครั้งจะซื้อกับข้าวมาทำทานเอง ขึ้นอยู่กับว่าวันไหน นายกุ้งขายของเก่าได้มากเท่าไร หลังจากทานข้าวเสร็จนายกุ้งก็จะดูโทรทัศน์อยู่ในบ้านบ้าง ในบางครั้งก็จะออกไปพบปะดื่มสุรากับเพื่อนแถวบ้าน ซึ่งเป็นต้นเหตุให้นายกุ้งเข้าสู่การแข่งขันรถจักรยานยนต์ โดยนายกุ้งจะออกไปดื่มสุรากับเพื่อนประมาณ 2 ครั้งต่อสัปดาห์ และจะติดรถออกไปแข่งกับเพื่อนเกือบทุกครั้ง แต่ถ้าวันไหนนายกุ้งไม่ได้ออกไปดื่มสุรากับเพื่อน นายกุ้งก็จะเข้านอนเวลาประมาณ 23.30 น. ในแต่ละสัปดาห์นายกุ้งจะได้หยุดทุกวันจันทร์ เพราะร้านที่รับซื้อของเก่าต่อจากนายกุ้งปิดทุกวันจันทร์ นายกุ้งจะใช้เวลาวางนอนดูโทรทัศน์ ทำงานบ้าน บางครั้งก็ออกไปเที่ยวนอกบ้านตามห้างสรรพสินค้าทั่วไป

3.2 ข้อมูลด้านครอบครัว

นายกุ้งเกิดมาในครอบครัวที่มีฐานะไม่ดี พ่อและแม่ของนายกุ้งแยกทางกันตั้งแต่นายกุ้งยังเล็ก นายกุ้งอยู่กับพ่อมาโดยตลอด และไม่เคยทราบข่าวแม่อีกเลย ว่ายังมีชีวิตอยู่หรือเสียชีวิตแล้ว พ่อของนายกุ้งเสียชีวิตเมื่อปีที่แล้ว เนื่องจากประสบอุบัติเหตุตกจากที่ก่อสร้าง พี่สาวคนโตประกอบอาชีพรับจ้างก่อสร้าง หลังจากมีสามีก็ย้ายไปอยู่บ้านเช่าอีกหลังที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับบ้านเช่าเดิม ปัจจุบันได้เลิกกับสามีแล้ว นายกุ้งมีอาชีพค้าขายของเก่า ยังอาศัยอยู่ที่บ้านเช่าหลังเดิมของพ่อที่อยู่มาตั้งแต่เล็ก น้องสาวคนที่หนึ่งทำงานอยู่ที่บริษัทชีวิตดี สามีทำงานรับส่งหนังสือตามบ้าน หลังจากมีครอบครัวก็ย้ายไปอยู่บ้านเช่าบริเวณใกล้เคียงกันมีลูกสาวหนึ่งคนกำลังเรียนหนังสืออยู่ น้องสาวคนที่สองเป็นแม่บ้านไม่ได้ทำงาน สามีทำงานอยู่ที่บริษัทชีวิตดี หลังจากที่มีสามีก็ย้ายออกไปอยู่บ้านเช่าของสามีซึ่งอยู่ไกลออกไป ลูกสาวและลูกชายรวมสองคนตามลำดับ ยังไม่ถึงวัยเรียนหนังสือทั้งสองคน น้องสาวคนเล็กเป็นคนที่สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. ทำงานอยู่ที่ร้าน KFC ที่ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง ยังใส่อาศัยอยู่กับนายกุ้ง พี่น้องของนายกุ้งจะพบปะพูดคุยกันทุกวัน

3.3 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านเพื่อน นายกุ้งจะมีเพื่อนสนิทอยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเพื่อนทำงานและกลุ่มเพื่อนในหมู่บ้านเดียวกัน กลุ่มเพื่อนที่ทำงานคือคนที่อาชีพเก็บของเก่าขายเหมือนนายกุ้ง มักจะชวนนายกุ้งดื่มสุราเป็นประจำ ส่วนกลุ่มเพื่อนที่อยู่ละแวกบ้าน มีประมาณ 20 คน มีทั้งเรียนหนังสือและไม่เรียนหนังสือ กิจกรรมที่ทำร่วมกับเพื่อนกลุ่มนี้บ่อยๆ คือ การขับขีรถจักรยานยนต์ไปเที่ยวตั้งแต่ตอนเย็นและแข่งรถจักรยานยนต์ในเวลากลางวัน ระหว่างเพื่อน 2 กลุ่ม นายกุ้งจะสนิทกับเพื่อนที่อยู่ละแวกบ้านเดียวกันมากกว่า

ด้านชุมชน (ดูจากภาพประกอบ: ภาคผนวก ง) พบว่า บ้านของนายกุ้งนั้นเป็นบ้านไม้เดี่ยวหนึ่งชั้น ข้างบ้านจะเป็นบ้านของเพื่อนๆ ของนายกุ้ง บริเวณหน้าบ้านจะเต็มไปด้วยของเก่าที่ถูก

คัดแยกไว้เพื่อนำไปขาย ภายในบ้านมีเครื่องใช้ต่างๆ มากมายและจัดวางไม่เป็นระเบียบ เมื่อเดินออกมาหน้าบ้านจะเป็นชุมชนบ้านเช่า นายกุ่มเล่าว่าถ้าเดินออกมาปากซอยจะเป็นที่รวมตัวของวัยรุ่น ในวันศุกร์และเสาร์มีการรวมตัวของวัยรุ่นแถวบ้าน เพื่อที่จะไปแข่งรถจักรยานยนต์ นายกุ่มก็จะมารวมกับพวกเขาและก็จะไปกับพวกเขาด้วย

ด้านโรงเรียน นายกุ่มเล่าว่า ตนเองนั้นไม่ได้เรียนมานานแล้ว เพราะว่าทางบ้านไม่มีค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียน ทำให้ต้องออกมาทำงานช่วยเหลือทางบ้าน แต่ถ้ามีโอกาสก็อยากจะไปเรียนอีกครั้ง

ด้านสื่อมวลชน จากการสัมภาษณ์นายกุ่ม บอกว่า เป็นคนที่ชอบดูโทรทัศน์ และฟังวิทยุที่เกี่ยวกับรถแข่ง หรือรถจักรยานยนต์ การที่สื่อเหล่านี้ได้เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับจักรยานยนต์ทำให้มีส่วนที่ทำให้ตนทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ โดยเฉพาะโฆษณาจักรยานยนต์ที่มีผู้หญิงนั่งซ้อนท้าย ทำให้กลุ่มวัยรุ่นที่ต้องการมีความรัก ต้องการคบหากับเพศตรงข้าม ก็ไปทำการซื้อรถจักรยานยนต์ตามสื่อโฆษณาได้นำเสนอ เพื่อหวังที่จะมีผู้หญิงมานั่งซ้อนท้ายตามโฆษณา

3.4 ข้อมูลด้านสาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์

นายกุ่มมีความเห็นเกี่ยวกับการแข่งขันรถจักรยานยนต์ว่า เป็นสิ่งที่ทำแล้วเกิดความสุขนาน ตื่นเต้น ทำหาย เป็นการร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ได้รู้จักกับเพื่อนต่างที่และเพื่อนใหม่ได้ตลอดเวลา แต่ในบางครั้งก็อาจสร้างศัตรูได้เช่นกัน ในกรณีที่มีการแข่งขันนั้นมีการพนันเข้ามาเกี่ยวข้อง ทุกครั้งที่นายกุ่มเข้าไปมีส่วนร่วมกับการแข่งขันไม่ว่าจะเป็นผู้แข่งขันเองหรือผู้ชมการแข่งขันนายกุ่มจะต้องพนันเงินทุกครั้ง นายกุ่มบอกว่าคนจนต้องมีการเสี่ยงดวงกันบ้าง จะได้รวยขึ้น ทุกครั้งที่นายกุ่มพนัน จะเป็นการรวมทุนกับระหว่างนักแข่งกับคนที่มาชมการแข่งขันที่อยู่ฝ่ายเดียวกัน โดยทำเป็นบัญชีว่าให้ลงเงินไว้เท่าไร ถ้าแข่งขันชนะก็เอาเงินมาแบ่งตามส่วน ก็มีบ้างที่เสียเงินแต่สำหรับนายกุ่มแล้วเป็นเรื่องธรรมดา และเมื่อมีคนมาดูการแข่งขันมากๆ นายกุ่มจะรู้สึกชอบเป็นพิเศษ

นายกุ่มเริ่มหัดขับขี่รถจักรยานยนต์ตั้งแต่อายุ 14 ปี โดยหัดจากรถจักรยานยนต์ของเพื่อนที่พักอาศัยอยู่บริเวณเดียวกัน แต่เนื่องจากในขณะนั้นนายกุ่มทำงานรับจ้างเป็นคนงานก่อสร้างจึงไม่ได้ออกไปกับเพื่อนเพราะต้องทำงานหนัก ต่อมาหลังจากที่นายกุ่มหันมาประกอบอาชีพค้าขายของเก่า นายกุ่มเริ่มทำการแข่งขันรถจักรยานยนต์ตั้งแต่อายุ 19 ปี นายกุ่มจะไปด้วยทุกครั้งโดยอาศัยรถจักรยานยนต์ของเพื่อน ถ้าวันไหนนายกุ่มไม่ได้เป็นผู้แข่งขัน นายกุ่มจะคอยให้กำลังใจและพนันเงินฝ่ายที่เป็นเพื่อนของนายกุ่ม แต่ถ้าวันไหนนายกุ่มเป็นผู้แข่งขันก็จะได้พนัน ถ้าแข่งขันชนะเพื่อนก็จะพาไปเลี้ยงเหล้าต่อ ถ้าแพ้ก็ถูกเพื่อนพูดแกล้งดูถูกฝีมือหรือไม่ก็วิจารณ์ลักษณะการขับขี่ให้จำไว้แก้ไข ในครั้งต่อไป นายกุ่มถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจไล่จับมานับครั้งไม่ถ้วนและนายกุ่มสามารถหลบหนีได้ทุกครั้ง แต่ถ้านายกุ่มเป็นผู้ชมการแข่งขันมักจะหนีไม่ค่อยทันเพราะไม่มีรถจักรยานยนต์เป็นของตัวเอง นายกุ่ม

เคยถูกปรับมากที่สุด 300 บาท อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น นายกุ่มเห็นจนชินตา บางครั้งก็รู้สึกกลัว แต่ก็อดที่จะมาไม่ได้ เพราะความท้าทาย ความสนใจ ประกอบกับมักจะได้เงินให้อยู่เสมอ นายกุ่มเคยประสบอุบัติเหตุกับตัวเองหนึ่งครั้งทำให้ท่อนแขนข้างขวาหักและมีลักษณะผิดรูป จนถึงปัจจุบัน สาเหตุมาจากรถจักรยานยนต์ของผู้แข่งขันเกี่ยวกับตนเองจนล้ม ส่วนเพื่อนร่วมทีมที่เกิดอุบัติเหตุก็มีอยู่บ่อยครั้ง แต่ไม่ค่อยเป็นอันตรายร้ายแรง โดยส่วนมากจะเป็นแผลถลอกตามเนื้อตัว แต่ปัจจุบันนายกุ่มเลิกแข่งขันรถจักรยานยนต์มาแล้วประมาณ 2 เดือน แต่ไปเป็นกำลังใจและเล่นพนันอยู่ นายกุ่มบอกว่าตัวเองเริ่มมีอายุมากขึ้น ต้องทำงาน และที่สำคัญนายกุ่มกำลังมีความรักก็เลยอยากเก็บเงิน ชยันทำงานสร้างอนาคตแล้วค่อยมีครอบครัว

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม ทั้ง 3 เทคนิค โดยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบบุคลิกภาพ ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า สาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น เกิดจากสิ่งต่างๆ เหล่านี้

1. สาเหตุทางด้านตนเอง

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายกุ่มเกิดจาก

1.1 บุคลิกภาพ ชอบความท้าทาย ตื่นเต้น ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนมีแนวโน้มต้องการอำนาจและยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง มีแนวโน้มขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ถูกเพื่อนชักชวนไปในทางที่ไม่ดีได้ง่าย

1.2 ทักษะคติเกี่ยวกับแข่งขันรถจักรยานยนต์นายกุ่มเห็นว่าการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามกลางคืนว่า เป็นสิ่งที่ทำแล้วเกิดความสุขสนุกสนาน ตื่นเต้น ทำหาย และได้รับการยอมรับจากเพื่อนกลุ่มเดียวกัน หรือเพื่อนต่างกลุ่ม

2. สาเหตุทางด้านครอบครัว

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายกุ่มเกิดจากครอบครัวขาดความอบอุ่น และครอบครัวแตกแยก กล่าวคือบิดาและมารดาหย่าร้างกันตั้งแต่เด็ก นายกุ่มจึงพักอาศัยอยู่กับบิดา ต่อมาบิดาก็เกิดประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตทำให้นายกุ่มขาดที่พึ่งพิง และให้คำปรึกษาต่างๆ ที่อยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ ทำให้นายกุ่มต้องเผชิญปัญหา และดำเนินชีวิตตามลำพัง จึงทำให้ไม่สามารถควบคุมตนเองได้อย่างเหมาะสม

3. สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม

จากการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมีผลสอดคล้องกันว่า สาเหตุของการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของนายกุ่มเกิดจากอิทธิพล

ของกลุ่มเพื่อนที่แข่งขันรถจักรยานยนต์ให้การแนะนำ และชักชวน อีกทั้งแหล่งที่อยู่อาศัยและสถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชนที่มีการแข่งขันรถจักรยานยนต์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่จูงใจให้นายกุงเกิดแรงบันดาลใจให้เข้าร่วมกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหานี้

แนวทางการให้ความช่วยเหลือ

1. การให้คำปรึกษารายบุคคลแก่นายกุง โดยในขั้นตอนแรกผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่นายกุง มีการบอกถึงวัตถุประสงค์ และระยะเวลาในการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยจะบอกว่าการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้งนั้นผู้วิจัยทำการรักษาความลับ (confidentiality) เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความมั่นใจในการปรึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยเปิดการสนทนาลำดับให้เกิดความผ่อนคลายเป็นกันเอง (small talk) ผู้วิจัยได้ใช้คำถามปลายเปิด (open-ended question) ถามเกี่ยวกับเรื่องไม่สบายใจของนายกุง นายกุงได้เล่าถึงครอบครัวที่ขาดทั้งพ่อ และแม่ ทำให้ภาระทั้งหมดตนเองจะต้องดูแลทั้งหมด อยากจะดูแลน้องสาวให้ดีที่สุด ผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลถึงผลกระทบของการแข่งขันรถจักรยานยนต์ ปัจจุบันนายกุงต้องเป็นหัวหน้าครอบครัว เพราะครอบครัวนั้นไม่มีทั้งพ่อและแม่ น้องสาวของนายกุงก็กำลังศึกษาอยู่ และต้องพึ่งพียงนายกุง ถ้านายกุงเกิดประสบอุบัติเหตุอีก แล้วผลที่ตามมาจะเป็นเช่นไร ผู้วิจัยก็ใช้คำถามเพื่อที่จะถามนายกุง ทำให้นายกุงเข้าใจในสิ่งที่ตัวเองกระทำมากขึ้น

2. ให้กำลังใจ ให้ความสนใจ ชมเชยในพฤติกรรมที่ทำได้ถูกต้องเหมาะสมของนายกุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้นายกุงรู้สึกมีกำลังใจ เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นใจในตนเอง อันจะเป็นแรงจูงใจให้นายกุงได้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อนของนายกุง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน รวมทั้งผลกระทบของการแข่งขันรถจักรยานยนต์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตัวนายกุง รวมถึงช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ข้อเสนอแนะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนายกุงมีดังนี้

นายกุงควรยอมรับและเข้าใจพฤติกรรมที่ตนเองกระทำ เข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน หากิจกรรมอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองทำ เช่น หางานอดิเรกทำ เล่นกีฬา ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว หากิจกรรมที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ทำร่วมกับเพื่อน ตระหนักถึงเป้าหมายในอนาคต มีความรักและภูมิใจในตนเอง รู้จักคบเพื่อน เรียนรู้และปฏิบัติตามค่านิยมต่างๆ ที่สังคมมุ่งหวัง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

ผู้ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อนควรทำความเข้าใจ และให้กำลังใจ ตลอดจนสร้างความมั่นใจให้นายกฤษรู้สึกว่าเป็นสมาชิกในครอบครัวที่เป็นกำลังสำคัญของบ้าน การแสดงออกซึ่งความรักความใส่ใจ เพื่อให้นายกฤษรู้สึกเชื่อมั่น มีกำลังใจที่จะใช้ชีวิตต่อไป และเรียนรู้การกลับมาใช้ชีวิตเหมือนคนปกติทั่วไป

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น” ในครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการศึกษาแบบบรรยายกรณี โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์จาก “แก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น” เป็นสำคัญ ประกอบกับการใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบทดสอบบุคลิกภาพ เพื่อให้ทราบเรื่องราวที่มาจากแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นโดยตรง ในการจัดระเบียบและจัดระบบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จากกลุ่มวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมซิ่งหรือแข่งจักรยานยนต์หรือสังคมเรียกขานพวกเขาว่า “เด็กแว้น” จำนวน 5 คน ซึ่งมีการนัดหมายพูดคุย และได้จัดบันทึก ประกอบกับการบันทึกเสียง ในการเก็บข้อมูล ในระหว่างการสัมภาษณ์ ความสำคัญของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการแข่งรถจักรยานยนต์ในยามวิกาลของวัยรุ่นหรือแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นได้นำไปทำความเข้าใจกับปัญหาของวัยรุ่น สามารถหาช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมต่อไป จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาสาเหตุการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในตอนกลางคืนของวัยรุ่น และแนวทางในการช่วยเหลือ

ขอบเขตของการวิจัย

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) เป็นแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น ที่มีพฤติกรรมแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลจำนวน 5 คน โดยใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบอกต่อ (Snowball sampling) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549: 25)

1. เพศชาย
2. อายุระหว่าง 17-23 ปี
3. รวมกลุ่มกันเพื่อแข่งรถจักรยานยนต์ในยามวิกาล
4. ขับรถจักรยานยนต์ด้วยความเร็วสูง
5. มีพฤติกรรมขับรถจักรยานยนต์คึกคะนองและโหดโผน

6. ทำการดัดแปลงรถจักรยานยนต์ให้เสียงดังหรือวิ่งได้เร็วขึ้น
7. มีความสนใจที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
2. แบบสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลด้านบุคคล แบบสัมภาษณ์ข้อมูลด้านครอบครัว แบบสัมภาษณ์ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติม
3. แบบทดสอบบุคลิกภาพ
 - 3.1 แบบทดสอบวาดภาพคน (Draw a Person Expressive Test)
 - 3.2 แบบทดสอบวาดภาพบ้าน ต้นไม้ คน (Kinetic House Tree Person Test)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดปัญหา
2. การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
3. การให้ความช่วยเหลือ
4. การสรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า สาเหตุในการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลนั้นเกิดจากปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ ด้านบุคคล ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน ด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยเหล่านี้ล้วนเชื่อมโยงและส่งผลต่อวัยรุ่น โดยสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 สาเหตุด้านบุคคล จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คน เรียนไม่สำเร็จ ออกจากโรงเรียนกลางคัน หรือไม่มีงานทำเป็นหลักแหล่งแน่นอน และจากบุคลิกภาพของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นทั้ง 5 คนนั้น เป็นคนชอบความตื่นเต้น ความท้าทาย ต้องการยอมรับจากสังคม และกลุ่มเพื่อน อีกทั้งลักษณะใจร้อน มีแนวโน้มมองโลกในแง่ร้าย มีแนวโน้มขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คล้อยตามคนอื่นได้ง่าย อยากรู้ อยากลอง มีแนวโน้มก้าวร้าว และต้องการความเป็นอิสระ ไม่ต้องการถูกบังคับ

ประเด็นที่ 2 สาเหตุด้านครอบครัว จากการศึกษา พบว่า พ่อ แม่ของกลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยมีเวลาเอาใจใส่ลูก บางครอบครัวก็มีสภาพเป็นครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง หรือเสียเสียชีวิต และมีการอบรมเลี้ยงดูอย่างไม่ถูกต้อง

ประเด็นที่ 3 สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม

3.1 สาเหตุด้านเพื่อน จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน ทำให้ชักชวนไปในทางที่ผิดได้

3.2 สาเหตุด้านโรงเรียน จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับโรงเรียนที่ไม่ดี ไม่ชอบอาจารย์ที่ชอบดูด่าว่าตี ไม่ได้รับการเอาใจใส่ที่ดีพอ เพื่อการเรียน หรือแม้กระทั่งครอบครัวขาดปัจจัยที่จะส่งเสียลูกให้ได้รับการศึกษา บางคนก็โดนไล่ออกเนื่องจากเวลาเรียนไม่พอ บางคนก็ออกมาเองด้วยเหตุผลที่ว่าขี้เกียจเรียน บางคนก็ต้องออกมาเพราะว่าต้องออกมาช่วยทางบ้านประกอบอาชีพ

3.3 สาเหตุด้านด้านชุมชน จากการศึกษา พบว่า ชุมชนที่กลุ่มตัวอย่างได้อยู่อาศัยนั้นเป็นชุมชนแออัด และอยู่ใกล้กับสถานที่ที่ใช้ในการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะ

3.4 สาเหตุด้านด้านสื่อ จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาว่างในการดูรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับการแข่งรถจักรยานยนต์

การให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไข

วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลทั้ง 5 คน ได้รับการช่วยเหลือ โดยการให้คำปรึกษารายบุคคล หลังจากให้คำปรึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจตนเองมากขึ้น ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดี เช่น เห็นคุณค่าในตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

อภิปรายผล

จากการศึกษาพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น ทั้ง 5 คน สามารถสรุปสาเหตุการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาลได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 สาเหตุด้านบุคคล เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของวัยรุ่น โดยผลจากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คน เรียนไม่สำเร็จ ออกจากโรงเรียนกลางคัน หรือไม่มีงานทำเป็นหลักแหล่งแน่นอนนั้น ทำให้มีเวลาว่างมาก ประกอบกับครอบครัวก็ไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแล วัยรุ่นจึงต้องหาทางออกด้วยตนเอง เป็นบริบทการดำเนินชีวิตอันสำคัญที่ทำให้พวกเขาใช้เวลาว่างในการรวมกลุ่มและเกิดแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น ก่อน

ความเดือดร้อนให้กับตนเองและสังคม และจากบุคลิกภาพของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นทั้ง 5 คนนั้น เป็นคนชอบความตื่นเต้น ความท้าทาย ต้องการยอมรับจากสังคมและกลุ่มเพื่อน อีกทั้งลักษณะใจร้อน มีแนวโน้มมองโลกในแง่ร้าย มีแนวโน้มขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คล้อยตามคนอื่นได้ง่าย อยากรู้ อยากลอง มีแนวโน้มก้าวร้าว และต้องการความเป็นอิสระ ไม่ต้องการถูกบังคับ จากบริบทของการดำเนินชีวิตของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คน และจากบุคลิกภาพส่วนตัวที่ไม่เหมาะสมทำให้อาจถูกชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสมได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2549: 360) ที่กล่าวไว้เกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการวัยรุ่นว่า วัยรุ่นต้องการเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง ไม่ต้องอยู่ใต้คำสั่ง คำบังคับของผู้ใด โดยเฉพาะบุคคลผู้มีอำนาจหรือผู้ที่สูงวัยกว่า รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพราะวัยรุ่นเชื่อว่าลักษณะที่เป็นเครื่องหมายของความเป็นผู้ใหญ่คือความเป็นอิสระจากผู้มีอำนาจเหนือตน ดังที่ พิชรินทร์ สิมะราช (254: 14) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น ได้แก่ ความเชื่อและค่านิยม จากพัฒนาการทางด้านจิตสังคมของวัยรุ่นที่มักมีการแสวงหาความเป็นตัวของตัวเองและต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน ทำให้วัยรุ่นง่ายต่อการถูกชักจูงให้ทำกิจกรรมที่เห็นว่าตนเองเป็นที่ยอมรับมากขึ้นในกลุ่มเพื่อน ซึ่งมีการพบว่า วัยรุ่นมักมีพฤติกรรม เช่น การแต่งกาย ชอบแนวดนตรี นักแสดงหรือเพื่อนชายที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา (Bandura .1977: 212) ที่กล่าวว่า วัยรุ่นอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา อีกทั้งเป็นวัยที่ไม่ใช่ทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ ทำให้เกิดความสับสน นำไปสู่การถกเถียงป้องกันตนเองและเพื่อเป็นการปลดปล่อยภาวะความตึงเครียดที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ โดยทำให้วัยรุ่นกันตนเองออกมาจากกรอบคร้วส่งผลให้เกิดความอ้างว้างและโดดเดี่ยวประกอบกับภาวะทางอารมณ์ที่อ่อนไหวง่ายวัยรุ่นจึงแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวออกมา อีกทั้ง (สุพัตรา สุภาพ. 2539: 18-20) สามารถจะสรุปความต้องการของวัยรุ่นได้ดังนี้ ความต้องการสนุกสนานเพลิดเพลิน ต้องการได้รับการยกย่อง ต้องการมีชื่อเสียง เป็นวัยที่อยากให้สังคมยอมรับหรือชมเชย อยากเด่น อยากดัง มีอุดมคติสูง เพราะวัยรุ่นมักจะเป็นพวกที่มีอุดมคติแรงกล้า มีความกล้าเสี่ยง และมีพลังผลักดันสูง เชื่อกันง่าย โดยไม่คิดวามมนุษย์ในโลกอาจมีวิธีการลึกลับ มีลักษณะไปในทางที่ไม่สุจริตและอาจแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวได้ ต้องการรวมกลุ่มเป็นวัยที่อยากให้เพื่อนยอมรับ เพราะฉะนั้นจึงพยายามทำตามกลุ่มเพื่อน ถึงแม้บางครั้งจะขัดกับความรู้สึกส่วนตัวก็ตาม ต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ นอกจากนี้วัยรุ่นยังเป็นกลุ่มชนที่อยู่ในวัยศึกษาคะนอง ชอบลองในสิ่งแปลกใหม่เลียนแบบเพื่อนหรือสร้างจุดเด่นในตัวเองเพื่อเรียกร้องความสนใจจากเพื่อนๆ หรือสังคม ชอบแข่งขันทำตัวให้เด่นกว่าคนอื่น ชอบทำสิ่งใดลงไปโดยขาดการใช้วิจารณญาณที่ดีพอ ทำให้มีการกระทำผิดที่ละเมิดกฎหมายบ้านเมือง สอดคล้องกับ โสภา ชปิลมันน์. (2542: 109) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างเห็นได้ชัดว่าเป็นชายหนุ่มหรือหญิงสาว สมองมีการเติบโตอย่างเต็มที่ มีพัฒนาการทางธรรมชาติและสังคม วัยนี้จะสิ้นสุดลงเมื่อบุคคลนั้น

ได้บรรลุนิติภาวะมีความสามารถพอที่จะดำรงชีวิตอย่างอิสระ ไม่ต้องตกอยู่ในภายใต้การดูแลคุ้มครองถึงบิดามารดา หรือผู้ปกครอง สามารถรับผิดชอบชีวิตของตนเองและมีพฤติกรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม วัยรุ่นจึงเป็นวัยที่มากด้วยความต้องการอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นดังกล่าวข้างต้น ความต้องการของวัยรุ่นมักจะขึ้นอยู่กับค่านิยมที่แต่ละคนยึดถือ และส่วนใหญ่มักจะยึดค่านิยมในกลุ่มที่ตนเข้าร่วมด้วย

ประเด็นที่ 2 สาเหตุด้านครอบครัว เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของวัยรุ่น โดยผลจากการศึกษา พบว่า พ่อ แม่ของ กลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยมีเวลาเอาใจใส่ลูก ทำให้ลูกต้องออกไปทำกิจกรรมภายนอกและช่วยเหลือตนเองอย่างผิดๆ ได้แก่ ไปมั่วสุมอยู่ร้านสนุกเกอร์ รับจ้างเล่นการพนัน และถูกจับได้หรือทำซ้ำจนกลายเป็นนิสัย บางครอบครัวก็มีสภาพเป็นครอบครัวแตกแยก การที่พ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน การแยกกันอยู่ การหย่าร้าง หรือการเสียชีวิต ส่งผลให้เด็กวัยรุ่นขาดความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างเหมาะสม จึงหันเหไปสู่หนทางที่เสื่อมเสียได้ง่าย แม้ว่าบางครอบครัวอาจมีพ่อแม่อยู่พร้อมหน้า แต่พ่อแม่ไม่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เสมอ มีการอบรมเลี้ยงดูอย่างไม่ถูกต้อง บางครอบครัวอาจเข้มงวดเกินไปจนลูกมีพฤติกรรมต่อต้าน รู้สึกว่าตนเองถูกควบคุม ไม่มีอิสระ ต้องการหาทางออกให้กับตนเอง โดยการไปแข่งรถจักรยานยนต์ เพราะทำให้วัยรุ่นรู้สึกมีความอิสระ ไม่มีใครมาควบคุม บางครอบครัวก็ตามใจมากเกินไปจนลูกเป็นคนเห็นแก่ตัว ไม่มีความอดทนและไม่มีความรับผิดชอบต่อถูกชักจูงได้ง่าย รวมทั้งพ่อ แม่ก็เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีและกระทำผิดศีลธรรมเสียเอง ทำให้วัยรุ่นนำไปปฏิบัติตามได้ ในขั้นตอนนี้ส่วนใหญ่เด็กวัยรุ่นเริ่มจากปัญหาเพียงเล็กน้อยที่เกิดขึ้นในครอบครัว และเริ่มก่อตัวเป็นปัญหาที่ใหญ่ขึ้น เนื่องจากปัญหาไม่ได้รับการแก้ไข สังคมจนยากเกินที่จะปรับตัวเข้ามาหากัน เมื่อเด็กไม่มีที่ปรึกษา ไม่มีทางออก เด็กจึงต้องหันไปปรึกษากับคนที่เขาสามารถพูดคุยเข้าใจเขาในทุกเรื่อง ให้กำลังใจ ปลอบใจเขา ซึ่งสาเหตุนี้ทำให้เขาคิดว่าครอบครัวเป็นคนอื่นสำหรับพวกเขา ความไม่เข้าใจระหว่างเด็กวัยรุ่นกับบุคคลในครอบครัวทำให้เด็กวัยรุ่นเดินไปในทางที่ไม่ถูก ปรึกษากับคนที่ไม่มีความเหมาะสมกับการให้คำปรึกษาในการดำเนินชีวิต บางครั้งอาจถูกชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้อง โดยที่ไม่มีผู้คอยชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องเนื่องจากเด็กไม่กล้าพูด ไม่กล้าบอกความจริงกับผู้ปกครอง จนเมื่อปัญหาลูกกลามใหญ่โตแล้วพ่อแม่ผู้ปกครองจะเป็นคนที่ทราบปัญหาเป็นคนสุดท้าย จนปัญหานั้นไม่สามารถแก้ไขได้แล้วหรือถ้าแก้ไขได้ก็เป็นปัญหาที่ใหญ่ จนเด็กวัยรุ่นไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง เป็นปัญหาที่สั่งสมกันมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน สถานภาพของครอบครัวเป็นส่วนที่สำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นจากกลุ่มตัวอย่างทำให้เห็นว่ากรณีที่เด็กวัยรุ่นอยู่ในสภาพครอบครัวที่แตกแยก มีบิดา มารดาเลี้ยงทำให้เกิดปัญหาขัดแย้งขึ้นในครอบครัวแรงผลักดันจากครอบครัวไม่สมบูรณ์ สภาพแวดล้อมภายในบ้านไม่ได้ส่งเสริมให้เด็กวัยรุ่นมีความ

ผูกพันกับบ้าน และครอบครัวมีส่วนผลักดันให้เด็กวัยรุ่นหนีออกจากบ้านไปอยู่นอกบ้าน ดังที่โสภณ ชีปิลมันน์ (2540: 35) ที่พบว่าความแตกแยกของครอบครัวอันเกิดจากการหย่าร้าง แยกกันอยู่ของบิดามารดา ซึ่งมีผลกระทบต่อจิตใจเด็ก สอดคล้องกับ ชัทเธอร์แลนด์ และเครซี่ (Sutherland and Cressey. 1955: 125) ได้เสนอว่าครอบครัวอาจก่อให้เกิดปัญหาการกระทำผิดได้ โดยผ่านกระบวนการซึ่งเกี่ยวพันซึ่งกันและกันดังต่อไปนี้ 1. ในครอบครัวมีตัวอย่างไม่ดี ทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งเหล่านี้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ก่อให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม หรือแบบแผนความประพฤติที่ไม่ดีได้ 2. ชั้นสังคมทางครอบครัวและถิ่นที่อยู่อาศัยของครอบครัวจะเป็นเครื่องกำหนดอัตราการทำผิดของเด็ก กล่าวคือ เด็กที่อยู่ในถิ่นที่เป็นพาลเกร มีกิจกรรมไปในทางละเมิดกฎหมาย มีโอกาสคบเพื่อนเสเพล จะมีอัตราการทำผิดมากกว่าเด็กที่อาศัยอยู่ในถิ่นที่ไม่ค่อยมีปัญหาทางสังคม 3. ถ้าภายในครอบครัวไม่ราบรื่น ไม่เป็นสุข ไม่น่าอยู่ เด็กๆ ก็จะออกไปหาสิ่งชดเชยทดแทนนอกบ้าน ซึ่งถ้าเด็กไปถูกเพื่อนเกรชักจูง ไ้มน้าวให้กระทำผิด เด็กก็จะกลายเป็นเด็กเกรไปได้ 4. ครอบครัวเพิกเฉยหรือไม่สามารถอบรมสั่งสอนให้เด็กเคารพต่อกฎหมายหรือปกป้องเด็กมากเกินไป ทำให้เด็กได้ใจ ทำอะไรตามใจตนเองและไม่คุ้นเคยกับกฎเกณฑ์ของสังคม ทำให้เด็กกลายเป็นเด็กก้าวร้าวหรือเป็นเด็กเกรไปในที่สุด อีกทั้งแซฟเฟอร์ และคูนด์ตัน (Schafer and Kundton. 1970: 227) ได้กล่าวถึงครอบครัวซึ่งเป็นผลทำให้เด็กและวัยรุ่นกระทำผิด โดยสรุปว่าบ้านเป็นสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นที่จะช่วยส่งเสริมอุปนิสัยความคิดสร้างสรรค์และบุคลิกภาพของเด็ก พฤติกรรมของเด็กส่วนใหญ่เป็นผลที่ได้รับมาจากการอบรมเลี้ยงดูภายในบ้าน เด็กและวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีความสุข บิดามารดามีความรักใคร่สนิทสนมกัน มีความห่วงใยในบุตรและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตร เด็กจะพูดจาด้วยความสุภาพอ่อนโยน มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แต่ในทางตรงกันข้ามครอบครัวที่ไม่มีความสุข บิดามารดาทะเลาะวิวาทกันอยู่เสมอ เด็กจะมีบุคลิกภาพที่ก้าวร้าว พูดจาหยาบค้าย ชอบทะเลาะวิวาท ตั้งตัวเป็นกลุ่มแก๊งอันธพาล ซึ่งสอดคล้องกับ สมคิด ศรีสังคม. (2544: 27) ที่กล่าวว่า วัยเด็กเป็นวัยที่อ่อนไหว ต้องการความอบอุ่น ความรัก การปกป้องดูแลจากบ้านและบุคคลภายในครอบครัว หากสภาวะภายในบ้านและความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ดีถึงขนาดที่เรียกว่าบ้านแตก(broken home) ก็อาจจะทำให้เด็กประพฤติเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมหรือกลายเป็นผู้กระทำความผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของริบเบิล ของเซียร์ และคณะ (Coleman. 1981, 154-155: citting, Ribble. 1971, sear, et al. 1957) พบว่า การไม่ยอมรับ การไม่เอาใจใส่ หรือการลงโทษของบิดามารดาอาจเป็นที่มาของความเครียด ความไม่พอใจ และพฤติกรรมเชิงนิเสธได้

ประเด็นที่ 3 สาเหตุด้านสิ่งแวดล้อม

3.1 สาเหตุด้านเพื่อน เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแข่งขันแย่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของวัยรุ่น โดยผลจากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการคบเพื่อนที่มี

พฤติกรรมแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืน ทำให้ชักชวนไปในทางที่ผิดได้ ดังที่ ซัทเธอร์แลนด์และเครซี่ (Sutherland and Cressey, 1955: 78) เรื่องการคบเพื่อนก็เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับเด็กและเยาวชน เพราะถ้าเด็กหรือเยาวชนได้เพื่อนगेเริ่มมีความประพฤติไม่ดีแล้ว ก็อาจชักจูงให้เด็กหรือเยาวชนนั้นประพฤติเสียหายหรือเสียผู้เสียคนได้ โดยเฉพาะเด็กหมดที่พึ่งทางบ้านโดยพ่อแม่ไม่มีโอกาสอบรมสั่งสอน หรือเด็กที่พ่อแม่ไม่พยายามเข้าใจปัญหาของลูก ย่อมทำให้เด็กต้องหันไปพึ่งนอกบ้านแทน และอาจไปได้เพื่อนชั่วที่ชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสีย สำหรับ เรคเลส (Reckless, 1971: 77) ให้ความเห็นอย่างหนักแน่นว่า การคบเพื่อนไม่ดีเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่สุดในการก่อให้เกิดปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิด เด็กเกอร์ส่วนใหญ่มักมีเพื่อนเป็นเด็กเกอร์ด้วยกัน สอดคล้องกับ พรชัย ชันดี. (2543: 109) กล่าวว่า การกระทำผิด ก็คือ ความประพฤติที่ออกนอกกลุ่มนอกทาง (Deviate Behavior) ที่รับมาจากการเรียนรู้และได้รับมาจากกระบวนการในชีวิตที่บุคคลมาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม (The process of Group Life) เมื่อใดก็ตามที่ไปคบเพื่อนเลวจะเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่สุดในการก่อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเยาวชน ทำให้บุคคลรับเอาค่านิยมและพฤติกรรมของบุคคลอื่นมาปฏิบัติ อีกทั้ง ฉัตรสุมน วรุตินิธิกุล. (2545: 112) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประพฤติผิดของนักเรียน: ศึกษากรณีโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่าตัวแปรที่อธิบายการประพฤติผิดได้ทั้งกลุ่มความผิดระดับเบาและระดับปานกลาง คือ การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่ประพฤติผิด และ กิตติพงศ์ พัฒนพงศ์. (2547: 85) ได้ศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลายในเขตกรุงเทพมหานคร: การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางสังคมจิตวิทยา พบว่า นักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ ความใกล้ชิดกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

3.2 สาเหตุด้านโรงเรียน เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของวัยรุ่น โดยผลจากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับโรงเรียนที่ไม่ดี ไม่ชอบอาจารย์ที่ชอบดูด่าว่าตี ไม่ได้รับการเอาใจใส่ที่ดีพอ เพื่อการเรียนรู้ หรือแม้กระทั่งครอบครัวขาดปัจจัยที่จะส่งเสริมลูกให้ได้รับการศึกษา บางคนก็โดนไล่ออกเนื่องจากเวลาเรียนไม่พอ บางคนก็ออกมาเองด้วยเหตุผลที่ว่าขี้เกียจเรียน บางคนก็ต้องออกมาเพราะว่าต้องออกมาช่วยทางบ้านประกอบอาชีพ ทำให้วัยรุ่นไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเต็มที่ รวมทั้งไม่ชอบบรรยากาศในการเรียนการ ไม่สนุกกับการเรียน และออกจากโรงเรียนในที่สุด ดังที่ สุรางค์ โค้วตระกูล. (2541: 125) การที่ผู้สอนสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นโดยมีความเป็นมิตรกับผู้เรียน ช่วยชี้แนะให้ผู้เรียนเรียนอย่างเป็นลำดับขั้น มีความเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง จะทำให้ผู้เรียนมีความอบอุ่น รู้สึกอยากเรียน รักการเรียน รักวิชาที่เรียน ตลอดจนทั้งผู้สอนเข้าใจถึงขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอนและขอความร่วมมือจาก

ผู้เรียนมากกว่าที่สร้างเงื่อนไข สร้างกฎระเบียบการเรียนรู้ คาดว่ากล่าวเกินความจำเป็นจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกเครียด และไม่อยากเรียนในที่สุด

3.3 สาเหตุด้านด้านชุมชน เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแข่งขันแย่งชิงกันบนถนนสาธารณะในเวลากลางคืนของวัยรุ่น โดยผลจากการศึกษา พบว่า ชุมชนที่กลุ่มตัวอย่างได้อยู่อาศัยนั้นอยู่ใกล้กับสถานที่ที่ใช้ในการแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะอยู่เป็นประจำ ทำให้ผู้รับการศึกษาเห็นสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องปกติ และเกิดทัศนคติอยากจะเลียนแบบพฤติกรรม ดังที่ บรอนเฟนเบรนเนอร์ (Bronfenbrenner. 2001: 48-49) ได้เสนอทฤษฎีสิ่งแวดล้อมทางสังคม (Ecological Theory) ซึ่งมีแนวคิดว่าการพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม เช่น ครอบครัว พ่อแม่ ญาติพี่น้อง โรงเรียน ครู เพื่อน สถาบันศาสนา สถาบันทางศาสนา สื่อมวลชน ประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งสิ่งแวดล้อมทางสังคมทั้งหมดสามารถส่งผลต่อวัยรุ่น อีกทั้งคณะกรรมการสวัสดิการเด็ก.(2544: 17-18) กล่าวไว้ว่า ปัญหาเกี่ยวกับความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยนับว่าเป็นปัญหาสำคัญสำหรับกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะก็ว่าได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการขาดที่ทำกินหรือที่ทำกินไม่ได้ผลและโอกาสในการหางานทำในกรุงมีมากกว่า จึงทำให้คนชนบทอพยพเข้ามาทำกินในกรุงเทพฯ และตามเมืองใหญ่ ซึ่งมีทั้งแบบถาวรและชั่วคราว ทำให้เกิดการแออัดในเรื่องที่อยู่อาศัยและปัญหาอย่างอื่นก็ตามมา เช่น การจราจรติดขัด มีคนว่างงาน ที่อยู่อาศัยไม่ถูกสุขลักษณะ มีผู้คนอาศัยยัดเยียดก่อให้เกิดความสกปรกจนกลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรม เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของผู้อาศัย ปราศจากระเบียบ ก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากทางสังคม โดยเฉพาะในด้านที่เป็นย่านของประชาชนผู้มีรายได้น้อย ทำให้ต้องอยู่กันอย่างแออัด ขาดสถานที่ที่เด็กจะอาศัยเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจได้ ทำให้วัยรุ่นเยาวชนส่วนใหญ่จึงมีเวลาว่างมาก เมื่อขาดการชักจูงช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ที่จะใช้เวลาว่างเหล่านั้น เด็กก็เลยใช้ไปในทางที่ไม่เป็นสาระหรือไม่ก็หันไปหาการพนันหรืออบายมุขต่างๆ และอาจกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาด้านความประพฤติได้ สอดคล้องกับ เอิร์นเนส.(Ernest. 2000: 82) กล่าวว่า เมื่อเด็กและเยาวชนอยู่ในแหล่งที่พักอาศัยที่สมาชิกในชุมชนมีการเคลื่อนย้ายถิ่นเข้าออกในชุมชนบ่อยครั้ง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในชุมชนไม่ใกล้ชิด ห่างเหินกันมาก และอยู่ในแหล่งที่ช่องว่างกลุ่มผู้กระทำผิดหรือประกอบอาชญากรรมมาก เด็กและเยาวชนจะมีการคบเพื่อนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมมากขึ้น มีความผูกพันกับครอบครัวน้อยลงมีผลทำให้มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากขึ้น และโคลเวิร์ด.(Cloward. 1991: 45) กล่าวว่า ที่อยู่อาศัยแออัดของชนชั้นล่าง เป็นลักษณะหนึ่งที่เกิดวัฒนธรรมที่อาจเอื้ออำนวยต่อการกระทำผิด เนื่องในบริเวณนี้จะมีผู้กระทำผิดอาศัยอยู่ ในฐานะสมาชิกหนึ่งในชุมชน สมาชิกในชุมชนมีความเคยชินในการเห็นการกระทำผิดจนเป็นเรื่องธรรมดา เช่น คนในสลัมอาจเห็นคนเสพยาเสพติดทั่วไป และในขณะเดียวกันบุคคลกลุ่มนี้จะไม่เคยมีโอกาสดูคน

ที่ประพฤติปฏิบัติถูกต้องเหมาะสมและการใช้ชีวิตที่ดีงาม เมื่อได้เห็นได้ใกล้ชิดกับสิ่งที่ไม่ดีหรือเลวร้าย โอกาสที่จะกระทำผิดก็มีมาก

3.4 ด้านสื่อ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแข่งขันรายการยนต์บนถนนสาธารณะ ในเวลากลางคืนของวัยรุ่น โดยผลจากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาว่างในการดูรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับการแข่งขันรายการยนต์ แล้วทำให้เกิดแรงบันดาลใจ หรือความคิดที่จะเลียนแบบ พฤติกรรมจากตัวแบบที่นำเสนอผ่านสื่อมวลชนที่มีให้เลือกมากมายหลายรูปแบบ ปัจจุบันเป็นที่ ยอมรับกันว่าสื่อมวลชนต่างๆ เป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้ เพราะนอกจากจะเป็นการส่งเสริมให้ความรู้แก่ วัยรุ่นและประชาชนทั่วไป ก็ยังเป็นการสะท้อนภาพของสังคมอย่างหนึ่ง ฉะนั้นสื่อจะดีหรือไม่ดีจึงขึ้นอยู่กับ การเสนอข่าวด้วย การเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ หรือโทรทัศน์ ในด้านการกระทำผิดของวัยรุ่นบาง ฉบับได้บรรยายถึงวิธีการหรือแผนของของวัยรุ่นที่กระทำความผิดอันเป็นแนวทางให้ผู้อื่นเอาเยี่ยงอย่าง กระทำตามได้ เพราะเป็นการส่งเสริมความเก่งกาจของเยาวชนที่กระทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ประภาศน์ อวยชัย. (2540: 32) ถ้าพิจารณาในด้านการส่งเสริมการศึกษา วัฒนธรรม และการพักผ่อน หย่อนใจของประชาชนทั่วไปแล้ว ภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์นับว่าเป็นสิ่งที่ให้ประโยชน์อย่างยิ่ง ใน ขณะเดียวกันพวกสื่อมวลชนดังกล่าวเสนอไปในทางที่ไม่ดีไม่งาม โทษก็ยิ่งติดตามมา เช่น เรื่องคน หลายคนรุมฆ่าหรือรุมทำร้ายคนๆเดียว หรือเรื่องการลอบฆ่าอย่าเลือดเย็น ทารุณโหดร้าย หรือการตั้ง กลุ่มแก๊งของวัยรุ่น และเรื่องทางด้านเพศ เป็นต้น ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีสำหรับเด็กที่อ่อนทางความคิด ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าอะไรเป็นอะไร เป็นเรื่องจริงหรือเรื่องสมมติ และเป็นเรื่องที่ค่อยๆ ฝังอยู่ใน จิตใจหรือความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นได้ ทั้งเป็นสาเหตุให้หรือเยาวชนจำไปเป็นตัวอย่างในการกระทำผิด กฎหมายได้ อีกทั้ง พรชัย ชันดี.(2543: 115) กล่าวว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นผลมาจากกระบวนการ เรียนรู้โดยผ่านทาง การใกล้ชิดหรือทางการเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลอื่น หลังจากที่ได้มีการสังเกต พฤติกรรม การเลียนแบบจะเกิดขึ้น โดยจะสังเกตกับบุคคลหรือสื่อมวลชนซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ ผิดกฎหมายหรือถูกกฎหมาย สอดคล้องกับ คลินนาร์ด (Clinard.1968: 23) กล่าวว่า สื่อมวลชนมี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเยาวชน โดยการถ่ายทอดอย่างซ้ำซากเกี่ยวกับพฤติกรรม ของผู้ที่กระทำผิด สื่อมวลชนยังมีอิทธิพลต่อการการถ่ายทอดความคิดที่ผิดให้แก่ผู้ดู หรือรับฟัง หรือในกรณีที่ถ่ายทอดให้เห็นว่าผู้กระทำผิดเป็นผู้ที่สมควรได้รับความเห็นอกเห็นใจ หรือการยกย่อง สรรเสริญด้วยแล้วละก็ยิ่งเป็นอันตรายมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นการถ่ายทอดค่านิยมทำให้เด็กและเยาวชน ยอมรับแบบอย่าง และโน้มเอียงไปในทางกระทำผิด และรุ่งรวี รัตนดำรงอักษร. (2540 : 96) ได้ศึกษา ภูมิหลังทางครอบครัว กระบวนการ สังคมการณ์ และการเปิดชมรายการโทรทัศน์ประกอบสารคดีเชิง สืบสวนของเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในบ้านเมตตา บ้านกรุณา บ้านมุทิตา และบ้าน ปราณี พบว่าเด็กและเยาวชนเปิดรับและมีแรงจูงใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ โดยมีการ

ลอกเลียนแบบทั้งพฤติกรรมที่ดีและไม่ดีของตัวละคร เช่น การกระทำผิดกฎหมาย การพุดจา การแต่งกาย การรวมกลุ่มก่อความวุ่นวาย ส่วนการเปิดรับและมีแรงจูงใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนเพื่อเรียนรู้ทักษะการทำความผิดและเพื่อเป็นหัวข้อสนทนากับเพื่อน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนสาธารณะในยามวิกาล ควรใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการหาเวลาแทนกิจกรรมอื่นเพื่อสร้างพฤติกรรมด้านดี สร้างสรรค์ที่สนุกสนาน เบี่ยงเบนความสนใจและเป็นประโยชน์แก่ตนเองแทนการไปแข่งรถจักรยานยนต์ สร้างเป้าหมายในชีวิต การค้นพบสิ่งที่ตนเองต้องการ และมีความหวังในอนาคต ทำให้เด็กเชื่อมั่น และต้องการเดินทางไปให้ถึงความมุ่งมั่นในเป้าหมายจะทำให้เด็กตั้งใจ ยึดมั่นในความสำเร็จมากกว่าใช้เวลาไปกับสิ่งที่ยั่วยุ
2. ครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตรหลาน มีความรับผิดชอบ ต่อครอบครัว ประพฤติตนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ ใ้การปกครองอย่างมีเหตุผล ตอบสนองความต้องการของเด็กวัยรุ่นอย่างเหมาะสม ไม่เข้มงวดหรือปล่อยปละละเลยเกินไป ครอบครัวควรเป็นสถาบันหลักในการสอดส่องดูแล เอาใจใส่ดูแลให้ความอบอุ่น ความสนใจต่อเด็กและพฤติกรรมของเขา ให้ความเวลาในการชี้แนะพูดคุย
3. เพื่อน เพื่อนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากสำหรับวัยรุ่น เพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมแก๊งจักรยานยนต์ของวัยรุ่น ดังนั้นพ่อแม่จึงควรปลูกฝังให้วัยรุ่นรู้จักคบเพื่อนที่ดี ให้เหตุผลถึงประโยชน์การคบเพื่อนที่ดีและผลเสียของการคบเพื่อนไม่ดี เพื่อนควรเข้าไปช่วยเพื่อนที่มีปัญหาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม หรือชักจูงให้เพื่อนๆ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
4. โรงเรียน โรงเรียนควรมีการให้คำปรึกษาแนะนำ การมีวิทยุทัศน์ที่ดีต่อเด็ก การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก ครอบครัว โรงเรียน ฯลฯ มีการสอดส่องดูแลพฤติกรรมเด็กอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ให้ความรักความเข้าใจในตัวผู้เรียน และช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จ มีความภูมิใจและเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสุขความพอใจที่อยู่ในโรงเรียน
5. ชุมชน ชุมชนและสังคมต้องช่วยส่งเสริมสภาพความเป็นอยู่ที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ต้องกำจัดแหล่งอบายมุขต่างๆ ออกจากชุมชนและสังคม หรือช่วยกันเป็นหูเป็นตา ช่วยกันกวดขันไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขต่างๆ
6. สื่อ สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวอย่างรัดกุม ควรนำเสนอสาระความรู้และความบันเทิงอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมแก่เด็กและเยาวชน

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ในการศึกษา “พฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น” ในครั้งนี้เป็นการศึกษาที่ใช้กลุ่มแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นที่ให้ความร่วมมือกลุ่มเล็กๆ ไม่สามารถที่จะสรุปครอบคลุมถึงแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นได้ทั้งหมด ดังนั้นผลการศึกษาจึงเป็นเพียงแง่มุมหนึ่งที่สามารถอธิบายได้เพียงกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ถ้าหากการศึกษาในครั้งต่อไปมีการศึกษาแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นที่มีลักษณะแตกต่างออกไปจากการศึกษาในครั้งนี้ ก็อาจจะทำให้ทราบผลสรุปอื่นๆ ที่มีความน่าสนใจมากขึ้น

2. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพราะจะทำให้ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้ลึกซึ้งมากตามที่ต้องการ เพราะมีความยืดหยุ่นในการออกแบบการใช้เครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล และการดำเนินการวิจัย จะทำให้ได้ทราบถึงสาเหตุ ปรัชญาการณ์ ข้อเท็จจริงในเรื่องที่ศึกษาได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. (2527). *การศึกษานุคคลเป็นรายกรณี*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติพงศ์ พัฒนพงศ์. (2547). *ศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลายในเขตกรุงเทพมหานคร: การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางสังคมจิตวิทยา*. วิทยานิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมสุขภาพจิต. (2545). *คู่มือครูสำหรับช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิต*. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข.
- _____. (2544). *คู่มือครูที่ปรึกษาแบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข.
- กรวิภา สุวรรณกุล. (2546). *การศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2549). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬามหาวิทยาลัย.
- กองบัญชาการตำรวจจราจร. (2542). *เอกสารสถิติข้อมูลอุบัติเหตุทางจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- คณะกรรมการสวัสดิการเด็ก. (2544). *สวัสดิการเด็ก. สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์*. นนทบุรี : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2540). *พฤติกรรมจราจรในกรุงเทพมหานคร*. สถาบันดำรงราชานุภาพ.
- จันทิชาติ พุกษานนท์. (2547, กรกฎาคม-กันยายน). *พฤติกรรมความเสี่ยงของวัยรุ่น*. สงขลานครินทร์เวชสาร. (12) : 141-144.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2538). *เด็กกับสังคม*. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยเด็ก โรงพิมพ์ประชาชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จิราพร เชาวน์ประยูร. (2540). *วัยรุ่นกับเพื่อน*. เอกสารการสอนชุดวิชา พัฒนาการวัยรุ่นและการอบรมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดนำถ้ำการพิมพ์.
- จำนง อติวัฒนสิทธิ์ และคณะ. (2537). *สังคมวิทยา*. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

- จักรสุนน พุดธิญญ. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความประพฤติผิดของนักเรียน : ศึกษากรณีโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัยนาถ นาคบุปผา. (2541). อิทธิพลของชุมชนต่อพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่น. ในเอกสารการสอนชุดวิชา 22305 พฤติกรรมวัยรุ่น หน่วยที่ 1-8 นนทบุรี : สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยญา อภิบาลกุล.(2542, ตุลาคม - ธันวาคม) พฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนวัยรุ่น : ปัญหา ยาเสพติด. ศูนย์บริการวิชาการ.
- ชูลีพร ศรศรี. (2541). การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การพยาบาลแม่และเด็ก). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงกมล วงษ์ศรีหัส. (2540). การศึกษารายกรณีของนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนชุมชนวัดบางชัน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ดุขฎิ โยเหลา. (2540). สาเหตุการใช้และการติดยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานครและจังหวัดยโสธร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐพรหม อินทุยศ. (2550). เอกสารคำสอนวิชาจิตวิทยาการศึกษา EP 301. เพชรบูรณ์ : สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์.
- ฐิตินพ ภูประเสริฐ. (2542). การแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธนี เทียวอญ. (2546). พฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธาณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธัญชนก ศิริสุขชัยวุฒิ.(2542). การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- ธวัชรธร พิมพังาม. (2548). *การศึกษารายการณีนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา โรงเรียนวินิตศึกษาในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดลพบุรี*. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- นันทิกา แย้มสรวล. (2529). *การศึกษารายการณีน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นพดล ศรีชะตา. (2541). *การใช้รถจักรยานยนต์ในลักษณะที่ผิดกฎหมายของเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม (ไทยคดีศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2547). *การวิจัยเชิงบรรยาย*. สืบค้นเมื่อ 4 ตุลาคม 2551, จาก <http://www.watpon.com/elearning/res15.htm>
- นิรมล เมืองโสม. (2543). *วัฒนธรรมทางเพศ การรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในเขตเมือง : กรณีศึกษาจังหวัดหนึ่งทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด (สังคมศาสตร์การแพทย์และการสาธารณสุข). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- บำเพ็ญ วชิรเงิน. (2541). *ผลจากสิ่งแวดล้อมกับการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่น*. วารสารจิตแพทย์ 22(1)
- ประพันธ์ สุทธาวาส. (2549). *ความก้าวร้าวกับการอบรมเลี้ยงดู*. ปริญญาโทการศึกษา มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ประภา นัครา. (2549). *พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ในจังหวัดภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์. สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาศน์ อวยชัย. (2540). *ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน*. งานวันเมตตา. เนื่องในวันสถาปนาครบรอบ 25 ปี และการจัดนิทรรศการของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง. กรุงเทพฯ.
- ปราณี จันทร์หอม. (2541). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมก้าวร้าว*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (การประถมศึกษา). , มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปิ่นทิพย์ ชะเอม. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเสี่ยงกับทุนทางสังคมของวัยรุ่นในเมืองเชียงใหม่*. ปริญญาโท วท.ม (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ปรีชา วิหคโต. (2542). *จิตวิทยาสังคมทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). *เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว.
- พิชยา ประสพบุญมีชัย. (2546). *การปรับพฤติกรรม : ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ :
โอ เอส พรินติ้งเฮ้าส์.
- พรจันทร์ เจียรอดิศักดิ์. (2536). *การศึกษารายกรณี*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรชัย ชันดี. (2543). *ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ : บุ๊คเน็ท.
- พรพิมล เจียมนาครินทร์. (2539). *พัฒนาการวัยรุ่น*. ม.ป.ป. กรุงเทพฯ : บริษัทต้นอ่อนแถมมี.
- พรเทพ พงษ์ชัยอัศวิน. (2546). *พัฒนาการและการปรับตัวของวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : แพร์พิทยาอินเตอร์
เนชั่นแนล.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2543). *แบบจำลองคาดคะเนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเกิดพฤติกรรมที่เป็น
ปัญหาของเยาวชน*. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (อาชญาวิทยาและงานยุติธรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- พนม ลัมอารีย์. (2538). *การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- พัชรินทร์ สิมทะราช. (2544). *ผลการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการรับรู้
สมรรถนะในตนเองและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายระดับอาชีวศึกษา
วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การพยาบาลยุรศาสตร์)*. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรวิ วรกวิน. (2549). *จิตวิทยาสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอเรียนสโตร์.
- ภูวเดช ธนโชติธีรกุล. (2547). *การลดปัญหานักเรียนติดยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา :
กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจมราชรัษฎะ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- มงคล หวังสุขใจ และธิติพันธ์ โกติรัมย์. (2544). *สังคมวิทยาเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ศูนย์
เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- มหาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2537). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 55415 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรม
มาธิราช*, นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2551, จาก <http://www.Wikipedia.com>

รุ่งรวี รัตนดำรงอักษร. (2540). ภูมิหลังทางครอบครัว กระบวนการ สังคมการณ์ และการเปิดชม

รายการโทรทัศน์ประกอบสารคดีเชิงสืบสวนของเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

วิทยานิพนธ์ น.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลลิตา ภูบำรุง. (2544). การสร้างแบบทดสอบวัดความก้าวร้าวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.

ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ลักขณา ศรีวัฒน์. (2548). การศึกษารายกรณี. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

เลิศลักษณ์ บุญรอด. (2543). การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ในโรงเรียนสังกัดกรมศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ ว.ท.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ :

บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

วิณี ชิดเชิดวงศ์. (2547). รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหของเด็กวัยรุ่นชลบุรี.

ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2549). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (วัยรุ่น-วัยสูงอายุ). พิมพ์ครั้งที่ 9.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรม

ศาสตร์.

ศรีสมร การ่อน. (2549). สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากการจักรยานยนต์ของผู้ป่วย โรงพยาบาลลำพูน.

วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่าย

เอกสาร.

ศิริรัตน์ แอดสกุล. (2543 , กันยายน – ธันวาคม). พฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant Behavior).

วารสารวิชาการ. 2(3) : 15.

สนธยา พลศรี. (2545). หลักสังคมวิทยา Principle of Sociology. โอเดียนสโตร์.

สมชาย ถิรนนท์. (2540). การศึกษามตราการในการป้องกันปราบปรามการแข่งขันบนถนนหลวงของ

เจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม (อาชญาวิทยาและงาน

ยุติธรรม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- สิทธิโชค วรรณสันติกุล. (2546). *จิตวิทยาสังคม : ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ด
ยูเคชั่น.
- สินศักดิ์ สุวรรณโชติ. (2542). *ปัจจัยทางจิต-สังคม ของผู้ป่วยรายใหม่ที่ได้รับบริการในโรงพยาบาล
อัญญารักษ์ ด้วยภาวะผิดปกติจากการใช้ยาบ้าและเฮโรอีน. สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติด*.
- สุขเกษม อิงคินันท์. (2541). *ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษากับการ
การรับชมโทรทัศน์ : กรณีศึกษานักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ ก.ศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร*.
- สุชา จันทน์เอม. (2542). *จิตวิทยาเด็กเกร. พิมพ์ครั้งที่ 6*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2540). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพจน์ จักขุทิพย์. (2541). *การเปรียบเทียบลักษณะทางจิตสังคมและสภาพแวดล้อมของนักเรียนที่มี
ปัญหาความประพฤติกับนักเรียนปกติ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร*.
- สุพัตรา สุภาพ. (2543) *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2539). *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิทย์ จอมทรัพย์. (2541). *การกระทำผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ และคุ้มครอง
เด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร*.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- โสภา ขปิลมันน์. (2542). *ครอบครัว : พื้นฐานปัญหาสังคมที่น่าเป็นห่วงในปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ :
สมชายการพิมพ์
- _____. (2540, มกราคม – มิถุนายน). *ต่อต้านยาเสพติด Journal of antinarootics*.

- สมคิด ศรีสังคม. (2544). *การคุมประพฤติเด็กและเยาวชน*. วิทยานิพนธ์ วท.ม กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เสริน ปุณณะหิตานนท์. (2545). *การกระทำผิดในสังคม*. กรุงเทพฯ : เดอะบิสซิเนสเพรส.
- หทัยกาญจน์ ผุดวัฒน์. (2546). *การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมหนีเรียน : การศึกษารายกรณีและแนวทางในการช่วยเหลือ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารีย์ ตันต์เจริญรัตน์. (2526). *การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล*. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2546). *เอกสารประกอบคำสอน การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการวิจัยและการวัดผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อภิรัฐ พุ่มกุมาร. (2541). *ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับรองสารวัตรในสถานีตำรวจนครบาลต่อการนำวิธีเพื่อความปลอดภัยมาบังคับใช้กับผู้แข่งรถบนถนนหลวง*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อุไร สุมาวัตร. (2546). *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- อุไรวรรณ พันธุ์ประพันธ์. (2542). *รายงานงานวิจัย เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจากสถานแรกรับ : เฉพาะกรณีสถานแรกรับเด็กชายบ้านปากเกร็ด และสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท. นนทบุรี. สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านปากเกร็ด*. ถ่ายเอกสาร
- อัฉรา สุขารมณ. (2541). *เยาวชนกับปัญหาเสพติด*. ในสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ชี้ทางสร้างเยาวชนไทยในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อัณณพ ชูบำรุง. (2542). *อาชญาวิทยาและอาชญากรรม*. กรุงเทพฯ : ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรอุษา จันทวิรุจ. (2544). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สุศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

อุไร สุมาริธรรม. (2545). *เอกสารประกอบการเรียนวิชาจิตวิทยาการแนะแนวได้กั้วยุ่น*.

นครศรีธรรมราช. คณะครุศาสตร์ : สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.

Adam, R.A., and Other. (1994). *Adolescent Life Experiences*. Pacific Grove, California : Brooks/Cole Publishing Company.

Adreas, Parrot. (1999). *Pornography and Sex Laws*. n.p.

Bales, R.F. (1950). *Interaction Process Analysis : A Method for the Study of Small Groups*. Cambridge, Massachusetts : Addison – Wesley.

Bandura. (1986). *Social foundation of thought and action : A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.

_____. (1977). *Social learning analysis of aggression. In analysis of delinquency and aggression*. New York : The Renold Press.

Benson, Peter L. (1983). *The troubled Journey : A portrait of 6-12 grade youth in Minneapolis*. MN : Search Institute .

Biesanz,Mavis Hittument and John Biesanz. (1978). *Introduction to Sociology*. New Jersey : Prentice – Hall Inc.

Calhoun, Georgia B., Glaser, Brian A. and Bartolomucci, Christi L.(2001) “*Juvenile Counseling and Assessment Model and Program : Conceptualization and Intervention For Juvenile Delinquencies*, ” Journal of Counseling & Development. 19 : 131 – 141.

Cameron, Sheila. (1994). *MBA handbook essential study skills*. London : Pitmom.

Clinard, A.K. (1968). “*Moral Passage : The Symbolic Process in Public Designation of Deviance*, ” Social Problem.

Colward, Richard and Ohlin Liloyd E. (1991). *The Mask of Sanity*. St. Luis : V. Mosby.

Coch, L., & French, J.R.P. (1984). *Overcoming resistance to change*. Human Relation, 1,

Coleman, Jamees C. (1981). *Abnormal Psychology and Modern Life*. Bombay : D.B. Taraporevala.

- Cohen, A.E. (1965). *Deviance and Control*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice – Hall.
- Crawford – Brown, Claudette P.J. A. (1993). *Study of the Factors Associated with the Development of Conduct Disorder in Jamaican Male Adolescents*. Ph.d. Thesis, Rutgers State University of New Jersey – New Brunswick.
- Dollard, J. and Miller, N.E. (1950). *Personality and Psychotherapy*. MacGrawhill, New York.
- Dworetzky. (1985). *Child Psychology*. 4th ed. New York: Prentice-Hall.
- Enest, Burgess. (2000). “*Satira Testosterone and Criminal Violence in Young Adult Prison Immates*.” *Psychosomatic Medicine*.
- Glueck, S. (1956). *Physique and Delinquency*. Harper & Row, New York.
- Hackman, J.R. (1992). *Group influences on individuals in organization*. In M.D. Dunette & L.M. Hough (Eds.), *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*, Vol. 3, Palo Alto, CA : Consulting Psychologist Test Press.
- Hoffmann, John P. (1993). *Exploring the Direct and Indirect Family Effect on Adolescent Drug Use*. New York: McGraw – Hill.
- Hurlock, Elizabeth. (1967). *Developmental Psychology*. New York: McGraw-Hill Book Co.
- Lundberg S. (1963). *Social Psychology*. Boston : Pearson Education.
- McDavid, J.W. and Altman, I. (1968). *Small Group Research*. New York : Holt.
- Mill, T.M. *The Sociology Small Group*. (1976). Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall.
- Paulson, Patricia Callahan. (1991). *Psychosocial Factor in Drug Use Among Community Collaeege Students*. *Dissertation Abstracts International*. 31(9).
- Qiao, Shaowai and Jie Zhang. (2002). *Adolescent Social Bond, Self-control and Deviant Behavior in china*. Retrived January 18,2005,
- Reckless. Walter C. (1971). *The Crime Problem*. Bombay : Feffer and Private Ltd.
- Schafer S. and Knudten R.D.(1970). *Juvenile Delinquency*. New York : Random House.

- Sears, Robert R. (1969). *The Learning Theory of Robert R. Sears in Three Theories of Child development*. New York: Harper and Row Publishers.
- Shaw, Marvin E. (1981). *Group Dynamic : The Psychology of Small Group Behavior*. New York : McGraw – Hill Book.
- Shore. W.B ; & Braveman, P.A.; & Millin, T. (1993). *Health maintenance for adolescent*. In T.B. Taylor eds, *Family medicine principle and practice*.
- Stone and Church. (1998). *Social Psychology*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Sutherland, Edwin H. and Cressy, Donald R. (1955). *Principle of Criminology*. Fifth Ed.
- Urie Bronfenbrenner. (2001). *Abnormal psychology : Current perspective (6 th ed)*. New York : McGraw – Hill.
- Wikipedia (2008). สืบค้นเมื่อ 15 July 2008, จาก <http://www.Wikipedia.com>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

แนวทางการสัมภาษณ์พฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

ในการสัมภาษณ์เรื่องพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น ข้อคำถามที่สร้างขึ้นอาจมีการยืดหยุ่นได้ในขณะทำการสัมภาษณ์ เนื่องจากผู้วิจัยอาจซักถามประเด็นที่น่าสนใจนอกเหนือจากข้อคำถามที่สร้างขึ้นได้ เพื่อศึกษารายละเอียดของประเด็นปัญหาในการวิจัยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

แนวทางในการสัมภาษณ์ ได้แก่

ตอนที่ 1 แนวทางในการสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ประเด็นทางด้านบุคคล

- ให้ท่านแนะนำตนเองในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้วิจัยได้รู้จักดีขึ้น
- คิดว่าตนเองมีบุคลิกภาพอย่างไร
- ถ้ามีเวลาว่างมักจะทำอะไร
- คิดว่าตนเองมีจุดเด่นหรือข้อดีด้านใดบ้าง
- คิดว่าตนเองมีจุดด้อยหรือข้อที่ควรปรับปรุงด้านใดบ้าง
- เวลาที่รู้สึกโกรธหรือโมโห จะทำอย่างไร และทำไมถึงทำเช่นนั้น
- ลองอธิบายสิ่งที่คุณชอบหรือไม่ชอบ

ถ้าชอบ : เพราะอะไรถึงถึงชอบ

ถ้าไม่ชอบ : เพราะอะไรถึงไม่ชอบ

2. ประเด็นทางด้านครอบครัว

- ช่วยเล่าเรื่องครอบครัวของท่านให้ฟัง
- พ่อแม่มีวิธีการเลี้ยงดูอย่างไรบ้าง และความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวเป็นอย่างไร
- เวลาที่ท่านมีปัญหาท่านจะปรึกษาใครบ้าง
- มีเรื่องอะไรบ้างที่ไม่สบายใจภายในครอบครัว

3. ประเด็นทางด้านเพื่อน

- ช่วยเล่าเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนสนิทว่ามีใครบ้าง และทำกิจกรรมอะไรร่วมกันบ่อยๆ
- อะไรคือความสัมพันธ์เกี่ยวกับเพื่อนและแก๊งจักรยานยนต์

4. ประเด็นทางด้านชุมชน

- ลองเล่าสภาพของชุมชนที่อาศัยอยู่ให้ฟังว่าเป็นอย่างไร
- ชุมชนของท่านมีการรวมกลุ่มของกลุ่มวัยรุ่นบ้างไหม ทำอะไรกันบ้าง

5. ประเด็นทางด้านโรงเรียน

- ลองเล่าเรื่องการเรียนและสภาพโรงเรียนให้ฟัง

- อะไรที่ชอบและไม่ชอบในโรงเรียน

ถ้าชอบ : เพราะอะไรถึงชอบ

ถ้าไม่ชอบ : เพราะอะไรถึงไม่ชอบ

6. ประเด็นทางด้านสื่อมวลชน

- มีความรู้สึกอย่างไรต่อสื่อมวลชนที่แสดงเนื้อหาเกี่ยวกับแก๊งจักรยานยนต์

- ปัจจุบันมีข่าวเกี่ยวกับแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่นมากขึ้น อย่างเช่น ข่าวการแข่งขันของแก๊ง

จักรยานยนต์วัยรุ่นตามท้องถนนในตอนกลางคืนอย่างมากมาย ท่านคิดว่าการเปิดตัวเองของคนกลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมแก๊งจักรยานยนต์หรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 2 แนวทางในการสัมภาษณ์สาเหตุและพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์วัยรุ่น

1. ประเด็นสาเหตุของการเข้าร่วมแก๊งจักรยานยนต์

- คิดว่าแก๊งจักรยานยนต์คืออะไร

- เริ่มต้นเข้าร่วมแก๊งได้อย่างไร

- อะไรเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้เข้าร่วมแก๊งจักรยานยนต์

2. ประเด็นด้านพฤติกรรมของแก๊งจักรยานยนต์

- ช่วยเล่าให้ฟังเกี่ยวกับแก๊งจักรยานยนต์ของท่าน

- กิจกรรมที่ทำร่วมกับแก๊งจักรยานยนต์คืออะไรบ้าง

- ผู้หญิงที่ชื่นชอบทำรถจักรยานยนต์มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

- ช่วยเล่าให้ฟังเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ประทับใจ และเหตุการณ์ที่ไม่ดีเกี่ยวกับแก๊ง

จักรยานยนต์

3. ประเด็นเพิ่มเติม

- ใช้จักรยานยนต์ยี่ห้ออะไร และเพราะอะไรถึงชอบยี่ห้อนี้ จักรยานยนต์คันนี้เป็นของท่านใช่ไหม. ได้จักรยานยนต์คันนี้มาอย่างไร และทำการดัดแปลงรถหรือเปล่า ถ้าดัดแปลงดัดแปลงอย่างไร ใ้ค่าในการดัดแปลงเท่าไร

- ใช้จักรยานยนต์มานานเท่าไร และเพราะอะไรถึงชอบจักรยานยนต์

- รู้สึกอย่างไรในการขับขี่จักรยานยนต์ด้วยความเร็ว

- ช่วยเล่าเหตุการณ์ที่คิดว่าทำผิดกฎจราจร

- เคยคิดไหมว่าการเป็นแก๊งจักรยานยนต์มันมีผลดี และผลร้ายอย่างไร

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ภาคผนวก ค

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ

ผศ.ดร. นันทนา วงษ์อินทร์

อดีตอาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ต.อ ดร.ปกรณ์ ไพธัญญ์

ผู้กำกับการ ฝ่ายอำนวยการ 2
กองบังคับการอำนวยการ ตำรวจภูธรภาค 6
และอาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยเอเซีย

อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง

อาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ง

ภาพประกอบงานวิจัย

ที่พักอาศัยของกรณีศึกษาที่ 1

ที่พักอาศัยของกรณีศึกษาที่ 2

ที่พักอาศัยของกรณีศึกษาที่ 3

ที่พักอาศัยของกรณีศึกษาที่ 4

ที่พักอาศัยของกรณีศึกษาที่ 5

ภาพการแข่งขันรถจักรยานยนต์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นายจตุพร เจือจินดา
วันเดือนปีเกิด	25 ตุลาคม 2526
สถานที่เกิด	เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	492 ถนนราษฎร์บูรณะ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	วศ.บ. (นันทนาการ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2553	ศศ.บ. (รัฐศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2553	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ